

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

105'inci Birleşim
18 Temmuz 2024 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu'na ve sokak hayvanlarına ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Denizli Milletvekili Sema Silkin Ün'ün, Türkiye'de madde bağımlılığına ve uyuşturucu sorununa ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Mersin Milletvekili Talat Dinçer'in, Mersin'in sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

IV.- AÇIKLAMALAR

- 1.- İstanbul Milletvekili Burak Akburak'ın, Türk eğitim sisteminin her bir halkasının sorunlu olduğuna ilişkin açıklaması
- 2.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, Mersin Konteyner Limanı Projesi'ne projesine ilişkin açıklaması
- 3.- Gaziantep Milletvekili Şahzade Demir'in, sahipsiz sokak hayvanlarına yönelik kanun teklifine ilişkin açıklaması
- 4.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, yakınları sokak hayvanları tarafından öldürülen veya yaralanan vatandaşlara karşı muhalefet milletvekillerinin dün Komisyondaki davranışlarını kınadığına ilişkin açıklaması
- 5.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, restorasyonu gerçekleştirilen Obruk Kervansarayı'na ilişkin açıklaması
- 6.- İstanbul Milletvekili Sevan Sıvacıoğlu'nun, 18 Temmuz Türkiye Büyük Millet Meclisinde milletvekilleri tarafından bağlılık yemini edilerek Misakımillî kararlarının yeniden vurgulanmasının yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 7.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, en düşük emekli aylığının 12.500 lira olarak belirlenmesine ilişkin açıklaması
- 8.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, sahipsiz sokak hayvanlarına yönelik kanun teklifine ilişkin açıklaması
- 9.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, özel güvenlik bölgesi ilanına ilişkin açıklaması
- 10.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün Edremit'te zeytinlikleri katlettiğine ilişkin açıklaması
- 11.- Mersin Milletvekili Ali Kırath'ın, Mersin Konteyner Limanı Projesi'ne ilişkin açıklaması
- 12.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, İslam dinine ilişkin açıklaması
- 13.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Mersin Konteyner Limanı Projesi'ne ilişkin açıklaması
- 14.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit'in, Van halkının 2-3 Nisanda demokratik tepkisini ortaya koyarak "Mazbatayı biz veririz." mesajı verdiğiğine ilişkin açıklaması
- 15.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, AKP iktidarının "müjde" diye duyurduğu emekli maaşının açlık sınırının da altında olduğuna ilişkin açıklaması
- 16.- Sivas Milletvekili Rukiye Toy'un, Kerbelâ'yla ilgili milletin duruşunun, tavrının net olduğuna ilişkin açıklaması
- 17.- Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'ın, Türkiye Futbol Federasyonu seçimlerinin üzerine siyasetin gölgesinin düştüğüne ilişkin açıklaması
- 18.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, en düşük emekli aylığının 12.500 lira olarak belirlenmesine ilişkin açıklaması
- 19.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın intihar oranı en yüksek 5 il arasında yer aldığına ilişkin açıklaması
- 20.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, Gebze Teknik Üniversitesi bahçesinde AKP Gebze ilçe teşkilatı tarafından düzenlenen pikniğe ilişkin açıklaması
- 21.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, en düşük emekli aylığının 12.500 lira olarak belirlenmesine ilişkin açıklaması
- 22.- Bolu Milletvekili Türker Ateş'in, Bolu ormanlarında kesimlerin arttığına ve orman köylülerinin yok olduğuna ilişkin açıklaması
- 23.- Düzce Milletvekili Ercan Öztürk'ün, Kıbrıs Barış Harekâtı'nın 50'nci yıl dönümüne ve Kıbrıs Türk halkının Barış ve Özgürlük Bayramı'na ilişkin açıklaması
- 24.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, Korkuteli'de üreticilerin sulama parasını ödemelerine rağmen meyvelerini bir kez bile sulayamadığına ilişkin açıklaması
- 25.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, 104'üncü Birleşimde Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya'nın mikrofonunun birleşimi yöneten Başkan Vekili Celal Adan tarafından kapatılmasına, Metris R Tipi Cezaevinde tutulan hasta mahpus Serdal Yıldırım'a, adli sistemde çalışan uzmanların yaşadığı mağduriyete, İzmir'in Bornova ilçesinde bulunan Arkas Holdinge bağlı Kristal Yağları fabrikasındaki grevin nedenine, Türkiye'nin Dünya Sefalet Endeksi ve Küresel Kölelik Endeksi'ndeki yerine, Kızılayın ihmalinden dolayı HIV pozitif olan Ahmed Aabo'ya, Diyarbakır'da 14 yaşındaki çocuğa istismarla ilgili sekiz yıldır süren davaya ve Aydın Söke İlçe Millî Eğitim Müdür Vekili Ali Cirit'in öğrencilerin servislerini kaldırma kararına ilişkin açıklaması
- 26.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, 20 Temmuz Kıbrıs Barış Harekâtı'nın 50'nci yıl dönümüne, Türkiye Futbol Federasyonu seçimlerine, nasıl bir Türkiye hayal ettiklerine ve hayallerindeki Türkiye için mücadele etmeye devam edeceklerine ilişkin açıklaması
- 27.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz'ın, Mersin Konteyner Limanı Projesi'ne ilişkin açıklaması
- 28.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun'un Görele ilçesi Çanakçı Deresi üzerine yapımı planlanan 5'inci HES projesine ilişkin açıklaması

29.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, 20 Temmuz Nevşehir'in il oluşunun 70'inci yılına, Nevşehir'in tarihi ve doğal güzelliklerine, bu şehre yetmiş yıldır hizmet edenlere ve Gazi Meclisten tüm vatandaşları Nevşehir'in güzelliklerini görmeye davet ettiğine ilişkin açıklaması

30.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Zonguldak'ın Kilimli ilçesinde ruhsatsız işletilen bir maden ocağında meydana gelen göçükte hayatını kaybeden Satılmış Çamlı'ya ve bölgede ruhsatsız çok sayıda maden ocağı olduğuna, İsrail'in acımasız Gazze saldırılarının devam ettiğine, Finlandiya ve İsveç'in üyeliğine hemen onay veren Türkiye'nin beklentilerinin ve taleplerinin NATO'da karşılık bulmayışına, engelli oranı yüzde 90'ın üzerinde olan vatandaş devletine vereceği maaşla ilgili yapılan düzenlemeye, Türkiye'nin kısa vadeli borç stokunun mayıs ayında rekor kırdığına, açıklanan en düşük emekli maaşına, Hayvanları Koruma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne ve bu kanun teklifinin bu hâliyle Meclisten geçmesine asla müsaade etmeyeceklerine ilişkin açıklaması

31.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıl'ın, Kıbrıs Barış Harekâtı'nın 50'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

32.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars olarak pahalı et fiyatına çözüm önerilerine ilişkin açıklaması

33.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, Suruç katliamına ilişkin açıklaması

34.- Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'ın, en düşük emekli aylığının 12.500 lira olarak belirlenmesine ilişkin açıklaması

35.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, sokak hayvanlarına ilişkin düzenlemenin Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunda görüşülmesi sırasında yaşananlara, Komisyonun çalışma süresine, Cumhuriyet Halk Partisi olarak çağ dışı önerilere "evet" diyecek bir siyasi oluşum olmadıklarına, eski Kızılay Başkanının kızının karıştığı motosiklet kazasında yaşamını yitiren 16 yaşındaki Batın Barlas Çeki'ye, Türkiye Futbol Federasyonu seçimlerine, Anayasa Mahkemesi üyeliğine atanan Metin Kıratlı'ya, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum ile Bakan Yardımcısı Ömer Bulut'un ortak özelliklerine, AKP eski milletvekili Necdet Ünüvar'ın kızı Münevver Şeyma Solmazgöl'ün Türkiye Büyük Millet Meclisi Destek Hizmetleri Başkan Yardımcısı yapılmasına ilişkin açıklaması

36.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, 20 Temmuz Kıbrıs Barış Harekâtı'nın 50'nci yıl dönümüne ve cumartesi günü Başkomutan Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde Kıbrıslı vatandaşlarla birlikte olacaklarına; sahipsiz köpeklerin vermiş olduğu zararları izale etmek, sokağın güvenliğini sağlamak ve yavrusunu kaybetmiş annelerin gözyaşlarını dindirmek için bir kanun teklif oluşturdıklarına, bu kanun teklifinin komisyonda görüşmeleri sırasında sarf edilen bazı sözlerle ve bunun siyasi propagandaya, istismara dönüştürülmesine asla müsaade etmeyeceklerine, Gazze'de yaşanan insanlık dramına ve halklar nezdinde Filistin'e duyarlılığın artması, İsrail'in ve İsrail'i destekleyenlerin yalnızlaştırılması konusunda Türkiye Cumhuriyeti devletinin yaklaşımlarının öneminin yadsınamayacağına ilişkin açıklaması

37.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

38.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in, Ağrı'nın sağlık sorunlarıyla ilgili birkaç gündür Sağlık Bakanını aramalarına rağmen telefona çıkmadığına ilişkin açıklaması

39.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

40.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

41.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

42.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

43.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

44.- Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

45.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Bilecik Milletvekili Halil Eldemir'in Saadet Partisi grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

46.- Bilecik Milletvekili Halil Eldemir'in, Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

47.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Bilecik Milletvekili Halil Eldemir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

48.- Bursa Milletvekili Cemalettin Kani Torun'un, İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

49.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Tokat Milletvekili Mustafa Arslan'ın DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

50.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

51.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

52.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin özgürlüğe kavuştuğu ve Kıbrıs Adası'na huzurun geldiği Barış Harekâtı'nın 50'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

53.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, deprem bölgesinde ilan edilen mücbir sebep hâli süresinin 31 Ağustos 2024 itibarıyla sona eriyor olmasına ilişkin açıklaması

54.- Hakkâri Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkâri'nin Yüksekova ilçesinde polisin evine yaptığı baskın sırasında ölen Necmettin Fendik'in devam eden davasına ilişkin açıklaması

55.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygün'un, üniversitelerdeki ikinci öğretimin kaldırılmasına ve engelli vatandaşların iş hayatında yer alması için yeni düzenlemeye ihtiyaç olduğuna ilişkin açıklaması

56.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Antalya Milletvekili İbrahim Ethem Taş'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

57.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

58.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

59.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

60.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hataylı firmaların KOSGEB'in iş geliştirme desteklerinden yararlanamadıklarına ilişkin açıklaması

61.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, ÇAYKUR'un kontenjan uygulaması nedeniyle çay üreticisinin Karadeniz Bölgesi'nde yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması

62.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Hakkâri Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın 144 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde DEM PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

63.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Hakkâri Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın 144 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde DEM PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

64.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

65.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Hakkâri Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın 144 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde DEM PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

66.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Hakkâri Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın 144 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde DEM PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

67.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Hakkâri Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın 144 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde DEM PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

68.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin ile Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

V.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkanı Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ tarafından, hazine ve müşteri garantili anlaşmalarla hayata geçirilen kamu-özel iş birliği projelerinin yol açtığı zararların belirlenmesi ve alınacak tedbirlerin tespiti amacıyla 18/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Temmuz 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, yerli ve milli otomobil sanayisinin temsilcisi Togg'un hem yerli hem de uluslararası piyasadaki pazar payının artırılması, Togg'un teknolojik AR-GE faaliyetlerinin geliştirilmesi, Togg'un finansal ihtiyaçlarının tüm boyutlarıyla tespit edilmesi ve bu kapsamda gerekli adımların atılması amacıyla 18/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Temmuz 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, 20 Temmuz Suruç katliamının tüm yönleriyle araştırılması amacıyla 18/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Temmuz 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın tarafından, turizm sektöründe yaşanan sorunların araştırılması amacıyla 18/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Temmuz 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

B) Danışma Kurulu Önerileri

1.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun daha önce haftalık çalışma günlerinin dışında çalışılmasına karar verilen 22/7/2024 Pazartesi günü toplanmamasına ilişkin önerisi

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Kıbrıs Barış Harekâtı'nın 50'nci yıl dönümü konulu tezkeresi (3/907)

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Sinop Milletvekili Nazım Maviş ve 100 Milletvekilinin Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi (2/2239) ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 143)

2.- İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar ve Sakarya Milletvekili Ertuğrul Kocacık ile 132 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2266) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 156)

3.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan ve 133 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2258) ile Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporlarının (S. Sayısı: 157)

4.-İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İş Birliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1662) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 144)

5.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Türk Yatırım Fonu Arasında Ev Sahibi Ülke Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2265) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 145)

VIII.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 145) : Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Ve Türk Yatırım Fonu Arasında Ev Sahibi Ülke Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

2.- (S. Sayısı: 156) : Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

3.- (S. Sayısı: 144) : Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İş Birliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Irak-Türkiye Ham Petrol Boru Hattı'nın yeniden petrol transferine başlaması için atılan adımlara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/13330)

2.- Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, THY ile Almanya merkezli bir STK arasında indirimli uçak bileti anlaşması yapıldığı iddiasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/13331)

18 Temmuz 2024 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.05

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Muhammed ADAK (Mardin)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 105'inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu ve sokak hayvanları hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'a ait.

Buyurun Sayın Aksakal.

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu'na ve sokak hayvanlarına ilişkin gündem dışı konuşması

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son günlerde yoğun bir şekilde toplumun gündemine getirilen ve deyim yerindeyse bir toplumsal ayrışmanın zeminine hizmet edecek boyuta evrilen sokak hayvanları sorunu konusunda Demokratik Sol Parti olarak görüşlerimizi paylaşmak üzere gündem dışı söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Yaşadığımız gezegen yani Dünya sadece insanların değil, üzerinde yaşayan tüm canlıların ortak malıdır. İnsanoğlu olarak yeryüzünde yaşayan tüm canlıları yönetme yeteneğimiz olsa da her canlının yaşam hakkını korumak ve geliştirmek gibi bir sorumluluk taşıdığımızın da farkındalığını bilmek durumundayız. Hangi gerekçeyle olursa olsun, geldiğimiz noktada yani bugün birçok insan birçok değişik cins ve türde hayvanı kendi yalnızlığına ya da ihtiyacına paydaş yapmak üzere sahiplenmiş, kısacası onlardan yararlanmıştır. Elbette isteyen herkes bir hayvan sahiplenebilir, onun doğal yaşam ortamını tedarik ederek ya da evcil olarak besleyebilir. Fakat zaman içerisinde gerek ekonomik sebeplerle gerek sosyal gerekçelerle gerek yaşam yerlerindeki değişikliklerle gerek sahiplenme tercihlerinde yaşadıkları pişmanlıklarıyla gerekse sahiplendikleri hayvanların kontrolsüz olarak çoğalmalarına kayıtsız kalmalarından dolayı birçok evcil hayvan sokaklara bırakılmıştır. Bunların büyük çoğunluğu ilgili kurumlar eliyle kayıt altına alınmış ise de yeni yaşam ortamlarında kendi doğal refleksleriyle hareket etme zorunda kaldıklarından açlık ya da hastalıkları sebebiyle zaman zaman insanlara zarar verebilecek duruma gelmişlerdir. Son zamanlarda artan sahipsiz köpek saldırılarının ve hatta sahipli olup da yırtıcı özelliklerdeki bazı hayvanların kontrolden çıkarak yarattığı ağır yaralanmalı ve bazen ölümle sonuçlanan vakalar bu konuda kalıcı ama aynı zamanda hakkaniyetli bazı yasal tedbirlerin alınmasını zorunlu hâle getirmiştir.

Günümüzde bu saldırılardan mağdur veya rahatsız olanlar ile hayvan hakları kapsamında sivil inisiyatif kullanan kurum ve kuruluşların temsilcileri karşı karşıya gelmişlerdir. Yaşanan bu sorun toplumsal bir ayrışma zemini yaratmaya başlamış; bu aşamada sadece sıkıntı değil, aynı semtte, aynı sokakta ve hatta aynı apartmanda yaşayan insanların birbirlerine karşı duymaları gereken komşuluk ve dostluk hukuklarını da dejenere edecek boyutlara ulaşmıştır. Meydana gelen bu sorun mutlak surette kalıcı bir çözüme kavuşturulmalı, gerek insani değer yargılarımız kapsamında ve gerekse yaşanabilir bir çevrenin tesisine katkı sağlayacak yasal düzenlemeler hayata geçirilmelidir. Demokratik Sol Parti olarak 3 Temmuz 2024 tarihinde Meclis Başkanlığına verdiğimiz bir kanun teklifimiz bulunmaktadır. Kanun teklifimizde özellikle 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu'nun 4'üncü maddesinde bazı değişiklikler yapılarak sahipsiz ve güçten düşmüş hayvanların korunması için yerel yönetimler tarafından hayvan bakımevlerinin kurulması gereğinin "uygun görülmesi" hâlinde çıkarılıp "zorunlu hâle" getirilmesi; nüfusu 50 bine kadar olan her ilçede en az bir bakımevinin bulunması; sorumluluğun yalnızca yerel yönetimlere değil, aynı zamanda merkezî idare olarak Tarım ve Orman Bakanlığınca da yüklenilmesi öngörülmüştür. Gerekirse buna Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı da dâhil edilmelidir.

Yine aynı kanunun 5'inci maddesinde öngörülen bir değişiklikle, sahiplenilen her hayvan için hayvan sağlık sigortası yapılması, sorumluluğun da bu anlamda tamamen merkezî ya da yerel yönetimlerden beklenmemesi gerektiği değerlendirilmiş; sigorta poliçesinin hayvan sahibi üzerinden oluşturulması ve her yıl yenilenmesi, bu hayvanların bakım ve sağlık giderlerinin de hayvan hastaneleri ya da özel veteriner kliniklerinde hayvan sağlık sigortası poliçesi kapsamında karşılanması esas alınmıştır.

Değerli milletvekilleri, nasıl ki kullandığımız taşıtların zorunlu trafik sigortası varsa sahiplenilen hayvanlar için de bu sorumluluk sahiplerince üstlenilmelidir. Sahipli hayvanların sigorta poliçelerinin kapsayacağı riskler ve sigorta bedeli Tarım ve Orman Bakanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikle belirlenmelidir. Eğer ilgili kişi sahip olduğu hayvanı bir sebeple bırakmak isterse elbette sokağa değil bağlı bulunduğu yerel yönetim kurumunun hayvan haklarını takip eden ilgili departmanına müracaat ederek hayvanını teslim etmelidir. Sahipsiz hayvanları itlaf etmek ya da uyutarak yaşatmak vicdani de değildir, hukuki de değildir, inanç değerlerimize de aykırıdır çünkü Allah'ın verdiği canı sadece Allah alabilir. Onların öncelikle kısırlaştırılarak çoğalmalarının önüne geçilmelidir.

Bunun dışında, daha etkili ve daha kısa sürede sonuç alınabilecek bir yöntemi de buradan sizlerle ve kamuoyuyla paylaşmak isterim: İnsanlık âleminde olduğu gibi hayvanlar âleminde de kötüler var. Tabii ki her iki canlı kesiminde de sevindirici olan, iyilerin çoğunlukta olmasıdır. Sokaklarda yaşayan ve toplu olarak gezen köpeklerin saldırılarında etken olan ana unsur, adı veteriner hekimlerin deyimiyle "alfa" olarak tanımlanan kışkırtıcı liderlerin varlığıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (Devamla) – Dolayısıyla bu özellikte olan köpeklerin öncelikle tespit edilerek toplanıp karantina altına alınması ve en kısa zamanda, en pratik, en etkili ve insani bir çözümdür. Bu hususta Veteriner Hekimleri Odası bilimsel ve eylemsel katkı koyabilir. Bu konu esasen partilerüstü bir niteliğe sahiptir. Hangi siyasi parti ya da milletvekili bu konuda olumlu katkı sağlayacaksa bundan imtina etmemeli ve tüm Parlamento tarafından bu teklifimize destek olunmalıdır. Bugüne kadar bizlere can yoldaşı olmuş hayvanlarımızın rahat ve huzurlu bir ortamda yaşamlarını sürdürmelerini sağlamak, başta sahipleri olmak üzere her bir yurttaşın insanlık görevidir.

Sözlerime son verirken yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Akburak, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Burak Akburak'ın, Türk eğitim sisteminin her bir halkasının sorunlu olduğuna ilişkin açıklaması

BURAK AKBURAK (İstanbul) - Atatürk'ün cumhuriyeti emanet ettiği, yeni nesil yetiştirmek için görev verip "Milletleri kurtaran yalnız ve ancak öğretmenlerdir." diyerek yücelttiği öğretmenlik mesleği yirmi iki yıllık AKP iktidarıyla maalesef itibarsızlaştırılmıştır. Ana sınıfındaki çocukların beslenmelerinin kaldırılmasından başlayarak üniversite öğrencilerinin yurt bulamadığı için eğitim hayatına son vermesi, öğretmenlerin asgari ücrete mahkûm edilip mevsimlik işçi gibi çalıştırılmasına kadar Türk eğitim sisteminin her bir halkası sorunludur. Öğrenci başına ortalama 500 bin lira alan özel okulların öğretmenlere 17 bin lira asgari ücreti reva görüp çalışmadıkları üç ay boyunca yaşamlarını idame ettirebilmek için başka işlerde çalışmalarına sebep olmak hiçbir dine sığmaz. Eğitimin her halkasından sorumlu olan Bakan Yusuf Tekin'in kaldırdığı taban maaş uygulaması bir an önce yeniden hayata geçirilmeli ve öğretmenlerimiz açık sınırında maaş almaktan kurtarılmalıdır. Öğretmenlerimize aday, uzman, başöğretmen diye sınıflandırarak değil, insani yaşam koşullarını sağlayarak değer vermiş oluruz.

BAŞKAN – Mazeret belirten milletvekillerine söz vereceğim.

Sayın Kış, buyurun.

2.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, Mersin Konteyner Limanı Projesi'ne ilişkin açıklaması

GÜLCAN KIŞ (Mersin) - AKP Sözcüsü Ömer Çelik Adana Ana Konteyner Limanı tahsisinin onaylandığını açıkladı. Tüm Mersin kamuoyu AKP'li yetkililerden bir açıklama bekliyor. Mersin'e yapılması planlanan, Cumhurbaşkanlığı yatırım programlarında yer alan, imar planlarına işlenen, projelendirilmesi, ön fizibilitesi ve ÇED çalışmaları tamamlanan Mersin Ana Konteyner Limanı Projesi iptal mi edilmiştir? Mersin'e gelen AKP'li bakanlar Ana Konteyner Limanı'nın kentimize yapılacağı sözünü vermişlerdi. Bir ay önce Ulaştırma Komisyonunda Başkan Karaismailoğlu "Ana Konteyner Limanı Mersin'e yapılacak. Mersin dışında bir planlama yok." dedi; işte tutanaklar. Yıllardır Mersinlilerin beklediği bu proje hakkında yetkilileri açıklama yapmaya davet ediyorum. Ben Mersin Milletvekili olarak Mersinlilerle beraber kentimizin hakkı olan projeyi Mersin'e kazandırmak için mücadelemizi sonuna kadar vereceğiz.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Demir...

3.- Gaziantep Milletvekili Şahzade Demir'in, sahipsiz sokak hayvanlarına yönelik kanun teklifine ilişkin açıklaması

ŞAHZADE DEMİR (Gaziantep) – Bismillahirrahmanirrahim.

Sahipsiz hayvanlara yönelik kanun teklifi Komisyonunda görüşülmeye başlandı. Her yıl yaşanan yüzlerce saldırıyla onlarca insanımız hayatını kaybetmiş ve yüzlercesi yaralanmıştır. Hâlihazırda sokaklar ve parklar çocuklar için güvenli olmaktan çıkmıştır. İnsan hayatını ve insan sağlığını tehdit eden bu sorun mutlaka çözümlenmelidir. Bu kanun teklifi sorunun görüşülüp çözülmesi için bir fırsattır. Bu sorunu istismar eden bazı çevrelere fırsat verilmemelidir. Yapılması gereken, inancımızın emrettiği şekilde hayvanların da haklarını gözeterek sokaklarımızın sahipsiz hayvanlardan arındırılmasıdır. Köpek ve kedinin yeri sokaklar değildir; ya sahiplendirilmeli ya da barınaklarda bulundurulmalıdır. Toplumun güçlü bir şekilde beklentisi sokakların ailelerimiz ile çocuklarımız için güvenli bir hâle getirilmesidir.

Saygılarımla.

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları (Devam)

2.- Denizli Milletvekili Sema Silkin Ün'ün, Türkiye'de madde bağımlılığına ve uyuşturucu sorununa ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Türkiye'de madde bağımlılığı ve uyuşturucu sorunu hakkında söz isteyen Denizli Milletvekili Sema Silkin Ün'e aittir.

Buyurun Sayın Ün. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SEMA SİLKİN ÜN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öyle sanıyorum ki bu kürsüden vekillerimizin yapmakta en çok zorlandığı konuşmalar madde bağımlılığı, uyuşturucu konularına ilişkindir. Ülkemizin endişe verici bu gerçeğini, gençlerimizin, hatta çocuklarımızın hayatlarına mal olan bu sorununu dile getirmek elbette çok güç. Ne bir mekânla ne bir zamanla ne bir nesille ne de bir sektörle sınırlı, âdeta varoluşsal, devasa bir sorunla karşı karşıyayız.

Dünya Sağlık Örgütüne göre sentetik uyuşturucuya bağlı ölümlerin en fazla yaşandığı ülkeyiz, kimi madde türlerinde transit ya da hedef ülke konumundayız kimi madde türlerindeyse dünya dağıtım merkezi ülke konumundayız ve bu durum vahametinin boyutunu gösteriyor aslında. Avrupa Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığı İzleme Merkezi raporuna göre dünya kullanımında ilk 5 ülke içine girdiğimiz metamfetamin, ülkemizdeki uyuşturucu kaynaklı ölümlerin de yarısını oluşturuyor. Maddenin önce imalatı ve ticareti vakaları, sonrasında birkaç yıl içerisinde ise kullanım vakaları artıyor. Yani önce arz edilip sonra pazarı, piyasası oluşturuluyor. Bu arzın sonucu olarak da metamfetamin kaynaklı ölümlerin oranı beş yıl içerisinde yüzde 7'den -2022'de- yüzde 56'ya yükseliyor.

"Türkiye bu alarm veren duruma nasıl geldi?" diye bundan önce çok kez sorduk, diğer milletvekillerimiz de sordu. Sözle cevabını alamamak da Bakanlığın eylemlerini takip ederek aldık cevabımızı. Uyuşturucu trafiğinin son yıllarda neden arttığını, neden bu kadar çete enflasyonu oluştuğunu, gri liste utancını neden yaşadığımızı Bakanın son bir yıldır hemen her gün düzenlediği operasyonlarla ilgili attığı "tweet"lerden, çeteler ve uyuşturucuyla mücadeleyle ilgili verdiği mesajlardan ve gözdağından anlıyoruz. Bakanlığın, operasyon başarılarını kamuoyuyla paylaşırken aynı zamanda bazı çevrelere, yapılara, örgütlere "Devran döndü." mesajı vermeye çalıştığı çok açık. Peki, döndürüldüğü ima edilen devranın sorumluları hesap verdiler mi? O devran döneminde gençlerimizin kanına girenler, çetelere cirit attıranlar, bir tane baron tutuklamayanlar, ülkeyi kaçak baron cenneti yapanlar hesap vermeyecek mi?

Sayın Bakan bütçe görüşmelerinde 2023'ün on bir ayında zehir tacirlerine yani uyuşturucu piyasası yöneticilerine yönelik 225 bin operasyon yapıldığını, 280 bin şüphelinin gözaltına alındığını, 28 bin şüphelinin tutuklandığını söyledi. Dünya üzerinde suçla mücadelede başarılı olunması için gereken oran "gözaltına alınan şüphelilerin ortalama yüzde 35 ila 40'ının tutuklanması" şeklinde tanımlanıyor. Sayın Bakanın ifade ettiği veriler gözaltı tutuklama oranının yüzde 10'lar düzeyinde olduğunu gösteriyor. Suçla mücadele ortalamasının oldukça altında görünen bu oran, o döneme kadarki mücadelenin asıl eksik kalan tarafını işaret ediyor aslında. O dönem devranın sorumlularını masaya yatırmadıkça bu çetelerin cesaretlerinin sönmeyeceği ve uyuşturucuyla gerçek anlamda bir mücadelenin yapılamayacağı açıktır.

Değerli milletvekilleri, kaç gencimizin, kaç evladımızın, kaç okulumuzun, kaç mahallemizin, kaç semtimizin zafiyetini, suistimallere kurban verdiğimizizi hesaba kitaba vuramadığımız şehirlerimizden bir tanesi de şehrim Denizli. Kanalizasyon analizi sonuçlarına göre, şehrimizin, metamfetamin kullanımında 8'inci, eroin kullanımında ise 2'nci sırada olmasının üzüntüsünü yaşıyorum. Yetişmiş insan kaynağı, girişimci enerjisiyle Türkiye'nin potansiyeli en yüksek şehirlerinin başında gelen Denizli'mizi bu illetten kurtarmak için harekete geçmeliyiz diyorum. Anadolu'nun ihracatla tanışmış ilk şehirlerinden biri Denizli ve bu çok kıymetli bir başarı hikâyesinin eseri aslında. O hikâyenin en büyük ilhamı ise insan potansiyelini doğru değerlendirmiş olması. Bugün üzülerek görüyoruz ki güzel şehrimiz gençlerinin başarı hikâyeleriyle değil genç yaşta uyuşturucu batağına saplanmalarıyla gündeme geliyor. Bu, sadece bizim değil hepimizin ciğerini yakmalı; bunun ızdırabını hepimiz yürekten hissetmeliyiz. Bugün, bu kürsüden diyorum ki gençlerimizi, nesillerimizi, geleceğimizi yok eden sorunla mücadeleyi iktidarıyla, muhalefetiyle, tüm paydaş

kurumlarıyla güçlü bir koordinasyon içerisinde olabilirsek yapabiliriz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

SEMA SİLKİN ÜN (Devamla) – Bu çağrımızı yineliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Mersin'in sorunları hakkında söz isteyen Mersin Milletvekili Talat Dinçer'e ait.

Buyurun Sayın Dinçer. (CHP sıralarından alkışlar)

3.- Mersin Milletvekili Talat Dinçer'in, Mersin'in sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

TALAT DİNÇER (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Mersin'de yaşanan bazı sorunlarla ilgili gündem dışı söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin bütün illerinden insanlarımızın yaşadığı; her din, her dil, her ırk, her etnik yapıdan insanların bir arada yaşadığı bir hoşgörü kentidir Mersin. Bu kadar insanı bağrında barındırır, iş verir, aş verir, yaşam hakkı verir. Mersin'in nüfusu yaklaşık 2 milyon; buna ilaveten de -Büyükşehir Belediyesinin su kullanma oranından aldığımız bilgilere göre- Suriye'den 500 bin sığınmacı geldi, 400 binin üzerinde depremzede geldi ve Mersin, gelen bütün bu vatandaşlarımıza hizmet vermeye çalışıyor, gayret ediyor. Pamukluk Barajı devreye girmezse ileriki yıllarda içme suyu sıkıntılarımız başlayacak. Trafik sorunu keşmekeş, ağır bir yük bindi. Altyapımıza ağır bir yük bindi. Hep dedik ki Mersin'e özel bir önlem alınsın, bütün milletin yaşadığı yer ama bugüne kadar maalesef bir adım ileri gidemedi ve Mersine yapılan bütün yatırımlar bugüne kadar sonuçlanmadı, bütün yatırımları yarım kaldı.

Ve son olarak da Mersin Türkiye'ye bu kadar kucak açarken kaç yıldır ana konteyner limanının Mersin'e yapılacağı ifade edilmesine rağmen, özellikle dönemin Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat Oktay tarafından Mersin'de kürsüde ilan edilmesine rağmen, bütçe görüşmelerinde Ulaştırma Bakanının Mersin'e yapılacağını söylemesine rağmen dün bir açıklama yapıyor AKP Sözcüsü Sayın Ömer Çelik “Ana konteyner limanı Adana'ya hayırlı olsun.” diyor. Mersin'i birbirine karıştırdılar şu an, bütün Mersin şiddetle ayakta ve bu kararı şiddetle reddediyor. Şimdi, bir konteyner limanı yapılacakken o kentin altyapısına bakılır, limanına bakılır, gümrüğüne bakılır, otel kapasitesine bakılır, restoranına bakılır; her yönüyle incelenir, yatırım yapılır ama maalesef, bunların hiçbirisi dikkate alınmadan, tamamen siyasi bir kararla Adana'ya kaydırıldığı ifade edilmektedir. Bunu Mersin olarak şiddetle reddediyoruz.

Değerli milletvekilleri, şehir hastaneleri var, biliyorsunuz; ülkemizde 17 tane var, 2 tanesinin de işletmecisi Çeçen Holdingin alt grupları, alt şirketlerine dâhil: Ankara Bilkent Şehir Hastanesi ve Mersin Şehir Hastanesi. Buralar yapılırken çok büyük ümitler, hayaller vardı “Herhangi bir sorun yaşanmayacak.” deniyordu ancak bugün geldiğimiz noktada insanlar randevu alamıyor, hastalar randevu alamıyor. Özellikle görüntüleme ve nükleer tıpla ilgili o alanlarda randevu isteyenlere, kanser hastalarına bir seneye varan randevular veriliyor. Böylelikle orada büyük bir sıkıntı yaşanıyor ve halkımız bundan memnun değil. Niye kapattık biz devlet hastanelerini? Niye şehir hastaneleri açıldı da devlet hastaneleri kapandı? Buralarda insanlar daha rahat hizmet alsın diye. Ancak bütçeden ne kadar destek olmasına rağmen, maalesef, hak ettiği değeri bir türlü alamıyor.

Değerli milletvekilleri, şehir hastanesinde çalışan işçilerin büyük bir sıkıntısı vardır. Biliyorsunuz, Ruslar tarafından Akkuyu'da yapımı devam eden nükleer güç santralini Türkiye'deki ana yüklenicisi olan firma, aynı zamanda Mersin Şehir Hastanesindeki firma; ikisi de aynı. Dolayısıyla burada her ikisinde de nükleer santralde çalışan işçiler de şehir hastanesinde çalışan işçiler de büyük sıkıntı içerisinde. Ne diyorlar? “Ücretlerimizi zamanında alamıyoruz, bizim paramızı çalıştırıyor.” diyorlar. Ne diyorlar? “Bankalar promosyon hakkı veriyor ancak firma bize bunu ödemiyor.” diyorlar. Ne diyorlar? “Aynı kategoride, aynı işi yapan sendikaya bağlı işçi ve memurlar 41 bin, 42 bin maaş alırken biz asgari ücrete talim ediyoruz.” diyorlar. Ne diyorlar? “Yıllık izinlerimizden bayram tatilleri izinlerini mahsup ediyorlar.” diyorlar. Ne diyorlar? “Günlük mesai ücreti olarak 430 lira bize ödeniyor ancak bir gün rapor aldığımızda ücretimizden 800 lira kesiliyor.” diyorlar. İşçiler böyle dertli, işçiler böyle sıkıntı içerisinde ve kendilerine mobbing uygulandığını ifade ediyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TALAT DİNÇER (Devamla) – Tamamlayacağım Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

TALAT DİNÇER (Devamla) – Dolayısıyla, değerli arkadaşlar, burada insanların sendikalaşmasını istemiyorlar, sendikalaşmanın önünü kesiyorlar, sendikalaşmaya giden bütün işçilere mobbing uygulayarak ya işten çıkarıyorlar ya da farklı görevlere atıyorlar. Burada da işçiler “Duyun sesimizi, bizim sorunlarımıza sahip çıkın.” diyorlar. Biz de onların dili olmak için, sorunlarına sahip çıkmak için Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu kürsüden de haykırıyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP, DEM PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden söz vereceğim.

Sayın Güneş...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

4.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, yakınları sokak hayvanları tarafından öldürülen veya yaralanan vatandaşlara karşı muhalefet milletvekillerinin dün Komisyondaki davranışlarını kınadığına ilişkin açıklaması

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sahipsiz hayvanlarla ilgili kanun teklifi Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonunda görüşülmeye başlanmıştır. Hayvanların canına saygı duyuyoruz ama sokak hayvanları insanların canına kastedebiliyor. Hayvanların sokakta serbestçe dolaştığı, insanların can güvenliğinin tam sağlandığı sistemi bilen varsa söylesin. Kısırlaştırılan hayvanın ısırmayacağına kim garanti verebilir? Dün, yakınları sokak hayvanları tarafından öldürülen ve yaralanan vatandaşlarımız Komisyona geldi, kendilerini anlatmak istediler. Maalesef, muhalefet milletvekilleri, bırakın dinlemeyi, bu kişilere hakaret etmiştir. Bu davranışı kınadığımı ifade etmek istiyorum. Sizin için insan hayatının hiç önemi yok mudur diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Yalan söylüyorsunuz! Yalan söylüyorsunuz!

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) – Yalan da hiç yakışmıyor size. Biz de oradaydık, hiç yakışmıyor bu yalan size. Biz de oradaydık, ben de oradaydım ama yalan söylüyorsun.

BAŞKAN – Sayın Özer...

5.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, restorasyonu gerçekleştirilen Obruk Kervansarayı'na ilişkin açıklaması

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ülkemizin sahip olduğu tarihî ve kültürel miras dünyada benzeri olmayan eşsiz bir emanet. Bu emanetlerin korunması, gelecek kuşaklara aktarılması ve tanıtımı için Konya'da bugüne kadar pek çok ihya projesine imza atıldı. Geçtiğimiz günlerde Karatay Belediyemiz tarafından restorasyonu gerçekleştirilen, sekiz yüz yıllık tarihî İpek Yolu'nun önemli geçiş noktalarından, ecdat yadigarı Obruk Kervansaray müze ve otel konseptiyle yeniden ihya edildi. Dünyanın bilinen en eski oteli Obruk Kervansaray,

ziyaretçilere tarihî bir atmosferde konaklama imkânı sunarak farklı etkinliklere ev sahipliği yapacak.

Medeniyetimize nakış gibi işlenen kültür varlıklarımızı görmek ve tarihe bir yolculuk yapmak için tüm vatandaşlarımızı Konya'mıza davet ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Sivacıoğlu...

6.- İstanbul Milletvekili Sevan Sivacıoğlu'nun, 18 Temmuz Türkiye Büyük Millet Meclisinde milletvekilleri tarafından bağlilık yemini edilerek Misakımillî kararlarının yeniden vurgulanmasının yıl dönümüne ilişkin açıklaması

SEVAN SIVACIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün, 18 Temmuz 1920 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde milletvekilleri tarafından bağlilık yemini edilerek Misakımillî kararlarının yeniden vurgulanmasının yıl dönümüdür. Bu tarih, Türk milletinin egemenliğini ve toprak bütünlüğünü koruma kararlılığının bir ifadesidir. Misakımillî kararları Türkiye Cumhuriyetinin temellerinden biri olarak kabul edilir. Misakımillî, Kurtuluş Savaşı'nın siyasi manifestosu olan 6 maddelik bildirinin adıdır. Atatürk'ün ana hatlarını Sivas Kongresi'nde belirlediği ilkeler, İstanbul'da toplanan son Osmanlı Mebusan Meclisi tarafından 28 Ocak 1920'de oy birliğiyle kabul edilmiş, 17 Şubatta dünyaya ilan edilmiştir. Bildiri, Birinci Dünya Savaşı'nı sona erdirecek olan barış antlaşmasında Türkiye'nin kabul ettiği asgari barış şartlarını içerir, "ulusal yemin" anlamına gelir. Türkiye Cumhuriyeti'nin sınırları Misakımillî ilkeleri doğrultusunda oluşturulmuş, Türk milletinin ulusal sınırlarını ve bağımsızlığını belirlemiştir.

Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Karakoz...

7.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, en düşük emekli aylığının 12.500 lira olarak belirlenmesine ilişkin açıklaması

EVİRİM KARAKOZ (Aydın) – Teşekkürler Sayın Başkan.

En düşük emekli maaşı 10 bin lira idi, 12.500 lira olacağı müjde gibi açıklandı. Oysa emeklilerimiz kirasını ödeyemiyor, emeklilerimiz pazar arabasını dolduramıyor, et yiyemiyor, emeklilerimiz neredeyse evinden dışarıya çıkamıyor. Emeklilerimiz her geçen gün daha da yoksullaşıyor. AKP iktidarı emekliye zulmetmeye devam ediyor. Buradan AKP iktidarına sesleniyoruz: Emekli maaşlarındaki adaletsizliği giderin. Emeklilerimize ömürlerinin geri kalanında refah ve huzur içinde yaşayacakları imkânları sağlayın. En düşük emekli maaşını ve emekli ikramiyelerini asgari ücret seviyesine çıkarın.

BAŞKAN – Sayın Karagöz...

8.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, sahipsiz sokak hayvanlarına yönelik kanun teklifine ilişkin açıklaması

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sahipsiz sokak hayvanlarına yönelik düzenlemeler içeren Hayvanları Koruma Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ndeki ötanazi uygulamasını kabul etmiyoruz. Bu kanun teklifiyle yapılmak istenen katliamı yerel yönetimlerin üzerine atıp sorunun çözümü noktasında sorumluluktan kaçınılmak istenmektedir. Çözümünden ve vicdandan uzak, kan kokan bu teklif üzerinden hayvanların yaşam hakkını tartışma konusu yapanlar, tarihe kara bir leke olarak geçeceklerdir. 2004 yılında iktidar eliyle yasalaşan Hayvanları Koruma Kanunu gereği popülasyonu kontrol altına almayı beceremeyen AKP'ye canlarımızın canını emanet edemeyiz. Hayvanlar için güvenli barınakların oluşturulduğu, hayvan sayılarının kısırlaştırma gibi uygulamalarla kontrol altında tutulduğu, devletin ve sivil toplumun iş birliği içinde çalıştığı çözümler uygulanana kadar hayvanların yaşam hakkını savunmaya devam edeceğiz. Sokakta yaşayan hayvanları esarete ve ölüme mahkûm etmek için hazırlanan bu yasa teklifine karşı oyum "hayır". Bu teklifi bir an önce geri çekin.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın İrmez...

9.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, özel güvenlik bölgesi ilanına ilişkin açıklaması

MEHMET ZEKİ İRMEZ (Şırnak) - Devletin 90'lı yıllarda uyguladığı en büyük kıyım politikalarından biri köy yakmaydı, köy boşaltmaydı ve bu uygulama yıllarca devam etti. Kürdistan coğrafyası insansızlaştırılmak istendi, şimdi ise yeni imha planları devreye konuldu. Yeminli doğa talancıları eliyle ağaç kıyımı başlatıldı. Dağlar, taşlar, köyler, mezralar, sözde geçici, özde ise kalıcı "özel güvenlik bölgeleri" olarak ilan edildi. Her gün tonlarca ağaç kesiliyor. Şırnak'ın dört bir yanında özel savaş politikası yaşama geçiriliyor. Cudi ve Gabar Dağı delik deşik ediliyor. Anayasa'da "En fazla altı ay süreyle güvenlik bölgesi ilanı yapılabilir." denmesine rağmen yasaklar on beş günlük sürelerle her defasında uzatılıyor. Halkımızı, sivil toplum örgütlerini, çevreyi, doğayı ve yaşamı savunanları bu doğa katliamına "Dur!" demeye çağırıyorum.

BAŞKAN – Sayın Sarı...

10.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Vakıflar Genel Müdürlüğünün Edremit'te zeytinlikleri katlettiğine ilişkin açıklaması

SERKAN SARI (Balıkesir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Vakıflar Genel Müdürlüğü Edremit'te rant uğruna, beton uğruna zeytinlikleri katlediyor. Balıkesir'de seksen üç yıllık Ayvalık Vakıf Zeytinlikleri İşletme Müdürlüğü geçen yıl kapatıldığında buradan uyarmıştım. Soru önergeme cevap vermediniz, sanmayın ki takip etmiyorum. Bu işletmeyi kapattıktan sonra, utanmadan "Ranta açılacağı anlamına gelmez." diye açıklama yaptınız. Bu arsayı hangi yandaşa sattınız? Bu araziye 48 dairelik inşaatı kim yapacak? Katledilen 100'ün üzerindeki zeytin ağacının vebali üstünüzde. Görevi, vakıf zeytinliklerini korumak ve islah etmek olan devletin kurumu görevini yapmadığı gibi rant ve beton uğruna suç işledi. Siz, bu 8 dönüm arazi üzerinde bunu yaparsanız Edremit Körfezi'nde uhdenizde olan binlerce zeytin ağacımızın sonunu düşünmek bile istemiyorum. Dalıyla barışın, yağıyla sağlığın sembolü zeytin ağaçlarımızın üzerindeki kirliliğinizi çekin. Bitmedi rant sevdanız. Emlakçılık yapmayı bırakın, zeytinliklerimizi koruyun.

BAŞKAN – Sayın Kıratlı...

11.- Mersin Milletvekili Ali Kıratlı'nın, Mersin Konteyner Limanı Projesi'ne ilişkin açıklaması

ALİ KIRATLI (Mersin) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; sosyal medyada "Mersin lojistik limanı iptal oldu." şeklinde söylemler dile getirilmektedir. Açıkça ifade etmeliyim ki Mersin lojistik limanı projemiz iptal olmamış, çalışmaları devam etmektedir. Bu kapsamda ülkemizi bölgesinin lojistik üssü hâline getirecek çalışmalar sadece Mersin'de değil, tüm ülkemizde tüm hızıyla devam etmektedir. Bu kapsamda Lojistik Performans Endeksi'nde ülkemizi ilk 10'a sokacak deniz yolu taşımacılığı ve onun en önemli bileşeni olan limanların altyapılarının tamamlanma çalışmaları hızla devam etmektedir.

Mersin lojistik limanıyla ilgili olarak ilk etap proje çalışmalarımız Bakanlığımız uzmanlarınca tamamlanmıştır. Yapılan çalışmalar sonucunda liman kapasitesinin 10 milyon TEU olması planlanmaktadır. İlk etüt çalışmaları tamamlanan limanın ikinci aşamasına geçilmiş olup bu aşama için hizmet alım amacıyla etüt proje ihalesi gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda genel vaziyet planı, kesitler, yaklaşık maliyet hazırlanması, fizibilite raporu hazırlanması işleriyle ilgili süreçler devam etmektedir. Böylece, Mersin Limanı'nın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yaz...

12.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, İslam dinine ilişkin açıklaması

MEHMET SAİT YAZ (Diyarbakır) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

İslam, iyiliği emreden, kötülükten de yasaklayan bir dindir. Mertlik iyiliktir, cimrilik kötülüktür. Mesela haset kötü huydur, anlamı: "Bende yok, onda da olmasın." Kuran-ı Kerim'e göre buhul kötü bir özelliktir, anlamı: "Bende var ama başkasında olmasın." Şuh yine kötü bir huydur, anlamı: "Onunki de benim olsun." İyi huylar ise; gıpta iyi bir huydur, manası: "Onda var, bende de olsun." Sahavet yine iyi bir özelliktir, anlamı: "Bende var, onda da olsun." Cûd iyi bir meziyettir, manası: "Bende yok ama onda olsun." İsrâr iyi bir ahlaktır, anlamı "Benim değil, onun olsun." Fakr ise bunların zirvesidir, manası: "Madem kardeşimde yok, bende de olmasın."

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Mehmet Emin Ekmen...

13.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Mersin Konteyner Limanı Projesi'ne ilişkin açıklaması

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) – Sayın Başkan, dün, önce Çevre Bakanı Sayın Murat Kurum, sonra Sayın Ömer Çelik'in açıklamaları nedeniyle Mersin iş ve STK dünyası diken üstündedir. Bu büyük hassasiyetin nedeni 2004 yılında fizibilitesi yapılan, 2006 yılında yatırım programına giren, 2009 yılında ÇED raporu yayınlanan, Onuncu ve On Birinci Kalkınma Planları'nda yer verilen ve Bakanlığın 2024 Yılı Yatırım Programı'nda anılan Mersin Ana Konteyner Limanı'nın iptali ihtimalidir. Yapılan açıklamada "Adana Ana Konteyner Limanı'nın tahsisi sağlandı." denilmiş ve yetkililere teşekkür edilmiştir. 100 kilometre arayla 12 milyon TEU kapasitede 2 ayrı ana konteyner limanının yapılamayacağı açıktır. Bakanlık yetkililerinden talebimiz, bir an önce Mersin Ana Konteyner Limanı'nın süresi dolan ÇED raporunu yenileyerek işlemlerinin hızlandırıldığını kamuoyuna açıklamaları ve bu yöndeki kaygıların giderilmesidir.

BAŞKAN – Sayın Kaçmaz Sayyığıt...

14.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyığıt'in, Van halkının 2-3 Nisanda demokratik tepkisini ortaya koyarak "Mazbatayı biz veririz." mesajı verdiğine ilişkin açıklaması

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYIĞİT (Van) – Van halkı, 31 Martta yüzde 55'le Belediye Eş Başkanlarını seçti ama kuytuda bekleyen kükler halkın tercihlerine saygı duymak istemediler. Bunun üzerine 10 binlerce yurttan 2-3 Nisanda demokratik tepkilerini ortaya koymuş "Mazbatayı biz veririz." mesajı vermiştir. Van'da halkımızın mesajı netti. Neydi bu mesaj? "Bir beş yıl daha siyasi irade gasbına tahammül etmeyeceğiz, belediyenin kapısından hırsızların geçmesine izin vermeyeceğiz." Tabii, Van'da amacına ulaşamayan zihniyet onlarca kişiyi gözaltına aldı, gözaltına alınanların bir suçu yoktu. Amaç, kayyumla sessiz kalmayanlardan intikam almaktır. Serbest bırakılanlar da oldu ama hâlâ tutuklu onlarca arkadaşımız var. Aylardır tutuklu olan arkadaşlarımızın derhâl serbest bırakılması çağırısını yapıyor, AKP'yi halk iradesine saygı duymaya davet ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Tahtasız...

15.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, AKP iktidarının "müjde" diye duyurduğu emekli maaşının açlık sınırının da altında olduğuna ilişkin açıklaması

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) – Sayın Başkan, AKP iktidarının müjde diye duyurduğu emekli maaşı açlık sınırının da altında. İnsanımız umutsuz ve mutsuz. Bir yanda açlık sınırının altında yaşayan emekliler ve asgari ücretliler, diğer tarafta Monako'da istakoz yiyenler. Bir tarafta çay, simit hesabı yapanlar, diğer yanda 100 araçlı konvoyla gezenler. Bir yanda ucuz et ve ucuz ekmek kuyruğuna girenler, bir yanda milyarlık ihale alanlar. Bir yanda evinin kirasını ödeyemeyenler, diğer yanda sarayda yaşayanlar. Bir yanda geçinemediği için bunalım sonucu intihar eden vatandaşlar, diğer yanda bir eli yağda bir eli balda yaşayan yandaşlar. Bu zulüm düzenine denilecek çok şey var ama iki mısra yeterli: "Yiyin efendiler, yiyin./ Doyuncaya, tiksirincaya, çatlayıncaya kadar yiyin!" Gün gelecek, devran dönecek; emekli, işçi, çiftçi, esnaf, atanamayan öğretmenler ve emekçi halkımız hakkını sizden alacak.

BAŞKAN – Sayın Toy...

16.- Sivas Milletvekili Rukiye Toy'un, Kerbelâ'yla ilgili milletin duruşunun, tavrının net olduğuna ilişkin açıklaması

RUKIYE TOY (Sivas) – Muharrem ayı, içeriğinde pek çok şeyi muhafaza etmekle birlikte Peygamber'imizin sevgili torunu Hazreti Hüseyin'in ve beraberindeki masum insanların Kerbelâ'da şehit edilmesi hüznünü de içerisinde barındırmaktadır. Tarihî kırılmalar neden olan bu vahim olayla ilgili milletimizin duruşu, tavrı nettir. Alevi'siyle Sünni'siyle, hepimiz ehlibeyit sevgisi etrafında cem oluruz. Bu anlayışı isimlerimizde de örneklemek isterim: Ben, ehlibeytten Efendimiz'in kızı Rukiye'nin ismini taşıyorum. Meclisimizde ehlibeyit adını taşıyan iktidar, muhalefet, parti fark etmeksizin nice insan var. Ülkemizde bu yıl itibarıyla 750 bine yakın kişi Ali, 584 binden fazlası Hüseyin, 543 bini Hasan ismine sahipken Yezid'in ismini sadece ve sadece 6 aile çocuğuna vermiş. Halkımızın tercihi Alevi'siyle Sünni'siyle nettir: Aliler, Hasanlar, Hüseyinler kıyamete kadar yaşayacak ama bu zulmü reva görenler unutulup gidecektir.

BAŞKAN – Sayın Avşar...

17.- Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'ın, Türkiye Futbol Federasyonu seçimlerinin üzerine siyasetin gölgesinin düştüğüne ilişkin açıklaması

CEM AVŞAR (Tekirdağ) – Türkiye Futbol Federasyonu seçimlerinin üzerine siyasetin gölgesi düşmüştür. Şu saatlerde 2 adaylı seçim devam ediyor. Sayın Büyükeşkin'in divan listesi kabul edilmiş ve Divan Başkanı ve Divan Başkan Yardımcısı şu an 28'inci Dönemde milletvekilliği yapan AK PARTİ milletvekilleri yani milletvekilliği rozetleriyle Divan Başkanlığı yapmaktalar. İktidar partisi, açık bir şekilde taraf tutmuş, özerk bir kuruluş olan Federasyonun üzerine gölge olmaya devam etmektedir hem de bugüne kadar futbol camiasını ve ülkemizi utandıran en başarısız Federasyon Başkanının tarafını tutarak. Kendi seçiminde dahi demokratik olmayan Futbol Federasyonu bu kafayla iktidarın gölgesi devam ettiği sürece maalesef Türk futbolu bu içler acısı durumda kalmaya devam edecektir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Şevkin...

18.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, en düşük emekli aylığının 12.500 lira olarak belirlenmesine ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Elektriğe yüzde 38, yurt dışına çıkış harcına yüzde 250 zam, benzin 45,67 lira yani iğneden ipliğe zam yapılırken yurt dışı çıkış harcı 150 liradan 500 liraya çıkarılırken en düşük emekli aylığı ise 12.500 lira olarak belirleniyor. Abdullah Güler bunun bütçeye yük olduğunu ifade ediyor, Allah'tan korkun diyor. 5 uçakla yurt dışına gidip itibardan tasarruf etmeyenler iş emekliye gelince mi tasarrufa gidiyorlar? 12.500 lira üzerinde maaş alan emekliye sıfır zam, asgari ücretliye sıfır zam ancak itibara gelince tasarrufa gidilmiyor. 1 asgari ücretlinin harcaması sarayın kırk saniyelik harcamasına bedel, dolayısıyla yirmi yedi saniyelik sarayın harcaması da 1 emekli maaşına denk geliyor. Derhâl bu yanıltan dönün ve hak edene hakkını verin; yoksa, sırası geldiğinde, emeklisi, asgari ücretlisi, çiftçisi, kamuda çalışan mühendisi, doktoru gereğini yapacaktır zannımca.

BAŞKAN – Sayın Bülbül...

19.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın intihar oranı en yüksek 5 il arasında yer aldığına ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Memleketim Aydın, intihar oranı en yüksek 5 il arasında yer almaktadır. Aydın'da her yıl Türkiye ortalamasının 2 katı intihar gerçekleşiyor. 2023 yılında, il genelinde 76 kişi intihar etmiştir. İntihar edenlerin 61'i erkek, 15'i

kadın olmuştur. 2024'ün ilk altı ayında onlarca kişi intihar etmiştir. Her yaş grubundan insanın hayatına son verdiği TÜİK verilerine de yansımıştır. 75 yaşına gelmiş bir emekli neden intihar eder ya da 35 yaşında, hayatının ortasında olan bir kişi niye intihar eder? İntiharları işsizlikten, geçim sıkıntısından, umutsuzluktan, öfkeden, işlemeyen adalet algısı ve güvensizlikten ayrı düşünemeyiz. Tek adam iktidarında umutsuzluğa düşen vatandaşlarımızın yanında biz olacağız. AKP iktidarı eliyle normal gösterilmeye çalışılan intiharları biz kabul etmeyeceğiz. CHP varsa umut var.

BAŞKAN – Sayın Kanko...

20.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, Gebze Teknik Üniversitesi bahçesinde AKP Gebze ilçe teşkilatı tarafından düzenlenen pikniğe ilişkin açıklaması

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Geçtiğimiz haftalarda Cumhuriyet Halk Partili milletvekillerinin Boğaziçi Üniversitesine girişi engellenmişti. Oysa yine aynı hafta sonu Gebze Teknik Üniversitesi bahçesinde AKP Gebze ilçe teşkilatı tarafından düzenlenen piknik hem eğitim camiasında hem de kamuoyunda büyük tepkilere neden olduğu gibi, bu siyasi piknik eğitim kurumlarının tarafsızlığına da bir darbe niteliği taşımaktadır. Siyasi etkinliklerin üniversite kampüsünde düzenlenmesi eğitim kurumlarının tarafsızlığını sorgulanır hâle getirir ve akademik bağımsızlığın zedelenmesine neden olur. Bu etkinlik, üniversitelerin siyasi tarafsızlığı ilkesine aykırı bir hareket olarak görülmekte ve ciddi endişelere neden olmaktadır. Birilerinin kendi koltuk ve menfaatleri uğruna üniversiteleri siyasete malzeme yapması asla kabul edilemez. Üniversiteler, bilgi ve bilimin ışığında öğrencilere objektif ve tarafsız bir eğitim sunmakla yükümlüdür. Bu tür olayların tekrar yaşanmaması için üniversite yönetimlerinin yetkililerini sorumluluklarını taşımaya davet ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Çan...

21.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, en düşük emekli aylığının 12.500 lira olarak belirlenmesine ilişkin açıklaması

MURAT ÇAN (Samsun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Emeklimiz sadaka değil hakkını istiyor, yıllar boyu prim ödedi; şimdi o pirimin karşılığını istiyor. Peki, bu iktidar ne yapıyor? Emekliye verilecek paraya sosyal yardım muamelesi yapıyor. Bu paranın emeklinin hakkı olmadığını düşünüyor, yapılacak zammı bütçe yükü olarak görüyor, yapacağı sözde zamla emeklileri birbirine düşürüyor. AKP iktidara geldiğinde en düşük emekli maaşı 1,5 asgari ücret düzeyindeydi yani bugünkü hesapla 26 bin lira seviyesindeydi; şimdi 12.500 lira olacak. Yani AKP bu paranın yarısını çaldı, ışık sağan gözlerle çaldı, kur korumalı soygunla çaldı. Şimdi de emekliye "ekonomiye yük, sırtınızda kambur" muamelesi yapıyorsunuz. Emekli, hakkı olanı istiyor ve eninde sonunda o hakkı alacak.

BAŞKAN – Sayın Ateş...

22.- Bolu Milletvekili Türker Ateş'in, Bolu ormanlarında kesimlerin arttığına ve orman köylülerinin yok olduğuna ilişkin açıklaması

TÜRKER ATEŞ (Bolu) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Topraklarının yüzde 60'ından fazlası ormanlardan oluşan cennet ilimiz Bolu'da doğa katliamı yaşanıyor. İlimizin ormanlarının kesimlerinin arttığını izliyoruz, bundan büyük üzüntü duyuyoruz. Yenileme amaçlı kesimler elbette olmalı ancak bunların dışında kontrolsüz ve agresif kesimler de yapılıyor. Ormanları ihtiyaçların giderilmesinde arka bahçe olarak gören zihniyet değiştirilmelidir. Ayrıca, ne yazık ki orman köylülerimizi koruyamıyoruz, orman köylülerimiz yok oluyor. Bugüne kadar ormanlarımızı sahip çıkan köylülerimizi kalkındıracak adımlar atılmasına ihtiyaç duyuyoruz. Kesimlerin ardından tomrukların uzun süre bekletilmesi, hayvanların otlak alanlarında, yaylalarda depolamalar yapılması, yollarının kapanması ve zarar görmesi gibi birçok sorunlar yaşanıyor. Nerede kesim varsa oranın zararı karşılanmalıdır. Orman gelirleri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Öztürk...

23.- Düzce Milletvekili Ercan Öztürk'ün, Kıbrıs Barış Harekâtı'nın 50'nci yıl dönümüne ve Kıbrıs Türk halkının Barış ve Özgürlük Bayramı'na ilişkin açıklaması

ERCAN ÖZTÜRK (Düzce) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Yıllardır her türlü baskı ve zorbalığa karşı hak ve eşitlik mücadelesi veren adanın ortak sahibi Kıbrıs Türkünün varlığına ve hürriyetine kasteden teşebbüsü nihai olarak bertaraf eden 20 Temmuz 1974 Barış Harekâtı'nın 50'nci yıl dönümü vesilesiyle Kıbrıs Türk halkının Barış ve Özgürlük Bayramı'nı tebrik ediyorum.

Tarihten silinmek istenen bir halkın yeniden şahlanışının simgesi olan Barış Harekâtı, Kıbrıs Türkünün temel hakları çiğnendiğinde, özgürlüğü tehdit edildiğinde, varlık ve bekasına kastedildiğinde neleri göze alabileceğini tüm dünyaya göstermiştir. Bu vesileyle kurtuluş mücadelesinde canlarını feda eden aziz şehitlerimizi rahmetle yâd ediyor, kahraman gazilerimize minnetlerini ifade ediyor, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kurucu Cumhurbaşkanı merhum Rauf Denktaş'a Yüce Allah'tan rahmet diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılıç, buyurun.

24.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, Korkuteli'de üreticilerin sulama parasını ödemelerine rağmen meyvelerini bir kez bile sulayamadığına ilişkin açıklaması

ŞERAFETTİN KILIÇ (Antalya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Kuraklığın ülkemiz açısından ciddi bir tehdit olduğu ortadadır. Ancak asıl kuraklık bürokraside yaşanmaktadır. Bunun en yeni örneği, nüfusunun yüzde 90'ı çiftçilik yapan Antalya'mızın güzide yaylası olan Korkuteli'nde yaşanmaktadır. 2023 Kasım ayında kartlı sisteme geçileceği gerekçesiyle üreticinin sulama vanaları kesildi, ardından sulama suyu zamanında verilmedi. Patlayan vanalar ve onarılmayan su sayaçları nedeniyle tonlarca su boşa gitti. Bu olanlar sebep gösterilerek üreticilere sulama suyu hâlâ verilmiş değil. Üreticiler sulama parasını ödemesine rağmen meyvelerini bir kez bile sulayamadı. Yüzlerce dönüm ağaç kurumak üzere. Korkuteli Su Birliği Başkanlığı, Tarım İlçe Müdürlüğü, Ziraat Odası Başkanlığı; derhâl bu sorunun farkına varın ve çözüm için gereğini yapın. Kaybeden çiftçilerimiz, Korkuteli halkı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Şimdi söz talep eden Grup Başkan Vekillerine söz vereceğim.

Sayın Temelli, buyurun.

25.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, 104'üncü Birleşimde Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya'nın mikrofonunun birleşimi yöneten Başkan Vekili Celal Adan tarafından kapatılmasına, Metris R Tipi Cezaevinde tutulan hasta mahpus Serdal Yıldırım'a, adli sistemde çalışan uzmanların yaşadığı mağduriyete, İzmir'in Bornova ilçesinde bulunan Arkas Holdinge bağlı Kristal Yağları fabrikasındaki grevin nedenine, Türkiye'nin Dünya Sefalet Endeksi ve Küresel Kölelik Endeksi'ndeki yerine, Kızılâyın ihmalinden dolayı HIV pozitif olan Ahmed Aabo'ya, Diyarbakır'da 14 yaşındaki çocuğa istismarla ilgili sekiz yıldır süren davaya ve Aydın Söke İlçe Millî Eğitim Müdür Vekili Ali Cirit'in öğrencilerin servislerini kaldırma kararına ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri...

Sayın Başkan, dün kürsüde Sayın Vekilimiz Adalet Kaya 1 kelime Kürtçe konuştu diye mikrofonu kapattınız ve o sırada cümlelerinin birçok kısmı da maalesef duyulamadı. Biraz önce AKP'li vekil arkadaşımız Arapça 4 kelime ifade etti, iyi de oldu ama hiç onu kapatmak aklınıza gelmedi.

BAŞKAN – Farkına varmadım.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Çünkü bir ayrımcılık var burada, dile getirdiğimiz şey bu. Biz biliyoruz, Türkiye Büyük Millet Meclisi çalışmalarını Türkçe yapar ama halka seslenirken bazen Kürtçe, bazen Arapça yani bu coğrafyada yaşayan halkların diliyle onlara hitap edebilir. Bu mikrofonu kapama meselesinin nasıl bir ayrımcılığa, nasıl bir politikaya karşılık geldiğini bu uygulamadan sanırım siz de anlamışsınızdır. Umarım bir daha böyle bir şeyle karşılaşmayız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'deki en büyük adaletsizlik konuları hatta başında gelen konulardan biri bildiğiniz gibi hasta mahpuslar. Metris R Tipi Cezaevinde tutulan Serdal Yıldırım... Serdal Yıldırım yüzde 98 engelli, yüzde 98 engelli olan bir tutsağı gözünüzün önünde canlandırın ve yataktan sandalyeye taşınırken düşürülüyor. Bunun üstüne, belindeki platin kırılıyor, artık yatamıyor bile; durum bu kadar vahim ve Adli Tıp Kurumu Serdal Yıldırım için 5 defa “Cezaevinde kalamaz.” raporu veriyor. Adli Tıp Kurumu genelde vermez bu raporu; düşünün, durum o kadar vahim ki Adli Tıp Kurumu 5 defa bu raporu veriyor ve savcı ağır ve somut tehlike görüyor Yıldırım için, tahliye etmiyor ve şu anda çok büyük bir mağduriyet var. Bir an önce Serdal Yıldırım'ın tahliye edilmesi sağlanmalıdır.

Bir başka mağduriyet alanı adli sistemde çalışan uzmanlar meselesi. Biz bazen toplumda bu tür hizmetleri yapan insanların sorununu görmezden geliyoruz. Oysa psikolog, sosyal hizmet uzmanı, pedagog gibi bu zorlu mesleklerde çalışan bu insanlar aslında hem adli destek hem de mağdur hizmetleri veriyorlar fakat çalışma koşullarından dolayı çok büyük bir mağduriyet yaşıyorlar. Bu mağduriyetlerin en önemli nedenlerinden biri tabii ki kötü çalışma koşulları; yanlış bir organizasyon, mesai saatlerinin hiçe sayılması gibi birçok mesele var. Bu mağduriyetlerin de özellikle adli sistemde çalışan uzmanların bu mağduriyetlerinin de bir an önce giderilmesi zaruridir.

Tabii, “Türkiye” deyince en büyük mağduriyet alanlarından biri de emek alanı; çalışanların, emekçilerin alanı. Şu an İzmir Bornova ilçesinde bulunan Arkas Holdinge bağlı Kristal Yağları Fabrikasında grev var. Toplu sözleşmede görüşmeler dört ay sonra tıkanı ve 13 Şubatta başlayan görüşmelerden dört ay sonra greve gidildi; şu anda 90 işçi grevde. İşveren işçilere ne öneriyor? Bir an düşünün, ne öneriyor olabilir? Asgari ücretin altında ücret öneriyor, grevin nedeni bu; asgari ücret bile değil ve Türkiye'de çalışma koşullarının gelmiş olduğu durum bu denli vahim.

Bakın, biliyorsunuz, endekslere girip şampiyon olmakta çok mahir bir ülkedir; Küresel Sefalet Endeksi'nin ilk 5'inde yer alıyoruz. Şimdi, belki bilmiyorsunuz, bir de Küresel Kölelik Endeksi var, onda da ilk 5'teyiz Eritre'yle beraber, evet, yanlış duymadınız, Eritre'yle beraber. Türkiye'de 1,5 milyon işçi kölelik koşullarında çalışıyor. Kölelik koşulları şu: Asgari ücretin bile altında çalışmak, baskı altında kalmak, haftada altmış saat çalışmak. Türkiye'deki işçilerin, çalışanların yüzde 15'i kölelik koşullarında ve dolayısıyla Küresel Kölelik Endeksinde de ilk 5'e giriyoruz. Bunca adaletsizliği içinize nasıl sığdırıyorsunuz, şaşırmamak elde değil. Sonra düşündüm, evet, nasıl sığdırdığınızı buldum çünkü içinizden çıkardıklarınız sayesinde; içinizden kalbinizi çıkarmışsınız, vicdanınızı çıkarmışsınız, işte, yerine koyduklarınız da bunlar.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir başka adaletsizlik sahnesi Ahmed Aabo. Ahmed Aabo bir Suriyeli, 10 yaşındayken sınıra bırakılıyor on üç yıl önce. Sekiz ay önce Ahmed gidiyor, kan veriyor Kızılaya ve sonunda ne oluyor biliyor musunuz? HIV virüsünü kapıyor, Kızılayın ihmalinden dolayı HIV pozitif.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Teşekkür ederim.

Vay, HIV pozitif oldun.” Ee? “O zaman seni kelepçeleriz, geri gönderme merkezine götürürüz.” Oradan da geri gönderilmeye kalkıyor. Yani seni tedavi ederiz değil, bizim yüzümüzden sen bu virüsü kaptın, gel biz seni tedavi edelim değil, kelepçeleyip dışarı atmaya kalkıyorlar. Bunca adaletsizlik gerçekten akıl alır bir şey değil. Devam ediyor adaletsizlikler.

14 yaşındaki çocuğu 21 kişi istismar etti diye sekiz yıldır süren bir dava vardı Diyarbakır'da, hepsi beraat etti. Niye? Mahkeme somut delil bulamamış. 21 kişi, 14 yaşında zihinsel engelli bir çocuğa sekiz yıl önce bu istismar suçunu işledi ve “Somut delil yok.” diye beraat ettiler. Hatırlıyor musunuz, burada geçen hafta Kayseri meselelerini konuştuk, Kayseri'de yaşananları, bir linç girişimini.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – O zaman dile getirdik, dedik ki: Mesele bir suç meselesidir, bu suçu işleyen kimliği önemli değildir; bunun Arap olması, Kürt olması, Türk olması, Suriyeli olması, mülteci olması değil, bu suç bu ülkede işleniyor, çocuklar istismara maruz kalıyorlar, çocuklar tecavüze maruz kalıyorlar. Bu ülkede 1 milyona yakın çocuk işçi var, bu da bir istismar ama çocukların haklarını savunmak yerine, dün hayvan hakları konuşulurken Komisyonunda maalesef AKP'li vekiller yine bir çocuk istismarına imza attılar; getirip çocukların fotoğraflarını koydular. Biz de biliyoruz, o çocuklar mağdur. O mağduriyeti gidermek için yapılması gerekenler var ama neden bunu kullanıyoruz? Biz çocuklarımıza sahip çıkmalıyız. Bu istismarlara son vermenin yolu bizim burada ortaya koyacağımız kolektif iradede saklı iken biz tam tersine adımlar atarsak işte bu tür sahnelerle karşılaşmaya devam ederiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bu 8'inci dakika.

Buyurun.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bunca adaletsizliği değil sekiz dakikaya Başkan, seksen dakikaya, sekiz yüz dakikaya sığdıramayız. Biz burada bir telaşla belli başlı konulara değiniyoruz, o yüzden bazen uzayabiliyor.

Biliyorsunuz, tasarruf tedbir paketi görüşülüyor şu anda. Tabii, “tasarruf tedbirleri” deyince de bu konunun ne kadar abartıldığını biliyoruz ama ortaya çıkan rakam 100 milyar, bütçe açığı 2,6 trilyon. 2,6 trilyon bütçe açığı olan Hazine ve Maliye Bakanı 2,2 trilyon vergi harcaması yapıyor, sonra kalkmış tasarruf peşinde. Onun bu tasarruf çağrısına cevap veren Aydın Söke İlçe Millî Eğitim Müdür Vekili Ali Cirit... Buradan Hazine ve Maliye Bakanına sesleniyorum: Sayın Cirit'e gerçekten bir plaket versin çünkü çok önemli bir tasarruf tedbirine imza attı! Ne yaptı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Son defa...

BAŞKAN – Buyurun.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – 9 köyün öğrencilerinin taşıma hakkını, servis hakkını elinden aldı; tasarrufta bulundu. Bu çocuklar nasıl okula gidecek? Onun derdi değil. Nasıl ki emekçilerin servisleri “tasarruf tedbir” adı altında kaldırıldıysa şimdi de öğrencilerin servisleri kaldırılıyor. Buradan tasarruf ederek bu bütçe açığını kapatacağını sanan bir anlayış, bir zihniyetle karşı

karşıyayız. Çocukların bir an önce servislerine kavuşmasını istiyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Saadet Partisi Grubu adına Sayın İsa Mesih Şahin.

Buyurun.

26.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, 20 Temmuz Kıbrıs Barış Harekâtı'nın 50'nci yıl dönümüne, Türkiye Futbol Federasyonu seçimlerine, nasıl bir Türkiye hayal ettiklerine ve hayallerindeki Türkiye için mücadele etmeye devam edeceklerine ilişkin açıklaması

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

İlk sırada söz almadığım için memnun oldum Başkanım.

20 Temmuz 2024 Cumartesi günü Kıbrıs Barış Harekâtı'nın 50'nci yıl dönümü. Tabii ki Kıbrıs bizim millî davamızdır. Biz ana vatan Türkiye olarak yavru vatan Kuzey Kıbrıs'ın her zaman yanında olduk ve olmaya da devam edeceğiz. Hiç şüphesiz ki Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti müstakil, bağımsız ve özgür bir devlettir ve bugünlere kolay gelinmedi, bugünlere gelmesinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kurulmasında, özgürleşmesinde büyük emekleri olan Kıbrıs Türklerinin lideri Doktor Fazıl Küçük'ü, efsane Cumhurbaşkanı Sayın Rauf Denktaş'ı ve Kıbrıs Barış Harekâtı döneminin Başbakanı Sayın Bülent Ecevit'i ve dönemin Başbakan Yardımcısı Sayın Necmettin Erbakan'ı rahmet, şükran ve saygıyla anıyorum. Tabii ki adada kalıcı bir barışın tesisi için, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin bütün dünyada tanınması için Türkiye'nin daha aktif bir rol alması gerektiğini ifade etmek istiyorum. Ben, tekrar, Barış Harekâtı'nın 50'nci yıl dönümünde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'mizin kurulmasında emeği geçen büyüklermize, şehitlerimize, gazilerimize rahmet ve şükranlarımı sunuyorum.

Değerli Başkanım, burada iki gün üst üste ifade ettim, bugün de ifade edeceğim, aslında ifade etmeyecektim: Türkiye Futbol Federasyonunun seçimleri var. Ya, biz "Bu seçimlere siyaset kurumu karışmasın." dedik, siyaset kurumu seçimlerin tam merkezinde yer aldı. Ya, Allah aşkına, Türkiye Futbol Federasyonunu eline yüzüne bulaştıran bir insandan Türkiye futbolu adına - burada önemli futbolcularımız var- ne bekliyoruz, ben bunu gerçekten merak ediyorum. Yani, değerli milletvekilleri, Türkiye Futbol Federasyonu... Önemli bir jenerasyon yakaladık, bu jenerasyonu heba etmeyelim. Bu jenerasyon dünya şampiyonu da olur, Avrupa şampiyonu da olur tekrardan ama bu ekipte bu anlayışla, bu vizyonla biz bu jenerasyonu heba ediyoruz. Bir de siyaset kurumu gidip Divan Başkanı gibi... Bakın, Divan Başkanı olan arkadaşımızı gerçekten çok seviyorum, değerli bir ağabeyimiz, latife yapıyoruz birbirimize ama neden siyaset kurumu ya, neden gidip orada Divan Başkanlığı gibi bir kurumu yönetmek ister, anlayamıyorum gerçekten. Siyaset kurumunun Türkiye Futbol Federasyonu üzerindeki bu etkisini kabul etmiyorum. Bu Futbol Federasyonu Başkanıyla ve yönetimiyle Türk futbolunun gideceği bir adım yol yoktur, bunu tekrar ifade etmek istiyorum.

Şimdi Değerli Başkanım, yaklaşık bir yıldır burada Grup Başkan Vekilliği görevini yapıyorum en genç Grup Başkan Vekili olarak. Tabii ki burada bir yıldır birçok konuyu ifade ettik, Türkiye'nin önemli sorunlarını burada dile getirmeye çalıştık, gündeme taşımaya çalıştık. Ben, yasama döneminin de sonuna geldiği için şöyle bir özet geçmek istiyorum. Esasında buradaki konuştuğumuz konular bizim Türkiye hayalimizle ilgili konular. Nasıl bir Türkiye hayal ediyoruz, bununla ilgili konular. Hızlıca, nasıl bir Türkiye hayal ettiğimizi tekrar bir gözden geçirmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, biz, Türkiye'nin en önemli sorununun adalet olduğuna inanıyoruz ve adaletin tesis edildiği, vatandaşın hukuka güvendiği, adalet kurumunun gerçekten devletin temeli olduğu bir Türkiye hayal ediyoruz. Mülakat konusunu çok dile getirdim, mülakatların kaldırıldığı, torpili olanın değil, hak edenin kazandığı liyakatli bir sistemin esas alındığı bir Türkiye'yi hayal ediyoruz. Ekonomik krizin çözüldüğü, emeklimize 12.500 lira maaşın reva görülmediği, emeklimizin, işçimizin, memurumuzun yaşam standardının yükseldiği, aldığı maaşın ihtiyacına değil konforuna yettiği bir Türkiye hayal ediyoruz. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle ilgili eleştirilerimiz oldu. Türkiye bu sistem krizini aşmalıdır. Benim nazarımda en ideal sistem güçlendirilmiş parlamenter sistemdir. Bu sisteme tekrar kavuşmayı hayal ediyorum ancak bu mümkün değilse de değerli milletvekilleri, mevcut sistemin revize edilmesini, Türkiye Büyük Millet Meclisinin denetim mekanizmasının tekrar güçlendirilmesini, yine kararnamelelerin sınırlarının belirlenmesini ve tarafsız, bağımsız, partisiz bir Cumhurbaşkanının olduğu, güçlü, istikrarlı bir sistemi hayal ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Evet, yolsuzluk, yoksulluk ve yasakların olmadığı; üniversiteler, STK'ler, basın, medya kuruluşları gibi alanlarda hak ve özgürlüklerin gerçek manada tesis edildiği, suçlu ile suçsuzun ayrılarak KHK mağduriyeti gibi önemli sorunlarla Türkiye'nin yüzleştiği ve bu sorunu çözdüğü; yine, çoklu maaş gibi toplumu rahatsız eden konularda çözümler bulunduğu, siyasi ahlak temelinde, şeffaflık temelinde yeni bir kamu ahlakının inşa edildiği bir Türkiye hayal ediyoruz.

Deprem bölgesi önemli yaramız; deprem bölgesinin yaralarının sarıldığı, başka bölgelerde olası depremlere, özellikle de İstanbul depremine hazır bir Türkiye'yi hayal ediyoruz.

Toplumsal barışın sağlandığı; kimsenin Türk, Kürt, Alevi, Sünni gibi bu konularda ayırım hissetmediği, kimsenin kendisini öteki görmediği, Edirne'den Kars'a kadar herkesin kardeşçe yaşadığı bir Türkiye hayal ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Başkanım, son defa lütfen,

BAŞKAN – Buyurun.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Siyasetçilerin ülkeyi kutuplaştırmadığı, kucaklaştırdığı, farklılıkları zenginlik olarak yaşattığı, siyasi rekabetlerin fiktirsiz anlamda kıyasıya yaşandığı ama ortak değerlerde herkesin kenetlendiği bir Türkiye hayal ediyoruz.

Yine, siyasetin dilinin, üslubunun, tarzının değiştiği; bağırın, çağırın, ötekileştiren siyaset değil, dinleyen, çözüm üreten, sesini değil, sözünü tesirli kılan, ironi, mizah siyasetini, renkli bir siyaseti tercih eden bir Türkiye hayal ediyoruz.

Hasılı, değerli milletvekilleri, insanımızın, özellikle de gençlerimizin geleceğe umutla baktığı, adil, müreffeh, özgür, güçlü bir Türkiye hayal ediyoruz. Bu, bizim hayalimiz, ülkeyi yönetenlerin de ödevi olmalı diye düşünüyorum. Hayalimizdeki Türkiye için biz mücadele etmeye devam edeceğiz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kocamaz...

27.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz'ın, Mersin Konteyner Limanı Projesi'ne ilişkin açıklaması

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

AK PARTİ, 2018 seçim beyannamesinde Mersin'e konteyner limanı sözü vermiş, ardından açıklanan Onuncu Kalkınma Planı'nda da konteyner limanının Mersin'e yapılacağını net bir şekilde ifade etmişti. AK PARTİ Sözcüsü Ömer Çelik'in dün yaptığı açıklamalardan anlıyoruz ki Mersin Konteyner Limanı Projesi, Adana'ya kaydırılmış. Bu durum, Mersin'de büyük bir infiale ve hayal kırıklığına yol açmıştır. Oysa benim Büyükşehir Belediye Başkanlığım döneminde 1/100.000'lik çevre düzeni planında da yer alan konteyner limanı Bakanlıkça onaylanmıştı. Şimdi ne değişmiştir de konteyner limanı Adana'ya kaydırılmaktadır? Çünkü bu

açıklamayla Mersin'in hakkı açıkça gasbedilmekte, komşu iki il arasına resmen nifak sokulmaktadır. Böyle bir oldubittiye kesinlikle izin vermeyeceğiz. Hükûmete buradan soruyorum: Daha önce Mersin'de yapılması planlanan konteyner limanının Adana'ya kaydırılmasının sebebi nedir? Mersin, bu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gezmiş, buyurun.

28.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun'un Görele ilçesi Çanakçı Deresi üzerine yapımı planlanan 5'inci HES projesine ilişkin açıklaması

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Giresun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Seçim bölgem Giresun 38 tane hidroelektrik santraliyle Karadeniz'deki çevre katliamının merkezi hâline gelmiştir. Buna rağmen, Görele ilçesi Çanakçı Deresi üzerine 5'inci HES projesi yapımı planlanmaktadır. Çanakçı'da yapımı planlanan HES projesine karşı bölge halkı ayakta. Nesli tükenmekte olan su samuru başta olmak üzere, canlı yaşamı tehdit altında. Karadeniz'de HES'lerin yarattığı tahribatlar, ÇED sürecinde ortaya çıkan yanlış uygulamalar ve denetimsizlikler sel felaketlerine ve doğa katliamlarına sebep olmakta. Güzel Karadeniz'imizin doğasından ve derelerinden bir an önce elinizi çekin. Çanakçı halkının haklı mücadelesini destekliyorum, sonuna kadar yanlarındayım diyorum.

BAŞKAN – Evet, söz sırası Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Filiz Kılıç'ta.

Buyurun Sayın Kılıç.

29.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, 20 Temmuz Nevşehir'in il oluşunun 70'inci yılına, Nevşehir'in tarihi ve doğal güzelliklerine, bu şehre yetmiş yıldır hizmet edenlere ve Gazi Meclisten tüm vatandaşları Nevşehir'in güzelliklerini görmeye davet ettiğine ilişkin açıklaması

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri ve ekranları başında bizleri takip eden yüce Türk milleti; Kapadokya, tüm dünya tarafından merakla takip edilen ve milyonlarca yerli ve yabancı turist tarafından ziyaret edilen, eşi benzeri olmayan bir bölge. Nevşehir'imiz, doğa ve insan elinin eşsiz iş birliğiyle ortaya koyulduğu, tarih boyunca birçok medeniyete ev sahipliği yapan, Perslerin gıptayla "güzel atlar diyarı" diye adlandırdığı, dünyanın en büyük kültürel miraslarından biri olan Kapadokya'nın tam merkezinde yer alan bir şehir.

20 Temmuz, seçim bölgem olan canımız Nevşehir'imizin il oluşunun 70'inci yılı. 70'inci yılında Nevşehir dediğimizde Damat İbrahim Paşa'yı anmamak olmaz; Lale Devri'nin mimarı olarak Türk kültürüne, sanatına, politikalarına, idaresine kattığı pek çok şey var. Ancak onun başta bölgemiz olmak üzere Türkiye'ye armağan ettiği en büyük abide Nevşehir'dir. Nevşehir, dünyada az örneği olan vakıf şehirlerinden biri olma özelliğini taşıyan kadim bir şehirdir. Muşkara köyünde doğan İbrahim, bir şekilde saraya intisap etmiş, çalışkanlığı ve zekâsıyla önemli görevlere layık görülmüştür. Hatta III. Ahmet'in teveccühünü kazanarak damadı olmuştur. Veziriazam olarak sarayda vazifesini icra ederken bile köyünü unutmamıştır. Kendi vakıf hayratı olarak yoğun bir imar ve inşaat faaliyetini başlatmış ve azmi sayesinde çok kısa bir sürede 18 haneli Muşkara köyünden mamur bir şehir yapmayı başarmıştır. Bu şehrin adını da "yeni şehir" manasına gelen "Nevşehir" olarak koymuştur. Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde idari açıdan Niğde sancağına bağlı kaza merkezi olan Nevşehir, Türkiye Büyük Millet Meclisinin kararıyla 20 Temmuz 1954 yılında il statüsüne kavuşmuştur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Acıgöl'ü, Avanos'u, Derinkuyu'su, Gülşehir'i, Hacıbektaş'ı, Kozaklı'sı, Ürgüp'üyle Nevşehir'imiz 1 şehir merkezi, 7 ilçesi, 153 köyüyle doya doya gezilebilecek güzellikleri içinde barındırır. Kaçar boyunun mensupları tarafından Işıklar Yaylası'nda dergâh açan Horasan erenlerinden Hıdır Işık isimli Türkmen dervişinin soyundan gelen Piri Bey ve obası Acıgöl'ün ilk mukimleridir. Kadim Türkmen Ovası Acıgöl'ümüzün yer altı şehrini görmeyi ve kesme çorbasını mutlaka içmenizi tavsiye ediyorum. Acıgöllü hemşehrilerime kucak dolusu sevgilerimi gönderiyorum.

Geçmişinde Hitit, Frig, Pers, Asur, Roma, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı izlerini taşıyan Kapadokya'nın bir parçası olan Avanos'umuz en az dört bin yıl öncesine kadar uzanan tarihiyle yörede önemli bir yere sahiptir. Kızılırmak'ın eşsiz güzelliğiyle büyüleneceğiniz Avanos'umuz Çeç Tepesi, Saruhan Kervansaray'ı, Paşabağı, Çavuşin'i, Zelve'si, Özkonak Yer Altı Şehri'yle sizlere bir rüyayı yaşatmayı bekliyor. Çanağıyla çömleğiyle memleketim güzelim Avanos'u selamlıyorum. Tarihini milattan önce 3000'li yıllara kadar ulaştığı eski bir yerleşim alanı olan Derinkuyu'nun ilk sakinleri Asur medeniyetine kadar uzanmaktadır. İlçemizde yer alan Derinkuyu Yer Altı Şehri ise dünyanın en büyük yeraltı şehirlerinden biridir ve bünyesinde birçok ilkleri barındırmaktadır. Derinkuyu'nun kadim insanlarına sevgilerimi gönderiyorum.

Damat İbrahim Paşa'nın Nevşehir'e yaptığı imarı bir başka Osmanlı sadrazamı Karavezir Mehmet Seyyid Paşa da Gülşehir'imize yapmış ve 30 haneli Gülşehir'i bir külliyeyle donatmıştır. Külliye, camisi, medresesi ve çeşmeleriyle görenleri tarih seyrine çıkarmaktadır. Çok yakında yatırım programına dâhil edip turizme kazandıracağımız Açısaray Örenyeri tuf kayalar içine oyulmuş sayısız mekânları, Roma dönemi kaya mezarlarıyla gezmeye doyamayacağınız, adını gülden alan Gülşehir'imizin sakinleri de gül gibi inanlardır. Güller diyarı Gülşehir'imize gül kokulu sevgilerimi iletiyorum.

Horasan'dan Anadolu'ya İslam inancını, kadim medeniyetimizi ve Türk irfanını taşıyan erenlerin yeri Hacıbektaş'ımız. "Sevgi, muhabbet kaynar yanan ocağımızda/Bülbül şevke gelir, gül açar bağımızda/Hırslar, kinler yok olur aşkla meydanımızda/Aslanlarla ceylanlar dosttur kucağımızda." diye seslenir Hacı Bektaş Veli insanlığa. Manevi önderlerimizin Horasan kaynağından doğup Türk-İslam ruhunu elden ele kahramanca taşıdıkları ruh daim Hacıbektaş'tadır. Canlara selam olsun.

Hamamorta, Buruncuk, Bağlıca ve Kozaklı köylerinin bir araya gelmesiyle kurulan Kozaklı'mız, geçmişinde farklı kültürlerin izlerini taşıyan ve çeşitli rivayetlere konu olan bir ilçe olmasıyla beraber köklü ve zengin bir tarihî mirasa sahiptir.

BAŞKAN – Buyurun.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Sağ olun.

Bu mirası koruyarak günümüze taşıyan Kozaklı, bugün de geçmişin izlerini gelecek kuşaklara aktarmaya devam etmektedir. Kozaklı'mız sağlık turizminin başkenti olacak konumdadır. Sıcak su ve termal imkânları mutlaka deneyimlemenizi istirham ediyorum. Kozaklılı hemşehrilerime kalpten selamlarımı gönderiyorum.

"Dam başında sarı çiçek/Buradan kalkak Ürgüp'e göçek." diyor türküde. Ürgüp, şen olasin Ürgüp. Mazisi, tarihî çağlara dayanan Ürgüp'ün tarihini incelemek, Kapadokya tarihinin sayfalarını çevirmekle mümkün olur. Ürgüp'ün zenginliklerinden doğan, Pancarlık, Üzengi ve Keşlik Vadileri hem tarihî hem de doğal değerleri olan vadilerdir. Üzümler bağlarında tahrayı eline alıp bağ bozumunun şenliklerle yapıldığı yerdin Ürgüp. Peribacalarının diyarı olan, Temenni Tepesi'yle seyrin doruklarına çıktığı, sıcak hava balonlarının en güzel izlendiği vadileriyle, Kızılçukur'u, Mustafapaşa'sı, Sarıhan'ı ve Pembe Vadi'siyle bir başka güzeldir Ürgüp.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Az kaldı.

BAŞKAN – Buyurun, buyurun.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Ürgüp'ümüze selam olsun. Uçhisar'a, Tatların'e, Sulusaray'a, Çat'a, Kaymaklı'ya, Göreme'ye, Göre'ye, Çalış'a, Kavak'a, Yazıhüyük'e, Karapınar'a, Nar'a, Kalaba'ya, Özkonak'a, Ortahisar'a ve yeni beldelerimiz Başdere'ye,

Suvermez'e ve Mustafapaşa'ya selam olsun.

Kadim cumhuriyetimizin ilan edilşinin 100'üncü yılında ve il oluşunun 70'inci yılında Nevşehir'i temsilen Gazi Meclisimizde bulunmaktan ve hemşehrilerime hizmet etmekten büyük bir onur duyduğumu tekraren ifade etmek istiyorum.

Yetmiş yıldır şehrimize hizmet etmiş bütün valilerimize, kaymakamlarımıza, belediye başkanlarımıza, milletvekillerimize, iş insanlarımıza, STK'lerimize ve yüreği Nevşehir sevgisiyle dolu bütün hemşehrilerime şükranlarımı sunuyorum. Ebediyete irtihal edenlere Allah'tan rahmet, yaşayanlara sağlıklı uzun ömürler diliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun, buyurun.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Şehrimi temsilen Gazi Meclisimizden tüm vatandaşlarımızı Nevşehir'imizin bu güzelliklerini görmeye, yaşamaya ve hissetmeye davet ediyorum.

Nevşehir'imize, Gazi Meclisimizden selamlarımı iletiyorum. Nice yetmiş yıllara.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN - Herkes yarı Nevşehirli oldu, bak haberin olsun yani.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Bekliyoruz Sayın Başkanım, başta siz olmak üzere ağırlarız, misafir ederiz.

BAŞKAN – Söz sırası İYİ Parti Grubu adına Sayın Turhan Çömez'de.

Buyurun Sayın Çömez.

30.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Zonguldak'ın Kilimli ilçesinde ruhsatsız işletilen bir maden ocağında meydana gelen göçükte hayatını kaybeden Satılmış Çamlı'ya ve bölgede ruhsatsız çok sayıda maden ocağı olduğuna, İsrail'in acımasız Gazze saldırılarının devam ettiğine, Finlandiya ve İsveç'in üyeliğine hemen onay veren Türkiye'nin beklentilerinin ve taleplerinin NATO'da karşılık bulmayışına, engelli oranı yüzde 90'ın üzerinde olan vatandaşa devletin vereceği maaşla ilgili yapılan düzenlemeye, Türkiye'nin kısa vadeli borç stokunun mayıs ayında rekor kırdığına, açıklanan en düşük emekli maaşına, Hayvanları Koruma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne ve bu kanun teklifinin bu hâliyle Meclisten geçmesine asla müsaade etmeyeceklerine ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Zonguldak Kilimli ilçesinde ruhsatsız işletilen bir maden ocağında geçtiğimiz gün bir göçük meydana geldi ve maalesef 1 işimiz hayatını kaybetti. Hayatını kaybeden Satılmış Çamlı'ya Allah'tan rahmet, ailesine ve Türkiye'ye başsağlığı diliyorum.

Değerli arkadaşlar, daha geçen gün bu Mecliste 2 gencin elektrik kaçağından hayatlarını kaybettiklerini konuştuk ve bu konuyu araştırılmalı dedik. Her zaman olduğu gibi bu talebimiz de reddedildi. Bakın, bir ilçede ruhsatsız çalışan bir maden ocağından bahsediyoruz. Bu ocağın sahibi kim? Ne zaman açıldı? Kaç kişi çalışıyordu? Buradan ne çıkartılıyordu, nereye satılıyordu? Bir dizi ihanet, aymazlık, beceriksizlik, çapsizlik ve ihmal. Allah aşkına bu maden ocağı nasıl ruhsatsız açılır ve bu kadar iş yapabilir? Aldığımız bilgiler bölgede buna benzer çok sayıda ruhsatsız maden ocağının olduğu, bir kısmının kapatıldığı, bir kısmının ise faaliyetlerine hâlâ devam ettiği şeklinde. Bu konuda tüm yetkili ve sorumluları görevini hakkıyla ve layıkıyla yapmaya davet ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, İsrail'in acımasız Gazze saldırıları devam ediyor. İki yüz seksen beş gündür süren soykırım iyice çığırından çıktı. İsrail dün bir mülteci kampında bir camiye hedef aldı ve maalesef bu saldırıda 57 kişi hayatını kaybetti. Sonrasında askerlerin düzenlediği baskında Down sendromlu bir Filistinli, köpekler tarafından parçalanarak ölüme terk edildi. Dünyanın gözünün önünde yaşanan bu barbarlık, bu vahşet, bu soykırım artık durmalıdır. Bu vahşetin mimarlarını ve destekleyenlerini şiddetle ve nefretle kınıyorum. Tabii, şunu da söylemeden geçemeyeceğim: Sayın Erdoğan geçtiğimiz günlerde NATO toplantısı için Washington'a gitti. Gitmeden önce yaptığı basın toplantısında Gazze'de yaşanan insanlık dramını ve soykırımı NATO'nun gündemine taşıyacağını ifade etti. Ancak sonuç bildirgesine baktığımızda ne yazık ki buna dair tek bir cümle göremedik. NATO'nun en büyük müttefiklerinden biri olan Türkiye'nin bu konuda sözünün karşılığının olmadığını görmek bizleri fazlasıyla üzmüştür.

Öte yandan, yeri gelmişken, yine aynı sonuç bildirgesinde Türkiye'nin güney sınırındaki en büyük tehditlerden biri olan PYD/YPG terör yapılanmasına dair herhangi bir ifadenin bulunmayışı da son derece düşündürücüdür. Finlandiya ve İsveç'in üyeliğine hemen onay veren Türkiye'nin beklenti ve taleplerinin NATO'da karşılık bulmayışı İYİ Parti olarak bizleri ciddi manada rahatsız etmiştir.

Değerli arkadaşlar, geçtiğimiz günlerde ağır engelli vatandaşlarımıza yani engel oranı yüzde 90'ın üzerinde olan vatandaşlarımıza devletin vereceği maaşla ilgili bir düzenleme yapıldı. Buna göre yüzde 90'ın üzerinde engel olan yani gündelik ihtiyaçlarını karşılama imkânı dahi olmayan vatandaşlarımıza iktidar 9.077 lira maaş verecek fakat buna da bir şart getirdi; eve giren gelirin kişi sayısına bölündükten sonra kişi başına düşen miktar asgari ücretin üçte 2'sinin altında olmalı yani kişi başı bir haneye 11.333 lira girmeli. Öncelikle, şunu ifade edeyim: Bu kadar yüksek oranda engelli bir vatandaşımızın maaşının diğer aile fertlerinin gelirine endekslenmesi asla ve asla kabul edilemez. Şöyle düşünelim: Karı koca çalışan bir ailenin yüzde 90 engelli bir çocuğu var, eşlerin ikisi de asgari ücretten maaş alıyor yani eve toplam 34 bin lira aylık gelir giriyor. İktidar diyor ki: "İşte, ben ancak bu şartlarda evdeki yüzde 90 engelli çocuğa 9.077 lira para veririm, anne-baba çalışmaya devam etsin." Peki, bu çocuğa kim, evde nasıl bakacak? Böyle bir sosyal devlet anlayışı olur mu? Bu çocuğun günlük ihtiyaçlarının, bakım, sağlık, eğitim masraflarının ne olacağı konusunda iktidarın herhangi bir bilgisi var mı? Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Sayın Özdemir'in bir zamanlar milletvekili olduğu -sanıyorum Hristiyan Demokratlardandı kendisi- Belçika'daki rakamlara şöyle bir göz attım: Belçika'da yüzde 90 engelli bir kişiye aylık 1.450 euro maaş veriliyor yani 52.500 lira, ek olarak da bir bakıcı tahsis ediliyor. Ayrıca, tüm sağlık, bakım, eğitim giderleri de yine devlet tarafından karşılanıyor. Şimdi, burada oturup düşünmek lazım; kim kimi kısıyor?

Değerli arkadaşlar, Türkiye'nin kısa vadeli borç stoku mayıs ayında rekor kırarak 235,3 milyar dolara ulaştı, yıllık artış yani geçen seneden bu seneye 28 milyar dolar. Yirmi iki yıllık AK PARTİ iktidarı döneminde 140 milyar dolar borç 500 milyar dolar borcu geçmiş. Varlık Fonu marifetiyle ne var ne yoksa satılmış, 70 milyar dolar olduğunu tahmin ediyoruz ama denetleme şansımız yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Yer altında, yer üstünde ne var ne yoksa satılmış, ne kadara gitti onları da bilmiyoruz. Dünya kadar vergi toplanmış, gelecek garantili projelerle çocuklarımızın istikbalı ipotek altına alınmış ve hâlâ Türkiye'de ağır bir ekonomik kriz, akıl almaz bir enflasyon ve yokluk söz konusu.

En düşük emekli maaşı açıklandı. Artık emeklilerimiz 10 bin lira değil, 12.500 lira alacak. Açlık sınırının 20 bin, yoksulluk sınırının 60 bin lira olduğu bir ülkede emekliler 12.500 lira alacaklar. Bunun bütçeye 33 milyar lira yani 1 milyar dolar maliyet getireceğini ifade etti AK PARTİ'nin Grup Başkanı. Bakın, sadece kur korumalı mevduatın bu ülkeye maliyeti 45 milyar dolar yani 3

milyon 600 bin emeklinin bütçeye getireceği maliyetin tam 45 katı yani üç beş zenginin cebine devletin kasasından boca edilen para 3 milyon 600 bin emekliye reva görülen...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başkan.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – ...maaş artışının tam 45 katı; bu aslında tam da bir Türkiye fotoğrafı ve yirmi iki yıllık AK PARTİ iktidarının bir sonucu.

Değerli arkadaşlar, Hayvanları Koruma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Komisyonunda görüşülmeye başlandı. Tabii, beraberinde birçok tartışmayı da getirdi. Önce şuna karar verelim: Ortada bir sorun var mı, yok mu? Yani sokak hayvanlarının bugün topluma getirdiği bir tehdit, bir risk var mı, yok mu? Evet, var. Peki, sorunun kaynağı ne? Sorunun kaynağı yirmi iki yıldır iktidarda olan AK PARTİ'nin beceriksizliği, öngörüsüzlüğü, aymazlığı ya da vizyonsuzluğu. Bugün bu mesele Türkiye'yi maalesef önemli bir problemle karşı karşıya bırakmış, toplumu da her konuda olduğu gibi kamlara ayırmıştır. Şimdi, iktidar diyor ki: "Ne yapalım, sorun bu hâle geldi, öldürelim, kurtulalım." Biz de diyoruz ki: Önce sorunun kaynağını tespit edelim, modern, medeni, insani ve vicdani çözümler bulalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başkan.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Bitireceğim Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Yasa teklifinde bizim onaylamadığımız, doğru bulmadığımız birçok madde var ve şüphesiz bilimsel, gerçekçi ve vicdani çözümlerimiz de var ama bu çözümlerimiz arasında "Öldür, kurtul." yok. İktidar mensubu arkadaşlarımız diyor ki: "Biz yorulduk, kanunu haftaya getirelim, siz de onaylayıverin." Hayır, biz onay makamı değil milletin bize verdiği sorumluluğu hakkıyla ve layıkıyla yerine getirecek vekâlet makamındayız ve milletin vekiliyiz. Eğer söz konusu kanun "Öldürelim, bitirelim." anlayışıyla gelecek olursa biz buna insan hakları adına, hayvan hakları adına yüce Meclisin çatısı altında olabilecek en güçlü şekilde tepkimizi ortaya koyacağız, bunun şimdiden bilinmesini arzu ediyoruz. Deniyor ki: "Kuduz riski taşıyan hayvanları ötanazi yapacağız." Bir kere şunu açıkça ortaya koyalım yani "ötanazi" derken hayvanların öldürülmesinden bahsediyorsunuz. Peki, siz kuduz riskini nasıl tespit edeceksiniz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Son kez rica ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Evet, 9'uncu dakikadayız.

Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Bakınız, siz, bir kuduz hastasını Suriye'den Türkiye'ye getirip, karantinaya alıp sonra da orada tutmayı becerememiş bir yönetim anlayışına sahipsiniz. Geçtiğimiz aylarda böyle bir Suriyeli karantinadan kaçtı ve ortalığa kuduz virüsü açtı. Sorduk Sağlık Bakanına: "Niye böyle oldu? Neden beceremediniz Suriye'den getirdiğiniz kuduz hastasını karantinada tutmayı?" Cevap bile vermedi lütfedip de kendisi. Şimdi diyorsunuz ki: "Köpekleri veya sokak hayvanlarını öldürelim, kurtulalım." Bakın, yasanın 13'üncü maddesinde ne kadar büyük bir belirsizlik ve genişlik var ki bunun izahı mümkün değil. Mesela, diyorsunuz ki: "Yaban hayatının ve biyolojik çeşitliliğin zarara uğramasına sebebiyet vermesi hâlinde ilgili yerel yönetim tarafından sahipsiz hayvanlara ötanazi yapılabilir." Peki, bunun kararını kim verecek, hangi otorite, hangi bilimsel veriye göre? Bir kere, tüm bunların olduğu bir yasayı oldubittiye getirerek Meclisten geçirmeniz asla müsaade etmeyeceğiz, oldubittiye getirerek Meclisten geçirilmesine izin vermeyeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Bir paragrafım kaldı, bitiyorum; çok özür dilerim.

BAŞKAN – Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Özür diliyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Estağfurullah

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Evet, ortada bir sorun var, biz buna çözüm ortağı oluruz ama bu çözümün bilimsel, insani, vicdani ve ahlaki olması kaydıyla, öldürerek değil.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Aşila...

31.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşila'nın, Kıbrıs Barış Harekâtı'nın 50'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

MEHMET AŞILA (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

İkinci Viyana Kuşatması'ndan tam üç asır sonra ilk defa toprak kazandığımız Kıbrıs Barış Harekâtı'nın 50'nci yıl dönümü hayırlı olsun. Şanlı Kıbrıs zaferimiz, tarihî gerçeklerin de açıkça gösterdiği gibi, Amerika ve Avrupa başta olmak üzere, dış güçlerin bütün tehdit ve engellemelerine rağmen millî görüş lideri ve dönemin Başbakan Yardımcısı merhum Erbakan Hoca'nın cesareti, kararlılığı ve Meclis kürsüsünden ifade ettiği "Bana ne Amerika'dan!" sözünün fiilen uygulanması ve Mehmetçik'imizin benzersiz kahramanlığı ve fedakârlığı sonucunda kazanılmıştır. Kıbrıs Zaferi millet olarak gerçekten inanır ve istersek Cenab-ı Allah'ın da yardımıyla tüm zorluklara rağmen küresel güçlerin planlarını bozabileceğimizi, zulmü fiilen ortadan kaldırmaya muktedir olabileceğimizi ispatlayan bir destandır. Türkiye var oldukça Kıbrıs Türk Cumhuriyeti de var olacaktır diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Alp, buyurun.

32.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars olarak pahalı et fiyatına çözüm önerilerine ilişkin açıklaması

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Pahalı et fiyatına bizim Kars olarak bir çözüm önerimiz var. Eğer Kars'ta süt üretimi artarsa ülkede et fiyatı ucuzlayacaktır çünkü bizim Kars olarak yılda en az 500 bin besi materyali üretme potansiyelimiz var. Eğer süt hayvanı sayısını biraz artırırsak biz bu potansiyele ulaşabiliyoruz. Bunu artırmak için somut önerimiz şu: Kars, Ardahan, Iğdır illeri için litre başına en az 5 lira olacak şekilde çiğ süt destek primi ödenirse dişi hayvanlarımız kesime gitmeyecek, süt üretimi artacak, bu yolla besi materyali sayısı da artacaktır, hayvan ithalatına da ihtiyaç kalmayacaktır. Tarım ve Hayvancılık Komisyonu üyesi sayın milletvekillerimizden bu yönde bir çalışma yapılmasını Kars adına talep ediyorum, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Boz, buyurun.

33.- Muş Milletvekili SümeYYe Boz'un, Suruç katliamına ilişkin açıklaması

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Suruç katliamı Türkiye tarihine kara bir leke olarak kazınmış ve vicdanları derinden yaralamış bir trajedidir. 20 Temmuz 2015'te Kobane'ye insani yardım götürmek üzere toplanan gençler acımasızca katledildi ancak bu katliamın ardından gelen adalet arayışı, iktidarın müdahaleleri ve baskılarıyla daha da karanlık bir tabloya dönüşmüştür. Hükûmet adalet sistemine müdahale ederek, adaleti eğip bükerek, suçluları korumakta ve mağdurları susturmaktadır. Katliamın sorumluları hâlâ aramızda elini kolunu sallayarak gezerken iktidar bu suçları örtbas etmeye çalışmakta. Failer hesap vermeden bu ülkeye adalet gelmeyecektir. Adaleti katledenlere karşı susmayacak, gerçekleri haykırmaktan asla vazgeçmeyeceğiz. Muş'tan olan; Evrim Deniz Erol, Serhat Devrim,

Medali Barutçu ve 33 canımızı saygıyla ve özlemlerle anıyor, onların adalet arayışımızın sönmez ateşi olduğunu vurguluyoruz.

Düş yolcularını bir kez daha anıyor ve Suruç ailelerinin göstermiş olduğu mücadeleyi selamlıyor.

BAŞKAN – Sayın Aydın, buyurun.

34.- Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'ın, en düşük emekli aylığının 12.500 lira olarak belirlenmesine ilişkin açıklaması

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ iktidarının batırdığı ekonominin ceremesini maalesef emekli vatandaşlarımız çekmektedir. En düşük emekli maaşının 2.500 liralık artışla 12.500 liraya yükseltilmesi büyük bir utanç vesikasıdır. Mültecilere verdiğiniz değerin yarısını emeklilere verseydiniz bugün taneyle meyve satın alan emekliler yerine bayramda torunlarına harçlık vermenin sevincini ve mutluluğunu yaşayan emeklilerimiz olacaktı. AK PARTİ iktidarı en hafif tabirle emekli vatandaşlarımıza ihanet etmiştir, onları açlığa mahkûm etmiştir.

Emeksiz bir hayat sürdürenler emeklileri yük olarak görmektedir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Gökhan Günaydın.

Buyurun Sayın Günaydın.

35.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, sokak hayvanlarına ilişkin düzenlemenin Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunda görüşülmesi sırasında yaşananlara, Komisyonun çalışma süresine, Cumhuriyet Halk Partisi olarak çağ dışı önerilere “evet” diyecek bir siyasi oluşum olmadıklarına, eski Kızılay Başkanının kızının karıştığı motosiklet kazasında yaşamını yitiren 16 yaşındaki Batın Barlas Çeki'ye, Türkiye Futbol Federasyonu seçimlerine, Anayasa Mahkemesi üyeliğine atanan Metin Kıratlı'ya, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum ile Bakan Yardımcısı Ömer Bulut'un ortak özelliklerine, AKP eski milletvekili Necdet Ünüvar'ın kızı Münevver Şeyma Solmazgül'ün Türkiye Büyük Millet Meclisi Destek Hizmetleri Başkan Yardımcısı yapılmasına ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Çok teşekkürler Sayın Başkanım.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, dün sokak hayvanlarına ilişkin düzenlemenin Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunda görüşülmesine başlandı. Hepimiz tanık olduk ki Türkiye Büyük Millet Meclisine asla yakışmayacak görüntüler birbiri peşi sıra ortaya çıktı. Önce Meclis kapısı barikatlarla kapandı. Kime karşı barikat yapıldı? Buraya her kesimden insan gelebilir; sokak hayvanlarının toplatılmasını talep edenler, öldürülmesini talep edenler, yaşatılmasını talep edenler. Bu insanların tamamına karşı bir barikatlama yapıldı gibi göründü ama sonra anlaşıldı ki aslında canlıyı yaşatmaya yönelik tutum alan sivil toplum kuruluşları, demokratik kitle örgütleri, meslek örgütleri, onlar içeriye sokulmamaya çalışıldı. Peki, içeriye girebilenlere ne oldu? Önce, daracık Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu toplantı salonu gösterildi, orası kimseye yetmeyince Plan ve Bütçe Komisyonuna alındı. Plan ve Bütçe Komisyonunun koridoru polisler tarafından çevrildi. Ben Türkiye Büyük Millet Meclisinde böyle bir manzara görmedim. Meclisin koridorlarında polisler milletvekili eşliğinde salona girmeye çalışan yurttaşları teker teker ayıkıyorlar, kollarından, bacaklarından tutarak Komisyonu girmelerine engel oluyorlar, bunlar Meclis adına asla uygun görülebilecek manzaralar değildir. Peki, içeride ne oldu? Saat 15.00'te görüşmeler başlayabildi, sabahleyin sekizde bitti arkadaşlar. Sabah sekizde Komisyon bitti. Peki, biten Komisyonun ne zaman toplanmasına karar verildi? Haftaya pazartesi günü 14.00'te çalışılacak. Yani perşembe çalışmayacak, cuma çalışmayacak, cumartesi-pazar çalışmayacak, pazartesi çalışacak. Madem böyleydi, öğleden sonra 15.00'ten ertesi sabah sekize kadar bir dayatmayla insanın sabrını zorlayan, insan haklarına aykırı bir çalışmayı neden zorladınız? Çünkü orada uygun görüntüler çıkmasın diye uğraşıyorsunuz, siz orayı bir siyasi iletişim havrası hâline getirmeye çalışıyorsunuz. Ellerinizde pankartlar, milletvekilleri orada âdetâ olay çıksın diye uğraşıyorlar.

Ben çok açık söyleyeyim: Cumhuriyet Halk Partisi burada yurttaşın sesine kulağını kabartmış durumdadır. Her canlının birlikte yaşayabileceğini öngörüyoruz. Elbette sokak köpeklerinden zarar gören yurttaşlarımızın acısını tam içimizde yaşıyoruz, bunu önlemek için gerekli önlemleri alırız ama bu öldürmeye yönelik dayatmacı ve çağ dışı uygulamalarla olmaz. Yirmi iki yıldır aşılama yapamadınız, kısırlaştırma yapamadınız, sağlıklı bir barınak sistemi kuramadınız, popülasyonu kontrol edemediniz, şimdi çözümü öldürme üzerinden buluyorsunuz. Buna karşı çıkanları da sanki çocuğunu kaybetmiş insanlara karşı çıkıyor gibi gösteriyorsunuz.

Ben burada görüntüyü söyleyeyim: Orada yurttaşlar var, acılı yurttaşlar; acıları acımızdır. Çocuğunu kaybetmiş bir annenin, sokak köpeğinden kaçarken çocuğu kamyonun altında kalmış ve hayatını kaybetmiş bir annenin acısını duymama gibi bir durumumuz söz konusu olabilir mi? Arkadaşlarımız Komisyon Başkanına tepki gösterirken sanki o tepki acılı aileyemi gibi propaganda yapıyorsunuz, yandaş basınınız onun propagandasıyla dolu. Bütün bunları ben milletin vicdanına havale ediyorum ve şunu çok açık olarak söylüyorum: Biz yurttaşlarımızın kılına zarar gelmesini istemeyiz ama biz canlıları öldürerek bu yaşamın sürdürülmesine yönelik çağ dışı önerilere “evet” diyecek bir siyasi oluşum da asla değiliz. Bunun ortası, bunun uygun yolu bulunabilir, bunun için de dayatma yerine birlikte çalışma kültürünün, herkesi dinleme kültürünün egemen olması gerekir.

Tabii, bir de şunu söyleyeyim: Çocuklarımız ölüyorlar. Mesela, eski Kızılay Başkanının kızı bir motosiklet kazasına karıştı ve orada 16 yaşındaki bir çocuğumuz, Batın Barlas Çeki yaşamını kaybetti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – O arkadaş, o kazaya karışan kişi gözaltından sonra tutuklanmadı bile. Niye hiçbiriniz Batın Barlas Çeki'nin fotoğraflarını taşıyan bir dövizi göstermiyorsunuz? Batın Barlas Çeki bizim çocuğumuz değil mi? Dolayısıyla, her türlü acıyı siyasi propaganda malzemesi yapmaktan vazgeçin diyorum.

Devam edelim, Türkiye Futbol Federasyonu seçimleri... Valla Türkiye'nin rezil olmadığı bir tek FIFA vardı, ona da rezil olmak üzeresiniz. Büyükeksi'yi, tarihin en başarısız Türkiye Futbol Federasyonu Başkanını hiçbir kulüp istemiyorken açıkça iktidarınız müdahale ederek, diğer adayları zorla çekterek aday etmeye çalışıyorsunuz, başkan seçtirmeye çalışıyorsunuz. “Oy vermeyeceğiz.” diyorlar “Şimdiden dosyalarımızı hazırlıyoruz, FIFA'ya gideceğiz.” diyorlar, aldırmiyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Bırakın da Futbol Federasyonu bile seçimleri sizin eliniz, müdahaleniz, gövdeniz olmadan yapsın. Bırakın da futbol insanları futbolu kimin yöneteceğine kendileri karar versin.

Şimdi, dün gece Resmî Gazete'de atamalar gördük. Anayasa Mahkemesine Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanı Metin Kıratlı atandı. Kimdir Metin Kıratlı? Recep Tayyip Erdoğan'ın devlet memuru. Daha Evvel Genel Sekreter Yardımcısıydı, şimdi İdari İşler Başkanı. Niye bunu söylüyorum? Çünkü Anayasa Mahkemesi Yüce Divan sıfatıyla Cumhurbaşkanını da yargılamak yetkisine teorik olarak sahip. Yani Cumhurbaşkanının dünkü memuru bugün Resmî Gazete'yle Anayasa Mahkemesi üyesi oldu, o Anayasa Mahkemesi üyesi yürütmeden gelecek işleri bağımsız ve tarafsız olarak denetleyecek yani dünkü amiri konumundaki Recep Tayyip Erdoğan'ın yasama işlevlerini Anayasa Mahkemesi üyesi olarak denetleyecek, belki de Yüce Divan üyesi sıfatıyla da bu yargılamaya katılacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başkan.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Durumun ne kadar absürt olduğunu görüyor musunuz? Peki, biz Metin Kıratlı'yı başka nereden tanıyoruz? Daha bir hafta evvel 2 kişiyle beraber yediği 168 bin liralık yemek faturasından da tanıyoruz. Kimle beraber yemiş o yemeği? AKP il başkan yardımcısıyla birlikte yemiş. Şimdi, o bağımsız, tarafsız Anayasa Mahkemesi üyesi oldu, memlekete yargı dağıtacak öyle mi? Tabii, ilk işi ne? Bu 168 bin liralık yemek haberlerine erişim engeli getirildi. Kimse duymasın. Peki, gazeteler yazamıyor, aha biz burada söylüyoruz, ne yapacaksın? Bu gerçeği önleyebilecek misin? Emekliye 12 bin lira veremezken bir yemeğe 168 bin lirayı veren adam şimdi Anayasa Mahkemesi üyesi. Hayırlı olsun hepinize (!)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Başkanım, son iki dakika rica edeceğim sizden.

BAŞKAN – Buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Son olarak da şunu söyleyeyim: 31 Mart 2024'te İstanbul'da tarihî bir yenilgi alan Murat Kurum'u, İstanbul halkının kendisine yönelik söylediği sözlerle hiç aldırmayarak yeniden Çevre ve Şehircilik Bakanı yaptınız. Peki, söyleyelim, o da Bakan Yardımcısı olarak kimi yaptı? TOKİ Başkanı Ömer Bulut'u Bakan Yardımcısı yaptı. İkisinin ortak özelliği ne? Türkiye'nin hangi iline giderseniz gidin sizi TOKİ mağdurları karşılıyor, Ömer Bulut-Murat Kurum ikilisinin ortak çalışması. Şimdi, onlar Çevre ve Şehircilik Bakanlığını yeniden Bakan ve Bakan Yardımcısı olarak idare edecekler. Yeni mağduriyetlere kapı açıldı, hep beraber görelim.

Son olarak da dünden beri konuşup duruyoruz bu mülakat meselesini... Yahu, arkadaşlar, bir Necdet Ünüvar var, bu Necdet Ünüvar beş yıl Sağlık Bakanlığı Müsteşarlığı yaptı, sonra 4 dönem milletvekilliği yaptı, şimdi de -tabii, dışarıda kalmasın- Ankara Üniversitesi Rektörü yaptınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – 10'uncu dakika.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Bitiyorum Başkanım, çok özür dilerim.

BAŞKAN – Buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Ya, Necdet Ünüvar dışarıda kalmasın da kızı da dışarıda kalmasın, ne yaptınız? Kızı Münevver Şeyma Solmazgöl'ü Türkiye Büyük Millet Meclisinde Destek Hizmetleri Başkan Yardımcısı yaptınız. Şimdi soruyorum: Yazılı sınavdan geçti mi, mülakattan geçti mi? Yoksa tek özelliği Necdet Ünüvar'ın yani eski AKP'li vekilin kızı olması mı? Oğlu ne olmuştu? Oğlu da daha evvel Enerji Bakanlığına kadro almaksızın doğrudan atanmış, şimdi de Ticaret Bakanlığında Genel Müdür Yardımcısı.

Arkadaşlar, bu şatafat, bu iktidar; vatandaş bu kadar ezilirken gerçekten herkesin gözleri önünde oluyor. Tarih önünde gerçekten büyük sorumluluk altındasınız, hesabını da hep beraber millete karşı vereceksiniz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Muhammet Emin Akbaşoğlu'ndadır.

Buyurun Sayın Akbaşoğlu.

36.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, 20 Temmuz Kıbrıs Barış Harekâtı'nın 50'nci yıl dönümüne ve cumartesi günü Başkomutan Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde Kıbrıslı vatandaşlarla birlikte olacaklarına; sahipsiz köpeklerin vermiş olduğu zararları izale etmek, sokağın güvenliğini sağlamak ve yavrusunu kaybetmiş annelerin gözyaşlarını dindirmek için bir kanun teklif oluşturduklarına, bu kanun teklifinin komisyonda görüşmeleri sırasında sarf edilen bazı sözlerle ve bunun siyasi propagandaya, istismara dönüştürülmesine asla müsaade etmeyeceklerine, Gazze'de yaşanan insanlık dramına ve halklar nezdinde Filistin'e duyarlılığın artması, İsrail'in ve İsrail'i destekleyenlerin yalnızlaştırılması konusunda Türkiye Cumhuriyeti devletinin yaklaşımlarının öneminin yadsınmayacağına ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Allah nasip ederse 20 Temmuz Cumartesi Kıbrıs Barış Harekâtı'mızın 50'nci yıl dönümü. Gerçekten, tarihî perspektif içerisinde baktığımızda, 1699 Karlofça Antlaşması'ndan bu tarafa Türkiye'mizin ileri bir harekâtı olarak, uluslararası hukuktaki garantörlük hakkına istinaden, Mehmetçik'imizle, şanlı şerefli Türk ordusuyla beraber, o gün Hükûmetimizde yer alan merhum Başbakan Sayın Bülent Ecevit ve Başbakan Yardımcısı merhum Profesör Doktor Necmettin Erbakan Hocamızın Hükûmet ettiği dönemde böyle büyük bir katliama... Enosis'i gerçekleştirmeye çalışan EOKA terörüyle oradaki soydaşlarımıza büyük zulümler gerçekleştirilen bir ortamda uluslararası hukuktan kaynaklanan haklarımızla Türk ordusu, Türkiye Cumhuriyeti devleti Kıbrıs Barış Harekâtı'nı başlatmış ve kısa bir süre içerisinde orada kalıcı barışın temellerini atmıştır. Kıbrıs Barış Harekâtı, hakikaten, Türkiye'nin millî birlik ve beraberliğinin en güzel zaferleriyle sonuçlanmış bir neticesi olarak karşımızda.

Şunu ifade etmek isterim ki bugün çok çeşitli nifak ve fitne tohumları atmaya çalışan ve oradaki huzuru bozmaya çalışan bütün anlayışlara karşı Türkiye Cumhuriyeti devleti oradaki soydaşlarının, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşlarının yanında yer almayı ve uluslararası hukuku her zaman gözeterek adada barışın kalıcı bir şekilde devamına katkı vermeye kararlıdır. Kıbrıs meselesinin adil, kalıcı ve sürdürülebilir bir çözümle sonuçlanması noktasında Türkiye Cumhuriyeti devleti bu kararlı tutumunu bugüne kadar devam ettirdiği gibi, bundan sonra da devam ettirecektir. Bağımsız Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ilelebet payidar olmaya devam edecektir.

Bu vesileyle, Kıbrıs Barış Harekâtı'nda erinden komutanına orada bütün direnişçi vatandaşlarımıza, Kıbrıs mücahitleri dâhil olmak üzere şehadet şerbetini içen bütün kahramanlarımıza Allah'tan rahmet ve mağfiret diliyorum, onları hayırla yâd ediyorum. Bu konuda emeği geçen bütün devlet büyüklerimizi rahmetle, minnetle anıyorum. Her birinin bu güzel netice alma durumlarını kendilerimize her zaman örnek teşkil edeceğimizi ifade ediyorum, merhum Fazıl Küçük'ü ve merhum Rauf Denktaş'ı da rahmetle yâd ediyorum.

İnşallah, hep beraber cumartesi orada olacağız ve orada Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, Başkomutanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde bu duygu ve düşüncelerimizi oradaki mekâna, bütün dünyaya tekrar yansıtacağız. Ve kahraman ordumuzun inşallah 50 gemisiyle beraber, TCG ANADOLU gemimiz başta olmak üzere TB3 ve KIZILELMA insansız hava araçlarımızın da bu kutlamalarda orada hep beraber Kıbrıslı vatandaşlarımızla birlikte olacağını ifade etmek istiyorum. Bu vesileyle, tekrar, Kıbrıs Barış Harekâtı'nın 50'nci yıl dönümünü kutluyor, Kıbrıs Türk halkına ve Kıbrıs'ın tamamına, adaya barış, huzur ve esenlik diliyorum.

Çok Değerli Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; tabii, farklı farklı konu başlıkları var, biz kendimize göre bazı konu başlıkları oluşturuyoruz ama burada gündeme gelen farklı konular da oluyor, onları da değerlendirmek icap ediyor. Şunu söylemek isterim ki: Dün Tarım Komisyonunda, gerçekten bir sorunun bilimsel, akılcı, reel, modern ve bütün hayvanların da hakkını gözeterek, çevrenin de hakkını gözeterek, insanımızın da hakkını gözeterek insani, vicdani ve bütün dünyadaki örneklerini de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başkan.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - ...mukayeseli bir şekilde incelemek suretiyle, her varlığın hakkını tastamam korumaya matuf bir şekilde, sahipsiz, başıboş köpeklerin vermiş olduğu zararların izalesi, sokağın güvenliğini sağlayacak, gözü yaşlı annelerin, yavrusunu kaybetmiş annelerin gözyaşlarını dindirecek bir çözümü hep beraber bulalım, gerçekleştirelim diye bir kanun teklif oluşturduk ve bunu bütün grubu bulunan partilerle de paylaştık, kamuoyu önünde de tartışılıyor. Dün bütün toplum temsilcileri burada yerlerini aldı, kendi kanaatlerini, görüşlerini ortaya koydular. Dolayısıyla, dün yaşananlar, gözü yaşlı annenin ve bir babanın başına gelenler hakikaten kamuoyunda büyük bir infiale sebebiyet verdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başkan.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Milletin iradesinin tecelligâhı olan ve millet adına görev yapan milletvekillerinin orada, 10 yaşında bir kız çocuğunu kaybetmiş gözü yaşlı anneye parmak sallayarak “Bu kadının burada ne işi var? Burada şov yapıyor.” sözlerine muhatap kılınması bütün vicdanları yaralamıştır ve hakikaten, bütün Genel Kurulun huzurunda, bu davranışta bulunanları kınadığımı ifade etmek istiyorum. Aynı şekilde, kafatası parçalanmış bir yavrucağızın gözü yaşlı babasının bu durumu hissederek ifadelerini ortaya koyması ve milletvekili arkadaşımızın “İnsanı yaşat ki devlet yaşasın; önce insan.” sözünün bu kimseler tarafından alkışlanması sonucunda bu gözü yaşlı anne...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – ...ve gözü yaşlı babanın üzerine yürüyen milletvekillerini huzurunuzda şiddetle kınıyorum; bu kabul edilemez. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – “Önce insan.” diyorsunuz, emeklileri düşünmüyorsunuz, işçileri katlediliyorsunuz; hangi insandan söz ediyorsunuz? İkiyüzlüsünüz ya, ikiyüzlüsünüz!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Nasıl bir savrulmadır, nasıl bir vicdansızlıktır!

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Sen, MESEM’de ölen çocuk işçileri konuş önce! Bir yılda 13 çocuk işçi ölmüş, kalkmış burada riyakârlık yapıyorsunuz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sokak köpeklerinin de hakkını koruyacağız, çevrenin de hakkını koruyacağız ama mutlaka yavrularımızın da hakkını sonuna kadar koruyacağız ve korumaya kararlıyız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Biz de hayvanları koruyacağız, insanları koruyacağız, kadınları koruyacağız AKP iktidarından; bak, göreceksin, sokakta nasıl koruduğumuzu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu konuda hiç kimse meseleyi çarpıtmamalıdır. Bizim bu konudaki yaklaşımımız sahipsiz hayvanları sahiplendirmek, barınaklarda bu konuda sahiplerine zimmetlemektir.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Yirmi iki yıldır görevinizi yapmamışsınız, kalkmışsınız konuşuyorsunuz burada, iktidar olarak önce görevinizi yapın!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu konuda sorumluluğu da onlara yüklemek ve gözü yaşlı anne-babalarının gözyaşlarını dindirmektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – O çocukları öldüren sizsiniz, sizin iktidarınız öldürdü!

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akbaşıoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Gözü yaşlı anne ve babaların gözyaşlarını dindireceğiz. Hayvanların hakkını koruyarak, insanımızın hakkını koruyarak, çevrenin hakkını koruyarak bu problemi çözüme kavuşturacağız.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Siz kimseyi korumazsınız, biz biliyoruz!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bunu hep beraber yapmak durumundayız.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Kürdistanda zırhlarınızla çocukları öldürürsünüz, Türkiye’de öyle çocukları öldürürsünüz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu insanlarımızın sözlerini, çılgınlıklarını, vicdanlarını hiçbir muhalefet de kapatamaz!

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Duysaydınız bugüne kadar, iktidardasınız!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu sorunu çözmek akılcı, reel, bilimsel, modern bir şekilde bütün dünya örneklerinde olduğu gibi çözümlemek hepimizin boynunun borcudur.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Biz anladık, biz anladık hangi patenti almak istediğinizi, hangi yandaşınızı zengin etmek istediğinizi!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu konuda AK PARTİ’nin teklifine tamamen farklı bir anlam yükleyerek öldürmeyi kastetmek bu işi tamamen çarpıtmaktır, başkalaştırmaktır.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Evet, parayı seviyorsunuz, insanı sevmiyorsunuz; doğayı ve hayvanı sevmediğinizi biliyoruz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bunun siyasi propagandaya ve istismara dönüştürülmesine...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Siz yaptınız, siz istismarcısınız, görüyoruz biz!

BAŞKAN – Evet, buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – ...burada asla müsaade etmeyeceğiz.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Biz de etmeyeceğiz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bir kez daha ifade ediyorum ki insanı yaşat ki devlet yaşasın ve önce insan diyorum.

Sayın Başkanım, sonuç itibarıyla, gerçekten uzun bir süredir Gazze’de bir insanlık dramı yaşanıyor. Yaklaşık 40 bin insanın canına kıyıldı, 15 binden fazlası çocuk. Bütün dünyanın gözü önünde layüsel bir şekilde siyonist İsrail insanları katlediyor. Türkiye’nin “Dünya 5’ten büyüktür.” “Daha adil bir dünya mümkündür.” yaklaşımı çerçevesinde Birleşmiş Milletler Genel Kurulundaki tutum ve davranışları ve “İsrail’in sınırları neresidir?” sorusuyla beraber...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Herkese söylediğim gibi, 11’inci dakika.

Buyurun.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Keşke konuşulduğu kadar icraat olsaydı.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – ...bunun hakikaten bütün insanlığa mal edilerek, bütün dünya insanlığınca, halklar nezdinde bu konuda Filistin’e duyarlılığın artması ve İsrail’in ve İsrail’i destekleyenlerin yalnızlaştırılmasında Türkiye’nin hakkı haykırmasının, Türkiye Cumhuriyeti devletinin bu konudaki yaklaşımlarının önemi yadsınmaz.

Şunu ifade etmek istiyorum: Zulümle abat olunmaz, mutlaka siyonist İsrail kendi döktüğü kanda boğulmaya mahkûmdur.

Gazze özgürleşecektir, Kudüs özgürleşecektir, insanlık özgürleşecektir.

Bu duygu ve düşüncelerle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Önce İsrail’le ticari ilişkilerinizi, askerî ilişkilerinizi kesin; böyle riyakârsınız yani. “Önce insan” mış(!) Filistin’deki katliamın sorumlularından bir tanesisiniz yüklü bir ticari ilişki yaparak.

BAŞKAN – Sayın Günaydın, buyurun.

37.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın’ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Teşekkür ederim Başkanım.

Ben, şüphesiz, Sayın Akbaşıoğlu gibi sesimi yükselterek sözümün gücünü artırmaya çalışmayacağım, son derece makul bir ses tonuyla düşüncelerimi ifade etmeye çalışacağım.

İstanbul ve Ankara 1994 yılından 2019 yılına kadar kesintisiz yirmi beş yıl AKP’li belediye başkanları tarafından yönetildi. Merkezî hükûmet 2002’den 2024’e kadar kesintisiz yirmi iki yıldır AKP hükûmeti tarafından yönetildi. Dolayısıyla, bugün bu memlekette sokaklar güvenli değilse, sokak hayvanları sorunu varsa sorunu saptayamayan, uygun çözüm yaratamayan belediyeler ile merkezî hükûmet arasında bir eş güdüm sağlayamayan, fon oluşturmamayan vizyonsuz AKP yönetiminin bir sonucudur. Bu sonucu alıp muhalefete yüklemeye çalışmak bir AKP klasiği.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Ancak eskiden bunu vatandaş kabul ediyordu, kısmen anlamıyordu ama şimdi artık herkes gözünü açtı, bu numaraları kimse yemiyor.

Ayrıca şunu ifade edeyim, bir kez daha söyleyeyim: Acılı anne, acılı baba bize bağırır, biz onlarla hiçbir şekilde bir diyaloga girmedik. Biz döndük size baktık ki siyasi iletişime bunu niye kullanıyorsunuz, niye bunu bir propaganda malzemesi yapmaya çalışıyorsunuz... Şimdi döndünüz, bunu bile kullanmaya gayret ediyorsunuz. Yani siz kim, herhangi bir konuyu müzakere etmek kim, çağdaş bir anlayışla meydana getirip çözmeye çalışmak kim!

Ama şunu ifade edeyim: Böyle Komisyon da sabaha kadar çalışarak, cumartesi, pazar da yasa geçirmeye çalışarak bir konu uygun bir çözüme kavuşturulamaz. O konu taraflarıyla, paydaşlarıyla beraber pişirilir, olgunlaştırılır, ondan sonra Meclisin gündemi hâline getirilir. Sizin yapamadığınızı biz yapacağız, bundan emin olabilirsiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Sakik, buyurun.

38.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik’in, Ağrı’nın sağlık sorunlarıyla ilgili birkaç gündür Sağlık Bakanını aramalarına rağmen telefona çıkmadığına ilişkin açıklaması

SIRRI SAKİK (Ağrı) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Ben Ağrı’yla ilgili bir sorunu... Biz yoksul kentlerden geliyoruz, Türkiye’nin en yoksul kenti Ağrı. Burada ciddi sorunlarımız var sağlıkla ilgili ama birkaç gündür Sağlık Bakanını aramamıza rağmen telefonlara çıkmıyor. Bizde şehir hastaneleri yok, üniversite hastaneleri yok. Oralarda, evet, uyduruk bir hastane var, içinde doktor yok; okullar var, içinde öğretmenler yok yani gerçekten kent olarak ciddi sıkıntılar yaşıyoruz. Ama bu kentte bu kadar sıkıntı yaşanırken, bu kentin ve bu ülkenin bakanları eğer vekillerin telefonuna çıkmıyorsa... Onların bulundukları mevkiler, makamlar babalarının çiftliği değil, herkes bunu iyi bilmeli; orada duruyorsa Ağrı halkının sorunu ne ise ona sahip çıkması gerekir.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

SIRRI SAKİK (Ağrı) – Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, buyurun.

39.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu’nun, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şunu çok açık ve seçik bir şekilde ifade edeyim: Biz ne yaptığımızın farkındayız. Milletimizin gündemi neyse o gündem bizim gündemimizdir. 85 milyon tamamını kuşatacak, kucaklayacak bir yaklaşım ve hayvanların hakkını da çevrenin hakkını da insanların hakkını da gözeterek her hak sahibinin hakkını tastamam tahakkuk ettirmeye dönük bir yaklaşım içerisindeyiz. Daha önce çıkarmış olduğumuz kanun “Yakala, kısırlaştır ve sal.” şeklindeydi “Aldığın yere bırak.” şeklindeydi. Şimdi de “Yakala, kısırlaştır, tut, sahiplendir.” şeklinde.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Öldür, ötanazi yap!

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) – Sahiplerinin de sorumluluğunu ortaya koyan bir düzenlemeyi muhtevi.

DENİZ YAVUZILMAZ (Zonguldak) – “Diğerlerini de öldür.” şeklinde bir düzenleme. Yani milyonlarcasını öldür...

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) – Bununla beraber şunu ifade edeyim, daha önce zikredildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) – İdari İşler Başkanı olarak görev yapan Doçent Doktor Metin Kıratlı Bey, evet, Anayasa Mahkemesi üyeliğine atandı; hayırlı olsun. Yerine atanan değerli bürokrata da hayırlı olsun diyorum.

SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) – Onlar size hayırlı olur, memleketimize değil!

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) - Şunu ifade edeyim: Kendisi hukuk doçentidir. Daha önce Adalet Bakanlığında farklı görevlerde bulunmuştur, kürsü hâkimliği yapmıştır, Ceza İşleri Genel Müdürlüğü yapmıştır.

SÜMEYYE BOZ (Muş) – El Nusra’yla yaptığı ticari anlaşmaları da söyleyecek misiniz?

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) - Hukukçudur ve bütün vasıfları da anayasal anlamda da ilgili kanun, mevzuat anlamında da Anayasa Mahkemesi üyeliğine seçilmeyi hak kazandırır niteliktedir. Aynı zamanda kendisiyle ilgili, FETÖ’cü birtakım sitelerin işte, 2 kişiyle yemek yenmiş de 168 bin lira fatura ödenmiş... Bunu kim iddia ediyorsa, müddei iddiasını ispatla mükelleftir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Vallahi yargınız orada!

BAŞKAN - Bu konuşuldu ama buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) - Müddei iddiasını ispatla mükelleftir. Metin Kıratlı’yla ilgili yemek faturasından, meblağından bahsedenler burada bu faturayı herkesin gözü önünde ibraz etmek mecburiyetindedirler.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Van’daki kayyumdan biliyoruz ya. Van’daki kayyumunuzun ne kadar yediğini, Diyarbakır’daki kayyumunuzun ne yemekler yediğini biliyorsunuz yani.

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) - Aksi hâlde, müfteri ve yalancı konumuna düşerler.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – İstakozcularınızı biliyoruz. Hiç bize laf anlatmayın yani.

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) - Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Ne kadar ödediniz bir açıklayın. Öyle istakozlar yiyorsunuz, kol saatleriyle geziyorsunuz.

BAŞKAN - Sayın Günaydın, buyurun.

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Böyle bir sistem var mı Başkanım, burada Grup Başkan Vekilimizin konuşmasına izin vermiyorlar. Nedir bu ya! Böyle usul var mı ya!

BAŞKAN – Gündeme geçmeye de fırsat verelim.

40.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Başkanım, arkadaş da izin verirse ben konuşayım.

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Meclisin kurallarına uyarak lütfen.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – O da şu: Şimdi, bir mantık teorisiyle gidebilmemiz lazım. Ben Metin Kıratlı'nın hukuki yeterliliğini tartışmadım, böyle bir konu açılırsa bunu da yaparız. Sorum şu kadar basit: Şu anda Recep Tayyip Erdoğan'ın devlet memuru olan bir kişi, Recep Tayyip Erdoğan'ı yargılamakla görevli olan, Yüce Divan sıfatıyla bunu yapmak durumunda olan Anayasa Mahkemesine üye olarak atandı. Bu, dünyanın herhangi bir hukuk ülkesinde olamaz diyorum, arkadaş bana diyor ki: "O hukuk doğantıdır." İster profesör olsun, ister doktor olsun; arkadaş, buna bir cevap ver. Konudan bu kadar kaçarak nereye varacaksınız? Bir.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – 168 bin liralık faturayı göster.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – İki, başka bir şey daha söyleyeceğim: Türkiye'de ne varsa hoşunuza gitmeyen ya FETÖ'cü yapmıştır ya PKK'lı yapmıştır ya DHKP-C'li yapmıştır...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

Gündeme geçmemize fırsat verin.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Çok teşekkür ederim.

O koşuldaysız Başkanım ama tabii, karşılıklı olduğu zaman bunlar konuşulmak zorunda kalıyor.

BAŞKAN – Hayhay.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Yani bu arkadaşlar 2 kişi; adı, soyadı, AKP il başkan yardımcısı, restoranın adı, bunların tamamı ortaya konuldu, fiyat ortaya konuldu, sen diyorsun ki: "Müddei bilmem nedir..." Ya, kardeşim, niye erişim engeli getiriyorsun? Bu hesabı kim yapmışsa sen onu mahkemeye ver, mahkemede görüşülsün, mahkemede de ki: "Sen gel, bu iddianı ispat et, ispat etmezsen ben senden maddi tazminat davası açacağım." Yaptığın ne? Anayasa Mahkemesi üyesi daha Anayasa Mahkemesine gitmeden kendi adına hesaplara erişim engeli getiriyor. Bu kafayla bu memleket yönetilmez. Sorulardan kaçmayın kardeşim, sorular net; bunlara cevap verirsiniz bu müzakere hâline gelir.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akbaşoğlu.

41.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Hukukun genel kuralını hatırlatmak en tabii ve en yalın bir durum değil midir? İspatta bulunması gereken iddia sahibi değil midir? Ben de sizinle ilgili afaki bir şeyler söyleyeyim: "Çamur at, izi kalsın." diye iftiharlar üzerine yapışın, sonra da siz onun olmadığını ispatlamaya çalışın. Dünyada nerede görülmüş böyle tersine ispat sistemi! Ancak muhalefet mantığında var bu ispat sistemi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Hakikaten, anlamlandırmada güçlük çekiyorum. Ben hukukçuyum.

Sonuç itibarıyla, hakikaten, kendisi de biraz evvel içerik tartışmasına girdi ama tamamen kendisiyle çelişen bir yaklaşımda bulundu. Ben bunu yakıştıramadım. Milletimiz kimin samimi, kimin numaracı olduğunu görüyor ki bizi iktidarda tutuyor Allah'a çok şükür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Görüyorlar ki size oy vermeyip bıktıklarını söylediler "Yeter artık!" dediler "Bıktık sizden." dediler.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Günaydın, buyurun.

42.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Kuşkusuz kişisel bir polemik peşinde değilim ama insanı motive ediyor arkadaşın konuşmaları, gerçekten motive ediyor. Yahu, sen siyasetçisin kardeşim, birisi senin hakkında bir şey söylediği zaman "İddianı ispatlayamazsan şerefsizsin!" diyerek buralardan bağıramazsın çünkü sen milletvekilisin, çünkü sen Anayasa Mahkemesi üyesisin, çünkü sen Cumhurbaşkanlığının bilmem ne başkanısın.

Adamlar fotoğraf koyuyorlar oraya, o restoranda oturmuşsun, AKP il başkan yardımcısıyla beraber oturmuşsun. Sen de "Ben siyasetçiyim, halkıma karşı hesap veririm." de ve çık, böyle bir şeyin olmadığını ispat et. Sen ne diyorsun? "İspat etmeyen şerefsizdir!" Ya, karnımız doldu taşıtı bu "İspat etmeyen şerefsizdir!" laflarıyla. Biz siyasetçiyiz, biz hesap verme yükümlülüğüyle sorumluyuz. Ben kendi adıma söyleyeyim: 60 yaşındayım, otuz yıldır siyaset yapıyorum. Yolda bir adam çevirip benim yakama yapışıp "Arabayı nasıl aldın, hesap ver. Evini nasıl aldın, hesap ver." diyebilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Bunların tamamının hesabını ben onlara vermekle yükümlüyüm çünkü ben siyasetçiyim. "Şerefsizsin!" falan lafları artık koktu, koktu, bunlardan bıktık.

İki: Ya, bir kere daha söylüyorum ya, şuraya bir girseniz: Dünkü devlet memuru bugün Anayasa Mahkemesi üyesi oldu, AKP il başkan yardımcısıyla yemek yiyor, Anayasa Mahkemesinde nasıl tarafsız olacak, nasıl bağımsız olacak, o yürütmeyi, o yasamayı nasıl denetleyecek; bu konuda bir fikriniz var mı? Yani sorular açık.

Şunu da söyleyeyim: Vatandaş kimin kıvırdığını yirmi iki yıldır çok iyi görüyor, zaten son seçimde de dersinizi aldınız, daha büyük dersler önünüzde.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Sayın Çömez, buyurun.

43.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Ağrı Milletvekili Sırrı Sakık'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Az önce Sayın Sakık, Ağrı'yla ilgili bir sorun münasebetiyle Sağlık Bakanını aradığını ve telefonlarına dönüş olmadığını söyledi. Elhak, doğrudur. Ben bu Meclisin çatısı altında bir milletvekili sıfatıyla onlarca soru önergesi verdim Sağlık Bakanına, Allah aşkına bir tanesine insan cevap vermez mi ya, bir tanesine! Şimdi, Sayın Akbaşoğlu diyor ki: "Müddei iddiasını kanıtlamakla

mükelleftir.” Ben iddia etmiyorum, millet adına soru soruyorum, bana cevap ver diyorum Sayın Sağlık Bakanına. Bakın, sorularım sunlar... Ben kendisini İstanbul Tıp Fakültesinden -aynı dönemde öğrenciydik- oradan tanırım. AK PARTİ iktidara geldiğinde bu ülkede “Medipol” diye bir hastaneler zinciri yoktu, bugün Türkiye’nin en büyük hastaneler zinciri Medipol. Bir daha soruyorum... Defalarca soru önergesi verdim, bir duvar. Allah aşkına, biz bu Meclisin saygınlığını nasıl kazanacağız? Biz bu Meclisin yasama ve denetleme fonksiyonunu nasıl hayata geçireceğiz, biz millet adına soruyoruz bunu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Millet adına soruyoruz, kendi adımıza değil; iddia da etmiyoruz, soru soruyoruz. Bir daha söylüyorum, yeni Sağlık Bakanı bunlara cevap vermek durumundadır. Unkapanı’ndaki TEKEL binalarını Sağlık Bakanının Medipol Hastanelerine verdiniz mi, vermediniz mi, milyarlarca lira? Beykoz’daki TEKEL’in arazilerini Sağlık Bakanının Medipol Hastanelerine verdiniz mi, vermediniz mi, milyarlarca lira? Ankara’daki Gar içerisindeki o muazzam binaları Sağlık Bakanının hastanelerine, Medipole verdiniz mi, vermediniz mi? Atatürk Orman Çiftliğindeki 555 bin metrekare -bir daha söylüyorum, 555 bin metrekare- araziye Medipole, Sağlık Bakanının hastanelerine verdiniz mi, vermediniz mi? Üsküdar’da, 1994 yılında, vatandaş tam 4,5 dönüm araziye götürmüş, hazineye emanet etmiş, demiş ki: “Buraya eğitim kurumu yapın, bu milletin çocukları burada okusun.” Bu araziye el koydun mu, koymadın mı? Hastanenin müstemilatına kattın mı, katmadın mı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – İmar tadilatı yapıp da kendi hastanene kattın mı, katmadın mı? İmar tadilatı geçtikten sonra, henüz bina yapmadan, oraya otopark yapıp oradan para kazandın mı, kazanmadın mı? Cevap ver kardeşim bize, millet adına soru soruyoruz sana. Daha bitmedi, 5 milyar lira zamanında, daha sonra 60 milyon dolar hastanene teşvik aldın mı, almadın mı? Cevap ver, bilmek istiyorum. O da bitmedi. Covid döneminde 70 milyon aşı ithal edildi bu ülkeye. Aşırı Sağlık Bakanlığı ithal etmedi, bir aracı marifetiyle ithal etti. İngiltere’den rakamları verdim, aynı yöntemle İngiltere’de üretilen aşı 3 dolar ama bana Sağlık Bakanlığı içerisinde gelen bilgi bu aşıya 12 dolar ödendiği şeklinde. 70 milyonla çarpın bakalım 9’u ne çıkacak? 630 milyon dolar. Yaptın mı, yapmadın mı? Belgesini ver kardeşim.

Bakın, önemli bilgiler paylaşıyorum sizinle, Meclisin saygınlığını kazanmamız lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Bitireceğim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Bizim bu Mecliste hem yasama hem de denetleme faaliyetlerini hakkıyla ve layıkıyla yerine getirmemiz lazım. Sizin Başkan olduğunuz dönemde, şu kürsüde bir konuşma yaptım, sizin de müsaadenizle uzattım o konuşmayı, dedim ki: Hatay’daki devlet hastanesinde -ben gittim- 100 küsur kişi depremde sonra kayboldu. Devlet hastanesi binası yaralanmamış, hasarlanmamış, çökmemiş çünkü orada elektrikler kesildiği için, oksijen tüpleri olmadığı için, oksijen ünitesi yıkıldığı için 100 küsur kişi cihaza bağlı olarak hayatını kaybetti. Hepsinin kayıtları var, aileler mahkemeye verdi. Soru önergesi veriyorum “Sayın Bakan nerede bunlar?” diye. Bana cevap vermedi.

Sayın Sakik, sizin telefonunuza cevap vermemiş, üzgünüm ama benim de bütün sorularıma cevap verilmedi.

Meclisin takdirlerine arz ediyorum.

Teşekkür ederim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, buyurun.

44.- Muhammet Emin Akbaşıoğlu’nun, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Biraz evvel bana atfen bir kelime vurgusu yapıldı. Benim kelimelerim çok net, hukuki kelimeler. “Şerefsiz” kelimesini kullanmadım, bakılabilir; “müfteri” kelimesini kullandım, tutanaklara bakılabilir. “Müfteri” demek, iftira atan, gerçek dışı, yalan isnat eden demektir. “Şerefsiz” ise başka bir anlam boyutundadır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Saadet Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

V.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkanı Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ tarafından, hazine ve müşteri garantili anlaşmalarla hayata geçirilen kamu-özel iş birliği projelerinin yol açtığı zararların belirlenmesi ve alınacak tedbirlerin tespiti amacıyla 18/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Temmuz 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

18/7/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 18/7/2024 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

İsa Mesih Şahin

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Muğla Milletvekili ve Grup Başkanı Selçuk Özdağ tarafından, Hazine ve müşteri garantili anlaşmalarla hayata geçirilen kamu-özel iş birliği projelerinin yol açtığı zararların belirlenmesi ve alınacak tedbirlerin tespiti amacıyla 18/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 18/7/2024 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Saadet Partisi Grubu adına Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ.

Buyurun Sayın Özdağ. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa Mahkemesi üyesi olarak atanan Metin Kıratlı’ya düşen bir görev var. Sayın Metin Kıratlı, o faturalar eğer iftira, müfteri olanlar varsa o lokantada yemiş olduklarının faturasını paylaşsın, bu kadar basit. “Ben o lokantada, o tarihte şu yemekleri yedim; fatura bu

kadardır.” desin ve bununla gitsin, Anayasa Mahkemesi üyeliği yapsın. Aksi takdirde, Anayasa Mahkemesi üyeliği her zaman kendisi üzerinde bir leke olarak kalacaktır.

Değerli milletvekilleri, Türkiye, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle ekonomiden eğitime, güvenlikten yargıya, sığınmacı ve kaçak sorunundan aile, gençlik ve dezavantajlı kesimlere, dış politikadan tarım ve hayvancılığa kadar ciddi bir beka sorunuyla karşı karşıyadır. Bugünlerde sadece işsiz, yoksul, emekli ve dar gelirli vatandaşlarımız ile çalışanların sırtına bindirileceği açıkça görülen tasarruf tedbirleri gündemdeyken, iktidarın uzun yıllara sâri, hazine ve müşteri garantili, üstelik döviz kuru üzerinden yapılan anlaşmalarla hayata geçirilen kamu-özel iş birliği projeleri, konunun üzerinde ciddi bir yük hâline gelmiştir. Bu bağlamda, “kamu-özel iş birliği” adıyla bilinen devasa meblağlı projelerin masaya yatırılması mecburiyet hâline gelmiştir. Bütçe yapılırken ve Türkiye Büyük Millet Meclisi huzuruna getirilirken birçok konuda olduğu gibi kamu-özel iş birliği yatırım ve ödemeleri de bütçede açık bir şekilde yazılmamakta, ilgili kurumlar özetle bunları mali tablolarında “hizmet alımları ve gayrimenkul sermaye üretim giderleri” hesabı altında göstermektedir. Bu projelere ödenen bedellerin diğer bütçe kalemlerini de ciddi bir şekilde çıkmaza sokmakta olduğu son yıllarda çok net bir şekilde görülmeye başlanmıştır. Kamu-özel ortaklığıyla yapılan bu projelerde, kamu ihalelerinin belirli holdinglere Kamu İhale Kanunu’nun 21/b maddesiyle verilmesinin yanı sıra, projelerin yapım maliyetlerinin yüksekliği, döviz üzerinden verilen garantiler, gerekliliği ve verimliliği garanti edilen yolcu, hasta, geçiş ücretleri ise kamuoyunda hep tartışma konusu olmuştur. Uluslararası finans kuruluşlarından ve Dünya Bankasından devlet garantisizle temin edilen kredilerle hayata geçirilen mevcut projelerin, sadece günümüzü değil, gelecek on yılları ve çocuklarımızı, hatta torunlarımızı da ciddi bir borç yüküyle karşı karşıya bırakacağı, konunun uzmanı olan herkes tarafından yazılıp çizilmekte, belgeleriyle ortaya konulmaktadır. Bu durum, yalnızca bugünü değil, gelecek nesilleri de etkileyecektir ve unutulmasın ki sadece ekonomik olarak değil, sosyolojik olarak, psikolojik olarak da bizleri etkileyecektir.

Bu projeler, yapım aşamalarında, maliyeti düşürmek gayesiyle işçi sağlığı ve iş güvenliğine gerekli önemin verilmemesi yüzünden iş kazalarına, daha doğrusu iş cinayetlerine de konu edilmektedir. Özellikle baraj ve hidroelektrik santrallerinin yapımı sürecinde, çevrenin, doğanın tahrip edilmesi söz konusu projelere yöneltilen eleştirilerin başında gelmektedir. Kamu-özel iş birliği kapsamındaki projelerde, belirli gruplara yapılan kaynak aktarımlarının kamunun yararına kullanılıp kullanılmadığı da önemli bir tartışma konusudur. Bu projeleri yürütenlerin kamu yararını gözetip gözetmedikleri noktasında şeffaf ve bağımsız bir biçimde denetlenip denetlenmedikleri de belirsizdir. Mevzu ihale ve projeler hakkında ne zaman bilgi istense ve sorular sorulsa -çok soru önergeleri verdik- ilgili kurum yöneticilerinden ve iktidar yetkililerinden gelen cevap genellikle ticari sır olduğu yönünde olmaktadır. Özellikle ulaştırma projelerinde sabit trafik ve fiyat üzerinden gelir garantilerinin verilmesi de yarattığı kamu zararı açısından tartışılmaktadır, mesela Osmangazi Köprüsü bu duruma gösterilecek en net örnektir. İktisatçı Profesör Doktor Uğur Emek “Mega Projelerde Önden Yükleme Gelir Garantisi: Osmangazi Köprüsü” başlıklı yazısında özetle, verilen gelir garantisinin ve bunun vergi mükellefleri olarak vatandaşlara yüklediği maddi yükün herhangi bir devlet ve kamu aklıyla izah edilemeyecek boyutlarda olduğunu ifade etmektedir. Yolu kullananların ödedikleri hariç, katkı payıyla millî bütçeden işletmeciye garanti farkları ödenmekte, ayrıca, geçmeyen her araç için de sözleşmeye göre güncellenen araç başı güncel ücretler işletmeciye ödetilmektedir. Bu projelerden mesela şehir hastanelerinde ise halkın sağlığı hizmetleri için ayrılan bütçenin çok büyük bir payının bu ihaleleri alan belli başlı şirketlere aktarılmasının yolunu açmıştır.

Değerli milletvekilleri, önemli bir konuya daha temas etmek istiyorum. Şehir hastaneleriyle ilgili müteahhitlere verilen bol sıfırlı ve döviz endekli sözleşmelerin 70-80 milyar dolar olduğu söyleniyordu ama geçenlerde affını dileyen ve görevden ayrılan Sağlık Bakanı Fahrettin Koca bu meblağın 322 milyar euro olduğunu söyledi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Müsaade ederseniz tamamlıyorum Başkanım.

Şimdi, bir yanda 70-80 milyar var, bir yanda 322 milyar var; böyle bir durum hakkında ne yapılması lazım? Bu Bakanla ilgili Yüce Divan yolunun açılması lazım. Peki, açılır mı? Kim açacak? Anayasa Mahkemesi açacak, değil mi? Yok, açamazlar ki nasıl açacaklar? Açmaları mümkün değil. Parlamento açacak değil mi? Nerede açacak bunlar hakkında, yaptığı yanına kâr kalmış bu şahsın!

Şöyle bitirmek istiyorum değerli milletvekilleri: Burada Fahrettin Koca -sabık Bakan- diyor ki: Bu konuda sonradan geç teslimleri süreden düşerek ve ayrıca tavan uygulayarak ödemeyi önce 142,5’a, sonra 27,5 milyar euroya düşürdüklerini söyledi ki bu özü kabahatinden büyük bir açıklamadır. Böyle devasa bir rakam ve aradaki farklar gerçekten ürkütücü boyutlardadır değerli milletvekilleri.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - O nedenle, bu kamu-özel iş birliği, “ticari sır” dediğiniz konularla ilgili Meclisin mutlaka bir araştırma önergesine, araştırma komisyonuna cevap vermesi gerekmektedir. Eğer verecek her türlü hesabınız varsa çekinmeyin, grup önerimize “evet” deyin ve çıkalım bu kamu-özel iş birliğiyle Türkiye ne kadar zarara uğratılmıştır, görelim; göreceğim AK PARTİ Grubunu, ellerini nasıl kaldıracaklar, takdirini kamuoyuna sunuyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Denizli Milletvekili Yasin Öztürk.

Buyurun Sayın Öztürk. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hazine garantili projeler, devletin özel sektör tarafından gerçekleştirilen projelere belirli bir gelir garantisi vermesini içerir. Bu projelerin en büyük zararı kamu maliyesine getirdiği ağır yüklerdir. Örneğin İstanbul’daki Yavuz Sultan Selim Köprüsü ve Osmangazi Köprüsü, Zafer Havalimanı gibi geçiş garantili projelerde beklenen araç geçiş sayısına ulaşılmadığında devlet bu açığı kapatmak için müteahhit firmalara milyarlarca lira ödeme yapmak zorunda kalmaktadır. Aynı durum İstanbul Havalimanı için de geçerlidir; beklenen yolcu sayısına ulaşılmadığı takdirde devlet yükümlülüklerini yerine getirmek için büyük meblağlar ödemektedir.

Hazine garantili projeler çoğunlukla yeterli fizibilite çalışmaları yapılmadan ve rantabilite gözetilmeden hayata geçirilmektedir. Bunun aksi bir durum ancak ve bilerek fizibiliteyi yüksek tutup birilerine para kazandırmak için göz yummakla açıklanabilir. Şehir hastaneleri gibi hasta garantili projelerde beklenen hasta sayısına ulaşılmadığı durumlarda, devlet işletmelere büyük miktarlarda ödeme yapmak zorunda kalmaktadır. Bu, sağlık harcamalarının etkin bir şekilde kullanılmadığını ve devlet bütçesine ek yükler bindirdiğini göstermektedir. AK PARTİ’sinin hazine garantili projelere olan sevdası ise ülkenin uzun vadeli çıkarlarını gözetmekten ziyade, kısa vadeli siyasi ve ekonomik kazançları ön planda tutmaktır. Bu projeler genellikle iktidarın yakın çevresindeki iş adamlarına rant sağlamak ve yandaş müteahhitlere büyük kazançlar getirmektedir. Bu durum kamu kaynaklarının adil ve verimli bir şekilde kullanılmadığını göstermekte ve yolsuzluk iddialarını beraberinde getirmektedir. Bu tür projeler şeffaflık ve hesap verebilirlikten uzak olup halkın güvenini sarsmaktadır. AK PARTİ’sinin hazine garantili projeleri savunurken ileri sürdüğü argümanlardan biri bu projenin istihdam yaratacağı ve ekonomik büyümeyi destekleyeceği yönündedir. Ancak bu iddialar gerçekçi değildir, bu projelerde yaratılan istihdam genellikle geçici olup projeler tamamlandıktan sonra işsizlik sorunu yeniden gündeme gelmektedir. Ayrıca ekonominin büyümesindeki iddialar da yanıltıcıdır, zira bu projelerin finansmanı

genellikle dış borçla sağlanmakta ve uzun vadede ülkenin borç yükünü artırmaktadır. Bu durum ülkemizin ekonomik bağımsızlığını tehdit etmekte ve geleceğimizi ipotek altına almaktadır.

Peki, bu durumdan çıkış yolu nedir? Öncelikle hazine garantili projeler konusunda daha şeffaf ve hesap verebilir bir süreç izlenebilir. Projelerin fizibilite çalışmaları bağımsız kuruluşlar tarafından yapılmalı ve kamuoyuyla paylaşılmalıdır. Ayrıca bu tür projelerin ekonomik, sosyal ve çevresel etkileri titizlikle değerlendirilmelidir. Hazine garantisi verilmeden önce projelerin gerçekten ülke menfaatine, kamu yararına olup olmadığı detaylı bir şekilde analiz edilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Başkanım, tamamlıyorum.

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) - Bir diğer önemli adım ise, kamu-özel iş birliği projelerinde devletin risklerini minimize edecek düzenlemelerin yapılmasıdır. Örneğin projelerin gelir garantisi yerine performans garantisi gibi bir mekanizma devreye sokulabilir. Bu sayede özel sektörün projelerinin başarısızlığı durumunda devlete yük olmaması sağlanabilir. Ayrıca, kamu kaynaklarının daha verimli kullanılması ve yolsuzluklarla etkin mücadele edilmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak, hazine garantili projeler ülkemizin geleceğini ipotek altına alan ve kamu maliyesine büyük zararlar veren bir uygulama olarak karşımıza gelmektedir. AK PARTİ'nin bu projelere duyduğu sevdâ ne yazık ki ülkenin uzun vadeli çıkarlarını gözetmekten çok uzaktır. Ülkemizin geleceğini kurtarmak ve milletimizin refahını artırmak için bu tür projelere bir an önce son verilmelidir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA HEVAL BOZDAĞ (Ağrı) - Değerli Genel Kurul, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün Plan ve Bütçe Komisyonuna uzun süredir tartışılan bir vergi paketi geldi. Vergi adaletinin güçlendirilmesi, dolaysız vergilerin artırılması, az kazananlardan az, çok kazananlardan çok vergi gibi büyük iddiaları olsa da içeriğin bunlarla uyumsuz olması bir yana en dikkat çeken düzenlemelerden biri de kamu-özel iş birliği işletmecilerinin kurumlar vergisi oranının yüzde 25'ten yüzde 30'a çıkarılması. İlk bakışta bu büyük iddialarla uyumlu gibi görünse de aslında işin aslı öyle değil. Neden değil? Çünkü bırakın yeni oranı, eski oranda da vergi toplanmıyordu, bu vergi paketi sayesinde resmiyet kazandı. Gelir İdaresi Başkanlığının vergi paketine dair önerilerinin içinde kamuya da sızan dikkat çekici bir bilgi vardı. 44 kamu-özel iş birliği işletmesi olduğu ve bunların 37'sinin matrah beyan etmediği ortaya çıktı yani davet usulü ihalelerle mega proje alan 37 şirket tek kuruş vergi vermiyordu. Osmangazi Köprüsü'nden Niğde Otoyolu'na, şehir hastanelerinden sarayı inşa eden müteahhide kadar vergi veren yok oysa her yıl bu şirketlere bütçeden milyarlarca liralık garanti ödeme aktarılıyor ama bu şirketler zarar ettiklerini ileri sürerek vergi vermiyorlar. 2024 yılı bütçesinde kamu-özel iş birliğiyle inşa edilen köprüler, otoyollar ve Avrasya Tüneli ile şehir hastanelerine toplam 162 milyar lira ödenecek. Dolar garantisi verilen bu projelerde bir de kur artışlarından zarar etmesinler diye yılda 4 defa enflasyon zammı güncellemesi yapılıyor. "Asgari ücretliyi vergi dışı bıraktık diye bize yaklaşık olarak 690 milyar lira yük olmaya başladı." diyen Sayın Şimşek, bir asgari ücretten vergi almayınca vazgeçilen 100 lirayı çok görüyor; bu garanti ödemeli projelerden, mesela Osmangazi Köprüsü'nden tek araç için devletten yapılan ödeme olan 1.409 lirayı ise çok görmüyor. Asgari ücretlinin vergi muafiyeti yük olarak görülüyor, garanti ödemeli projelerin bütçeye açtığı kara delik ise yok sayılıyor.

Soruyoruz: Neden vergi vermiyor bu şirketler? Uğur Emek Hoca bir yazısında aslında bundan bahsetmiş. Çünkü muhasebe hilesi yapıyorlar, nakit esaslı muhasebe sistemiyle gerçekte var olan borçlarını gizlemeyi başarıyorlar. Derken uzmanlar bu muhasebe hilesini ve bu hilenin mahzurlarını anlamışlar, 2008 yılında bunu önlemek için Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu özel sektör kuruluşlarının kamu-özel iş birliği sözleşmelerinin muhasebeleştirilmesi konusunda bir standart belirlemiş, 2014 yılında da yürürlüğe girmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HEVAL BOZDAĞ (Devamla) – Her iki standart sözleşme taraflarının kamu-özel iş birliği sözleşmelerinden kaynaklanan hak ve yükümlülüklerini tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilmesini istemektedir. Maliye Bakanlığı da 2015 yılında Genel Muhasebe Yönetmeliği'nde değişiklik yaparak bu standardı Türk mevzuatına aktarmış fakat dokuz yıldır bu uygulanmıyor. Biz öneriyoruz, eğer samimiyseniz, hazır vergi kanunlarında değişiklik yapılırken işletmecilerin kamu-özel iş birliği sözleşmelerinden kaynaklanan hak ve yükümlülüklerini tahakkuk esaslı muhasebe sistemine göre kaydedilmesini sağlayabiliriz. Böylece, zarar beyan eden 37 kamu-özel iş birliği işletmesi kâr ederek vergi ödemeye başlayacaklardır ve Maliye Bakanlığı da emekçinin, asgari ücretlinin yakasından düşüp gerçek anlamda kâr eden ve zenginleşen bu işletmelerden vergi tahsil etmiş olacaktır.

Önergeyi destekliyorum, sizleri saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA DENİZ YAVUZILMAZ (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ yap-işlet-devret modeli projelerle yandaş şirketlerin kasasını dolarla, euroyla, döviz garantileriyle doldurmaya devam ediyor. Zafer Havalimanı'nda AK PARTİ Guinness Dünya Rekorları kitabına girecek bir zarar rekoru daha kırdı. 2024 yılının ilk altı ayında garanti edilen giden yolcu sayısı 658.866, gerçekleşen, giden yolcu sayısı ise sadece 15.439; AK PARTİ'nin hata payı yüzde 97,65 ve hazinenin şirkete yapacağı garanti ödemesi toplam tutarı 3 milyon 400 bin euro, güncel kurla 120 milyon lira. Bu hata payıyla devam ederse havalimanının kamuya devredileceği 2044 yılına kadar uçak inmeyen, kalkmayan, neredeyse yolcusu bulunmayan Zafer Havalimanı için hazine şirketin kasasına 208 milyon avro para koyacak.

Değerli milletvekilleri, yaparsa AK PARTİ yapar ama ne yapar? Ulaştırma eski Bakanı Cahit Turhan'ın Kuzey Marmara Otoyolu işletmesinin CEO'luğuna getirildiğini tespit ettik. Bakanlık döneminde aynı işletmeye astronomik ve tutturulması imkânsız sayılarda ilave araç geçiş garantileri verdiğini belgeledik. Sayıştayın 2019 yılı Karayolları Genel Müdürlüğü resmî taslak raporuna göre -ki sansürlenerek yayınlanan rapordan bu bulgu çıkarılmıştır- bu şirketlere Cahit Turhan döneminde verilen ilave araç geçiş garanti sayısı 1 milyar 338 milyon adet araçtır. İşletmeyi oluşturan şirketler Kolin, Limak, Cengiz ve Kalyondur. Türkiye'deki tüm otomobiller sırayla Kuzey Marmara Otoyolu'ndan 87 kez geçseler bile bu araç geçiş garanti sayısı tutturulmuyor, hatta dünyada 1 milyar 250 milyon adet otomobil var, bu otomobiller de sırayla Kuzey Marmara Otoyolu'ndan geçse yine tutturulmuyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DENİZ YAVUZILMAZ (Devamla) – Başkanım, toparlayabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

DENİZ YAVUZILMAZ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, AK PARTİ tarzı yap-işlet-devret modeliyle yapılan 8 kara yolu projesinin yani Osmangazi Köprüsü'nün bulunduğu İzmir-İstanbul Otoyolu, Kuzey Marmara Otoyolu etabı, Avrasya Tüneli, Menemen-Çandarlı-Aliağa Projesi, Ankara-Niğde Otoyolu ve Çanakkale Köprüsü dâhil Çanakkale-Malkara Otoyolu projelerini eğer devlet kendi öz kaynağıyla yapsa 22 milyar dolar ödeyecekti ancak yandaş müteahhitlerle yapıldığı için devletin kasasından

çıkacak garanti tutarı en az 59 milyar dolar olacak, aradaki fark 37 milyar dolar yani 1 trilyon 221 milyar lira.

Vatandaşımız geçmediği köprü'nün parasını ödemeye, fakirleşmeye devam ediyor. (CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Bilecik Milletvekili Halil Eldemir.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HALİL ELDEMİR (Bilecik) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Saadet Partisinin grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle sizleri, sizlerin nezdinde de aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Ülkemiz her geçen gün geliyor, büyüyor, üretim artıyor, ihracat artıyor, istihdam artıyor, araç artıyor, ülke ekonomisi büyüyor, gayrisafi millî hasıla artıyor. Dolayısıyla enerjiye ihtiyaç duyuluyor, yollara ihtiyaç duyuluyor, limanlara ihtiyaç duyuluyor, havalimanlarına ihtiyaç duyuluyor, demir yolu ağlarına ihtiyaç duyuluyor, modern hastanelere de ihtiyaç duyuluyor.

Kamu bu yatırımları yapabilmek için değişik yöntemleri kullanabilir; genel bütçe üzerinden öz kaynaklarıyla bu yatırımları yapabilir, bunun dışında da farklı argümanlarla da bu yatırımları yapabilir. Nasıl yapar? Dış krediyle borç alır, yapabilir, diğer taraftan da kamu-özel iş birliğiyle bu yatırımları yapabilir. Kısa süre içerisinde tüm bu yatırımların genel bütçe yatırım ödenekleriyle yapılmasının mümkün olmadığını hepiniz takdir edersiniz. Hükümetlerimiz döneminde günün şartlarına bakılarak, işin nevi de göz önünde bulundurularak borçlanma ya da KÖİ modeliyle bu yatırımların kısa sürede yapılması tercih edilmiştir.

AK PARTİ iktidarları döneminde, yirmi iki yılda enerji alanında, ulaştırma alanında, sağlık alanında birçok yatırım yapılmıştır, bu yatırımlar milletimizin takdirini de kazanmıştır. Enerjide RES'leri, GES'leri, HES'leri, petrol ve doğal gazı, hangi birini konuşsak belki saatlerce izah edebiliriz. Burada HES'lerle ilgili "kamu-özel işbirliğiyle yapılan model" diye tarif edilende de, şunu rahatlıkla söyleyebiliriz: Bunların hepsi açık ihaledir, diğer taraftan da HES projeleri çevreyi ve ekosistemi bozmadan topoğrafik ve jeolojik şartlar dikkate alınarak geliştirilmektedir. Projeler kapsamında ÇED raporları hazırlanmaktadır, projeler hayata geçirilirken öncelikle içme suyu ihtiyacı, ekolojik dengeyi korumak için can suyu ihtiyacı ve bunun yanında tarımsal sulamaları da yapabilmek için bu su ihtiyacı dikkate alınır, kalanıyla ilgili de HES'lerin yapılmasına, su kullanım hakkı verilerek HES'ler yapılmış olur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

HALİL ELDEMİR (Devamla) – Diğer taraftan, yol inşaatlarıyla ilgili birçok şeyi de anlatabiliriz ama şunu özellikle söylemek isterim: Bunların hiçbirisi Kamu İhale Kanunu'nun, 4734'ün 21/f diye bir şeyiyle söz konusu değildir. KÖİ kapsamında yapılan kara yolları ihaleleri 3996 sayılı Kanun'la yapılır, şehir hastaneleri KÖİ modeli de 6428 sayılı Kanun'la yapılır.

Şimdi, Sağlık Bakanlığının harcamalarıyla ilgili de, KÖİ modelinin her geçen gün Sağlık Bakanlığının bütçesinde önemli yer tuttuğu iddia ediliyor. Burada da şunu söylemek isterim: 2021 yılından 2024 yılına kadar, bütçe görüşmelerinde de konuşulan, Sağlık Bakanlığının bütçesinden bu paylar gittikçe düşmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HALİL ELDEMİR (Devamla) – Sürem de doldu, ezcümle şunu söyleyeyim değerli milletvekilleri: Unutmayalım, en pahalı hizmet olmayan hizmettir.

Bu vesileyle bu önerenin aleyhinde olduğumuzu söylüyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özdağ, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

45.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Bilecik Milletvekili Halil Eldemir'in Saadet Partisi grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Sayın Başkanım, konuşmacı HES'lerden örnek verdi, ben kendisine örnek vereyim. Salihli'de bir HES yapılacak, bu HES'lerin bulunduğu yerde "Allahdiyen" diye bir semtimiz var, burada da dünyanın en güzel kirazları üretiliyor. Bu HES'ler yapılırken ben iktidar partisinden milletvekiliydim, bu krizi de ben yönetmişim. Orada bu HES'lerle ilgili köylüler şunu söylemişlerdi: "Burada yapılacak ve ardından da diyorsunuz ki: 'Bu şirket sizin sularınızı verecek.' Vermedi bizim sularımızı, biz mahkemeye gideceğiz. Kaç sene sürecek? Beş sene, yedi sene, on sene sürecek. Peki, bizim kirazlarımızın ömrü ne kadar? Yedi sene. Bunun garantisi var mı? Biz daha sonra nasıl geçineceğiz?" Ben bunun için devreye girdim ve orada özellikle eski bir göleti tekrar devreye sokturarak önce onu yaptırdım, daha sonra da bunlarla ilgili yeniden 1 milyon metreküplük bir gölet yapılması için gayret sarf ettim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Toparlıyorum efendim müsaadenizle.

BAŞKAN – Buyurun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Mesele şudur: Biz burada kamu-özel iş birliği yapmasın demiyoruz, yapsın ama hesap verin, denetlenin siz; denetlenmiyorsunuz, bizim soru önergelerimize cevap vermiyorsunuz. Geçen gün de söyledim, biraz önce İYİ Parti Grup Başkan Vekili Turhan Çömez de bahsetti. 20 soru önergesi verdim giden Sağlık Bakanına, sabık Sağlık Bakanına 20 soru önergesi, hiçbirine cevap vermedi. Layüsel miydi bu? Değildi. Hatta geçen gün "Başardık." diye başladım konuşmama. Neyi başardık? Çünkü onun uzaylı olmadığını öğrendim, anladım, bu da vatandaşmış, affını isteyebiliyormuş demek ki! Peki, niye vermedi bu konularla ilgili cevaplarını bana? Turkovac'la ilgili cevabını niye vermedi? Yarası olmayan bir kişi, koltuğunu kirlletmeyen bir kişi, arkasında ayıplı işler bırakmayan bir kişi her soruya tıkr tıkr cevap verir. "Bakın, şu kadar, kamu-özel iş birliği olarak bu ihale böyledir, açık ihaleyle yapılmıştır -veya- davetiyeyle yapılmıştır. Sonuçları budur, kârı budur, zararı budur." diye niye söylemiyorsunuz? Söyleyin kardeşim, bu millet bize denetleme görevi verdi. Yasama görevini zaten vermiş anayasal olarak ama bunu dinlemiyorsunuz, yaşamayı siz yapıyorsunuz ve getiriyorsunuz, dayatıyorsunuz bize.

O nedenle diyorum ki: Biz kamu-özel iş birliğine karşı değiliz, yapılsın bunlar. Türkiye büyüsün, gelişsin ama hesap verin lütfen.

HALİL ELDEMİR (Bilecik) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Eldemir, buyurun.

HALİL ELDEMİR (Bilecik) – Sayın Başkan, müsaadeniz olursa tek cümleyle cevap vereyim şimdi.

BAŞKAN – Buyurun.

46.- Bilecik Milletvekili Halil Eldemir'in, Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HALİL ELDEMİR (Bilecik) – Tüm bakanlıklar, Ulaştırma Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Enerji Bakanlığı ve sudan dolayı Tarım ve Orman Bakanlığı da hepsi açık denetime tabidir Sayın Milletvekilim, Sayın Grup Başkanım. Bir: Bunların içerisinde iç denetim mekanizmaları vardır. İki: Teftiş kurulları vardır. Üç: Hepsisi de Sayıştay denetimine tabidir. Burada Sayıştay denetim raporlarıyla ilgili de tüm bakanlarımız gelip cevap vermektedirler, bunların herhangi bir şekilde denetim altında olmadıkları doğru

değildir.

Teşekkür ediyorum.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Bir cümle efendim...

Sayın Başkanım, çok özür dilerim, mikrofonumu ister açın ister açmayın, takdir sizindir ama soru önergelerine kapalıdır. BAŞKAN – Bir dakika Selçuk Bey, mikrofonunuzu açıyorum.

Buyurun.

47.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Bilecik Milletvekili Halil Eldemir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – İç Tüzük'teki denetlemelere... Sizin denetlemelerinize Sayıştay dâhil olmak üzere içerideki teftişlere açıksınız; güzel, tamam ama niye soru önergelerine kapalıdır? Soru önergelerine de açık olun lütfen.

V.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkanı Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ tarafından, hazine ve müşteri garantili anlaşmalarla hayata geçirilen kamu-özel iş birliği projelerinin yol açtığı zararların belirlenmesi ve alınacak tedbirlerin tespiti amacıyla 18/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Temmuz 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, yerli ve millî otomobil sanayisinin temsilcisi Togg'un hem yerli hem de uluslararası piyasadaki pazar payının artırılması, Togg'un teknolojik AR-GE faaliyetlerinin geliştirilmesi, Togg'un finansal ihtiyaçlarının tüm boyutlarıyla tespit edilmesi ve bu kapsamda gerekli adımların atılması amacıyla 18/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Temmuz 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

18/7/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 18/7/2024 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Turhan Çömez
Balıkesir
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Balıkesir Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Turhan Çömez tarafından, yerli ve millî otomobil sanayisinin temsilcisi Togg'un hem yerli hem de uluslararası piyasadaki pazar payının artırılması, Togg'un teknolojik AR-GE faaliyetlerinin geliştirilmesi, Togg'un finansal ihtiyaçlarının tüm boyutlarıyla tespit edilmesi ve bu kapsamda gerekli adımların atılması amacıyla 18/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 18/7/2024 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına İzmir Milletvekili Ümit Özlale.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ÜMİT ÖZLALE (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Birinci Sanayi Devrimi'nden bu yana ülkeler kritik sektörlerini, potansiyeli yüksek sektörlerini geliştirmek için korumacı sanayi politikaları uyguladılar, korumacı dış politika uyguladılar. Bu Birinci Sanayi Devrimi'nden bu yana Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere gibi ülkeler başta olmak üzere bütün ülkelerin başvurduğu ve çok etkili bir yöntemdir. Buna bebek sanayi kavramı denir ve eğer bir bebek sanayi kavramınız varsa o bebek uluslararası rekabet gücüne ulaşana kadar o kendi iç pazarında korunur. Togg da bizim bebek sanayimiz; Togg, burada mutlulukla görüyorum ki bütün partilerin sahiplendiği, yüzde 100 bu ülkenin sermayesiyle kurulan, geleceği, potansiyeli yüksek; çok önemli bir ekosistemi de yaratma potansiyeline sahip bir marka. Dünyada kendi otomobillerini üreten ülkeler sadece otomobil pazarında rekabetçi olmakla kalmamıştır, buradaki teknolojileri başka sektörlerde de aktararak rekabet gücünü korumuşlardır. O yüzden bizler özellikle İYİ Parti olarak Togg'u önemsiyoruz fakat gelin görün ki geçtiğimiz hafta Plan ve Bütçe Komisyonundaki bir torba yasadaki bir kanun teklifi bizim bebek sanayi dediğimiz, korumamız gereken, geliştirmemiz gereken Togg'u âdeta baltalayan ya da bitirme noktasına getirecek bir karara imza attı. Biz Çinli bir elektrikli araba üreticisine dört yıllığına tam 100 bin araç, doğru duydunuz, 100 bin araç gümrüksüz ithalat yapma imtiyazı verdik. Bakın, bugün bu, bütün Türkiye'deki otomobil piyasasını çok olumsuz etkileyeceği gibi aynı zamanda bizim göz bebeğimiz dediğimiz, bütün partilerin de burada savunduğu Togg'u âdeta bitirme noktasına getirir. Bugün siz Çinli bir şirkete adrese teslim bir şekilde 100 bin araç ithal, gümrük vergisi ödmeden ithalat yapma izni verdiğiniz zaman o Çinli araç bugün burada bugünün fiyatlarıyla 900 bin ya da 1 milyon liraya elektrikli araç satabilir; Togg'un fiyatı bunun en az 1,5 katı kadar. Bu rekabette korkunç bir dezavantaj yaratacaktır. Daha bununla kalmadı, Çinli şirket aynı zamanda burada üretimini tamamladıktan sonra yurt dışına buradan yaptığı ihracatın yüzde 30'u kadarını tekrar dışarıdan gümrüksüz ithal edebiliyor.

Bakin, arkadaşlar, eğer biz burada gerçekten Türkiye'nin kendi sermayesiyle, Türkiye'deki özel sektörün yatırımıyla rekabetçi olacak bir otomobil üreteceksek bunun yolu Çinli bir şirkete adrese teslim bir şekilde 100 bin gümrüksüz araç ithal etme garantisi vermek değildir. Bu, TOGG'u bitirmedir, bu, TOGG'u çok zor duruma sokmadır. Düşünebiliyor musunuz, sizler burada büyümeye çalıştığınız, satmaya çalıştığınız TOGG'un neredeyse yarı fiyatına dışarıdan, Çin'den gümrüksüz araç ithal edeceksiniz.

Burada birkaç tane daha nokta var, en az bunlar kadar önemli. Bunlardan birincisi şu: Plan ve Bütçe Komisyonunda biz bunu tartışırken TOGG'un da sermayedarlarından olan ve Türkiye'de özel sektörün çatı kuruluşu niteliğindeki Odalar ve Borsalar Birliğinin yetkilisi çıktı, dedi ki: "Biz bu Çinli şirketin buraya 100 bin tane gümrüksüz araç getirmesine karşıyız. Bu, bizim yerli sanayimizi çok olumsuz etkileyecek." ve ortaya çıktı ki Odalar ve Borsalar Birliğinden bu gümrüksüz araç ithalatıyla ilgili herhangi bir görüş alınmamış.

Bir başka nokta daha var, bence bu da çok önemli. Bakın, bugün şu anda torba yasada biz vergi gelirlerini konuşuyoruz. Bütün hepimizin hakikaten hayatını biraz daha zorlaştıracak olan vergilerin bize getirisi yani bize maliyeti yaklaşık 200 milyar TL yani şu anda iğneden ipliğe kadar bütün vergi paketinin bize getirisi 200 milyar TL, tasarruf tedbirlerinin getirisi 100 milyar TL. Biz Çin'den gümrüksüz araç ithal ettiğimiz zaman yaklaşık 4 milyar dolarlık yani 150 milyar TL'ye yakın bir vergi gelirinden fedakârlık yapmış oluyoruz. Tekrarlamak gerekirse, bizler, hem Togg'u yani şu anda hepimizin üzerine titrediği, gelişmesini istediğimiz yerli

otomobilimiz Togg'u bitirecek bir dış ticaret anlaşmasına imzayı atıyoruz; bunu yapmakla beraber, aynı zamanda, 4 milyar doların üzerinde bir vergi gelirinden de vazgeçiyoruz. Bizim burada büyük tartışmalardan sonra oyladığımız tasarruf paketinin büyüklüğü 100 milyar TL'ydi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÜMİT ÖZLALE (Devamla) – Biz sadece tek bir tane Çinli şirkete bu imtiyazı vererek bunun 1,5 katı kadar vergi gelirinden vazgeçiyoruz ama önemli olan nokta şudur: Bu vergi yine ileride toplanır fakat eğer biz gerçekten, hakikaten bu ülkenin uluslararası rekabet gücü yüksek bir otomobili olsun istiyorsak bir an önce Çin'den bu gümrüksüz araç ithalatını ve verilen diğer imtiyazları durdurmak zorundayız diyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Saadet Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya.

Buyurun Sayın Kaya. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MUSTAFA KAYA (İstanbul) – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; İYİ Partinin Togg'un pazar payının artırılması, AR-GE faaliyetlerinin denetlenmesi ve finansal sıkışıklıklarının aşılması yönündeki önergesiyile ilgili söz almış bulunuyorum.

Öncelikle şunu söyleyeyim: Sevincimiz kursağımızda kaldı diyebiliriz. Sayın Dışişleri Bakanı haziran ayında Çin'e gittiğinde, hemen gittiği zamana denk gelecek şekilde Çin'den ithal edilecek elektrikli araçlara yüzde 40 ek vergi uygulanacağına dair haberle aslında bir anlamda "Biz hem ikili ilişkilerimizi ülkelerle yürütürüz hem de aynı zamanda, eğer ülkemizin ekonomik anlamda bir sıkıntısı varsa onunla da mücadele ederiz." şeklindeki algıya o zaman kapılmış ve memnun olmuştuk ama sonrasında Çin, bu sıkışıklığı aşabilmek adına, 1 milyar dolar yatırım yapmak aracılığıyla, bir şekilde Türkiye'nin bu yüzde 40 vergi koyma kararının arkasından dolaşarak aslında yine kendisine bir alan açmaya çalıştı. Togg birçok zaman siyasi malzeme yapıldı; biz, Togg'un geliştirilmesi, pazar payının artırılması, daha fazla ihracatının yapılması noktasında elbette farklı düşünüyoruz ama bu, tam anlamıyla, Çin'in elektrikli araçlarının farklı yollarla bir şekilde Türkiye'ye girmeye devam etmesi anlamına geliyor. Bunun mutlaka denetlenmesi gerekir. Yatırım sabır işidir, eğer biz bu yatırımı doğru bir şekilde, doğru zeminde yürütmeye devam etmezsek bir süre sonra Togg'da hem içerideki yatırımcılar hem piyasa bundan olumsuz etkilenecek ve aynı zamanda, biliyorsunuz, elektrikli araçların en önemli problemi menzil problemidir, eğer bu menzil problemiyle ilgili de gerekli teknik destekler yerine getirilmezse bir süre sonra bu, ölü yatırıma dönecektir.

Şimdi, yüzde 30'a kadar indirilmesi yani "plug-in" denilen hibrit araçların vergisinin yüzde 80'den yüzde 30'a kadar indirilmesi hedefleniyor. Bunu biz doğru bulmuyoruz. Sözleşmenin detaylarında neler var, bu yatırım amacının arkasında neler var tam olarak bilmiyoruz; Çin'i tamamen korumacı mantıkla bir noktaya taşıdığından endişe ediyoruz. Gerekli korumanın yapılması gerektiğini ve Togg'a gerekli desteğin sağlanması gerektiğini düşünüyoruz. Biraz önce değerli milletvekilimizin ifade ettiği gibi, burası tam anlamıyla daha yeni emeklemeye başlayan bir sektör ve Türkiye'nin uzun zamandan beri üzerinde konuştuğu, odaklandığı bir sektör. Böyle bir sektörü hemen doğmadan boğacak şekilde bir anlayışla biz şayet bunu bir yem gibi kullanıp başka yatırımcıyı Türkiye'ye çekmek adına -o da hangi şartlarda çekileceği belli olmayacak şekilde- yaparsak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

MUSTAFA KAYA (Devamla) – ...biz burada bunca verdiğimiz emeğin maalesef sonuçlarını tam olarak alamamış oluruz. Burada bize düşen, Parlamentoya düşen bununla ilgili gerekli araştırmayı yapıp, Togg'la ilgili gerekli denetimlerin, AR-GE faaliyetlerinin daha da geliştirilmesiyle ilgili üzerimize düşeni yapıp bu araştırma önergesine "evet" demektir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez.

Buyurun Sayın İrmez. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA MEHMET ZEKİ İRMEZ (Şırnak) – Değerli milletvekilleri, tüm Türkiye halkları ve cezaevlerinde haksız, hukuksuz bir şekilde rehin tutulan tüm siyasi tutsakları saygıyla selamlıyorum. İYİ Partinin grup önerisi üzerine söz almış bulunmaktayım. Konumuz ise Çinli bir şirket lehine yüzde 80'den yüzde 30'a indirilen özel tüketim vergisi ve asrın buluşu olan Togg'un bundan nasıl etkileneceğidir.

Şimdi tabii, Togg'la ilgili Cumhurbaşkanının daha önce sarf ettiği bazı sözler vardı. Ne demişti bir sözünde? "Bu arabadaki konfora daha önce şahit olmadım." Bir konfor varmış bu arabada. Sayın Erdoğan tabii bu sözü söylerken keşke makam aracı olarak da en azından Togg'u benimsemiş olsaydı. Tabii, kaderin cilvesi işte. Başka bir sözünde ne demiş? "Türk araba yapamaz." diyenlerin mantığını hüsrana uğrattık." demiş Cumhurbaşkanı. Peki, sormak istiyorum: Neden bu hüsrana duygusunun daha da büyümesinin önüne geçiliyor, neden adrese teslim kanun yapılıyor ya da neden "göz bebeği" Togg'un üzerine gül koklanıyor, neden "babayiğit" Togg üreticisinin üstü çiziliyor? Daha nedenler elbette ki sayılabilir. Tabii, uzun lafın kısıası, aslında yeni bir şey değil yaşadığımız, tam da AKP siyasetinin esasısıdır bu; güne göre, siyasi gelişmelere göre pozisyon almak, her an fikir değiştirmek, bir Togg'u savunmak, bir Çinli şirkete yol vermek AKP siyasetinin bilindik sözleri, bilindik yaptıkları.

Değerli milletvekilleri, tasarruf paketi üzerine de birkaç söz söylemek istiyorum: Sorunun adını doğru koymadığımız sürece, sağlıklı bir yöntem belirlemediğimiz takdirde bir paket değil, bin bir tane sözde tasarruf paketi getirseniz de nafile çünkü Türkiye'de bir ekonomik kriz vardır, bu krizin tek bir müsebbibi vardır, AKP-MHP ittifakıdır. İnsanlar borçlandırılmış, gençlerin umudu karartılmış, emeklinin alını dik, boynu bükük, işçinin tek düşüncesi -bırakın, geleceği- gününü kurtarmak olmuş. Biz burada, solunan oksijenden vergi alma peşinde olan iktidarın, önümüze Truva atı olarak sunulan Mehmet Şimşek'in IMF ürünü yasalarıyla uğraşıyoruz. Aslında tasarruf edilmesi gerekenler nelerdir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

MEHMET ZEKİ İRMEZ (Devamla) – Bakın, tasarruf edilmesi gerekenler Cumhurbaşkanı örtülü ödeneği ve harcamalarıdır; sarayın günde milyonlara varan giderleri, Erdoğan'ın koruma ordusudur; savaşa, silaha, F-16'lara harcanan paralar; kiralanan araçlar, adliyelere dönüştürülen plazalardır; bir değil, iki değil, bilmem kaç maaş alan bürokratlardır. Vergileri silinen şirketlere ses çıkarılmasın, garanti ödemelerle zengin edilen çetelere bir şeycikler denmesin ama emekçinin sırtına binilsin, işçinin emeği çalınsın. Hayır, biz bunu asla kabul etmiyoruz ve etmeyeceğiz de.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Hasan Öztürk.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA HASAN ÖZTÜRK (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen değerli vatandaşlarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, Togg'u hayal etmek güzel, Bursa'da olması doğru ve güzel ancak dünya otomotiv sektöründeki büyük rekabeti, piyasayı bilmeden, çok kâr marjlarıyla dünyanın devlerinin ortaklaştığı ve birleştiği büyük rekabetin olduğu piyasayı bilmeden "Hadi

yapalım, 5 yiğit çıksın meydana.” demekle olmadığını ve sürdürülebilir olamadığını görüyoruz aslında. Sözlerimin kesinlikle yanlış anlaşılmasını istemem, bizler yerli otomobilimiz Togg’un, yerli otomobil markalarının üretimine karşı değiliz dolayısıyla Togg’a da karşı değiliz. Yüksek teknoloji yatırımlarını önemsiyor, üretilen mal ve hizmetin değerini yükseltmeden emeğin değerinin yükseltilemeyeceğini de çok iyi biliyoruz. Tabii, TOGG’u kurarken, anlatırken, siyasete malzeme edip sokak sokak gezdirirken, aslında amacın hayal satıp ülkenin kötü yönetiminin önüne bir perde olarak Togg’u koymak olduğunu düşünüyoruz. Togg’u da siyasallaştırdığınızı ve Togg’u da AKP’ileştirdiğinizi düşünüyoruz. Togg’u oluşturan yerli üretimden dünya üreticisi olan yan sanayi ana üreticilerinin ülkemize katkısından hiç bahsetmeden sanki Togg tamamen AKP Hükümeti döneminde doğmuş ve tüm unsurlarıyla yaratılmış gibi bir yaklaşımı da bu süreç içerisinde hep birlikte sergilediniz. Bugün Togg, yüzde 51 Türkiye’de üretilen yerli firmalarımız tarafından oluşturulmaktadır ama bunun yanında TOFAŞ Egea da yüzde 64 yerlilik oranına sahip ve yıllardır Türkiye’de üretilen bir aracımız.

Tabii ki yerli üretim ve yüksek teknolojinin kuluçka evresi önemli, buna yapılan yatırımlar da çok önemli ama bunun yanında yan sanayinin dünden bugüne geliştiğini de hiçbir zaman unutmamamız gerekiyor. TOFAŞ’ın, Renault’un, Beyçelikin, Orhan Holdingin, FARBA’nın, Marturun bu gelişimde çok büyük bir katkısı ve emeği var. Türkiye’nin yan sanayisini yok saymak anlamına geliyor bu anlaşma.

Tabii, geçtiğimiz günlerde, yine, finansman konusunda Bursa’nın ve otomotivin zor durumda olduğundan bahsettim. Gerçekten kendi öz sermayeleriyle Bursa, otomotivin göz bebeği olma noktasında yine büyük bir mücadele veriyor. TOGG kurulurken nasıl bir hedefimiz vardı? TOGG 1 milyon 200 bin metrekare arazi üzerinde, yılda 175 bin üretim hedefiyle kuruldu. Peki, bugün durum ne?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HASAN ÖZTÜRK (Devamla) – 2024 yılında beş aylık üretimimiz 11.288 araç, 2023 yılında 19 bin araç yani günde 75 araç ürettiyoruz. Dolayısıyla bu şartlarda sürdürülebilir bir üretimi ve kârlılığı sağlamak mümkün değil ve çok iyi biliyoruz ki bu 5 ortağın dışında, TOGG’un en büyük ortağı millettir, milletimizdir.

Bunun yanında, bazı kanun ve kanun hükmünde kararnamelerle ilgili konuyu konuşuyoruz. Çinli bir otomotiv firmasının, BYD gibi bir dünya devinin Türkiye’ye gelmesinden bahsediyoruz. Dünyada 60 milyona yakın araç üretilirken bugün biz 20 bin civarında araç üretebiliyoruz. Otomotiv devlerinin Türkiye’ye yatırımı önemli ancak onların ürettikleri aracın Türkiye’de satışını desteklemek, bu kuluçka dönemindeki TOGG’u BYD’ye satmak demektir. Tüm bu gelişmelerden benim anladığımı, bizim anladığımızı; TOGG’u BYD’ye mi satacaksınız? Dolayısıyla tüm bunlar değerlendirilmeli, bu milletin Togg’a yaptığı yatırım göz önünde bulundurularak bu durumun gerçekleşmesi hâlinde milletin payı da hesaplanmalıdır.

Teşekkür ederim. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar.

Buyurun Sayın Kırkpınar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti grup önerisi üzerine söz aldım. Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, özellikle yerli ve millî gururumuz olan Togg için göstermiş olduğunuz bu hassasiyet için sizlere teşekkür ediyorum. Togg’un hikâyesini bizler milletimizle birlikte hepimiz çok iyi biliyoruz. Sayın Cumhurbaşkanımızın onlarca yıl nasıl bir kararlılık ve azimle meseleye yaklaştığı ve “babayiğitler” diyerek de ifade ettiği bu hikâye, kararlılık, istek ve azim sonucunda milletimizin hayali, devletimizin gururu Togg, şimdi şükürler olsun yollarda. Tabii ki onu koruyacağız, gözümüz gibi ona bakacağız. Onu sadece Türkiye’nin otomobili değil, dünyanın otomobili yapacağız; bunu özellikle ifade etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, “plug-in hibrit” aracın temel olarak otomotiv ithalatımızın yüzde 80’ini oluşturan içten yanmalı motorlu ve dolayısıyla emisyonu yüksek binek araçların pazarından pay alması öngörülmektedir, bunun altını çizelim özellikle. Yıllık 35 milyar dolar ihracat tutarına ulaşan ve büyük ölçüde içten yanmalı motor teknolojilerine dayanan otomobil sektörümüzün rekabet gücünü artırmak için teknolojik dönüşümünü de sağlamak zorunda olduğumuzu belirtelim. Bu hamlemizle Türkiye’yi düşük emisyonlu araç piyasasının teknoloji merkezi hâline getirmek amaçlanıyor. Bu yatırıma ilişkin öngörülen ithalat izinleri, yatırımın ülkemize çekilmesi amacıyla verilen tanımlı, sınırlı ve yatırımın kısa sürede tamamlanması şartına bağlı olarak verilen izinlerdir. Haziran 2022’de Sayın Cumhurbaşkanımızın imzasıyla Resmî Gazete’de yayınlanan “Mobilite Araç ve Teknolojileri Yol Haritası”nda 2030 yılında elektrikli araç pazar payının yüzde 35’e çıkarılması da hedeflenmektedir. Ülkemizin gayrisafı yurt içi hasılası, nüfus, ortalama araç yaşı ve benzeri özellikleri dikkate alındığında 2030 yılında araç pazarının 1,7 milyon adede ulaşacağı öngörülmekte ve bunun 600 bin adedinin elektrikli araçlardan oluşması beklenmektedir. Cari açık etkisi açısından değerlendirme yapıldığında bu talebin salt Togg üretimiyle karşılanması mümkün görülmektedir. Hem mevcut üreticilerin yeni elektrikli model yatırımı yapması hem de yeni, sıfır yatırımların çekilmesi elzem görülmüyor.

Avrupa Birliği’nin Çin’den gelen elektrikli araçlar için uygulamaya alacağı yüzde 38,1’e varan ek gümrük vergilerinin Çinli firmaların Avrupa yatırımlarını hızlandırması beklenmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

YAŞAR KIRKPINAR (Devamla) – Bu durumda, böyle yatırımların ülkemize yapılmaması hâlinde Avrupa Birliğiyle olan gümrük birliğimiz nedeniyle bu araçlar ilave gümrük vergisiz olarak ülkemize gelmeye devam edecektir.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Vekil, Çin’den ne aldınız da böyle bir anlaşma yaptınız? Sayın Vekil, onun da bir cevabını verseniz.

YAŞAR KIRKPINAR (Devamla) – Dolayısıyla bu hamlemizle yatırımcıyı erken aşamada Türkiye’ye çekmeyi başarmış durumdayız.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Çin’den ne aldınız da böyle bir anlaşma yaptınız? Asıl soru bu, değil mi efendim?

YAŞAR KIRKPINAR (Devamla) – Tek bir elektrikli otomobil yatırımıyla düşük emisyonlu araç pazarında söz sahibi olmamız, Türkiye otomotiv endüstrisinin yeşil dönüşümü Togg’un daha rekabetçi olması için önemli bir adımdır.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sorunun cevabı verilmiyor. Çin’le nasıl ilişkiler var acaba?

YAŞAR KIRKPINAR (Devamla) – Dolayısıyla, burada hem Togg’u koruyacağız, dünya markası yapacağız...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Uygur Türklerini satma karşılığında mı bu anlaşma yapıldı?

YAŞAR KIRKPINAR (Devamla) – ...hem de ülkemize gelebilecek yatırımların önünü açacağız diyor, Genel Kurulu saygıyla sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Hatip, Uygur Türklerini satma karşılığında mı bu anlaşma yapıldı?

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Bir tane maskeyi dağıtamadınız ya!

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, 20 Temmuz Suruç katliamının tüm yönleriyle araştırılması amacıyla 18/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Temmuz 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 18/7/2024 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Sezai Temelli
Muş
Grup Başkan Vekili

Öneri:

18 Temmuz 2024 tarihinde Kars Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ile Muş Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Sezai Temelli tarafından (6395 grup numaralı) 20 Temmuz Suruç katliamının tüm yönleriyle araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 18/7/2024 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Değerli halklarımıza, bizi şu anda izleyen dinleyicilerimize sevgi ve selamlarımı iletmem istiyorum. Suruç şehitlerini saygıyla anıyorum. Şu anda hapisanede bulunan Suruç gazilerinden Efe Çatalbaş'a ve çocuğunu katliamda yitiren Besra Erol'a da sevgi ve selamlarımı iletmem istiyorum bu vesileyle.

Evet, Suruç katliamı, Ankara katliamı Türkiye coğrafyasına bir kara leke olarak geçmiştir. 20 Temmuz 2015 tarihinde Gezi'nin çocukları ile Kobani'nin çocuklarını birleştirmek, bu ülkede kardeşlik ve barışı inşa etmek için Sosyalist Gençlik Dernekleri Federasyonu yola düşmüştü. Belki bilmeyenleriniz vardır, Suruç'ta Amara Kültür Merkezi'nde bir meşe ağacı vardır. O meşe ağacı aynı DEM PARTİ'mizin amblemindeki gibi bütün Türkiye halklarını simgelemektedir. Suruç katliamında yaşamını yitirenler Karadeniz'den yola çıkmışlardır, Hatay'dan yola çıkmışlardır, Türkiye coğrafyasındaki Türkler olarak yola çıkmışlar ve Kürtlerle birlikte kardeşçe, barış içinde yaşayabileceklerini göstermişlerdir. Hâlen o meşe ağacı gibi DEM PARTİ, bu ülkede kardeşliği, barışı inşa etmeye çalışmaktadır. Şimdi de AKP rejimi, güney Kürdistan'da işgalci, sömürgeci politikalarına, yeni katliamlarına hazırlanmaktadır. Suruç'ta "Beraber inşa ettik, beraber savunacağız." dediğimiz gibi, şimdi de güney Kürdistan'daki işgalci ve sömürgeci politikalarınıza izin vermeyeceğimizi belirtmek istiyoruz. O dönemin Başbakanı Davutoğlu şöyle açıklamıştı, "Ancak katliam yaptığında yakalayabiliyoruz ama 2015 yılındaki, Haziran ve Kasım ayındaki katliamları açıklasak toplumun içine çıkamayız." demişti. Aynı dün Sevilay Çelenk Vekilimizin dediği gibi "Maskeniz düştüğünde hiçbir yüzünüz kalmayacak." ama sizde yüz kalmamıştır, hemen arkasından 10 Ekim katliamını yapmışsınızdır. 10 Ekim katliamını yapan Kasım Güler mahkemede şöyle açıklamıştır: "Evet, bu katliamların hepsini devletin eliyle yaptık." Evet, elinize kan bulaşmıştır ve hâlen açıklamadınız. Davutoğlu da öyle bir cesareti kuşanıp gelip mahkemelerde "Evet, bu katliamları biz yaptık." demedi ama halkımız, AKP iktidarının ne kadar katliamcı olduğunu biliyor. Suruç'ta katliam yaptınız, Ankara'da katliam yaptınız, Roboski'de katliam yaptınız. Antep'te, utanmadınız, bir düğünde DAİŞ'çi çetelerinizle, cihatçı çetelerinizle iş birliği yaparak katliam yaptınız ama sonra -şimdi burada "önce insan" diyorsunuz ya- İliç'te madende işçileri katlettiniz, Soma'da, Amasra'da işçileri katlettiniz. Zırhlı araçlarınızla kürdistan'da çocukları katletmeye devam ediyorsunuz.

Suruç'ta Terörle Mücadele Bürosundaki Ahmet Oğuz Davarcı, Ali Koçak gibi Emniyet müdürlerine de göstermelik, bütün vicdanları sızlatacak 7.500 TL ceza verdiniz ve bunu da utanmazca on iki ay taksite böldünüz.

Demek ki siz katliamlar ülkesisiniz, katliamlar iktidarısınız. Dün de gördük ki hayvanları da katlederek, doğayı da katlederek, insanı da katlederek bütün suçlarınıza daha büyük suçlar...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Aynaya bakın, aynaya!

ÇİÇEK OTLU (Devamla) – Biz aynaya bakıyoruz, biraz siz de aynaya bakarsanız utanmayı öğrenirsiniz, katliamcı olmayı öğrenirsiniz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Aynaya bakın, terör örgütlerini kınayın, PKK'yı kınayın.

ÇİÇEK OTLU (Devamla) – Başka bir şey bilmiyorsunuz, işiniz gücünüz "terörist" demek. Ama ben o 33 düş yolcusundan hepsini tanıyordum, hepsiyle oturup çay içmiştim, hepsinin anısı var.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Teröristlere yandaşlık yapmayın! Bu devleti, bayrağı, vatani, milleti savunun bir kere de!

ÇİÇEK OTLU (Devamla) – Size karşı mücadele etmeye, adalet aramaya, Suruç için adalet aramaya, herkes için adalet aramaya devam edeceğiz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yazıklar olsun!

ÇİÇEK OTLU (Devamla) – Size yazıklar olsun ya!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Bu ülke için bir kelime ifade etmediniz!

ÇİÇEK OTLU (Devamla) – Başbakanınız açıklıyor, Davutoğlu diyor ki: "Yüzüm tutsa bu katliamları açıklayacağım."

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ağzınızdan doğru bir kelime çıkıyor mu ya!

ÇİÇEK OTLU (Devamla) – Cemaatçileriniz açıklıyor, birlikte iş birliği yaptınız.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ay yıldızlı bu bayrağın altında bu cümleleri ifade etmek bir parlamentere yakışır mı ya!

ÇİÇEK OTLU (Devamla) – DAİŞ'le iş birliği yaptığınız İlhami Balı diyor ki: "Beni beş yıldızlı otelde -işte, şu Ankara'daki otelde, resimleri inkâr ediyorsunuz ama- ağırladınız." O Kasım Güler, katiliniz, katilleriniz diyor ki: "Beni Türk askerleri Suriye'den geçirdi."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayınız.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Sizin katilleriniz var, bizim katilimiz yok.

ÇİÇEK OTLU (Devamla) – Böyle kolayca geçebiliyorsa, gelip 10 Ekimde şurada, garda barış istedikleri için, kardeşlik istedikleri için katliam yaptırıyorsa aynaya bakıp sen utanmalısın, o yastığa başını koyamamalısın.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Siz aynaya bakın, siz!

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Bizim utanacak bir tarafımız yok; hadi, hadi! Bizim utanacak bir tarafımız yok.

ÇİÇEK OTLU (Devamla) – Vicdansızsınız. Vicdanınız olsa bu katliamları açıklarsınız ama tarih size açıklayacak. Kürt halkı, Türk halkı, Arap halkı, Laz halkı, o Amara'da katledilmiş bütün halklar, 33 düş yolcusu, Suruç aileleri size açıklayacak. Her

ay adalet aramaya, mahkemelerde aramaya devam edeceğiz. Halklar karşısında da utanacaksınız.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – PKK'nın bildirilerini burada okumayın, PKK'nın bildirilerini okumayın!

ÇİÇEK OTLU (Devamla) – İktidardan gideceksiniz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – PKK'nın bildirilerini burada okuyorsun.

ÇİÇEK OTLU (Devamla) – Biz halklarımızın arkasındayız; vicdanlıyız, adaletliyiz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Aynı dille konuşuyorsunuz.

ÇİÇEK OTLU (Devamla) – Siz öyle “terörist” diyerek bizi yıldırıramazsınız, sizi biz yıldıracağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yazıklar olsun! Aynı şeyi söylüyorum.

ÇİÇEK OTLU (Devamla) – Utanın, utanın!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Siz utanın!

ÇİÇEK OTLU (Devamla) – Utanın! (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Terör örgütlerinin bildirilerinin okunacağı yer değildir burası. Burası Türkiye

Cumhuriyeti'nin Türkiye Büyük Millet Meclisi.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Öyle susturamazsınız!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Hadi oradan!

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Ben adaleti savunuyorum, senin gibi katliamcı değilim!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Hadi oradan! Hadi oradan! PKK'yı kınayamıyorsun sen be!

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Sen hadi oradan!

ALİ KIRATLI (Mersin) – Sen önce “PKK terör örgütüdür.” diyeceksin!

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Asıl terörist sizsiniz!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Terör örgütleri bir kına bakayım ya, ondan sonra gel, burada konuş! Bir tane terör örgütünü kına! 40 bin kişinin katilini kınayın!

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Davutoğlu'nu konuştur cesaretin varsa! Sizin iktidarınız konuşuyor. “Toplumsal içine çıkamam.” diyor Davutoğlu.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Sayın Başkan, arkadaşımızın yerinden bir söz talebi vardı.

BAŞKAN – Buyurun, buyurun.

ALİ KIRATLI (Mersin) – Siz hangi vicdanla...

MEHMET ZEKİ İRMEZ (Şırnak) – Sizde vicdan çok ya (!)

ALİ KIRATLI (Mersin) – Geçin bunları, hangi vicdandan bahsediyorsunuz?

MEHMET ZEKİ İRMEZ (Şırnak) – Sizde vicdan çok ya (!)

ALİ KIRATLI (Mersin) – Senin biraz vicdanın varsa PKK'ya karşı çıkarsın!

ZEYNEP ODUNCU (Batman) – Siz neyin uzantısı? Fetullahçı terör örgütünün uzantısı da sizsiniz.

ALİ KIRATLI (Mersin) – Sen önce bir PKK'ya “terör örgütü” de!

ZEYNEP ODUNCU (Batman) – Ona yardım yapan sizsiniz, bu ülkeyi batıran sizsiniz, adaletsiz olan sizsiniz, hırsız olan sizsiniz!

ALİ KIRATLI (Mersin) – Geçin bunları; çıkın, ülkenin vicdanını rahatlatın, “PKK terör örgütüdür.” deyin.

ZEYNEP ODUNCU (Batman) – Konuşmayı bilmiyorsunuz, savunacak hiçbir şeyiniz yok, sadece terörden söz kuruyorsunuz. Hodri meyan! Gelin şuraya, Türkiye'nin bütün açıklarını konuşalım.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – “Allah'ım beni affet!” diye bağıracaksınız ama affetmeyecek kimseyi!

BAŞKAN – Buyurun Sayın Torun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

48.- Bursa Milletvekili Cemalettin Kani Torun'un, İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CEMALETTİN KANİ TORUN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Başkanımız Sayın Ahmet Davutoğlu'yla ilgili hatibin söylediği bazı sözler üzerine söz almış bulunuyorum.

Birincisi, Sayın Davutoğlu'nun 7 Haziran-1 Kasım arasıyla ilgili o şekilde söylemediğini söyleyeyim. Söylediği şey şudur, o günkü iktidar partisine yönelik olarak kendi arkasından kongre oyunları yapıldığını söyleyerek “O dönemde biz terörle mücadele ederken siz arkadan bunları çevirdiniz. Dolayısıyla, bu konular açılırsa insan içine çıkamazsınız.” dedi.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – “Defterler açılırsa birçok insanın yüzüne bakamazsınız.” dedi, yapma!

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Ne konuştuğunu bil, ona göre konuş tamam mı!

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Kayıtları var.

CEMALETTİN KANİ TORUN (Bursa) – Onun dışında “Yok cinayetleri açıklarsak, yok bilmem şey yaparsak...” Bu tür bir sözü yok.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Aranızda durun sözünüzün ya!

CEMALETTİN KANİ TORUN (Bursa) – Eğer varsa, bulabilirlerse arkadaşlar bu konuda buyursun, getirsinler. Ne söylendiği kamuoyunda açıktır.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Davutoğlu'nu korumayın bize!

V.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, 20 Temmuz Suruç katliamının tüm yönleriyle araştırılması amacıyla 18/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Temmuz 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Saadet Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan.

Buyurun Sayın Çalışkan.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) –

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yaşadığımız bir çözüm süreci var. Çözüm süreci, belli bölgelerde yaşanan sorunların barışçıl yollarla ve demokratik yöntemlerle çözülmesine dair bir girişimdi. Ne var ki 7 Haziran 2015 tarihinde AK PARTİ 1'inciliğini kaybedince ülkede her neler olduysa bu süreç sona erdi, provokatif eylemler başladı. Bu süre de milletin gözü önünde gerçekleşti.

Suruç katliamında, karanlık mihraklar tarafından, taşeron örgütler eliyle, vekâlet yoluyla yürütülen ve bölgeyi kaosa sürükleyen eylemler olduğunda kuşku yok ama sorunların çözümü için ise net olarak ifade etmeli ki hem ülkemiz hem

komşularımız için akliselimle, diyalog yoluyla, konuşarak, karşılıklı empati yaparak ancak sorunlar çözülebilir. Net olarak biliyoruz ki silah ve şiddet hiçbir zaman için çözüm olmadı, olmayacak da. Eğer silah ve şiddetle çözüm aranmaya çalışılırsa bölgede kaos doğar, tüm ülkeler zayıflar ve bölgemiz dış operasyonlara açık hâle gelir.

Değerli milletvekilleri, yaşadığımız bu karanlık olaylarda tetik çeken elden daha önemli olan, arka plandaki azmettircidir, bu olayları bizzat planlayanlardır. Kimin adına bu işlemler yapılmıştır, bunu tespit etmek gerekir. Bölgemizde huzurun yolu; Kürt'ün, Türk'ün, Arap'ın, Laz'ın, Çerkez'in, hepsinin hak ve menfaatlerini koruyarak adil bir paylaşım, huzur içerisinde, kardeşçe yaşamaktır. Eğer ülkede birilerini başkalarından üstün görmeye kalkışırsanız haksızlık olur, ortaya bu problemler çıkar.

Değerli milletvekilleri, Suroç katliamları ve benzeri olaylar hepimizin şiddetle lanetlediği olaylardır. Önemli olan, bunların arkasındaki güç odaklarına yönelik mücadele etmektir. Bakın, AK PARTİ'nin mensubu İçişleri Bakanı dedi ki: "Gabar Dağı'nda 3 terörist kaldı." Peki, 3 terörist kaldıysa Türkiye Büyük Millet Meclisi bir haftadan beri neden abluka altında tutuluyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Madem 3 terörist kaldıysa, bu ülkede 2 milyonu aşkın insan neden terör sorgusuna muhatap kaldı? Belli ki "terör" tanımıyla ilgili kafalar karışık, neyin söylenmek istendiği anlaşılmıyor. Bilelim ki değerli milletvekilleri, "terör" diyerek muhalifleri susturmak, istemediklerinizi fişlemek asla bu ülkede barışa, huzura hizmet etmez. Bugün, ülkemizde eğer bir güvenlik sorunu varsa iktidarın ciddiyetsizlik sorunudur, iktidarın her şeyi istismar sorunudur, şaşkınlığıdır, her işten bir rant devşirme çabasıdır, Gazze'yi bile Esenyurt'a bağlamasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Bu olayların tekrar yaşanmaması için bu önergeye "evet" deyip bunun arkasındaki gizli odakların, sinsi emellerin, şer güçlerin ortaya çıkarılmasını sağlamak hepimizin yararına.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 20 Temmuz katliamının üzerinden dokuz yıl geçti, iki gün sonra yine anacağız, 33 genç dostumuzun anısını tekrar burada anacağız.

Değerli dostlarım, şunu ifade edebilirim: 20 Temmuzda Suroç'taydım, hâlen o kan kokusu burnumda ve duvarlara yapışmış ceset parçaları da gözümün önünde. Böyle büyük bir katliamdı yapılan ve bu katliam adım adım geliyordu. Maalesef Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı bu katliamın gelmesini de önlemedi, katliam gerçekleşikten sonra sonuçta bir yargı pratiği de ortaya koymadı.

Neden bunları söylüyorum? Geçen ay Şanlıurfa'da duruşması yapıldı, dokuz yıldır aileler gidip geliyor o duruşmaya; arkadaşlarımızla beraber, Mahmut Tanal'la, Sevda Erdan Kılıç'la beraber katıldık CHP adına. Bir anne duruşmanın başından sonuna kadar ağladı, öyle gözyaşları damla damla süzüldü. Dokuz yıldır adalet arıyor oradaki anneler ve maalesef, sizin yarattığınız yargı düzeni bu adaleti sağlayamadı.

Değerli arkadaşlar, bakın, niye bunları söylüyorum? O zamandan bu zamana bu Parlamentonun üyesiyim. Bakın, bu, Cumhuriyet Halk Partisinin 20 Temmuz sonrasında hazırladığı rapor. 26 Temmuz 2015 tarihinde bunu hazırlamışız, yazmışız; bunun tam 200 sayfa eki var, 200 sayfa ve o zaman şunu söylemişiz öneriler kısmında... Çünkü 2015 yılına kadar IŞİD'i terör örgütü olarak görmüyordunuz, açık bir biçimde onların örgütlenmesine izin veriyordunuz, gidip orada savaşmasının yollarını açıyordunuz, orada savaşıp tekrar Türkiye'ye gelip örgütleniyorlardı. Bakın, 26 Temmuz 2015'te bunu yazmışız, 4'üncü maddesi: "IŞİD, Türkiye mevzuatı bakımından terör örgütleri listesine eklenmelidir." IŞİD, kanlı eylemler yapıyor ve Türkiye'de terör örgütü olarak görülüyor. Böyle bir Adalet ve Kalkınma Partisi anlayışı vardı; izin veren, kollayan, gözeten. 10 bine yakın Türkiye Cumhuriyeti yurttaşı oraya gitti, savaştı, geldi, şimdi ne yaptığını bilmiyoruz. Böyle bir ortamı sizler yarattınız ve bir canavar yarattınız. Şimdi, Türkiye'nin her yerinde bilmediğimiz bir biçimde uyuyan hücreler var maalesef, yarın ne yapacakları belli olmayan hücreler var. Bakın, bunun ekinde, bir daha söylüyorum, 400 sayfa var. 26 Temmuz 2015 tarihi itibarıyla -2015 yılının 26 Temmuzuna kadar- Cumhuriyet Halk Partisi IŞİD'le ilgili olarak 2 genel görüşme önergesi vermiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Yine, 1 gensoru vermiş CHP milletvekilleri, 5 araştırma önergesi vermiş IŞİD'le ilgili olarak ve tam 153 soru önergesi vermiş bu Parlamentoda, 26 Temmuz 2015 tarihi itibarıyla, ondan sonrasını söylemiyorum ve o tarihe kadar da hiçbirine cevap vermemişsiniz. Neden? İş birliği yapılmış Esad rejiminin düşmesi açısından ve hoş görülüş, bunlar yapılmış. Şimdi, bir kez daha söylüyorum: Yargının etkin tutum almaması nedeniyle ve hoşgörü göstermesi nedeniyle, şimdi hepsi ellerini kollarını sallayarak dolaşıyor ve salonlarda annelerin gözyaşı da devam ediyor.

Buradan yargıya bir kez daha söylüyorum, sizlere söylüyorum: IŞİD küresel bir cihat örgütüdür, bir terör örgütüdür, bir vahşet örgütüdür. Burada yargı tarafından en etkin biçimde soruşturulmalıdır.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Tokat Milletvekili Mustafa Arslan.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA ARSLAN (Tokat) – Sayın Başkan değerli milletvekilleri; DEM PARTİ grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz aldım. Gazi Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

"Şehitlerin serçemesi,

Enbiyanın bağı başı,

Evliyanın gözü yaşı,

Hasan ile Hüseyin'dir."

Kerbela hadisesinin seneidevriyesinde Peygamber Efendimiz'in "reyhan çiçeğim" diye sevdiği Hazreti Hüseyin Efendimiz ve ehlibeyti rahmetle anıyor, ehlibeytin acısını yüreklerinde hissederek milletimizin matemini paylaşıyorum. Birliğimizin, beraberliğimizin, bereket ve paylaşımın sembolü aşure gününü tebrik ediyorum.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Tebrik mi ediyorsun?

MUSTAFA ARSLAN (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; MLKP'nin gençlik yapılanmasının yapmış olduğu çağrılarla yurdumuzun çeşitli bölgelerinden Şanlıurfa'nın Suroç ilçesine gelen MLKP, DBP, HDP üyesi yaklaşık 300 kişilik bir grubun 20 Temmuz 2015 tarihinde yapmış oldukları basın açıklaması esnasında canlı bombayla gerçekleştirilen terör saldırısı sonucunda, maalesef 33 vatandaşımız hayatını kaybetmiş, 75 vatandaşımız da yaralanmıştır. Olay yeri incelemesi, sonrasında yapılan DNA incelemesi, yine olay yerinde bulunduğu söylenerek HDP Suroç teşkilatı tarafından teslim edilen kimlik belgesinin canlı bombaya ait olduğu belirlenmiş, şahsın babasına yaptırılan teşhisle beraber kimliği doğrulanmıştır. Olay sonrasında Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından başlatılan soruşturmaya Hâkimler ve Savcılar Kurulundan Suroç savcısına ilave olarak

2 savcı görevlendirilmiş, yine Adli Tıp Kurumundan uzmanlar görevlendirilmiş, ciddi bir soruşturma yapılmıştır.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – O, DAİŞ, cihatçı çetenin, katilin Türkiye'ye nasıl girdiğini açıklayın.

MUSTAFA ARSLAN (Devamla) – Düzenlenen iddianameyle 3 şüpheli hakkında dava açılmıştır. Sanıklardan Yakup Şahin'e verilen 34 kez ağırlaştırılmış müebbet hapis ve 70 kez verilen on sekiz yıl hapis cezası kesinleşmiş, diğer 2 sanık Deniz Büyükköçelebi ve İlhami Balı hakkındaki dosyalar tefrik edilmiş, sanıklar hakkında kırmızı bülten çıkarılmıştır.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – İdlib'de, İdlib'de.

MUSTAFA ARSLAN (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; her zaman söylediğimiz gibi, terör nereden gelirse gelsin lanetlenmelidir. Terörün dini, ırkı, milleti yoktur. FETÖ, PKK, DEAŞ, PYD/YPG hepsi bize göre terör örgütüdür.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Hizbullah?

MUSTAFA ARSLAN (Devamla) – Tüm bu örgütlerin ortak özelliği, ülkemizin birliğine ve beraberliğine kastetmeleridir. Bugüne kadar olduğu gibi, her alanda teröre ve teröristlere karşı mücadelemiz sonuna kadar devam ediyor olacak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA ARSLAN (Devamla) – HDP'li hatibin hezeyanlarını kabul mümkün değildir.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – DEM PARTİ'li, DEM...

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – DEM PARTİ'li...

MUSTAFA ARSLAN (Devamla) – Pardon, DEM PARTİ'li...

Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, bugüne kadar, bütün dünyaya örnek bir terörle mücadeleyi ortaya koyduk. Hem sınırlarımızın içinde hem sınırlarımızın dışında biz, DEAŞ'la büyük bir mücadele verdik, vermeye de devam ediyoruz.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – O yüzden DAES'li çeteleri yargılayamadınız, İdlib'de, İdlib'de... İlhami Balı İdlib'de, sizin kontrolünüz altındaki yerde.

MUSTAFA ARSLAN (Devamla) – Bugüne kadar 1 Ocak 2014-1 Şubat 2024 tarihleri arasında DEAŞ'la mücadele zımında yapılan soruşturmalar kapsamında 38 bin 473 kişi hakkında adli işlem yapılmıştır.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Kaçı ceza aldı?

MUSTAFA ARSLAN (Devamla) – Türkiye'ye yapılacak en büyük haksızlık DEAŞ'la mücadeleyi küçük görmektir.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – İŞİD'le mücadeleyi çok net görüyoruz, Rojova halklarının İŞİD'le mücadelesini büyük görüyoruz.

MUSTAFA ARSLAN (Devamla) – Biz 2016 yılında, 15 Temmuz darbesinin hemen akabinde DEAŞ'la mücadele anlamında Fırat Kalkanı Operasyonu'nu gerçekleştirdik; bugüne kadar bunları yaptık, bundan sonra da terörün her türlüyle mücadele etmeye devam edeceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Herkesi terörist ilan ettiniz.

BAŞKAN – Sayın Temelli, buyurun.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Rojova katliamını mı engellediniz, Antep katliamını, Taksim katliamını mı?

BAŞKAN – Grup Başkan Vekiline söz verdik ya...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

49.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Tokat Milletvekili Mustafa Arslan'ın DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

DAİŞ'le mücadeleden bahsetti AKP sözcüsü. DAİŞ'le mücadele ettiğiniz için mi DAİŞ'le mücadele edenlerin bugün Kobani davasında yargılanmasına sessiz kaldınız, o kumpas davasının hayata geçmesine sessiz kaldınız? O davanın sonuçlarına bakın, verilen cezalara bakın; o davada yargılanan tüm arkadaşlarımız İŞİD'e karşı mücadele eden arkadaşlardı. Tüm dünya İŞİD'e karşı çıkarken siz, İŞİD'e sınırdan yol verdiniz, sonra da geldiniz, bu kumpas davasıyla İŞİD'çilere sahip çıktınız. Eğer siz gerçekten İŞİD'le mücadele ediyor olsaydınız bugün Kobani kumpas davasından dolayı arkadaşlarımız cezaevinde olmazlardı. Bu hakikatle yüzleşmek zorundasınız. Evet, İŞİD'e karşı Kobani'deki direniş, insanlık tarihine geçmiş en güçlü direnişlerden biridir ve bunun onurunu taşımaya devam edeceğiz ama bunun utancı da size kalsın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Diğer taraftan, 20 Temmuzda katledilmiş olan insanlar barış için, dayanışma için Kobani'ye giden insanları ve onlar katledilmeyebilirdi; onları katleden canlı bombanın bütün istihbarat bilgileri vardı, bunların hepsi kanıtlandı, kayıtlara geçti. Tüm bunlar yokmuş gibi başınızı kuma gömüp çıkıp burada ezberinizi tekrar etmenin hiçbir anlamı yoktur. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, buyurun.

50.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şunu bütün milletimiz yakinen biliyor ki AK PARTİ hükümetleri, en başından beri -adı, ismi ne olursa olsun, hangi harflerin yan yana gelmesinden müteşekkil olursa olsun- hiçbir terör örgütünü bir başka terör örgütüne tercih etmeksizin bütün terör örgütlerinin başını ezmiştir, ezmektedir ve ezecektir. Bu konuda bunun dışında söz söylemeye hacet yoktur. PKK'yla da YPG'yle de PYD'yle de DAES'le de bütün terör örgütleriyle mücadelemiz en başından itibaren sonuna kadar devam etmiştir, edecektir.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – AYM; Selahattin Demirtaş'ı, Figen Yüksekdağ'ı, Can Atalay'ı bırakın diyor, uygulayın o zaman.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Dinlemesini öğren, dinlemesini öğren!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Yargı tarafından verilen kararlarla ilgili de -bağımsız ve tarafsız yargı kararlarıyla- ilgili kendi içinde her türlü süreçler hukuk devleti içerisinde söz konusudur.

Yüce Meclisi bu vesileyle tekrar saygıyla selamlıyorum.

V.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, 20 Temmuz Suruç katliamının tüm yönleriyle araştırılması amacıyla 18/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet

Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Temmuz 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Başkan, kayıtlara geçsin diye; sataşma değil, sadece kayıtlara geçsin diye...

BAŞKAN – Buyurun.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Sayın Akbaşıoğlu iktidarlarının bütün yargı kararlarına, bağımsız, tarafsız bütün yargı kararlarına uyduğunu söyledi. Bunu kanıtlamak çok kolay, bağımsızlığı ve tarafsızlığı üzerinde hiç kimsenin şüphe sahibi olmadığı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları orada, uygulayın. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

SIRRI SAKİK (Ağrı) – Anayasa Mahkemesinin kararlarını uygulayın.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

51.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, arzu etmiyorum ama mecburen... Tamamen söylemediğim sözleri benim adıma söyleterek... Bakın, tutanaklara bakabilirsiniz, neler söylemişim.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Tutanak var ortada; Başkan, söylediniz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Tutanaklara bakılabilir, herkes lütfen incelesin.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Söylediniz, lütfen.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Şöyle televizyonları başında izleyenler de bir beş dakika öncesine alıp ben ne dedim, siz benim adıma ne dediğimi dediğinize bakın, siz de bakın lütfen.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Bakacağım.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ne demişim, siz neye çarpıttınız, nasıl söylediğiniz ve oradan başka bir noktaya bağladığınız apaçık herkesin gözü önünde gerçekleşmiştir.

SÜMEYYE BOZ (Muş) – “Yargı bağımsız.” dediniz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ben, bütün terör örgütlerinin başını ezdiğimizizi, hiçbirisiyle ilgili bir ayırım yapmadığımızı, mahkeme süreçleriyle ilgili yargının kendi içinde, hukuk devleti içerisinde kendi işini gördüğünü söyledim.

Teşekkür ederim.

SIRRI SAKİK (Ağrı) – “Yargının bağımsızlığı...” dediniz.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Çarpıtmayalım, çarpıtmayalım. Yargının bağımsız olduğunuz söylediniz, ona cevap verdik.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Sayın Akbaşıoğlu, “Yargı bağımsız.” dediniz.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi...

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, tutanaklar geldikten sonra ben de bu konuda bir cevap hakkı kullanacağım.

BAŞKAN – Hayhay, peki.

V.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın tarafından, turizm sektöründe yaşanan sorunların araştırılması amacıyla 18/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Temmuz 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

18/7/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 18/7/2024 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Gökhan Günaydın

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Grup Başkan ve Vekili İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın tarafından, turizm sektöründe yaşanan sorunların araştırılması amacıyla 18/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (716 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 18/7/2024 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Aliye Coşar.

Buyurun Sayın Coşar. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALİYE COŞAR (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; turizm sektörünün sorunlarının ve çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Turizm sektörü ülkemizin en önemli gelir kaynaklarından biridir. Turizm sektörüyle ülkemiz yüksek faiz girdisi elde etmektedir. Sektörün ve yan sektörlerinin katkısı istihdamı büyötmektedir. Turizm, ülkemizin uluslararası tanıtımı için de önemlidir. Kültür ve Turizm Bakanlığının verilerine göre Türkiye'ye gelen yabancı ziyaretçi sayısı 2022 yılında 44 milyon kişi, 2023 yılında 49 milyon kişi, 2024 yılının ilk beş ayında ise yaklaşık 16 milyon kişidir. Uluslararası pazar araştırmaları şirketi Euromonitor International'ın 2023 yılı raporunda, yabancı ziyaretçilerin dünyada en çok ziyaret ettiği şehirler arasında 1'inci İstanbul, 4'üncü sırada da Antalya yer almaktadır. Yabancı ziyaretçilerin yüzde 67'si bu iki şehrimize gelmektedir. Tüm bu verilere rağmen turizm sektörümüz sorunlar yaşamaktadır. Ukrayna-Rusya savaşı, pandemi, ekonomik kriz, dış politikamızdaki yanlışlar dâhil ülke turizmini bir anda olumsuz etkileyebilmektedir. Tüm bunların yanı sıra yanlış turizm politikaları da sorunların asıl kaynağıdır. Uygulamalarla ülkemizde turizm salt yaz turizmine indirgenmiş, bunun sonucu olarak da turizm çeşitlendirmesi yapılmamıştır. Ayrıca, ekonomik krizin yarattığı maliyet artışları da turizmcileri etkilemektedir. Turizm işletmelerinin girdi maliyetlerindeki enerji, gıda, içecek ve tekstildeki artışlar turizmcileri zor duruma düşürmektedir. Bunun üzerine konaklamada KDV oranının yüzde 8'den yüzde 10'a yükseltilmesi, içeceklerle uygulanan ÖTV artışı karşısında sektör zor duruma düşmüştür. Ayrıca, turizm sektörü nitelikli ve yetişmiş personel konusunda da ciddi sıkıntılar yaşamaktadır. Bu konuyla da ilgili politikalar üretilmemektedir. Turizmcilerimizin ödediği konaklama vergisinin bir kısmının da belediyelerimize aktarılması gerekmektedir. Belediyeler, mevcut nüfusuna göre

bütçeden katkı alamamakta, sezonda artan nüfus dikkate alınmamaktadır. Bu katkı bir nebze de olsa belediyelerimize destek olup altyapı gibi hizmetlere kolaylık sağlayacaktır.

Değerli arkadaşlar, turizm esnafının sezonluk iş yapması dolayısıyla yaşadığı sıkıntılar artarak devam etmektedir. Vergiler ve ödemeleriyle ilgili düşük faizli kredi ve yapılandırılmalar sağlanmalıdır. Alım gücünün azalmasıyla yerli turizm pazarı da günden güne azalmaktadır. Vatandaşlarımız yüksek enflasyon karşısında tatil harcamalarını kıstak zorunda kalmıştır. İç pazara bağlı oteller boş kalmaktadır. Ülkemizde önemli bir sektör olan turizm, bütçeden yeterli katkıyı alamamaktadır. Turizmin on iki aya yayılması için gerçekçi hedef olmalıdır. Turizmin çeşitlendirilmesi açısından gastronomi, spor ve sağlık turizmi politikaları üretilerek turizm çeşitlendirilmelidir. Hem turizm yatırımcısının hem de turizm emekçisinin on iki ay süreyle çalışacağı sistem kurulmalıdır. Şimdiye kadar Kültür ve Turizm Bakanının turizme yönelik etkili bir politikası olmamıştır. Turizm sektörü günden güne kötüye gitmektedir. Ayrıca, Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı etkin, şeffaf ve verimli kullanılmamaktadır. Büyük bir bütçeyi yöneten TGA turizm tanıtımında, maalesef, etkiye bile olamamıştır.

Değerli arkadaşlar, Antalya'nın turizm bölgesi olan doğusunda kara yolu trafiği yoğunluktan aksamaktadır; söz verilen, ihalesi bile geçen sene yapılan yolun yapımı için bir adım atılmamıştır. Turistler havaalanından konaklayacağı Manavgat ve Alanya'ya üç buçuk dört saatte varabilmektedir. Turizm sezonunda artarak devam eden bu trafik çilesi turizme büyük bir zarar vermektedir. Daha önceki konuşmalarımızda belirttiğimiz gibi, bütçeye en çok katkı sağlayan turizm kenti Antalya'da AKP iktidarı bu ulaşım sorununu dahi yıllardır çözmemiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

ALİYE COŞAR (Devamla) - Bu sorunun bir an önce çözülmesi gerekmektedir. Ulaşımı kolaylaştıracak raylı sistemin Antalya'dan Alanya'ya kadar yapılması da elzemdir. Ayrıca, son zamanlarda hava trafiği de artan rötalar nedeniyle bir çileye dönüşmüştür. Havalimanlarına giriş ve çıkış yolları yetersizdir. Bu sorunların çözümü için de bir an önce adım atılmalıdır.

Maalesef, ülkemizin en önemli sektörü turizmdeki sorunlar yıldan yıla artmaktadır. Kültür ve Turizm Bakanı bu sorunları ne görmek istiyor ne de duymak istiyor, sorunları çözmeye yönelik etkili politikalar üretmiyor. Bu sebeple, Meclis çatısı altında turizm sektörünün sorunlarının ve çözüm önerilerinin belirlenmesi gerekmektedir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akalın, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

52.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin özgürlüğe kavuştuğu ve Kıbrıs Adası'na huzurun geldiği Barış Harekâtı'nın 50'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

MEHMET AKALIN (Edirne) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin özgürlüğe kavuştuğu ve Kıbrıs Adası'na huzurun geldiği Barış Harekâtı'nın 50'nci yıl dönümünde fedakâr atalarımızın mirasına sahip çıkıyor ve kahramanlıkla yoğrulmuş bu topraklarda özgürlüğümüzün bayrağını daha da yükseklerle taşımanın onurunu yaşıyoruz. 1974 yılından bugüne kadar süregelen kararlı duruşumuz, 1983 yılında tüm dünyaya ilan edilen bağımsızlıkla taçlandırılmıştır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti toprakları üzerinde dalgalanan bayrak yalnızca bağımsızlığın değil aynı zamanda eşsiz birlikteliğimizin, sarsılmaz irademizin ve sonsuz cesaretimizin simgesidir.

Bu vesileyle, dönemin Başbakanı Sayın Bülent Ecevit, Başbakan Yardımcısı Necmettin Erbakan başta olmak üzere Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin ilk Cumhurbaşkanı Sayın Rauf Denktaş'a, harekâtın başarıya ulaşmasında emeği geçen, Rahmetirahman'a kavuşmuş tüm komutanlara ve aziz şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Çalışkan, buyurun.

53.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, deprem bölgesinde ilan edilen mücbir sebep hâli süresinin 31 Ağustos 2024 itibarıyla sona eriyor olmasına ilişkin açıklaması

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, deprem bölgesinde ilan edilen mücbir sebep hâlinde süre 31 Ağustos 2024 itibarıyla sona eriyor. Bu açıdan, deprem bölgesinde hayat hâlen normale dönmedi. Vergi affı getirilmeli, SGK primleri ve diğer ödemelerin, kredilerin hepsi için bir yıl daha uzatılması son derece önemli olacaktır. Deprem bölgesinde hem faizlerin hem gecikme faizinin, ceza, her türlü kamuya ödenecek vergilerin süresinin bir yıl daha uzatılması, ayrıca esnafa da destek verilmesi son derece önemlidir. Bu yıl içerisinde ekstra olarak BAĞ-KUR primleri ile sigorta primlerinin de hafifletilmesi önem arz etmektedir. Deprem bölgesinde hayat hâlen normale dönmemiştir. Antakya Ticaret ve Sanayi Odasının, HESOB'un ve diğer kurumların bu konudaki çağrıları son derece önemlidir. Tüm deprem bölgesindeki esnafın sıkıntılarının giderilmesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bartin...

54.- Hakkâri Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkâri'nin Yüksekova ilçesinde polislin evine yaptığı baskın sırasında ölen Necmettin Fendik'in devam eden davasına ilişkin açıklaması

ÖZNUR BARTİN (Hakkâri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 16 Temmuz 2017 tarihinde Hakkâri'nin Yüksekova ilçesinde yaşanan yargısız bir infazdan bahsetmek istiyorum. Evine yapılan baskın sırasında polislin açtığı ateş sonucu hayatını kaybeden 9 çocuk babası Necmettin Fendik'in ölümüne dair dava devam ediyor. Bu davada polis memuru A.F.K. yargılanmaktadır. Sanık polis için sadece iki yıldan altı yıla kadar hapis cezası istenmekte. Fendik'in eşi Kudret Fendik eşinin nişan alınarak vurulduğunu ve yaralı hâlde uzun süre bekletildiğini ifade etmektedir. Bilirkişi raporları da olayın etkin bir şekilde soruşturulmadığını ve Fendik'in elinde silah bulunmadığını ortaya koydu. Soruyoruz: Bu kaçınıcı yargısız infazınız? Öldürülen Kürtler olunca hukuk neden işletilmemektedir?

BAŞKAN – Sayın Aygun...

55.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, üniversitelerdeki ikinci öğretimin kaldırılmasına ve engelli vatandaşların iş hayatında yer alması için yeni düzenlemeye ihtiyaç olduğuna ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Ülke genelinde, yetişmekte olan gençler, üniversite eğitimlerinin yanı sıra zorlaşan hayat şartları sebebiyle bir yandan çalışmak zorunda olmalarından dolayı gündüzleri iş yerlerinde çalışmak ve geceleri de eğitimlerine devam etmek zorundadırlar. Bu sebepten, üniversitelerdeki ikinci öğretimin kaldırılması ciddi bir sorun olmuştur. Son yıllarda başarılarıyla bizleri gururlandıran "özel birey" olarak nitelendirdiğimiz engelli bireylerin de günlük yaşantılarında başta sportif çalışmalar olmak üzere, teknoloji konularında da başarılarının devam etmesini sağlayan üniversitelerdeki ikinci öğretimin kaldırılması onların hayatlarını zora sokacaktır.

Özel birey olan engelli vatandaşlarımızın resmî kurumlarda ve iş hayatında yer almaları için yeni kadrolar gerekmektedir. Onların sıralamasında ilk sırada yer alan görme engelliler ve zihinsel konudaki özel bireylerin çalışma hayatında yer almaları için ve üçüncü sırada da tekerlekli sandalye üzerinde yaşayan bireylerin iş hayatında, teknolojik kurumlarda yer alması için yeni düzenlemeye ihtiyacı vardır. Hem resmî kurumlarda hem özel sektörde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

V.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın tarafından, turizm sektöründe yaşanan sorunların araştırılması amacıyla 18/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Temmuz 2024 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Saadet Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Mustafa Bilici.

Buyurun Sayın Bilici. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MUSTAFA BİLİCİ (İzmir) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi önergesi üzerinde Gelecek-Saadet Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz coğrafi yapısı itibarıyla birçok ülkeye nasip olmayan farklılıklar ve güzellikler içermektedir. Dört mevsimin belirgin bir şekilde yaşandığı ülkemiz hem yaz hem de kış turizmi için elverişli bir ülkeye pozisyonundadır. Ülkemizin 7 coğrafi bölgesi de farklı turizm imkânlarına sahip olmakla birlikte, bu imkânların ne kadar kullanıldığı yıllardır kamuoyunda tartışma konusu olmaya devam etmektedir.

Değerli arkadaşlar, turist olmadan turizm olmaz. Bugün ülkemizin en büyük sorunu olan geçim derdi vatandaşlarımızın iç turizme olan ilgilerinin kaybolmasıyla sonuçlanmıştır. Turizm bölgelerinde uygulanan yabancı turist odaklı politikalar vatandaşlarımızın kendi ülkelerinde serbestçe dolaşmasının önüne geçmiş, birçok vatandaşımız ata yurtlarında aileleriyle, dostlarıyla tatil yapamaz duruma gelmişlerdir.

Ülkemizde yaşanan ekonomik kriz ve bu krizin doğurduğu maliyet artışları turizm bölgelerimizdeki fiyat algısını yok etmiş, bırakın yerli turisti eskiden tatil olarak ilk sırada Türkiye'yi tercih eden yabancı turisti dahi artık ilk sırada Türkiye'yi tercih etmez duruma getirmiştir. Bu durumun başlıca sebeplerinin gıda, enerji ve tekstil gibi birçok sektörde yaşanan maliyet artışları olduğu apaçık ortadadır. Fakat maliyet artışlarının katbekat üzerinde seyreden turizm ücretleri yalnızca bu maliyet artışlarıyla açıklanamaz duruma gelmiştir. Sosyal medyaya ve basına yansıyan adisyon fişleri, konaklama bedelleri ve hatta otopark ücretleri göstermektedir ki birtakım gruplar yüksek enflasyonu bahane ederek turizm bölgelerindeki fiyat algısını kırmış, bu gruplarca sunulan mal ve hizmetler için fahiş bedeller belirlenmiştir.

Turizm noktasında atılması gereken ilk adım şüphesiz ki fahiş fiyatlarla mücadele edilmesi gerekliliğidir. Bugün, kendi vatandaşlarımız, 1 euro 36 lira olmasına rağmen Yunanistan'da tatil yapmanın çok daha ucuz olduğunu söylüyorsa, iktidardan muhalefetine, turizmciinden esnafına, hepimizin başımızı önümüze eğip düşünmemiz gerektiğini düşünmekteyim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

MUSTAFA BİLİCİ (Devamla) – Aksi hâlde, ekonomimizde büyük öneme sahip olan turizm gelirlerimiz aşağı yönlü seyrine devam edecek, bu durumdan zararlı çıkan ise ülkemiz ve vatandaşlarımız olacaktır.

Cumhuriyet Halk Partisinin Meclis araştırması önergesinin yerinde olduğunu ve desteklediğimizi ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına İzmir Milletvekili Hüsmen Kırkpınar.

Buyurun Sayın Kırkpınar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HÜSMEN KIRKPINAR (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi üzerine grubumuz adına söz aldım. Yüce Meclisimizi saygıyla selamlarım.

Değerli milletvekilleri, son dönemin en stratejik sektörlerinden biri olan turizm, önemli kriz dönemleri geçirmiş olduğu için çok kırılgan bir sektör hâline gelmiştir. Ülkemizin sahip olduğu kültürel miras ve doğal güzellikleri yanında coğrafi konumu ve halkımızın konukseverliği sayesinde ilerlemekte olsa da ekonomik olarak hak ettiği payı aldığı ne yazık ki söylenemez.

Bütün dünyayı etkileyen pandemide ağır darbe alan turizm sektörü AK PARTİ iktidarlarının beceriksiz yönetimi ve uygulamış oldukları yanlış politikalar yüzünden bir türlü toparlanamamıştır. Gözde tatil beldeleri bile sessiz bir dönem geçirmektedir. Yüksek enflasyon ve fiyat artışları yüzünden tatil büyük bir lüks hâline gelmiştir. Konaklama giderlerinden fazla olan yeme içme masraflarını yurttaşlarımızla birlikte, tatil için Türkiye'ye gelen gurbetçilerimiz de yadırgamaktadır. Aşırı yüksek fiyatlar, Yunanistan'ın kapıda vize uygulaması nedeniyle vatandaşlarımız Yunanistan'a ait adalarda tatil yapmaktalar. Nerede kaldı sizin sıkı para politikanız, döviz baskılamanız? Döviz sayenizde Yunan ekonomisine katkı sunuyor.

Ülkeyi kendi şirketleri gibi gören bir davranış ve Anayasa'yı ve temel hukuk ilkelerini önemsemeyen, her şeyi sadece yandaşları açısından para kazanma aracı gören bu iktidarın keyfî uygulamaları sonucu güven ve huzur ortamı bozuldu, Türkiye'nin, ülkenin imajı olumsuz yönde değişti, bu durumdan turizm sektörü de etkilendi. Sektör temsilcilerini, meslek odalarını, sivil toplum kuruluşlarını, akademik çevreleri ve belediyeleri dışlayarak sektörün belini doğrultamazsınız. Turizm sektöründe sıkıntı içerisinde kıvranan bütün yatırımcılar çare aramaktadır. Onların ayakta kalması için Hükümetin duyarlı olması gerekir, sektörde tutunmaya çalışan bütün paydaşların özenle korunması ve desteklenmesi elzemdir. Sektördeki yatırımcılarla beraber ortak akılla planlamalar yapılırsa ancak sektörün sorunlarına çözüm bulunabilir. Aksi takdirde, dünyadaki turist sayısı artmaya devam ederken Türkiye'nin pazardan aldığı pay değişmeyecektir.

Önergeyi desteklediğimizi ifade ediyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Batman Milletvekili Zeynep Oduncu.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ZEYNEP ODUNCU (Batman) – Teşekkürler Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve cezaevlerinde siyasi rehine olarak tutulan sevgili yoldaşlarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İktidar temsilcileri çıkıp rakamlarla turizmde işlerin iyi gittiğini savunsa da her alanda olduğu gibi bacasız sanayide de işler iyi gitmiyor. Kültür ve Turizm Bakanlığı 2024 hedefi için turizm gelirlerini 60 milyar dolar, turist sayısını 60 milyon olarak açıklamıştı. 2024'ün ilk çeyreğindeki ziyaretçi sayısı 9 milyon 68 bin oldu. İkinci çeyrekteki gidişat, iktidarın bu hedefini tutturamayacağını şimdiden gösteriyor. Ekonomik krizle birlikte enflasyon karşısında uygulanan fahiş fiyatlar nedeniyle otellerin doluluk oranları yüzde 70-80'lerde kaldı. Bunun sebebi, ekonomi yönetiminin döviz uygulaması olduğu baskıdır.

Rakamlar bunlar ancak turizm, sadece hedef olarak açıkladığımız sayısal rakamlardan ibaret değildir. Gelir anlamındaki rakamlarda tutturulamayan hedefler gibi turizm açısından bir şey ifade etmez. Turizmi, sıkıştırdığınız otelcilik, yaz ve deniz tatili kapsamında bile ele aldığımızda, insanların tatil yapma özgürlüklerini ellerinden aldınız. Sefalet koşullarına sürüklediğiniz yurttaşlarımız bırakın tatil yapmayı, tatilin hayalini bile kuramıyor; ay sonunu nasıl getireceğini günbegün düşünüyor.

Öte yandan, turizm sektörü, Türkiye'nin sahip olduğu potansiyel açısından gereken yaklaşımın iktidarcı ortaya konulmaması nedeniyle tamamen bir rant sektörüne dönüştürüldü. Sektörün taleplerine kulak tıkayan iktidar, turizmdeki potansiyelin de hayata geçirilmesinin önündeki en büyük engeldir. Çok zor değil, yedi yıldızlı otel konseptinden daha lüks

saraylarınızdan yandaşlarınızın çıkarları için kanun yapmak yerine, bu potansiyelin doğru kullanımı için çabalarsanız halkımıza da tatil yapma özgürlüğü sağlanacaktır. Türkiye, sahip olduğu doğal, kültürel ve tarihî zenginliklerle ekolojik turizm potansiyeli yüksek bir ülke olmasına rağmen turizm potansiyeli otel, deniz, kum anlayışıyla sıkıştırılmıştır. Bu dar bakış sınırlı bir ekonomik kazanım getirir de özellikle sahil şeridi kentlerimizde büyük bir ekolojik yıkımı da beraberinde getirmektedir. Her yaz döneminde canımızı yakan orman yangınlarının hemen sonrasında aynı bölgede yandaşlarınıza inşa ettiğiniz lüks otellerle turizmi canlandırmaya çalışıyorsunuz. Galiba tatili bir tek siz hak ediyorsunuz. Dünyada turizmle kalkınmış bir ülke yokken turizme dayalı kalkınmayı da hedefleyemezsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ZEYNEP ODUNCU (Devamla) – Teşekkür ederim.

Öte yandan, on iki bin yıllık tarihe sahip insanlık mirası Hasankeyf'i elli yıllık bir baraj için maalesef sular altında bıraktınız. Milyonlarca turistin geldiği, uğrak alanı olan Hasankeyf maalesef şu an sular altında ve siz bu şekilde birçok alanı talan ettiniz, Hasankeyf de bunlardan bir tanesi. Ve tekrar söylüyorum: Şimdi de oradaki turizmi canlandırma adına su sporları yapacağınız, gerçekten çok komiksiz.

Yine, Uzungöl, Kaçkar Yaylası gibi doğal güzelliklere sahip olan alanları imara açarak maden ve taş ocakları için Kaz Dağları'nın, İkizdere'nin, termik santral için Muğla Akbelen Ormanları'nın talan edilmesiyle ekolojik dengeyi tahrip ederken, aynı zamanda bu bölgenin turizm potansiyelini de yok etmektesiniz. Bu anlamda, Türkiye'nin turizm politikalarının gözden geçirilmesi, özellikle doğaya ve kültür mirasına zarar vermeden sürdürülebilir bir turizm altyapısının oluşturulması acil ve elzemdir.

Genel Kurulu selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili İbrahim Ethem Taş.

Buyurun Sayın Taş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM ETHEM TAŞ (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün burada iktidarımız döneminde turizm sektöründe gerçekleştirdiğimiz gelişmeleri ve bu alandaki yatırımları sizlerle paylaşmak üzere söz almış bulunmaktayım.

Büyük şair Cahit Sıtkı'nın dizelerinde hayat bulan "Memleket isterim gök mavi, dal yeşil, tarla sarı olsun." dediği, işte, tam da böyle bir cennette yaşıyoruz. Türkiye'mizin dört bir yanı doğanın ve tarihin en güzel renkleriyle bezenmiş, her köşesi ayrı bir masal diyarı. AK PARTİ olarak iktidara geldiğimiz günden bu yana bu cennet vatanın potansiyelini ortaya çıkarmak ve sektörü dünya çapında bir marka hâline getirmek için büyük adımlar attık. Öncelikle "Turizm Türkiye'nin her yerinde olmalı." anlayışıyla ülkemizin sahip olduğu eşsiz turizm potansiyeli göz önünde bulundurularak 2002 yılında ilan edilmiş olan 152 turizm merkezi sayısı 24 Haziran 2024 itibarıyla 236'ya çıkarılmıştır. Ayrıca, turizm faaliyetinin ülkemiz genelinde on iki aya yayılması amacıyla kıyı, kültür, inanç, eko, agro, kış, termal, spor gibi farklı turizm türlerine yönelik temalar ilan edilmiştir. Tüm bu faaliyetler için turizme güncel değeri yaklaşık 41 milyar TL altyapı desteği sağlamış bulunmaktayız. Tüm bu yapılan yatırımlar ve doğru izlenen turizm politikaları sayesinde ülkemiz cazibe merkezi hâline gelmiştir. Şöyle ki 2003-2023 yılları arasında ülkemize gelen toplam ziyaretçi sayısı yüzde 244 oranında artarak 56,7 milyon kişiye ulaşmıştır. Bunlara bağlı olarak turizm gelirimizi 4,5 katına çıkarmış bulunmaktayız. 2002-2023 yılları arasında turizm geliri yüzde 350 oranında artarak 55,9 milyar dolara yükselmiştir. Ayrıca, turizm sektöründeki gelişimin devam edebilmesi için sektörün nitelikli potansiyel ihtiyacına da katkı sağlamaktayız.

Diğer önemli bir husus ise kıyılarımızdan kaliteli bir şekilde yararlanılması için halk plajlarının milletimizin hizmetine sunulmasıdır. Milletimize hizmet amacıyla başlattığımız Ücretsiz Halk Plajı Projesi kapsamında Antalya, İzmir, Muğla illerinde toplam 17 adet beş yıldız kalitesinde ücretsiz girişli halk plajı vatandaşlarımızın hizmetine sunulmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Efendim, hepsini ücretli hâle getirdiler, bunlar gerçek dışı beyanlar Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

İBRAHİM ETHEM TAŞ (Devamla) – Türkiye, mavi bayraklı plajlarıyla dünya 3'üncüsü konumundadır.

Değerli milletvekilleri, bu başarılar AK PARTİ hükümetlerinin turizme verdiği önemin ve bu alanda yaptığı yatırımların bir sonucudur. Bu vesileyle, bir Antalyalı olarak öncelikle Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a ve Kültür ve Turizm Bakanımız Sayın Mehmet Nuri Ersoy başta olmak üzere tüm Bakanlık çalışanlarına ve emeği geçenlere teşekkür ediyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Sayın Başkanım, izninizle, çok özür dilerim.

BAŞKAN – Sayın Tanal, yerinizden söz vereyim.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

56.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Antalya Milletvekili İbrahim Ethem Taş'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Teşekkür ederim Değerli Başkanım.

Değerli milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli Hatip biraz önce dedi ki: "Efendim, biz sahilleri ücretsiz hâle getirdik." Arkadaşlar, hepsi ihaleye verilmiş durumda ve maalesef, oradaki bir şezlong tek başına 750 liraya kiralanıyor yani orada ancak CHP'li belediyelerin olduğu yerler ücretsiz ve diğerlerinin hepsi ücretli, vatandaş perişan durumda. Sizden istihdam ediyorum...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Alakası yok, alakası yok.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Yani Anayasa'ya göre "Kıyılar halkın istifadesine bırakılır." deniliyor ama ücretli hâle getirmiştir.

Teşekkür ediyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu bilgi doğru değil, yanlış.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup oylarınıza sunacağım. Öneriyi okutuyorum:

V.- ÖNERİLER (Devam)

B) Danışma Kurulu Önerileri

1.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun daha önce haftalık çalışma günlerinin dışında çalışılmasına karar verilen 22/7/2024

Pazartesi günü toplanmamasına ilişkin önerisi

No:34

18/7/2024

Danışma Kurulu Önerisi

Danışma Kurulunun 18/7/2024 Perşembe günü (bugün) yaptığı toplantıda Genel Kurulun daha önce haftalık çalışma

günlerinin dışında çalışılmasına karar verilen 22/7/2024 Pazartesi günü toplanmaması önerisinin Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

Numan Kurtulmuş
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

Muhammet Emin Akbaşoğlu
Adalet ve Kalkınma Partisi
Grubu Başkan Vekili

Gökhan Günaydın
Cumhuriyet Halk Partisi
Grubu Başkan Vekili

Sezai Temelli
Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi
Grubu Başkan Vekili

Filiz Kılıç
Milliyetçi Hareket Partisi
Grubu Başkan Vekili

Turhan Çömez
İYİ Parti
Grubu Başkan Vekili

İsa Mesih Şahin
Saadet Partisi
Grubu Başkan Vekili

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Şahin, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

57.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

DEM PARTİ grup önerisi görüşülürken DEM PARTİ hatibi Çiçek Otlu, konuşmasında hem bize hem de Türkiye Cumhuriyeti devletine, Hükûmetine çok aleni bir şekilde ithamlarda, ağır ithamlarda bulunmuştur. Buna bir cevap hakkı için söz aldım.

Öncelikle şunu ifade edeyim: Hatip, dönemin Başbakanı Sayın Davutoğlu'nun "2015 yılındaki, Haziran ve Kasım ayındaki katliamları açıklasak toplumun içine çıkamayız." diye bir ifade kullandığını iddia ediyor. Bir diğer iddiası da "Demek ki siz katliamlar ülkesisiniz." Sanki başka bir ülkenin vatandaşymış gibi kendisi "Demek ki siz katliamlar ülkesisiniz." diye bu ülkeyi itham ediyor. Bir kere şunu ifade edeyim: Önergenin konusu olan Suruç katliamında kaybettiğimiz her bir vatandaşımızın acısı bizim acımızdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Bakın, biz o bölgede, bu bölgede olmuş ayırt etmeyiz, bu ülkede 85 milyonu, her bir vatandaşımızı etle tırnak gibi görürüz, bu anlamda hiçbir ayrıma gitmeyiz. Yalnız, burada gerçek olmayan bir şeyi düzeltmemiz gerekiyor. Nedir o? Sayın Davutoğlu'nun "2015 Haziran, Kasım arasındaki katliamları açıklarsam..." diye bir ifadesi yoktur, "katliam" diye bir ifadesi yoktur. "2015 Haziran, Kasım arasındaki olayları açıklarsam..." derken 2 şeyi kastetmiştir; bir, o dönem hükûmet kurulamamasına, Türkiye'de o iradeyi göstermeyenlere sitem etmiştir Türkiye adına; ikincisi de kendi partisi içerisindeki kongreyle ilgili gelişmelerle sitem etmiştir ve bunu o konuşmasının devamında açıklamıştır. Hatibi o konuşmanın devamını da izlemeye davet ediyorum.

Yine şunu söyleyeceğim: 7 Haziran-1 Kasım arasında Türkiye katliam yapmamıştır Değerli Hatip, 7 Haziran-1 Kasım arasında Türkiye, PKK'yla, bir terör örgütüyle mücadele etmiştir

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Gar katliamı ne? Gar katliamı ne?

BAŞKAN – Buyurun.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Bakın, Sur'da, Cizre'de o terör örgütünü açılan hendeklerin içine gömmüştür. 7 Haziran-1 Kasım arasında olan şey budur; hiç kimse Türkiye Cumhuriyeti'nin bir Başbakanını, Cumhurbaşkanı, hükûmetlerini, Türkiye Cumhuriyeti devletini katliamla suçlayamaz. Bunu özellikle ifade etmek istiyorum.

Türkiye Cumhuriyeti devleti bugüne kadar, sizin az önce ifade ettiğiniz IŞİD'le de mücadele etmiştir ama sizin "terör örgütü" olarak şu kürsüden bir türlü dillendiremediğiniz PKK terör örgütüyle de mücadele etmiştir, etmeye de devam edecektir; PKK terör örgütüne, onun uzantılarına, ne Kuzey Irak'ta ne de kuzey Suriye'de asla bir emeline müsaade etmeyecektir. Bunu da özellikle ifade etmek istiyorum.

Başkanım, teşekkür ediyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Gar katliamını siz savundunuz sonradan. "Onun sayesinde seçim kazandık." dediniz. Onu açıkladınız mı? Sayın Davutoğlu söyledi bunu.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Konuşmayı iyi izleyin, cımbızlamayın.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Gar katliamı sizin zamanınızda oldu!

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Cımbızlamayın.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – 103 insan öldü orada! Hikâye anlatıyorsunuz, hikâye!

MEHMET ZEKİ İRMEZ (Şırnak) – Tam da öyle söylemiştir.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Yok, öyle söylemedi.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Gar katliamı sayesinde seçim kazandınız!

BAŞKAN – Sayın Temelli...

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Grup Başkan Vekiline söz verdim.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Pardon.

58.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan, IŞİD'in yaptığı katliamlar ortadadır. Bu katliamların yapılmasında ihmali olan, hatta bunlardan dolayı siyasi olarak kendi çıkarları üzerinden sözü kuranların tabii ki dahli vardır, tabii ki bunun hesabını vermekle yükümlülerdir. Bunun ötesinde, bakın, Sayın Davutoğlu ne diyor o dönem? "Canlı bomba listesi var elimizde ama eylem yapmadan yakalayamayız." Ya, böyle bir şey olabilir mi? Yani istihbarat farkında, takip ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun

SEZAI TEMELLİ (Muş) – IŞİD katliamlarını başka hiçbir sıralamanın içinde, sözcüklerin içinde, ezberlerin içinde

geçiremezsiniz; İŞİD katliam yapmıştır ve bunun farkındaydınız, elinizde istihbarat bilgileri vardı. Aynı şekilde, Ankara Gar katliamıyla ilgili de aynı şeyleri söyleyebiliriz. O katliamı yapanların kim olduğu, ne olduğu yıllarca izlenmiş. Bu kadar her şey açıkken gelip şimdi bütün bunlar olmamış gibi bir de hamaset bir de konuyu çarpıtmak, başka yerlere götürmek kabul edilebilir bir şey değil. Sorumluluğu olan herkes bunun gereğini yapmalı, bunun hesabını vermeli.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Açıklamayı gayet güzel yaptınız Sayın Şahin.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Ya, Başkanım, sadece arkadan bir hatip “Gar katliamından sonra oylarınız arttı.” dedi.

BAŞKAN – Oradan cevap verdiniz hatibe.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Ona vermedim efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

59.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin’in, Muş Milletvekili Sezai Temelli’nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Tabii, bu konuşmalara AK PARTİ Grubunun da cevap vermesini bekleriz çünkü o dönem onlarla da doğrudan ilgilidir ama sahiplenmek, sahip çıkmak bize düşüyor; eyvallah.

Değerli Başkanım, değerli milletvekilleri; Sayın Davutoğlu’nun “Gar katliamından sonra oylarımız artıyor.” diye bir ifadesi yoktur. Konuşmanın bütünündeki bazı cümleler bağlamından kopararak cımbızla alınmış, farklı mecalara saptırılmıştır.

Bakın, biz çok net söylüyoruz: Her türlü katliamın karşısındayız. Her türlü terör örgütünün, İŞİD dâhil, FETÖ’sü dâhil ve tekrar tekrar söylüyorum, sizin kınayamadığınız PKK terör örgütünün de karşısındayız. Biz her türlü ölüme, öldürülmeye karşıyız. Ancak şunu da söyleyeyim: Hiç kimsenin burada Türkiye Cumhuriyeti’nin Başbakanına, Cumhurbaşkanına, hükümetlerine de “katil” “katliamcı” demesine de müsaade etmeyiz.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının Kıbrıs Barış Harekâtı’nın 50’nci yıl dönümü konusunda bir tezkeresi vardır, okutup oylarınıza sunacağız.

Okutuyorum:

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Kıbrıs Barış Harekâtı’nın 50’nci yıl dönümü konulu tezkeresi (3/907)

18/7/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Kıbrıs Barış Harekâtı’nın 50’nci yıl dönümünü büyük bir gurur ve mutlulukla idrak ediyor, Kıbrıs Türk halkının Barış ve Özgürlük Bayramı’nı içtenlikle tebrik ediyoruz.

20 Temmuz, yıllardır çektiği acı ve zorluklara cesaret ve sabırla karşı koyan Kıbrıs Türk halkının kurtuluş günüdür. Adadaki egemenlik haklarının ve eşit statüsünün korunmasının sembolüdür.

1963 yılında Kıbrıslı Rumların ortaklık devletini gasbetmesiyle başlayan, sürgün ve katliamlarla devam eden karanlık dönem bu harekâtla son bulmuş, Kıbrıs Türkünün varlık ve güvenliği teminat altına alınmış, adada huzur ve güven ortamı tesis edilmiştir.

İzleyen yarım asır boyunca Kıbrıs Adası’nda kan dökülmemiş olması, Barış Harekâtı’nın kalıcı mirası ve başarısının tartışılmaz kanıtıdır.

Adını barıştan alan, Kıbrıs Türkünü mutlak bir yokoluştan kurtaran bu harekât, Türkiye Cumhuriyeti’nin 1960 Garanti Anlaşması’ndan kaynaklanan hak ve yükümlülükleri temelinde icra edilmiştir. Bu sayede adanın Enosis hayalleriyle ve bir oldubittiyle ilhakinin da önüne geçilmiştir.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin kahraman askerleri ve Kıbrıslı mücahitlerin el ele ulaştıkları zafer, Bağımsız Kıbrıs Türk Devleti’nin teşekkülünde atılan ilk adım olmuştur.

Bu vesileyle, harekât kararını alan Başbakan Bülent Ecevit’i, Başbakan Yardımcısı Necmettin Erbakan’ı, zorluklarına rağmen harekâtı büyük bir başarıyla icra edip zaferle sonuçlandıran Genelkurmay Başkanı Semih Sancar’ı, bağımsızlık mücadelesinin öncü isimleri Doktor Fazıl Küçük ve Rauf Denktaş’ı saygıyla, minnetle ve rahmetle anıyoruz.

Kıbrıs Türkünün varoluş mücadelesinde omuz omuza çarpışan Mehmetçik ve mücahitlerimizi, harekâtın isimsiz kahramanlarını, şehit ve gazilerimizi rahmet ve şükranla yâd ediyoruz.

Geride bıraktığımız elli yılda Barış Harekâtı’nın açtığı yolda başarı ve güvenle yürüyen Kıbrıs Türkleri, 1983 yılında, kurucu Cumhurbaşkanı merhum Rauf Denktaş’ın önderliğinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ni ilan ederek egemenlik mücadelelerini taçlandırmıştır.

Kıbrıs Türk halkı, Türkiye’nin de desteğiyle adil, kalıcı ve sürdürülebilir bir çözüm için iyi niyetle çaba sarf etmiştir. Ancak elli yılı aşkın süredir devam eden müzakere sürecinde Türk tarafının yapıcı rolüne rağmen Rum tarafının uzlaşmaz tavrı nedeniyle sonuç alınamamıştır. Kıbrıslı Rumlar Avrupa Birliği üyeliğiyle ödüllendirilirken Kıbrıslı Türkler haksız ve insanlık dışı bir izolasyona, kısıtlama ve ambargolara maruz kalmıştır.

Kıbrıs Türkü bu duruma ne layıktır ne de razıdır!

Oyalanmaya, siyasi eşitliği ve adanın doğal kaynaklarını eşitlik temelinde paylaşımı öngörmeyen önerilerle zaman kaybına tahammülleri de kalmamıştır.

Artık adada tek ve kesin çözüm, Kıbrıs Türk halkının özden gelen haklarının teslim edilmesi, egemenlik eşitliğinin ve eşit uluslararası statüsünün tescil edilmesidir.

İki devletli çözüm siyaseti, Akdeniz bölgesinde istikrar ve kalıcı barışı sağlamanın da yegâne yoludur.

Adada iki ayrı halkın ve iki ayrı devletin varlığı daha fazla göz ardı edilmemelidir. Kıbrıs meselesinin çözümüne yönelik teşebbüslerin bu gerçek üzerine inşa edilmesi şarttır. Kıbrıs Türk Devleti’nin uluslararası toplumun bağımsız ve eşit egemen bir üyesi olarak hak ettiği yeri alması daha fazla tehir edilemez.

Bu çerçevede, Türk dünyasının ayrılma bir parçası olan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin Türk Devletleri Teşkilatında ve Türk Devletleri Parlamenter Asamblesinde gözlemci üye statüsü kazanması memnuniyet vericidir.

Bu gelişmelerin ileri adımlarla tamamlanması en tabii beklentimizdir.

Uluslararası toplumu adadaki gerçekleri kabul ederek Kıbrıs Türk halkının maruz kaldığı insanlık dışı izolasyona bir an önce son vermeye ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ni hak ettiği şekilde tanımaya davet ediyoruz.

Kıbrıs Türkü kardeşlerimizle birlikte bu yöndeki gayretlerimizi sonuca ulaşıya dek sürdüreceğimizi vurguluyoruz.

Türkiye, bugüne kadar olduğu gibi gelecekte de Kıbrıs Türklerinin özgürlük ve refahının teminatı olmaya devam edecek; “garantör devlet” ve “ana vatan” olarak sorumluluklarını hassasiyetle yerine getirmeyi sürdürecektir, Kıbrıs Türk halkının meşru hak ve çıkarlarının aşındırılmasına hiçbir şekilde müsaade etmeyecektir.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin ve Türkiye Cumhuriyeti devletinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne tam desteği her koşulda ve kesintisiz olarak devam edecektir.

Kıbrıs Barış Harekâtı'nın 50'nci yıl dönümünü idrak ettiğimiz bu tarihî günde Kıbrıslı soydaşlarımızla gönül ve dava beraberliğimizi teyit ediyoruz, sarsılmaz birlik ve dayanışmamızı bir kez daha tüm dünyaya ilan ediyoruz.

Kıbrıs Türkleri, sonsuza kadar bağımsız devletleri çatısı altında ve kendi bayraklarının gölgesinde barış, huzur ve güvenle yaşamaya devam edecektir.

Bu bildirinin oylanarak kabul edilmesi ve alınan kararın Resmî Gazete'de yayımlanması hususunu Genel Kurulun tasviplerine arz ederim.

Numan Kurtulmuş
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

BAŞKAN – Tezkereyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tezkere kabul edilmiştir.
Birleşime on beş dakika ara vereyim.

Kapanma Saati: 18.07

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 18.48

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 105'inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Sinop Milletvekili Nazım Maviş ve 100 Milletvekilinin Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Sinop Milletvekili Nazım Maviş ve 100 Milletvekilinin Öğretmenlik Mesleği Kanunu Teklifi (2/2239) ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 143)

BAŞKAN – Komisyon? Yeri.

Ertelenmiştir.

2'nci sırada yer alan, İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar ve Sakarya Milletvekili Ertuğrul Kocacık ile 132 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

2.- İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar ve Sakarya Milletvekili Ertuğrul Kocacık ile 132 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2266) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 156) (*)

BAŞKAN – Komisyon? Yeri.

Dünkü birleşimde İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 156 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümünde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştı.

Şimdi ikinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

İkinci bölüm 16 ila 31'inci maddeleri kapsamaktadır.

İkinci bölüm üzerinde Saadet Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Mesut Doğan konuşacaktır.

Buyurun Sayın Doğan.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MESUT DOĞAN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Malumunuz, temmuz ayı içerisindeyiz, havalar da çok sıcak, hararet yüksek, tabiri caizse, tüm millet olarak yanıyoruz. Böyle bir ay içerisinde iktidar partisi tarafından da Meclis âdeta paket yağmuruna tutuldu ama bu paketler, maalesef, insanlarımızı rahatlatacak, insanlarımızı serinletecek cinsten değil; tabiri caizse, her biri âdeta ateş yağmuru gibi, harareti yükseltecek, sıkıntıyı yükseltecek, sorunları yükseltecek cinsten. Bunu neden söylüyorum? Özellikle son yıllarda Meclisin gündemine gelen paketlerin hepsine baktığımızda ortak özellikleri var, ortak özelliği merkezi de gelen paketler milletimizin sorunlarını kökten çözmeye yönelik değil, sadece anı kurtarmaya, günü kurtarmaya yönelik çünkü -üzülerek söylüyorum- iktidarın bu paketlerden amacı, maksadı sorunları kökten çözmek değil, bu sorunlardan beslenerek sadece iktidarının devamını temin etmek.

Değerli arkadaşlar, gerçekten, tarihimizin en tehlikeli, en kritik bir ekonomik krizini hep beraber yaşıyoruz. İnsanlarımız tedirgin, emeklilerimiz tedirgin, işçimiz, çiftçimiz tedirgin, yarına dair endişeyle bakıyorlar. Böylesine endişeleri zirvede yaşadığımız bir dönemde iktidar partisi bu soruna çözüm niyetiyle bir adımda bulundu “tasarruf paketi” olarak adlandırılan bir paketi önümüze getirdi ama ben pakete baktığımda mutlaka bir pakette olması gereken 2 tane olmazsa olmazı göremiyorum: Nedir bu göremediklerim? Birincisi, pakette samimiyet göremiyorum çünkü pakete baktığımız zaman, iktidar, sorunu çözmeye yönelik değil sorunu yönetmeye yönelik bir niyet taşıdığını gösteriyor. Tabiri caizse millete “Bakın, biz bu sorunu görüyoruz ve bu sorunun farkındayız ve bu sorun karşılığında biz de elimizi taşın altına koyduk.” gibi bir niyet taşıdığını gösteriyor çünkü aynı paket içerisinde biz şunu çok net olarak görüyoruz: Saray da iktidar da israftan tasarruf etmiyor fakat zaten sıkıntı içerisinde olan milletin ihtiyaçlarından kesinti yapıyor ve bunu hep beraber yaşamış olacağız.

İkinci olarak ise bu pakette ben, AK PARTİ iktidarının sorunun ne kadar büyük olduğunu gördüğüne dair işaret göremiyorum. Bunu neden söylüyorum? Şimdi, önümüze gelen bu paket sıfır hatayla yüzde yüz uygulanmış ve başarıya ulaşmış olsa kasamızda ne kadarlık bir tasarruf miktarı oluşmuş olacak? 100 milyar. 100 milyar dediğiniz nedir? Üç yılda 100 milyar olacak, bir yılda “33 milyar” demektir. Peki, o “33 milyar” ne demek? Lütfen, arkadaşlar, dikkat edin. 2024 yılında on günlük faize verdiğimiz para demektir. Yetmedi, aslında Türkiye Cumhuriyeti devletinin bir günlük gideri demektir. Bunları niye söylüyorum? Şunu kabul etmek gerekir ki iktidar partisi ekonomideki yanlış tercihleri sonucunda emek sömüren, alın teri sömüren bir canavar oluşturmuş oldu ve bu canavarın ne kadar büyük ve vahim bir canavar olduğunu mutlaka ama mutlaka görmek mecburiyetindeyiz.

Bu canavarın özelliklerini net göresiniz diye sadece 2 tane örnek vermek isterim. Birincisi şu: Bugünkü sistem 1 milyona aylık 40 bin TL faiz verirken kırk yıl emek veren insana aylık sadece 12.500 TL'yi reva görüyor. Sizce de bunda bir tuhafılık yok

(*) 156 S. Sayılı Basmayazı 16/7/2024 tarihli 103'üncü Birleşim Tutanağı'na eklidir.

mu? Sizce de bunda bir adaletsizlik yok mu, haksızlık yok mu? Böyle bir şey olabilir mi? Sadece 1 milyona 40 bin lira faiz veren bir sistem otuz-kırk yıl boyunca kamuda hizmet vermiş emekliye 12.500 lirayı reva görüyor.

Daha başka bir şey söyleyeyim. İnsanımız "Ben paramı bankaya yatırmak istemiyorum, yatırım yapmak istiyorum." dediğinde, 3 milyon liraya bir ev alıp o aldığı evi 20-25 bin liraya kiraya verirken, hâlbuki bankaya verdiği 120 bin TL alacağını görüyor ki bu da onun yatırım yapmasının önüne en büyük engel olarak çıkıyor.

Başka bir örnek daha vereyim, vereceğim örneğe lütfen dikkat edin: X ülkede Y firması bir araba üretiyor ve bu arabayı 1 milyon TL'ye satıyor. 1 milyonun içerisinde 4 tane kalem var: Bir, maliyet; iki, firmanın kârı, üretici firmanın kârı; üç, devletin payı; dört, bayinin payı. Bu 1 milyon liraya satılan araç sayesinde ülke güçlü bir ülke oluyor; firma, marka bir firma oluyor, bayiler de kazanmış oluyor. Enteresan olan ne biliyor musunuz? O 1 milyonluk araç Türkiye'ye geliyor, Türkiye Cumhuriyeti devleti hiç alın teri dökmeden, kemiksiz 1 milyon TL vergi alıyor ama bizim ülke ekonomik olarak batıyor; bunda siz bir tuhafılık görmüyor musunuz? Böyle bir şey olabilir mi? Net 1 milyon TL alan devlet ekonomik kriz geçirip tasarruf paketi açıklamak zorunda kalırken, 1 milyondan aldığı payla A, B, C ülkeleri dünyanın en güçlü ülkeleri oluyorlar. Öyleyse ekonomiyi yönetme mantığınızda bir sıkıntı var, bir sorun var.

Bu mantıksızlığa dikkat etmek için çok basit bir örnek vermek isterim: Bir ülke limon sahibiyse limon satarsa karnını doyurur ama limonu limonataya çevirerek satarsa zengin bir ülke olur ama limonu limonataya çevirdikten sonra limonatayı çeşitli bahanelerle israf eder, dökerse batır. Bunu niye söylüyorum: Siz bu ülkenin en değerli hazinesi olan gençleri vasıflı bir hâle getirmek için milyonlarca para harcıyorsunuz ve milyonlarca yatırım sonrasında gençlerimiz öğretmen oluyor, avukat oluyor, mühendis oluyor, doktor oluyor ama onların bu ülkeden kaçmasından hiç rahatsız olmuyorsunuz. Bu ülkenin teminatı olan vasıflı gençlerin ülkeden kaçmasına engel olmaktan daha büyük israf mı olur?

Söylenecek çok şey var ama işin özü şu: Bu ülkeyi yirmi iki yıldır kesintisiz yöneten bir iktidar döneminde tasarruf paketi Meclise geliyor ise aslında bu "Biz Türkiye'yi yönetemedik, ekonomiyi batırdık, hazineyi bitirdik." itirafıdır ama bunun Türkiye gibi ekonomiyi olumlu etkileyen, olumlu tetikleyen muhteşem bir ülkede yaşanıyor olması gerçekten çok büyük bir acı. Teorik olarak söylüyorum, inanın, Türkiye Cumhuriyeti devleti sınırları içerisinde "devlet" diye bir şey olmazsa o sınırlar içerisinde değil 85 milyon insan, 385 milyon insan yaşamış olsa vallahi aç kalmaz, vallahi fakirleşmez. Ama biz, böylesine bir ülkede şimdi ekonomik krizi konuşuyoruz, ekonomik sorun konuşuyoruz, ekonomik sıkıntı konuşuyoruz ve bunu da bizim kabul etmemiz mümkün olmaz.

Son olarak, popülizm olsun diye söylemiyorum, geçmişte ispatladık Allah'ın izniyle yine ispatlayacağız; göreceksiniz, Allah nasip edecek, Saadet Partisi mutlaka ama mutlaka iktidara gelecek ve iktidara geldiğinde, herkesin ürettiği kadar tüketme hakkına sahip olduğu, üretme gücünü kendinde bulamayanların tüketme hakkının devlet tarafından teminat altına alındığı adil bir sistem kurulacak ve bu sistem kurulduktan sonra ne olacak biliyor musunuz arkadaşlar? Bizim insanlarımız köy köy, kasaba kasaba, şehir şehir dolaşıp iş aramayacaklar. Ya ne olacak?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

MESUT DOĞAN (Devamla) - İnsanlarımız köy köy, kasaba kasaba, şehir şehir dolaşıp yardım edecek, zekât verecek, başış verecek insanlar arayacaklar ve bunu hep beraber inşallah yaşamış olacağız diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına İzmir Milletvekili Ümit Özlale.

Buyurun Sayın Özlale. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ÜMİT ÖZLALE (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tasarruf genelgesiyle ilgili teklifin ikinci bölümüyle ilgili partim adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İlk önce, tabii ki bu torba yasa mantığından biraz bahsetmemek olmaz Meclisin tutanaklarına geçmek için. Karşımızda adına "tasarruf paketi" denen ama o kadar fazla maddenin içerisinde sadece 3 bölümde tasarrufla ilgili maddenin bulunduğu; Türk-Japon Bilim ve Teknoloji Üniversitesinden tutunuz, tasarruf tedbirlerine kadar aslında tali komisyona gidip oradan görüş almamız gereken birçok madde varken biz bunu yine torba yasa çerçevesinde değerlendirdik.

Bir başka nokta da şu: Anayasa Mahkemesinin reddettiği kanunları ısrarla tekrardan torba yasa çerçevesinde kanun teklifi olarak önümüze getiriyorsunuz ve burada da aslında Meclisin yasama faaliyeti gün geçtikçe itibarını kaybediyor maalesef. O yüzden de torba yasayla ilgili yasanın geneline dair konuşmaya başlamadan önce bu iki noktaya dikkat çekmek istiyorum.

İlk olarak tasarruf... En iyi tasarruf, doğru politikaları uygulamaktan geçiyor, şöyle söyleyeyim size: Elimizdeki tasarruf genelgesinin beş yıl içerisinde kazancı 100 milyar TL civarında, Merkez Bankası geçen sene sadece kur korumalı mevduat sisteminden 818 milyar TL zarar etti. Yani düşünün, sizler emekli maaşına hak ettikleri zammı yapmamakta ısrar ediyorsunuz, birçok yerden vergi kesintisi yapıyorsunuz, yapılması gereken birçok harcamayı yapmıyorsunuz ve bunun sonucunda elde ettiğiniz miktar 100 milyar TL; Merkez Bankasının ısrarla, sizin ısrarla devam ettirdiğiniz kur korumalı mevduattan dolayı sadece geçen sene uğradığı zarar 818 milyar TL, bunun 8 katı. İlk olarak, o yüzden, doğru bir şekilde tasarruf yapacaksanız bence tasarrufa liyakatli devlet adamlarından, liyakatli Bakanlardan başlamanız gerekiyor, onlardan tasarruf edebilirsiniz ve yerine akılla, bilimle, rasyonaliteyle uyumlu ekonomi politikasını getirebilirsiniz.

Bir başka nokta daha var -bir önceki konuşmamda da bahsettim- yine tasarrufla ilgili, vergi paketiyle ilgili: Bakanlıklar arasında bir koordinasyonsuzluk var. Nereden biliyorum? Şimdi, bugün mesela burada tekrardan konuşacağız, biraz önce yerli ve millî otomobil markamız Togg'la ilgili, bu konuyla ilgili de ben fikir beyan etmiştim. Biz bugün 100 bin tane aracı Çin'den gümrüksüz olarak ithal ediyoruz. Bunun sonucunda bunun bize vergi kaybı yani vazgeçtiğimiz vergi geliri 4 milyar doların üzerinde. Biraz önce, şu anda torba yasa teklifinde konuştuğumuz vergi paketinin boyutu 220 milyar TL yani neredeyse birbirine eşit. Hedeflediğimiz tasarruf 100 milyar TL. Bizim sadece Çinli şirkete gümrüksüz mal satmasına izin verdiğimiz için vazgeçtiğimiz vergi geliri bunun 1,5 katı. O yüzden, benim buradan gerçekten dostane bir eleştirim var: İstikrar programında bütüncül bir politika anlayışınız yok, bakanlıkların birbiriyle koordinasyonu neredeyse bir koalisyon hükümetini andırır gibi.

Bir örnek daha vereyim sizlere: Mesela, yine, şu anda tartıştığımız noktalardan bir tanesi önemli, serbest bölgeler; serbest bölgeler, biliyorsunuz, Ticaret Bakanlığının içerisinde ve serbest bölge, Türkiye için önemli bir fırsattı bizim ihracatımızı artırmak, yurt dışından doğrudan yabancı sermayeyi çekip burada bizim üretim kabiliyetimizi arttırmak için. Serbest bölgelere vergi getiriyorsunuz fakat kırk beş yıl önce, siz doğrudan yabancı yatırımı kırk beş yıllığına serbest bölgeye çekmek için onlara bir kurumlar vergisi istisnası vermiştiniz. Dolayısıyla hani maç oynanırken maçın kurallarını değiştirmek gibi... Doğrudan yabancı yatırımı buraya çekiyorsunuz, yabancı yatırımı buraya çektiikten sonra da diyorsunuz ki: "Ben sizi kurumlar vergisinden muaf tutacağım." Ondan sonra bir paket getiriyorsunuz, ona kurumlar vergisi uyguluyorsunuz. İşte, bu kafayla hiçbir şekilde doğrudan yabancı yatırımı çekemediğiniz aşikâr. Dolayısıyla bugün günümüzde ekonomideki en temel problemlerden bir tanesi, bu yönetim sistemi. Bu yönetim sistemi içerisinde bakanlıkların arasındaki koordinasyon çok zayıf olduğu için, bir Bakanlığın Plan ve Bütçe Komisyona ve Meclisimize getirdiği bir kanun teklifi diğer Bakanlığın stratejik hedefleriyle tamamıyla zıt olduğu için karşınızda tamamıyla çorba, bir bütünlük içermeyen bir istikrar programı ve bir büyüme politikası var; buradan da ne istikrar çıkıyor ne

büyüme politikası çıkıyor.

Maddelerde önemli konulardan bir tanesi de AK PARTİ dönemindeki insan kaynakları politikasının ne kadar zayıfladığıyla ilgili. Şimdi, önemli bir 16'ncı madde var, orada Gelir İdaresi Başkanlığındaki uzmanların mağduriyetini konuşacağız, bu önemli fakat biz istatistiklere bakarken şöyle bir şey fark ettik: Gelir İdaresi Başkanlığının çalışanlarının dörtte 3'ü uzman, geri kalanı da uzman yardımcısı. Şimdi, bu, bize, zaten insan kaynakları açısından durumun ne kadar içler acısı olduğunu gösteriyor. Önemli bir kurumda, Gelir İdaresi Başkanlığında -herhangi bir kurumda- çalışanların dörtte 3'ünün uzman olduğu bir yerde sizin doğru bir ücret politikası uygulamanız, doğru bir gelir idaresi politikası uygulamanız neredeyse mümkün değil ama maalesef görüyorum ki uyguladığınız kamudaki bu insan kaynakları politikasıyla herkes uzman oluyor. Neredeyse arada liyakat farkı ya da tecrübe farkı hiç kalmıyor ve biz Türkiye'nin en önemli kurumlarından bir tanesi olan Gelir İdaresi Başkanlığının yüzde 75'inin, dörtte 3'ünün sadece uzmanlardan oluştuğunu görüyoruz; başka kamu kurumlarında da var. Peki, bu kadar uzmanın olduğu yerde kamu hizmetlerinden bir memnuniyet söz konusu mu? Hayır, tam tersi; yapılan bütün araştırmalar size kamu hizmetlerinden duyulan memnuniyetin gün geçtikçe azaldığını söylüyor.

Bir başka nokta da şu: Büyükşehir belediyelerinin sokak aydınlatması konusunda daha fazla fatura ödeyeceğiyle ilgili bir düzenlemeden bahsettiniz. Şimdi, dün, burada, Tarım Komisyonunda sokak hayvanlarıyla ilgili çok şiddetli tartışmalar yaşandı. Biz bu kanun teklifine neden karşı çıktığımızı kanun teklifini getirenler anlattık ve orada temel noktalardan bir tanesi de şuydu: Güvenli sokaklar. Şimdi, güvenli sokaklar hepimizin istediği şeylerden bir tanesi. Gerçekten, bugün Türkiye hiç olmadığı kadar sokakların güvensiz olduğu, tekin olmadığı yerlerden bir tanesi. AK PARTİ'de kanun teklifini hazırlayan arkadaşlar diyor ki: "Sokak köpekleri problemini çözersek sokaklar güvenli hâle gelir." Oysa yapılan bilimsel araştırmalara baktığınız zaman, ondan çok daha etkili bir başka şey var, o da ne? Sokak aydınlatması. Yapılan bütün çalışmaların, akademik çalışmaların, politika çalışmalarının hepsi de şunu gösteriyor: Sokak aydınlatmalarının yüksek olduğu yerlerde suç oranı azalıyor. Karşılaştırmalı analizler var; bir şehirde, bir mahallede sokak aydınlatmasını artırdığınız zaman oradaki suç oranlarının ciddi şekilde düştüğüne dair. Gerçekten, burada, Türkiye'de sokakların yeniden güvenli olmasını istiyorsanız o zaman ilk yapmanız gereken şeylerden bir tanesi tamamıyla bir doğa katliamına dönüşebilecek olan sokak hayvanlarının değil sokak aydınlatmasının üzerine yoğunlaşmak ve sokak aydınlatmasını artırmak. Özellikle, başta kadınlarımız ve çocuklarımız için olmak üzere -önümüz kış, özellikle hava karanlıkken- kendilerini çok daha rahat bir şekilde evlerine atabilecekleri bir sistem getirmek. Oysa önümüzdeki tasarruf paketinde tamamıyla belediyelerin sokak aydınlatmalarından da bir tasarruf yapmasını istiyorsunuz ve bu tasarrufun boyutu da o kadar fazla bir şey değil.

O yüzden, çok da fazla uzun uzadıya konuşmaya gerek yok ama temel problemlerden bir tanesi şu: Birinizin, AK PARTİ'deki bir Bakanlığın aklına gelen bir şey diğer Bakanlığın stratejisiyle uyumsuz; ortaya tamamıyla karmakarışık, birbiriyle tutarsız bir program seti çıkıyor. Bu program setinin Türkiye'ye istediği o hedefleri getirmesi mümkün değil. Hedeflediğiniz beş yıllık, 100 milyar TL'lik programın katbekatını, 1,5 katını verdiğiniz vergi avantajıyla Çinli bir şirkete veriyorsunuz. Serbest bölgelerde doğrudan yabancı yatırımı çekmek için şirketi buraya çağırıyorsunuz ve diyorsunuz ki: "Kırk beş yıllıkına kurumlar vergisinden muafsiniz." Ondan sonra o şirkete kurumlar vergisi getiriyorsunuz. "Güvenli sokaklar" diye sokak hayvanlarının katledilmesine bir gerekçe gösteriyorsunuz, ondan sonra güvenli bir sokak için en önemli olan sokak aydınlatmasında belediyelerin elini zorlaştıracak önlemleri alıyorsunuz.

O bakımdan, benim gördüğüm şeylerden bir tanesi şu: Ya kafanız karışık ve hiçbir şekilde aranızda bir diyalog yok, bir koalisyon hükûmeti gibisiniz ya da bunları gerçekten hem bizim hem de halkın sinirini bozmak için yapıyorsunuz diyorum.

Meclisimizi saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti, CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Kayseri Milletvekili Sayın Baki Ersoy.

Buyurun Sayın Ersoy. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA BAKI ERSOY (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 156 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerine konuşma yapmak üzere Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi ve ekranları başında bizleri izleyen yüce Türk milletinin tüm fertlerini saygılarımla selamlıyorum.

Kamuda tasarrufların artırılması amacıyla titizlikle hazırlanmış olan bu teklifin konuşmama konu ikinci bölümünde Gelir İdaresi Başkanlığına bağlı birimlerde görev yapan gelir uzmanları ve gelir uzman yardımcılarının görev ve sorumluluklarının kanunla düzenlenmesi amaçlanmaktadır. Gelir İdaresi Başkanlığı taşra teşkilatının "defterdarlık" adı altında mevcut fonksiyonlarıyla yeniden teşkilatlandırılması ve Hazine ve Maliye Bakanlığı taşra teşkilatında görevli birimlerin Gelir İdaresi Başkanlığına bağlı olarak kurulan defterdara bağlı çalıştırılması yönünde yapılan teşkilat düzenlemeleri kapsamında bazı değişiklikler yapılması planlanmaktadır. Gelir İdaresi Başkanlığı taşra teşkilatında yer alan "vergi dairesi başkanı" unvanı "defterdar" olarak değiştirilmesinden vergi dairesi başkanlarının mevcut özlük haklarının devam ettirilmesini amacıyla düzenlemeler yapılmaktadır. Kaldırılan defterdar yardımcısı kadrolarında çalışan personelin Gelir İdaresi Başkanlığının taşra teşkilatında yer alan kadrolara atanması sağlanacaktır.

MASAK tarafından düzenlenen idari para cezaları için sulh ceza mahkemesi yerine idari yargı yoluna başvuru yönteminin uygulanması amacıyla düzenleme yapılmaktadır. Zira, idari para cezası uygulanan fiiller idare hukuku kapsamında uzmanlık gerektiren karmaşık ve teknik konulardır.

Deprem bölgesinde nüfusu azalan belediyeler için genel bütçeden alınacak payın azalmaması adına ilgili kanunda düzenlemeler yapılmaktadır.

102 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle devlet yardımları alanında Strateji ve Bütçe Başkanlığı yetkili merci hâline getirilmiştir. Bu sebeple, ilgili kanundaki Bakana yapılan atıfların Strateji ve Bütçe Başkanına yapılması ve aynı maddeye "Strateji ve Bütçe Başkanlığı" ibaresinin eklenmesi amaçlanmaktadır.

İller Bankası Anonim Şirketi yerel yönetimlere uygun faizli ve uzun vadeli finansman desteğini ve likidite döngüsünü kendi öz kaynaklarından sağlamaktadır fakat hâlihazırda, kanunen belirlenen sermaye tavanına ulaşılmıştır. Bu sebeple, yerel yönetimlere desteğin sürdürülebilmesi için sermaye tavanının artırılması da amaçlanmaktadır.

Mevcut kanunda yardımcılık dönemi dâhil vergi müfettişi olarak en az on yıl çalışan, yeterlik sonrası dönemde en az üç yıl performans değerlendirmesine tabi tutulan ve yapılan performans değerlendirmesinde başarılı olanların vergi başmüfettişi kadrolarına atanması öngörülmekteydi. Yapılacak düzenlemeyle yardımcılık dönemi dâhil vergi müfettişi olarak en az on yıl çalışan, vergi müfettişliğine atanma tarihi sonrasında en az altı yıl performans değerlendirmesinde başarılı olanların vergi başmüfettişi kadrolarına atanmaları hüküm altına alınmış, söz konusu düzenlemeden önce vergi başmüfettişliğine atanma şartlarını sağlayabilecek nitelikte olanlar için bir geçiş hükmü öngörülmemiştir. Maddeyle, söz konusu personelin geçmişe yönelik mali ve özlük hakları açısından hak doğurmadan mağduriyetlerinin giderilmesi amaçlanmaktadır.

Özel veya kamu ayrımı gözetilmeksizin her statüdeki kurum ve kuruluşlara ait yönetim kurulu, denetim kurulu ve benzeri organlarda görev alan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile işçiler dâhil, kapsama giren kurum ve kuruluşlarda istihdam edilen,

her statüdeki personele ve belediye başkanlarına, belediye meclis üyelerine ve il genel meclisi üyelerine kurum içi ve kurum dışı ayrımı yapılmaksızın, bu görevlerden sadece biri için ödeme yapılması ve bu kapsamda yapılacak ödemelere üst sınır getirilmesi de amaçlanmaktadır.

Anayasa Mahkemesinin iptal kararı da dikkate alınarak serbest avukatlar belirli güvencelerle tekrar MASAK yükümlüləri arasına alınmaktadır. Bu düzenleme Mali Eylem Görev Gücünün tavsiyesi bakımından da bir gereklilik arz etmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; avukatlarımızdan bahsetmişken seçim bölgem olan Kayseri’imizde görev yapan avukatlarımızdan makamımıza iletilen talepler doğrultusunda birkaç hususa da değinmek istiyorum. 1136 sayılı Avukatlık Kanunu’nda geçen “beş katı veya daha fazlası” ibaresinin “iki katı veya daha fazlası” olarak değiştirilmesi talep edilmektedir. Mevcut kanuna göre, bu kriterlerin altında kalan anonim şirketler ile yapı kooperatiflerinin sözleşmeli avukat bulundurma zorunluluğu bulunmamaktadır. Avukatlarımızın talep ettiği düzenlemeler yapıldığı takdirde “iki katı veya daha fazlası” teklifiyle esas sermaye miktarı 500 bin TL olan anonim şirketler avukat bulundurmak durumunda olacaktır.

6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun’da yapılması talep edilen değişikliklerle avukatlarımızın da hâkim ve savcılarımız gibi ateşli silah taşıyabilmeleri talep edilmektedir. Bu husus, almış oldukları davalar nedeniyle zaman zaman tehditlere maruz kalan avukatlarımızın can güvenliği hususunda oluşabilecek endişelerinin azalması açısından öncelikli talepler arasında bulunmaktadır.

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 324’üncü maddesinin (1)’inci fıkrasına “ödenmesi gereken” ibaresinden sonra “zorunlu müdafî görevlendirme kapsamındaki müdafilere de Türkiye Barolar Birliği tarafından yayımlanan avukatlık asgari ücret tarifesi beraat vekâlet ücreti” ibaresi eklenmesi talep edilmektedir. Harçlar ve tarifesine göre ödenmesi gereken avukatlık ücretleri ile soruşturma ve kovuşturma evrelerinde yargılamanın yürütülmesi amacıyla devlet hazinesinden yapılan her türlü harcamalar ve taraflarca yapılan ödemeler yargılama giderleridir. Avukatlarımız tarafından yapılması talep edilen düzenlemeyle birlikte zorunlu müdafîlik kapsamında görev alan avukatların vermiş oldukları emeklerinin karşılığı olan avukatlık asgari ücret tarifesinde belirtilen hususların ödenmesi sağlanarak avukatlarımızın maddi yönden güvencelerinin güçlendirilmesi sağlanacaktır.

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 324’üncü maddesinin (2)’nci fıkrasına “Zorunlu müdafî görevlendirme kapsamındaki müdafileri Türkiye Barolar Birliği tarafından yayımlanan avukatlık asgari ücret tarifesi uyarınca hükmedilen beraat vekâlet ücretinin tahsilinde barolar tarafından verilen görevlendirme belgesi vekâletname hükmünde sayılır.” ibaresinin eklenmesi talep edilmektedir. Söz konusu taleple beraat vekâlet ücretinin tahsilinde vekâletnamesi olmamasından kaynaklı olarak zaman zaman zorluklarla karşılaşması söz konusu olan avukatlarımızın zorunlu müdafî olarak görevlendirilmesi, görevlendirildiği dosyalarda görevlendirme belgesinin vekâletname olarak sayılmasıyla hakları ve alacaklarının tahsilinde kolaylık sağlanabilecektir. Adaletin temsilcisi olan, millî hassasiyetler çerçevesinde işini hakkıyla yapan avukatlarımızın taleplerinin mevcut imkânlar doğrultusunda ilgili devlet organlarımız tarafından cevapsız kalmayacağına inancımız tamdır. Şimdiden yapılacak tüm iyileştirmeler için de teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerimi noktalamadan önce bugün yapılan Türkiye Futbol Federasyonu seçimlerinde tarihî bir konuşma yapıp onurlu ve tavırlı bir duruş sergileyerek bizleri gururlandıran, sevdamız Kayserispor’un Başkanı kıymetli dostum Ali Çamlı Beyefendi’ye teşekkür ediyorum. Oyların çoğunluğunu alarak Başkan seçilen, Türk futboluna yakışır ve hakkaniyetli bir yönetim anlayışıyla futbolumuzu ileriye taşıyacağına ve yüksek başarılarla ulaştıracağına inandığım dostumuz İbrahim Hacıosmanoğlu’nu da tebrik ediyorum; Rabb’im hayırlı hizmetler yapmayı nasip etsin, ülkemize ve Türk futbol camiasına hayırlı olsun.

Bu duygu ve düşüncelerle Milliyetçi Hareket Partisi olarak söz konusu teklifi olumlu değerlendiriyor, destekliyor, vatanımıza ve milletimize hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Allah’tan niyaz ediyorum.

Genel Kurulumuzu saygılarımla selamlıyorum.

Sağ olun. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç.

Buyurun Sayın Oluç. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Sayın Başkan, sayın vekiller; öncelikle bir konuya değinmek istiyorum. Bizler tasarruf tedbirlerine karşı çıkmıyoruz, itiraz etmiyoruz, tam tersine, tasarruf yapılsın ancak bu tedbirler tasarruf tedbirleri değil, palyatiftir, yetmiyor “Esas meseleye girmiyorsunuz.” diyoruz yani sizin, bu iktidarın esastan kaçtığını söylüyoruz.

Tasarruf tedbirlerine karşı çıkan bir parti değiliz yani onun için “Niye tasarruf yapmak istiyorsunuz?” demiyoruz. Neden bunu şimdi söylüyorsunuz? Biz tasarruftan yana olmamıza rağmen bu kanun teklifine “hayır” oyu vereceğiz çünkü torba yasa teklifi yine karşımızda; 17 kanunda ve 2 kanun hükmünde kararnamede değişiklik öngörüyor, Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen hükümlerin düzenlenmesine ilişkin hükümler de içeriyor. Bu torba yasa teklifinde -kamuoyuna “tasarruf paketi” diye sunuldu ama- tasarrufla ilgili sadece 3 madde bulunuyor, onlar da yapılması gereken tasarrufları değil de ciddiye alınmayacak sonuçlar üretecek bazı adımları içeren maddeler yani bu, bir tasarruf paketi değil, bu, sözde tasarruf paketi, sözde tasarruf paketi. O nedenle eleştirimiz bu içeriklidir ve o nedenle de “hayır” oyu vereceğiz.

Şimdi, sayın vekiller “Kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılmasını sağlamak için bir tasarruf paketi getiriyoruz.” diyor bu iktidar. Ya, Allah’tan korkun, yirmi iki yıldır bu ülkeyi yöneten bir iktidarsınız, kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılmasını sağlamak için şimdi aklınıza bir tasarruf paketi getirmek mi geldi? Kim sizin elinizi tuttu? Kamu kaynaklarını etkin kullanmayın diye kim engel oldu size? Kim engel oldu da siz ülkeyi bu hâle getirdiniz; bir ekonomik krize yuvarladınız, işçinin, emekçinin, emeklinin, dar gelirlinin, ücretli çalışanın canına okuyan bir ekonomi modelini seçtiniz? Kim yaptırdı bunu size? Yirmi iki yıldır iktidarsınız, kimse yok sizi engelleyen, onun için ısrarla şunu vurguluyoruz: Kamuda tasarruf olması gerektir ve doğrudur ama tasarruf diye göz boyayan, aldatici düzenlemelerle halkın karşısına çıkmanızın da bir inandırıcılığı yoktur. Tasarruftan söz etmek istiyorsanız bütçe tercihlerini, bakın, tekrar söylüyorum, bütçe tercihlerini ve vergi yapısını köklü biçimde değiştirmek gerekiyor. Vergi yapısını tartışıyoruz şimdi, Plan ve Bütçede bir vergi paketi var, haftaya da onu burada konuşacağız, o konuda şimdi bir şey söylemeyeceğim onun için ama bütçe tercihlerinizle ilgili birkaç şey söylemek istiyorum çünkü bu teklif bütçe tercihlerine ilişkin hiçbir şey içermiyor, tasarrufla ilgili hiçbir şey gelmiyor. İşin gerçeği şu: Kamu kaynaklarını israf etmek üzere kurduğunuz bir ekonomik, politik anlayışın sonucunda kasada kaynak bırakmadınız, bu nedenle tasarruf paketleri hazırlamak zorunda kaldınız.

Hazine ve Maliye tarafından haziran ayında hazırlanan ve açıklanan bütçe harcama kalemlerine baktığımız zaman ne görüyoruz? Tasarruf yok, temsil ve tanıtım giderleri aynen devam ediyor, kira harcamalarındaki artış sürüyor, haziran ayı bütçe dengesi sonuçlarına göre bütçe açığında azalma görünmüyor yani tasarruf meselesinin tartışıldığı bugünlerde açıklanan ilk bütçe rakamları israfın sürdüğünü gösteriyor, fren yerine gaza basılmış hatta, bunu görüyoruz yani kamunun israf harcamaları arasında gösterilen bir diğer harcama olan kiralama işlemlerinin de son süratle devam ettiğini hep birlikte görüyoruz. Denetimsizlik, israf simgesi; neresidir bu? Saray, değil mi? Yani, hiçbiriniz cesaret edip de Cumhurbaşkanına “Bu sarayın harcamaları uçuştu gidiyor;

bunu bir durdurmamız lazım.” demediğiniz için saray harcamaları aslında büyük bir israf olarak devam ediyor. Çeşitli rakamlar veriliyor, “Bir dakikalık harcaması 2 asgari ücretlinin maaşını aşıyor, en düşük 4 emekli maaşına yaklaşıyor.” vesaire vesaire, hesaplamalar yapılıyor “Saatte şu kadar, ayda bu kadar.” diye; saray harcamaları en büyük israf kalemi olarak varlığını sürdürüyor.

Bir araştırma yapılmış, o araştırmaya göre Cumhurbaşkanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığı, bu ikisinde hem 2023'te hem 2024'te enflasyonun üzerinde harcama artışı olmuş yani tüketici enflasyonunu yüzde 71-72 civarında baz alırsak eğer, mesela Cumhurbaşkanlığının harcamaları ilk altı ayda -2023'te ve 2024'te özellikle- yüzde 176 artmış, yüzde 72 kabul edersek yüzde 176 artmış; Diyanet İşlerinin harcamaları yüzde 137 artmış; MİT'in yüzde 106 artmış; Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin yüzde 99 artmış; devam ediyor böyle. Artmayan ne var? Daha doğrusu, enflasyon oranının altında artan ne var? Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı. Neden? Çünkü iki Bakanlık da işçileri, emekçileri, dar gelirliileri ilgilendiren, sosyal harcamaları ilgilendiren bakanlıklar; orada enflasyonun altında harcama artışı var ama diğerlerinde tam tersi. Dolayısıyla, durum belli aslında yani esas israfın nerede olduğu belli.

Şimdi, “Bütçe tercihlerine hiç dokunmuyorsunuz.” dedim ya, iki üç tane de bütçeden örnek vermek istiyorum: Yandaş kuruluşlara transfer paraları, bütçede, önemli. Dokunuyor musunuz? Dokunmuyorsunuz yani sizin iktidarınızın yanındaki vakıflara, derneklere yapılan transferler konusunda en ufak bir kalem oynamıyorsunuz, asla.

“Vergi harcamaları” adı altında aslında sermaye gruplarına peşkeş çekilen harcamalar bütçede 2,2 trilyon; hadi bunun 500-600 milyarı gerekli olan işler, 1,5 trilyon “vergi harcaması” adı altında sermayeye peşkeş çekilen bir rakam var. Dokunuyor musunuz? Yo, dokunmuyorsunuz, hiç dokunmuyorsunuz; şimdi, vergi paketinde de yok orası.

Peki, başka ne var? Ülke bütçesinin yaklaşık yüzde 11'i savunma ve güvenlikçi politikalara harcanıyor; yüzde 11'i yani yoksulluğun, sefaletin, işsizliğin tarihin en yüksek seviyelerine çıktığı günümüzde sefaleti ve yoksulluğu kaldıracak yatırımlar yerine savaşa, silahlanmaya, güvenlikçi politikalara devasa kaynaklar ayrılıyor. Buna dokunuyor musunuz bütçe tercihlerinde? Yo, onu da görmezden geliyorsunuz -bunu da bir kenara koyalım- savaş ve silahlanma konusunda dört nala devam ediyorsunuz her şeye.

Peki, ülkenin geleceğini ipotek altına alan geçiş garantili köprü ve otoyollar, yap-işlet-devret modeli, KÖİ'ler; bu konuda herhangi bir tasarrufta bulunuyor musunuz bütçe tercihlerinizde? Onu da yapmıyorsunuz; tam tersine, yandaş şirketlere, firmalara, holdinglere her türlü kolaylığı sağlamaya devam ediyorsunuz, bütçe kaynaklarını oraya aktarmaya devam ediyorsunuz. Bu konuda da herhangi bir tasarruf yok. Dolayısıyla toptan baktığımızda, yapılması gerekenlerin hiçbirini yapılmıyor tasarruf adına, hiçbir etkisi olmayacak şeyleri de tasarruf diye topluma yutturmaya çalışıyorsunuz.

Şimdi, son bir konu var değinmek istediğim bu paketdeki maddelerle ilgili: Madde 29, çoklu maaş meselesi. Şimdi, sayın vekiller, burada bu çoklu maaş meselesini geçen dönem de bu dönem de defalarca konuştuğunuz yani kamu kurumlarında çalışıp da çoklu maaş alanlar meselesi. Önce reddettiniz, sonra belgelerle buraya gelindiği için iktidar partisi bunu reddetmekten vazgeçti, susmaya başladı. Fakat şimdi değişik bir şey olmuş; bir kanun teklifi geldi, içinde bir madde var, 29'uncu madde ve o madde de çoklu maaşla ilgili “Kamu kurumlarında görevlendirilen kamu personeli için çoklu maaş olmaz.” diyor ve diyor ki: “Bir maaş, bir de huzur hakkı olarak 98 bin lira.” Kamu personeli için, kamu kurumlarında görevlendirilen kamu personeli için bu geçerli. Peki, bunu Komisyon da tartıştı. Bu Komisyon'daki tartışmada neredeyse hani Milliyetçi Hareket Partisi dâhil olmak üzere hatta AK PARTİ'nin içinde bazı vekiller de dediler ya “Bu konuda doğru söylüyor muhalefet.” diye. Gelecekte önümüze değişiklik önerisi, gelmedi; Komisyon da aynı nasılsa son hâli de o şekilde geldi çoklu maaş konusunda. Ya, böyle bir şey olabilir mi? Kamu kurumlarında kamu görevlisi olarak kamudan görevlendirilmiş olanlara tek maaş huzur hakkı, o da tartışmalı bir kısmı ama özel olarak, özel...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Tamamlıyorum.

Ama kamu görevlisi olmadan görevlendirilenler çoklu maaş alabilecek yani 5 tane ayrı kamu kurumunda görevli bir kişi eğer kamu görevlisi değilse, kamudan gelmiyorsa çok sayıda maaş alabilecek; bunu değiştirmiyorsunuz ya, bunu resmîleştiriyorsunuz, kanunlaştırıyorsunuz bunu. “Olmaz bu.” dedik, “Değiştireceğiz.” dediniz, gelmedi. Peki, gelmeyecek mi, gelmeyecek mi? Ya, toplumda bu kadar açlık varken siz “Emeklinin maaşını 10 bin liradan 12.500 liraya çıkardık.” diye gerim gerim gerinirken, asgari ücret 17 bin lira da takılmış kalmışken çoklu maaş kanunlaştırıyorsunuz ve “Kamudan gelmiyorsa, kaç tane yerde çalışıyorsa o kadar maaş alabilir.” diyorsunuz. Ayıptır, utanın ya! Bunu değiştirin, ayıptır, utanın! (DEM PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Cavit Arı.

Buyurun Sayın Arı. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Cumhurbaşkanlığı tarafından 17 Mayıs 2024 tarihinde tasarruf tedbirleriyle ilgili bir genelge yayınlandı. Amaç olarak da kamu kaynaklarında maksadına uygun azami tasarrufun sağlanması, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanımına ilişkin olarak tedbirler olarak açıklandı. Öncelikle şunu söylemek gerekirse, bu ülkede tasarruf tedbirlerine ihtiyaç var mı? Evet, var. Ama bunu uygulaması gereken kim? Yirmi iki yıllık iktidar. Önce siz kamu kaynaklarını geliştirecek, hoyratça, hesapsız kitapsız ve acımasız bir şekilde kullanmaktan vazgeçin de görelim. Kendiniz en tepeden en alta kadar israfın içindesiniz. Lüks araçları beğenmeyen, özel uçaklardan inmeyen, şatafattan geri durmayan, devlete acımayan, kamunun kaynaklarını kendi siyasetine harcayan bir anlayışla karşı karşıyayız. Kamu kaynakları bol keseden harcanırken çalışanına, emeklisine hak ettiğini vermeyen bir iktidarla baş başayız. Zaten can çekişen emeklimize açıkladığınız artışla, hele ki en düşük emekli maaşının 12.500 TL olarak açıklanmasıyla zorda olan emekli iyice kaderine terk edilmiştir. Başta emekli olmak üzere, çalışan, çalışamayan, işçi, işsiz size bunun hesabını sandıkta soracaktır.

Görüşülmekte olan kanun teklifinde, kamu kurum ve kuruluşlarının harcama ve uygulamalarının tasarruf tedbirlerine uygunluğunun idarelerince veya Hazine ve Maliye Bakanlığınca izlenmesi ve denetlenmesi ve sonucunda gerekli disiplin işlemlerinin yapılarak Cumhurbaşkanına bildirilmesi şeklinde bir kanun maddesinden bahsediyoruz. Kamuda kaynakları boşa harcayan genel idare olursa, bugüne kadar olduğu gibi bakanlar gökdelen binaları kiralamaya devam ederse, kamu-özel iş birliği projeleriyle devleti zarara sokmaya devam ederse, yanlış yatırımlarla maliyetler katlanır ise bunun denetimini ne kadar tarafsız yapacaklar, kim yapacak? İşte, zaten bugüne kadar siyasi ayrımcılık yapan iktidar mensupları kendileriyle ilgili oldu mu sesini çıkarmayacak, kılını kıpırdatmayacak. Ancak son yerel seçimde büyük başarıyla kazanılan 411 Cumhuriyet Halk Partili belediye başta olmak üzere, muhalefet tarafından kazanılan belediyeleri çalıştırmamak için bu tasarruf genelgesini çıkarmaya çalışmaktasınız.

Tasarruf genelgesiyle direkt mağdur edilen üç grup var. İlk önce, saydığım şekilde, Cumhuriyet Halk Partili belediyeler

başta olmak üzere, muhalefet belediyelerini çalıştırmamak adına çıkarılmış bir genelgeden bahsediyoruz. İkinci grupta ise desteğe ihtiyacı olan kesimler, örneğin, servise binmek zorunda kalan çalışanlar, lojmanda oturmak zorunda olan kamu çalışanları, çocuklarını kreşe vermek zorunda olan anneler gibi sayabileceğimiz çok sayıda emekçi kesimler. Üçüncü grup ise basınımız ve özellikle de yerel basınımız bu tasarruf genelgelerinden etkilenmekte.

Tasarruf genelgesinde deniliyor ki: "Yeni lojman, memur evi, kamp, kreş, eğitim, dinlenme ve benzeri sosyal tesis ile tesisler ve bunlarla ilgili arsa ve arazi satın alınmayacak, kiralanmayacak, yeni inşaatla başlanmayacak." Özellikle de kreş açılmasının önlenmesiyle sosyal hayata ve ekonomik çalışma hayatına dâhil olmak isteyen kadınlar engellenmekte, mağdur edilmekte. Ayrıca, ekonomik durumu iyi olmayan ailelerin çocuklarını bilhassa Cumhuriyet Halk Partili belediyelerin yaptıkları kreşlere vermelerinin önüne geçmeye çalışmaktasınız.

Yine "lojman ve sosyal tesislerin ekonomiye kazandırılması" diye bir husus daha var. Peki, soruyorum size: Lojman ve sosyal tesisleri ekonomiye nasıl kazandıracaksınız? Türkiye'de 200 bin kadar bulunan lojmanları mı satacaksınız, sosyal tesisleri mi satacaksınız? Bakın, bu lojmanlar zaten ekonomik durumu iyi olmayan çalışan kamu personeli burada uygun fiyatlarla kalsın diye yapılmış, sosyal tesisler de yine aynı şekilde kamu personelinin uygun, ucuz bir şekilde tatil imkânı olsun diye yapılmış ama siz şimdi tasarruf genelgesi bahanesiyle şimdi bunları satmanın yolunu aramaktasınız. Bakın, Antalya'da Lara bandını bilenler bilir, orada Özel İdare, TRT, PTT gibi çok sayıda kamu kuruluşunun kampı varken bugün bir bir onları satmaya başladınız. Şimdi, kamu kurum mensupları kamp yerlerini kaybederken şimdi geri kalanlarını da bunu bahane ederek satacaksınız.

Ayrıca yine "lojman kiralatmanın ve sosyal tesis ücretlerinin rayiç bedeller dikkate alınarak yeniden belirlenmesi" diye bir hüküm daha var. Soruyorum... Şimdi, bir kamu personeli lojman kullanmayı hak etmişse, gerçekten hak ederek orada oturması gereken kamu personelinin -zaten kiralatma çok yüksek, bugün neredeyse ülkenin şehirlerinde 15 bin TL'den aşağıya kira kalmamış- işte orada oturma hakkı olan, zor durumda olan kamu personelinin oturacağı bir lojman varken şimdi siz oradaki kirayı da piyasayla aynı rayiç duruma çıkarmayı hedefliyorsunuz; böylelikle de zaten zor durumda olan kamu personeli daha da zor duruma düşecektir.

Aynı şekilde, çalışanın işine düzenli bir şekilde gidip gelmesini sağlayan, toplu taşıma araçlarında yoğunluğu azaltan, trafik sorununu en aza indirmeye çalışan personel servislerinin yasaklanması da yine aynı şekilde kamuda çalışanları zor duruma sokacaktır.

Son olarak, kamu kurum ve kuruluşlarınca mevzuattan kaynaklanan, zorunluluklar gereği yapılan ve kurum faaliyetleriyle doğrudan ilgili olarak tanıtım giderleri hariç olmak üzere basın ve yayın organlarına ilan ve reklam verilemeyeceğine, kamu kurum ve kuruluşlarınca hiçbir şekilde günlük gazete alımı yapılmayacağına, görev alanıyla ilgili olmayan yayınlara abone olunamayacağına dair getirilen bir kısıtlama var. Bakın değerli arkadaşlar, bu düzenleme demokrasinin vazgeçilmezi olan özgür basının sesinin kısılmasına yol açacaktır. Bu, demokrasiye aykırı bir durumdur. Zaten zor durumda olan, can çekişen özellikle de yerel basın bu yasaklamaya daha da zor duruma düşecektir. "Tasarruf tedbiri bahanesiyle basın susturulamaz." diyorum.

Değerli arkadaşlar, bu düzenlemede İller Bankası AŞ'nin sermayesinin 9 milyardan 60 milyara çıkarılmasıyla ilgili bir teklif daha var. Evet, biz bu teklifi destekliyoruz, İller Bankasının sermayesinin artırılması gerekir, doğrudur ancak şunu da belirtmem gerekir: Bakın, İller Bankasına aktarılan kaynak bir kamu kaynağıdır, genel bütçedendir ve hepimizin vergileriyle toplanan bir paradır ancak gelin görün ki İller Bankası, iktidarın özellikle muhalefet belediyelerine karşı kullandığı bir silah hâline dönüşmüştür. Şöyle ki: İller Bankasından bugün başta CHP'li olmak üzere muhalefet belediyeleri istediği krediyi alamıyor, istediği proje desteğini alamıyor. Bu kamu kaynağı, kamu kurumunun vermesi gereken bu krediler sadece iktidara bağlı belediyelere gidiyor. Evet, İller Bankasının bütçesi artırılsın ama burada uyarlamak istiyorum, hem iktidarı uyarıyorum hem İller Bankası yetkililerini uyarıyorum: Bu bütçe, sizin babanızın bütçesi değil. O nedenle, doğru düzgün, adil, eşit bir şekilde bu bütçenin bütün belediyelere aktarılmasına destek olun, yardımcı olun.

Bakın, bir rakam vereyim: 2021 yılında bir proje desteğinden AK PARTİ'li belediye 60, il özel idare sayısı 33, kayyum belediye 4, MHP'li belediye 4, CHP'li belediye 1 proje desteği alabilmiş. Yazık değil mi, günah değil mi? Nerede kaldı adalet? İşte kamu kaynağını böyle siyasi ayrımcılıkla kullanmaktasınız, bu ayrımcılığa son verin diyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAVİT ARI (Devamla) – Başkanım, bitiriyorum, son bir cümle.

BAŞKAN – Buyurun.

CAVİT ARI (Devamla) – Son olarak, değerli arkadaşlar, bakın, Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği bir düzenleme var. Bu düzenleme de şüphe ya da şüpheyi gerektirecek bir durumun mevcut olması hâlinde bu durumun MASAK'a bildirilmesiyle ilgili avukatlara yüklenen bir sorumluluk. Bu husus Anayasa Mahkemesi tarafından esastan iptal edildi ancak ısrarla bu konuda avukatlara bir yükümlülük getirilmeye çalışılmaktadır. Bu husus, öncelikle Anayasa Mahkemesi kararı gereğince doğru değildir, Anayasa'ya aykırıdır; bir. İkincisi, Avukatlık Kanunu'nda avukatın sır saklama yükümlülüğü çok açıktır, nettir. Avukatlık mesleğinin en önemli özelliği sır saklamaktır, o nedenle bu düzenlemenin avukatlar açısından doğru olmadığını ifade ediyorum. Bu düzenlemenin avukatlar adına geri çekilmesini talep ediyorum.

Hepinize saygı ve sevgiler sunuyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin ikinci bölümü üzerinde şahısları adına ilk olarak Karabük Milletvekili Sayın Cevdet Akay. (CHP sıralarından alkışlar)

CEVDET AKAY (Karabük) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. Söz konusu kanun teklifinin ikinci bölümü üzerinde şahsım adına söz almış bulunmaktayım.

Şimdi, öncelikle, Mayıs ayının ortalarında bir tasarruf genelgesi çıktı, bu tasarruf genelgesiyle de kamuda israfın önlenmesine çalışıldı. Genelgeyle olmayan konularla ilgili de ilgili kanun teklifiyle kanun maddeleri buradan, Meclisimizden geçirilmeye çalışıldı. Şimdi, şöyle bir baktık, genelgeyle beraber gerekli tasarruflar yapıldı mı? Kalem kalem baktığımız zaman, temsil, ağırlama giderleri dâhil kamu kurumlarına, bakanlıklara, kamu bankaları da dâhil bütün kurumlara alınan, örneğin lüks araç alımlarında da bir tasarruf görmedik. Bununla ilgili de genelge çıktıktan bu yana, bu tip harcamalarla ilgili veya alınan lüks araçlarla ilgili bilgi soruyoruz, cevap alamıyoruz. Şöyle -devam edecek olursak- burada bu tasarruf tedbirleriyle ilgili, özellikle vergi harcamalarıyla ilgili yani vergi muafiyet ve istisnalarının uygulanması sonucunda -kamunun, devletin vazgeçtiği vergi alacaklarından bahsediyorum- külfetin ne kadar olduğuyla ilgili soru soruyoruz. 2023'te baktık, 1 trilyon 477 milyarlık bir vergi harcaması var, 2024 için de 2,2 trilyon olacak. Burada, muafiyet ve istisnalarla ilgili, maalesef, gerekli tasarrufların yapılmadığını görüyoruz. Daha önce de baktık, buradaki muafiyet ve istisnaları da en çok alan, bu yandaş müteahhitler dediğimiz kurumlar oluyor. Bunlar, özellikle vergi, resim, harç istisnası belgesi olarak, bu belgeleri de Ticaret Bakanlığından alarak vergi muafiyet ve istisnalarını uygulayıp hiç vergi ödemiyorlar. Biliyorsunuz, bunlar 44 civarında firma, sadece 7 tanesi vergi matrahı beyan etmiş, beyan ettiği vergi matrahıyla ilgili de 2,8 milyar civarında bir vergi tahakkuk etmiş.

2020 yılının Ekim ayında, o zaman Mersin Milletvekiliydi, şimdi Grup Başkan Vekilimiz Ali Mahir Başarır Ticaret

Bakanlığına bir soru sormuş: "Bu firmalar kimler, ne kadar vergi muafiyetiyle ilgili istisna belgesi alıyorlar?" Cevap vermiş Sayın Ruhsar Pekcan Bakanımız: On yılda Cengiz İnşaat 30 kez, Kolin İnşaat 36 kez, MAKYOL İnşaat 24 kez, Limak İnşaat 19 kez, Kalyon Holding de 19 kez bu belge verilmiş. Yani o kadar çok vazgeçilen vergi var ki. Vergi vazgeçilmesini de bir tarafa bırakıyoruz, burada şöyle de bir konu var, bunlarda özellikle varlığa dayalı menkul kıymet ihracı uygulaması var. Türkiye Varlık Fonunda da burada 10'uncu maddede verdik, biliyorsunuz, Maliye Bakanlığının yetkisiyle özel tertip devlet iç borçlanma senedi çıkarıyorlar. Bu yöntem de Bütçe Kanunu'nun 12'nci maddesiyle, ilgili hazine garantileriyle beraber 16,6 milyar dolar; 8 tane KÖİ projesinin sadece otayoluyla ilgili kullanılan kredilerden bahsediyoruz, bunlar çok ciddi rakamlar. Bu tip uygulamalardan, bu tip israflardan vazgeçilmiyor, bu tip tasarruf tedbirleri uygulamıyor vergi harcamalarıyla ilgili fakat bir taraftan da dar gelirinin ücretlerinin üzerindeki vergi yükü artırıyor. Gelir dağılımındaki bozukluk bir yana, vergi adaletinin sağlanması açısından da dolaylı ve dolaysız vergilerle ilgili bu kanun teklifinde olumlu yönde bir değişiklik görmüyoruz. Dolaysız vergilerin artırılması gerekirdi, artırılmıyor ve aynı şekilde uygulanmaya devam ediyor. Kayıt dışının vergilendirilmesiyle ilgili de bir şey görmüyoruz. Gayrisafi yurt içi hasılanın üçte 1'i kadar kayıt dışı ekonomiden bahsediliyor, 300 milyar dolar civarında. Şimdi, bunun düzgün vergilendirilmesi yapıldığında inanın -bizim 2024'teki faiz giderimiz 1 trilyon 254 milyar- burada sadece bu faiz giderini karşılayacak tutarda vergi tahsilatı mümkün olur; bu da mümkün değil, bu tahsilatın da yapılmadığını görüyoruz; bu kanun teklifinde de buraya yönelik de bir düzenleme yapılmamıştır.

Yine, burada 29'uncu madde önemli, biliyorsunuz "çoklu maaşlar" dediğimiz bir sistem. Şimdi, kamu çalışanlarının, kamu görevlilerinin, memurlarının, yöneticilerinin birden fazla yerde yönetim kurulu üyesi, danışma kurulu üyesi, tasfiye kurulu üyesi gibi görevler alması durumunda bir sınırlama getiriliyor; o da asıl görev yaptığı yer haricinde 98 bin 42 TL'lik bir sınırlama.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

CEVDET AKAY (Devamla) – Şimdi, burada da muallak bir durum var. Türkiye Varlık Fonu şirketlerindeki görev alan bu yöneticiler veya Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunda görev alan bu yöneticiler 3-4 yerde olursa acaba sınırlamaya tabi olacak mı? Örneğin, ben Karabük Milletvekiliyim, KARDEMİR var. KARDEMİR Yönetim Kurulu üyesi yapan bir kişi hem kamu görevlisi, üst düzey yönetici diyelim bir taraftan TELEKOM'da yönetim kurulu üyesi diyelim bir taraftan da KARDEMİR'de, sadece 1 yerden mi alacak, 2 yerden mi alacak? Bence 3 yerden alacak çünkü yüzde 50'nin altında kamu iştiraki olan yerlerle ilgili bu kanunda açıklık yok. Yani kamu görevlileri kamu kurumunun iştiraki yüzde 50'nin altındaysa bu sistemde devre dışı kalıyor, yine birtakım yöneticiler, bakan yardımcılar da devre dışı kalıyor, Cumhurbaşkanlığındaki başkanlıklar ve ofislerde görev alanlar da devre dışı kalıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CEVDET AKAY (Devamla) – Teşekkür ederim. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına ikinci konuşmacı Balıkesir Milletvekili Burak Dalgın. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BURAK DALGIN (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri şahsım ve DEVA Partisi adına saygıyla selamlıyorum.

Önümüze tasarruf paketi adıyla gelen şey aslında bir torba kanun, içinde doğal gaz alımından elektrikli araç teşviklerine kadar her şey var. Gelin, biz de bu vesileyle ekonominin genelini bir bakalım.

Şimdi, ekonomi bir denize benzer. Bu işin bir yüzeyi var, bir suyun kendisi var, bir de dipte ne olduğu var. Yüzeyde televizyondaki sayılar var, döviz kuru var, faiz oranları var. Sayın Hazine ve Maliye Bakanı da genelde bunlardan bahsetmeyi seviyor; biliyorsunuz, konuşmalarında milyarlar, dolarlar, yüzdeler, baz puanlar uçuşuyor. Biz bunların enflasyon verisini bir ele alalım isterseniz. TÜİK'e göre enflasyon geçen sene yüzde 40'tı, bu sene rasyonel ekonomi politikası başladı, yüzde 70 oldu. Şimdi, önümüzde 2 tane seçenek var, sadece 2 tane seçenek var; ya program başarısız, enflasyon yüzde 40'tan yüzde 70'e çıktı veya geçen seneki yüzde 40 doğru değildi. Eğer geçen seneki yüzde 40 doğru değilse bunun hesabını Hükümet kimden soracak? Çok açık söyleyeyim: Enflasyon hırsızlıktır ama enflasyonu düşük göstererek emeklinin, memurun, dulun, yetimin, asgari ücretlinin rızından çalmak katmerli bir hırsızlıktır.

Gelelim suyun içine, reel sektöre yani organize sanayi bölgelerine, küçük sanayi sitelerine, esnaf çarşılarına. Şimdi, burada 1 tane değil, 3 tane girdap var, 3 tane girdap; biri kredi kıtlığı; ikincisi, yüksek faiz; üçüncüsü de tahsilat sıkıntısı.

Kredi kıtlığıyla başlayalım: KOBİ kredileri hacmi geçen seneden bu seneye yüzde 30 artmış. Enflasyonunun yüzde 70 olduğu memlekette bu aslında bir daralma demek. Yüksek enflasyon ortamında işletme sermayesi ihtiyacı artıyor ama KOBİ kredileri daralıyor. İkincisi, hasbelkader bulunan paranın çok pahalı olması. KOBİ kredilerinin maliyeti yüzde 50'nin üzerinde, ticari kredi faizleri yüzde 65'in üzerinde, esnaf kefalet kredileri daha ucuz ama onların da fiyatını 2'ye katladınız. Yani "Faiz haramdır." diye çıktığınız yol, "Nas var, nas!" diye çıktığınız yol, "Bize yetkiyi verin, bakın faizle nasıl mücadele ediyoruz!" diye çıktığınız yol, bakın, bizi nereye getirdi? Fahış fiyata mal satmakla suçladığınız esnafı fahiş faize muhtaç ettiniz. Türkiye'nin üretici kapasitesini tefecilerin eline muhtaç ettiniz. "Faiz lobisi nerede?" diye herkes merakla soruyordu, faiz lobisi bulundu, Hükümetin ta kendisiymiş!

Üçüncüsü, tahsilat sıkıntısı. Arkadaşlar, şirketler kârsızlıktan değil, nakitsizlikten batır. Bakalım tahsilatta ne oluyor? Karşılıksız çek oranları iki yılda neredeyse 2 katına çıktı. Bu yılki ilk beş aydaki çıkan karşılıksız çek miktarı geçen yılın tamamı kadar. Toplam icra ve iflas dosyası sayısı 40 milyon, bunun 14 milyonu geçen sene devreye girdi yani millet icra takibinden iş yapmaya fırsat bulamıyor. Bu yılın ilk beş ayında 10 bin tane şirket kapandı, geçen yıla göre yüzde 30'luk artış; kurulan şirket sayısı yüzde 15 aşağıya indi yani hür teşebbüsümüz büyüyeceğine, gelişeceğine, serpileceğine küçülüyor.

Bir de sonuç olarak suyun dip dalgası var, derinlerde ne oluyor? Orada koskoca bir vasatistan görüyoruz çünkü Hükümet vatandaşımızı fakirlikte eşitliyor, ücretler giderek asgari ücrete yaklaşıyor. Gene devletin tarifine göre vasıflı ve yüksek vasıflı personelin aldığı maaş asgari ücretin 3 katıydı bundan on sene önce, vasıflı olunca daha çok kazanıyorsunuz, şu anda bu 2 kata indi. Beş sene önce ortalama emekli aylığı en düşük emekli aylığının 2 katıydı, yüksek prim ödeyen daha çok kazanıyordu, daha çok maaş alıyordu, şu anda ancak yüzde 15 fazla alıyor. Yani herkesi aşağıya doğru, vasata doğru, fakirliğe doğru ittiniz. Bu da yetmezmiş gibi Hükümet vatandaşın hayallerini çalıyor. Orta direğin geleneksel hayali bir ev, bir araba hedefiydi, hayal oldu. İşini büyütme isteyen KOBİ'nin ümidi hedefti, hayal oldu. Girişimci olmak isteyen, katkı sunmak isteyen gencin hedefi hayal oldu. Milletimizin ufkunu ısrarla daraltıyorsunuz.

Son olarak vatandaşlarımıza sesleniyorum: Lütfen moralinizi bozmayın; yalnız değil, yenik değil, çaresiz hiç değilsiniz. Bu vasatlıktan, bu kötü yönetimden inşallah hep beraber kurtulacağız.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Soru-cevap işlemi yoktur.

İkinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi ikinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

16'ncı madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 156 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsa Mesih Şahin

Necmettin Çalışkan

Şerafettin Kılıç

İstanbul

Hatay

Antalya

Mahmut Arıkan

Mesut Doğan

Mehmet Karaman

Kayseri

Ankara

Samsun

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) - Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önerge hakkında söz talep eden Kayseri Milletvekili Mahmut Arıkan.

Buyurun Sayın Arıkan. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

MAHMUT ARIKAN (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Biraz önce yapılan seçimlerde Türkiye Futbol Federasyonu Başkanlığını kazanan İbrahim Hacıosmanoğlu'nu tebrik ediyorum. Yaptığı ilk açıklamada "Ben kazanmadım, futbol kazandı." cümlesinin arkasında da durmasını özellikle temenni ediyorum.

"Tasarruf" kelimesi hepimizin hoşuna giden bir kelime. Türk Dil Kurumuna göre "tasarruf" kelimesi "kullanma yetkisi" anlamına geliyor, Ahmet Vefik Paşa'ya göre "idareli kullanma" anlamına geliyor. AK PARTİ yıllardır bu "tasarruf" kelimesini "kullanma yetkisi" olarak idrak etti ve bunu da sonuna kadar kullandı. Hazine boşalınca bir anda "idareli kullanmak" anlamı akıllara geldi, itibardan tasarruf olmayacağı için kendilerine dokunmayacak her alanda tasarruf kararı alındı. Neyi neyden koruyor bilinmez ama şimdi "tasarruf" kelimesinin arkasına bir de "tedbir" kelimesi eklendi ve bir kanun teklifi olarak karşımıza geldi. Bunun için söylenecek tek bir şey var: Tasarruf sonda değil başta yapılır, tasarruf tedbir kararıyla değil icraatla yapılır ancak böylece iğneyle toplanan kepçeyle israf edilmez. 2021'de bunu görmüştük, yine umudumuz yok, yine başka mağduriyetlerin doğacağı yeni bir uygulama olarak bu da tarihe geçecek.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz öyle bir hâle geldi ki hemen hemen her gün hem iktidar milletvekilleri hem de muhalefet milletvekilleri mağdur gruplar tarafından ziyaret ediliyor. Güzel şehrimiz, memleketim Kayseri de maalesef skandallarla gündeme gelmekte. Öncelikle bu durumdan duyduğum üzüntüyü ifade etmek isterim. Geçen günlerde AK PARTİ Genel Başkan Vekilinin kendisine karşı Kayseri'de bir protesto eylemi gerçekleşti. Bu olay medyada epey yer buldu. Peki, bu olayın aslı nedir? Niçin hemşehrilerimiz bu eylemi yapmak zorunda kaldılar? Değerli arkadaşlar, bu eylemin arkasında hazin bir hikâye, hazin bir mağduriyet, yine bir yönetim krizi var. Konu, kooperatif mağdurları. Onların bugün tapuları var ama evlerini kaybetme tehlikesiyle karşı karşıyalar. İlgili Bakanlığın 2004-2005 yıllarında ana sözleşmeyi değiştirme onayına ve değişikliğe binaen bu kooperatif mağdurları gitti, kesin maliyet bedellerini ödedi, tapularını aldılar. İki yıl önce Kooperatifler Kanunu'na geçici bir madde eklendi, ilgili geçici madde Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edildi ve madde yasadın tekrar çıkarıldı. Şimdi, bu uygulamalardan sonra mağduriyetin çözülmesi beklenir ama öyle olmadı. Hukuksuzca yapılan uygulamalar nedeniyle kooperatif mağdurları tekrar tekrar aidat ödemek zorunda, kira ödemek zorunda, ara ödeme yapmak zorunda kaldılar. Kesin maliyetleri ödeyen vatandaşlarımızın evlerine, araçlarına, arabalarına hacizler konuldu, hatta bir kısmının evleri satışa çıkarıldı, aileler dağıldı. Üyelerin içinde maalesef intihara kalkışanlar dahi oldu. Buradan sizlerle intihara kalkışan bir kooperatif mağdurunun yazdığı mektubun son cümlelerini paylaşmak istiyorum: "Kooperatif davasını kaybettim. Tüm birikimim bu kooperatife gitti. Külliye'nin önünde kendimizi yakınca mı bizi duyacaksınız ve mağduriyetimizi anlayacaksınız? Kararlıyım, belki benim intiharım sesimizi duyuracak ve diğer mağdurlar kurtarılacak. Elveda!" dedi.

Kıymetli milletvekilleri, bu cümleler çaresiz bir babanın feryadıdır, bu mağduriyeti de ancak yaşayan bilir. Şimdi, bizim görevimiz sağlıklı bir çalışmayla kalıcı bir yasa çıkararak bu insanların problemlerini çözmek olmalıdır; bu çözümün adresi de Meclistir, bunu yapacak olan iktidarın bürokrati değil Meclistir. 5 bine yakın aile, kooperatif mağduru olarak bugün mücadelelerini vermekteler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

MAHMUT ARIKAN (Devamla) – Değerli milletvekilleri, ayrıca, Kayseri'de yaşanan bu kriz hızlı bir şekilde diğer şehirlere de sıçramaktadır, şu anda Sivas'ta ve Kocaeli'de de bu mağdurların sayısı hızlı bir şekilde artmaktadır.

İktidar partisini Anayasa Mahkemesinden dönen bu uygulamayı kaldırmaya ve mağduriyetleri çözmeye davet ediyoruz. Kooperatif mağdurları hazır, Meclis hazır; sıra sizde diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Güzelmansur, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

60.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hataylı firmaların KOSGEB'in iş geliştirme desteklerinden yararlanamadıklarına ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hataylı firmalar KOSGEB'in iş geliştirme desteklerinden yararlanamıyorlar çünkü sistemde beyannameleri görünmüyor. Beyannameler neden görünmüyor? Çünkü deprem bölgesinde beyanname verme yükümlülüğü 31 Ağustos'a kadar uzatıldı. Hem beyanname ertelemesi yapıp hem de destek ve teşviklerden yararlanma süresince beyanname ibrazını koyarsanız bundan hiçbir deprem bölgesi firması yararlanamaz, nitekim de yararlanamıyorlar.

Buradan yetkililere sesleniyorum: KOSGEB iş geliştirme desteklerinde deprem bölgesi firmaları için beyanname yerine ticaret odası kaydı, nizamname ve benzeri bir evrak prosedürünü uygulayın, mevcut sistemi deprem bölgesinin gerçeklerine göre düzenleyin. Aksi hâlde, Hatay'da yatırımı, istihdamı, ekonomiyi ayağa kaldıramazsınız. Deprem bölgesinde hayati önemde olan KOSGEB'in desteklerini kolaylaştıracak düzenleme yapın.

Teşekkür ederim.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

2.- İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar ve Sakarya Milletvekili Ertuğrul Kocacık ile 132 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2266) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 156) (Devam)

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına
Görüşülmekte olan (2/2266) esas numaralı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Metin Ergun
Muğla

Turhan Çömez
Balıkesir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz talep eden Muğla Milletvekili Metin Ergun.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

METİN ERGUN (Muğla) – Teklifin 16'ncı maddesi üzerinde İYİ Parti grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Muhterem milletvekilleri, "kamuda tasarruf paketi" olarak lanse edilen ama içinde gerçek bir tasarruf olmayan kanun teklifini görüşüyoruz. Neden görüşüyoruz? Çünkü kamu maliyesi tasarrufa çok acil ve kalıcı şekilde ihtiyaç duyuyor ama gelin görün ki tasarruf yapacak bir siyasi irade yok. Tam tersine, tasarruf yapamayan ama yapıyormuş gibi algı üretmeyi seçen bir irade var.

Peki, kamu maliyemiz niye çok acil şekilde tasarrufa ihtiyaç duyuyor? Milletin üstüne zulüm gibi çöken vergi yağmuruna rağmen kamu gelirleri kamu giderlerini karşılamıyor. Niçin kamu gelirleri kamu giderlerini karşılamıyor? Çünkü kaynakların bitmeyeceğini sananların yıllarca uyguladığı sorumsuz politikalarından dolayı gelirler giderleri karşılamıyor. Yazlığı ayrı, kışlığı ayrı, uçanı ayrı, bin odalı ayrı olan türlü türlü saray şatafatını itibar olarak gördükleri için gelirler giderleri karşılamıyor. Emeklimiz, işçimiz, memurumuz, asgari ücretlimiz yoksullukla, açlıkla boğuşurken milyarlarca dolarlık kamu kaynağını hazine garantili verimsiz projelerle yandaş şirketlere aktardıkları için gelirler giderleri karşılamıyor. Yandaş şirketlerin milyarlarca liralık vergi borçları her yıl tek kalemde sildikleri için gelirler giderleri karşılamıyor. Kendi insanımız insanca yaşamaya muhtaçken Türkiye'yi dünyada en fazla sığınmacı bakan ülke hâline getirdikleri için gelirler giderleri karşılamıyor. Kamu kurumlarındaki üst düzey partililerine her ay birkaç ballı maaş verdikleri için gelirler giderleri karşılamıyor. Kamunun gereksiz ama büyük harcamalarını "bunlar bizim için çerez parası" anlayışıyla yılları heba ettikleri için gelirler giderleri karşılamıyor.

Muhterem milletvekilleri, kamu mali disiplini açısından sizlere çarpıcı bir hatırlatmada bulunmak istiyorum. AK PARTİ, 2002 Seçim Beyannamesi'nde bütçe açıklarıyla ciddi şekilde mücadele etmeyi vadetmişti. Sözde, harcamalardaki yüksek artışları kesecektiniz; harcamaları o hâle getirdiniz ki Türkiye Cumhuriyeti devletini son yıllarda ek bütçesiz yılı tamamlayamaz duruma soktunuz. "Verimsiz ve hantal kamu idaresinde reform yapılmalı." diyordunuz o yıllarda, geldiğimiz aşamada kamunun verimsizliği ve hantallığı konusunda geçmişe rahmet okutuyorsunuz. Kamudaki istihdam fazlasından şikâyet ediyordunuz o yıllarda, bugün kamusal istihdamı âdeta sosyal yardım aracı hâline getirdiniz. Kamu harcamalarındaki savurganlıktan dem vuruyordunuz o yıllarda, savurganlık konusunda emsalsiz bir yere geldiniz. Yolsuzlukları ve kamu hizmetlerinin maliyetinin yüksekliğini sorguluyordunuz 2002'lerde, bugün hem yolsuzluklara hem de kamu hizmetlerinin maliyetlerine devlet sırrı muamelesi yapıyorsunuz. "Rasyonel olmayan teşvik, sübvansiyon ve destekleme politikaları bütçe açığına sebep oluyor." diyordunuz, bugün teşvik ve sübvansiyonlar konusunda rasyonelliğin kriteri olarak sizin ve yandaşlarınızın çıkarlarını baz alıyorsunuz. Kamu bankalarının görev zararlarından şikâyet ediyordunuz, kamu bankalarını yandaşlarınızın servet edinme kapısı hâline getirdiniz. Bugün kamu bankalarındaki batık kredilerin ne kadar olduğu bilinmiyor, mali tablolarına da kimse inanmıyor.

Muhterem milletvekilleri, kamu maliyesi konusunda iktidarın geçmişte söyledikleri ile bugünkü yaptıkları ortadadır. Görüşülmekte olan teklif de bu anlayışın bir eseridir ve milletimizin yaralarına merhem olmayacaktır.

Dolayısıyla, İYİ Parti olarak bu teklife olumlu bakmadığımızı ifade ediyor, konuşmama son verirken hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın Bayraktutan...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

61.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, ÇAYKUR'un kontenjan uygulaması nedeniyle çay üreticisinin Karadeniz Bölgesi'nde yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

ÇAYKUR'un uygulamış olduğu kontenjan uygulaması nedeniyle çay üreticisi Karadeniz Bölgesi'nde büyük bir mağduriyet yaşamaktadır. Özel sektöre mahkûm olan bir çay üreticisi gerçeğiyle karşı karşıyayız. ÇAYKUR önce günlük 50 kilogram kontenjan uyguluyorken daha sonra bunu 30 kilografa, daha sonra da 25 kilografa düşürmüştür. Bu kontenjan uygulaması nedeniyle çay üreticisi büyük bir mağduriyetle karşı karşıya kalmıştır. Bunun neticesinde, özel sektör taban fiyatını 11 liraya, 12 liraya, 13 liraya kadar indirmiştir; bu nedenle de çay üreticisi büyük mağduriyet yaşamaktadır. Bu mağduriyetin ortadan kalkması için bir an önce bu uygulamadan vazgeçilmesi, kontenjanın kaldırılması ve özel sektörün vermiş olduğu bu fiyat nedeniyle çay üreticisinin yaşamış olduğu mağduriyetlerin giderilmesi için kontenjan uygulamasına son verilmesi gerekmektedir.

Karadeniz Bölgesi'nde yaşanan bu mağduriyetin önlenmesi için ÇAYKUR'un politikalarının yeniden gözden geçirilmesi, çay üreticisine gereken desteğin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

2.- İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar ve Sakarya Milletvekili Ertuğrul Kocacık ile 132 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2266) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 156) (Devam)

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2266) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesinde yer alan "aşağıdaki" ibaresinin "aşağıda bulunan" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Gülcan Kaçmaz Sayyigit

Van

Mehmet Zeki İrmez

Şırnak

Gülderen Varlı

Van

Burcuğül Çubuk

İzmir

Sümeyye Boz

Muş

Zeynep Oduncu

Batman

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz talebi yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Anlam bütünlüğünün sağlanması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

16'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 16'ncı madde kabul edilmiştir.

17'nci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 156 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 17'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsa Mesih Şahin

Necmettin Çalışkan

Şerafettin Kılıç

İstanbul

Hatay

Antalya

Mesut Doğan

Hasan Ekici

Mehmet Karaman

Ankara

Konya

Samsun

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz talep eden Konya Milletvekili Hasan Ekici.

Buyurun Sayın Ekici. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

HASAN EKİCİ (Konya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum. Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine Gelecek-Saadet Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Değerli milletvekilleri, bu kanun teklifinin bazı maddelerinde yer verilen sözde tasarruf tedbirleri maalesef kamudaki israfı, şatafata ve verimsizliğe çözüm getirmemektedir. Geçen sene 2024 bütçesi hazırlanırken tasarruf tedbirlerinin etkinliğini görmeyi umut ederken tam aksi şekilde cumhuriyet tarihimizin rekor bütçe ve faiz dışı açığıyla karşı karşıya kalındı. 2024 yılına giriş yaptığımızda da iktidar Tasarruf Tedbirleri Genelgesi ve uygulamalarını hayata geçirmeye çalıştı. Bu uygulamaların 2024 yılı bütçesi hazırlanırken yapılması gerekirdi. Yine, bir yıldır yükselen vergi yüküyle halkımızın sorunları katlanarak artmıştır. Tüm bunların üzerine iktidar şimdi de sözde “tasarruf paketi” adı altında bir torba kanunu TBMM'ye sunmuştur. Bu kanun teklifini incelediğimizde görmektediriz ki tasarruftan tasarruf edilen bir kanun teklifidir. Bu kanun teklifinde tasarruf tedbirlerine ilişkin maddeler oldukça sınırlı kalmıştır. Toplam 31 maddeden oluşan kanun teklifinde doğrudan tasarruf tedbiri niteliğinde sadece 2-3 madde bulunmaktadır. Bu maddeler de tasarruf tedbirlerine uymayanlara cezai ve idari işlem uygulanmasına ve bu tedbirlerin denetlenmesine ilişkin maddelerdir.

Söz konusu kanun teklifinin Türkiye'nin bütçe açığı, cari açık ve tasarruf açığı gibi kronik ekonomik sorunlarına çözüm getirmesi beklenirken önerilen düzenlemelerin tasarruf tedbirleri açısından oldukça eksiklikleri ve çelişkileri olduğu aşikârdır. Kanun teklifi, içerdiği maddelerle kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılmasını sağlamaktan uzaktır. Örneğin, kamu kaynaklarının nasıl etkin kullanılacağına dair net bir strateji ortaya konulmamış ve alınan tasarruf tedbirlerinin nasıl bir etki oluşturacağı net olarak belirtilmemiştir. Özellikle kamu varlıklarının ve taşınmazlarının satışında şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkelerinin göz ardı edilmesi, kamu varlıklarının değerinin altında satılmasına ve kamu zararına yol açabilecek uygulamalara kapı aralayabilir.

Ayrıca, kamuda çalışan bir kişinin sadece 1 maaş alması gerektiği yönündeki ilkenin ihlal edilerek kamuda çift maaş uygulamasının yasal hâle getirilmesi kamuoyu nezdinde büyük tepki toplamaktadır. Bu durum, toplumda ciddi bir adaletsizlik algısına neden olmakta ve kamu yönetimine olan güveni sarsmaktadır.

Kamu bankalarının sermaye yapılarının güçlendirilmesi amacıyla yapılan düzenlemeler de benzer şekilde finansal şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkelerine ters düşmektedir. Kamu bankalarının sermaye yeterlilik rasyolarının kritik seviyelere düştüğünü gösteren bu düzenlemeler, bankacılık sektörünün sağlığı açısından endişe vericidir.

Devlet iç borçlanma senetlerinin Varlık Fonu üzerinden ihraç edilmesi, piyasa mekanizmalarının dışında bir borçlanma yolu olup uzun vadede kamu maliyesi üzerinde olumsuz etkiler oluşturacaktır.

Kanun teklifinin 11'inci maddesiyle Özel Tüketim Vergisi Kanunu'nda yapılan değişiklikler, elektrikli araçların teşvik edilmesi açısından olumludur ancak sadece dışarıdan şarj edilebilen araçlara yönelik vergi avantajlarının sağlanması elektrikli araç pazarında dengesizliklere yol açabilir. Elektrikli araçların yaygınlaşması ve çevresel faydalarının maksimize edilmesi için tüm elektrikli araç türlerinin vergi avantajlarından eşit şekilde faydalanması gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifinde yer alan, vergi dairesi başkanlıkları ile defterdarlıkların birleştirilmesini yerinde ama gecikmiş bir düzenleme olarak değerlendiriyoruz.

Yine, kanun teklifinde yer alan, vergi müfettişlerinin vergi başmüfettişi kadrolarına atanmalarındaki değişikliği olumlu buluyoruz ancak bu düzenlemelerin, müfettişlerin bağımsız ve tarafsız bir şekilde görev yapmalarını engellememesi gerekmektedir. Vergi müfettişlerinin kadrolara atanmasında objektif kriterlerin belirlenmesi ve performanslarının bağımsız mekanizmalar tarafından değerlendirilmesi önemlidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN EKİCİ (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

HASAN EKİCİ (Devamla) – Ayrıca, müfettişlerin ve yardımcılarının yaşamış olduğu sorunlara odaklanılarak mali ve özlük haklarının iyileştirilmesi de elzemdir.

Ayrıca, kanun teklifinde gelir uzmanlarının ve gelir uzman yardımcılarının görev ve sorumlulukları da düzenlenmektedir. Bu meslek mensuplarına ait görev ve sorumluluklar daha önceden yönetmelikle düzenlenmişti ancak bu düzenlemeyle kanunla belirleneceği amaçlandığı görülmektedir ve kıymetlidir ancak bu düzenlemelerin gelir uzmanlarının motivasyonunu ve performansını olumsuz etkilememesi gerekmektedir. Gelir uzmanlarının kazanılmış haklarının korunması ve kariyer gelişimlerinin desteklenmesi göz önünde bulundurulmalıdır. Ayrıca, gelir uzmanlarının ve yardımcılarının yaşamış olduğu sorunlara kayıtsız kalınmamalı, mali ve özlük haklarının da iyileştirilmesi gerekmektedir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2266) esas numaralı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 17'nci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" şeklinde yeniden düzenlenmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Mustafa Gürban
Gaziantep

Turhan Çömez
Balıkesir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz talep eden Gaziantep Milletvekili Mehmet Gürban.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MEHMET MUSTAFA GÜRBAN (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun teklifinin 17'nci maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım.

Sayın milletvekilleri, klasikleşen AK PARTİ torba kanunlarına bir yenisi daha eklendi. "Tasarruf paketi" diyerek yapılan algı gerçeği yansıtmamaktadır. 31 maddeli torba kanun teklifinin sadece 3 maddesi doğrudan tasarrufla alakalı. Bunlardan 1 madde de tasarruf tedbirine uymayan, memurların cezalandırılmasıyla ilgili; son derece anlamsız.

Sayın Şimşek'e soruyorum: Devletin temsilinin en üst makamı Amerika'ya 5 uçakla gidiyor, en pahalı otellerden birinde tabiri caizse bir orduyla kalıyor, sonra diyorsunuz ki: "Tasarruf tedbirine bütün memurlar uysun." Yaptıklarınız sizce samimi mi? Bir söz vardır, bilirsiniz "Hoca bir şey yaparsa cemaat ne yapar." diye. Sizin yaptıklarınız da bu emsal.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifinin geriye kalan maddeleri birbirinden bağımsız ve tasarrufla ilgili değildir hatta bazı maddeler, bırakın tasarrufu, bütçeye yük oluşturmaktadır. Ayrıca, düzeltilmesi gereken maddeler de vardır. Her zaman olduğu gibi tali komisyonlar çalıştırılmamıştır. Kanun teklifinde yer alan bazı maddeler muhtevası gereği tali komisyonlarda görüşülmeliydi. Bu komisyonlar adı üzerinde ihtisas komisyonlarıdır. Komisyonlarda görevlendirilen milletvekilleri ekseriyetle alanlarında uzman kişilerdir. Maddelerin ilgili komisyonlarda tartışılıp Plan ve Bütçe Komisyonunda değerlendirilmesi Parlamentonun işleyişi bakımından daha sağlıklı olacaktır.

Bazı maddelerin içeriği, iktidarın en sevdiği ve uzmanlık alanı. Nedir bu çok sevdikleri? İhale, mal ve hizmet alımı. Anayasa Mahkemesi daha önce BOTAŞ'ın bağlı ortaklıkları ve iştiraklerinin yapacakları mal ve hizmet alımını iptal etmişti. Bunun nedeni, herhangi bir usul olmaması ve Kamu İhale Kanunu'ndan istisna tutulmasıydı. Gerekçesi ise yapılacak ihalelerde şeffaflık, hesap verilebilirlik olmamasıydı. Mevcut teklifte istisna yine devam ettiriliyor. Maddeye fıkra eklenerek Kamu İhale Kurumundan yönetmelik düzenlenmesi istenmiş. Bu maddeyle yolsuzluğa davetiye çıkarılmaktadır. Bu kadar ısrarcılığın sebebinin anlamak çok zor değil, yeter ki iktidara rant olsun. Rant olduğu zaman önce kene gibi yapıyorsunuz, sonra akbaba gibi çöküyorsunuz.

Kamu İhale Kurumu bir diğer adıyla yolsuzluk, usulsüzlük kurumu. Kamu İhale Kurumu bazı grupların bünyesinde faaliyet gösteren şirket gibi çalışıyor. İktidar hep istikrar vurgusu yapıyor. Çok haklılar çünkü Kamu İhale Kanunu istikrarlı bir şekilde sürekli değişiyor, 2002'den bu yana yaklaşık 200 kez değişti. Genel itibarıyla ballı ihaleleri alan firmalar belli aslında, demek ki arada sadece adresler değişiyor. Devletin kaynaklarını birilerini zengin edeceğim, birilerine peşkeş çekeceğim diye yediniz bitirdiniz; yetmedi mi, doymadınız mı? Vatandaşa "tasarruf tedbir paketi" diyorsunuz. Anayasa Mahkemesinin BOTAŞ'ın uyguladığı iptal kararını delmek için türlü türlü yollar arıyorsunuz. Ne diyor mucit Şimşek? "Kamuda üç yıl boyunca emekli olan kadar atama yapacağım." Sürekli gezgin gibi yurt dışını gezmekten sanırım memleketin hâlini unuttur oldu. Memur nasıl emekli olacak, nasıl olsun? Atama bekleyen öğretmenlerimiz ne olacak? Gencecik insanların umutlarını, hayallerini çaldınız. Ülkemizde atanamayan öğretmen problemi yoktur. Bizim her bir öğretmenimiz yeterli donanım ve kapasiteye sahiptir. Hiçbir planlaması olmayan, yarın ne olacağı belli olmayan, öngörülemeyen, beceriksiz iktidar tarafından atanmayan öğretmen problemi vardır ve bu iş bilmezliklerin bedelini sürekli vatandaşlarımıza ödeten bir iktidar problemi vardır. Sayın Şimşek'e "mucit" diyorum çünkü bu ifademi destekleyecek sürekli yeni açıklamalar yapıyor. Ne diyor: "Vergilendirilmemiş alan bırakmayacağız." Bunun için hâliyle yeni buluşlara ihtiyacı var. Ben de kendisine bu konuda destek olmak istiyorum. Mesela yazlık bölgelerde bir saatten fazla güneşlenenlerden D vitamini vergisi, ormanlık alanlarda spor yapanlardan temiz hava vergisi alınabilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

MEHMET MUSTAFA GÜRBAN (Devamlı) - Değerli hazırun, ekonomist babanın damadı Sayın Albayrak'ın dolar yorumu, Sayın Nebati'nin gözlerinin içi, Sayın Şimşek'in "Vergilendirilmemiş alan bırakmayacağız." açıklamaları durumumuzun aslında kısa bir özeti. Bakan koltuğunda bir sorun var diye düşünmeden edemiyorum fakat koltukta sorun olsa oturacak kimse yokken doların düşmesini anlamlandıramıyorum.

Sözlerine son verirken Mustafa Kemal Atatürk'ün "Güzel vatanımızı fakirliğe, memleketimizi haraplığa sürükleyen çeşitli sebepler içinde en kuvvetli ve en önemlisi, ekonomimizde bağımsızlıktan yoksun olmamızdır." uyarısını bir kez daha hatırlatıyor, yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, kayıtlara geçmesi açısından, iddiaların tümünü reddediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2266) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 17'nci maddesinde yer alan "şeklinde" ibaresinin "biçiminde" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Gülcan Kaçmaz Sayıygit

Gülderen Varlı

Ali Bozan

Van

Van

Mersin

Mehmet Zeki İrmez

Zeynep Oduncu

Burcuğül Çubuk

Şırnak

Batman

İzmir

Sümeyye Boz

Muş

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz talep eden Mersin Milletvekili Ali Bozan.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ BOZAN (Mersin) – Değerli milletvekilleri, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

AKP'nin tasarruf paketinin aldatmadan ibaret olduğunu cümle âlem biliyor. Yurttaş artık buradan yaptığınız konuşmaları dinlemiyor, buradan bağıra çağıra ne dersiniz deyin, yurttaş pazar poşetini kaç liraya doldurduğuna bakıyor, maaşı ay sonunu getirmeye yetiyor mu, yetmiyor mu, ona bakıyor. Tasarruf paketi tartışılırken başka neye bakıyor? Yirmi iki yıldır devleti yöneten AKP'nin ve sarayın harcamalarına bakıyor. Yirmi iki yılda bir yüzükten kaç saray yapıldığına bakıyor. Yirmi iki yılda bir yüzükten kaç uçak alındığına bakıyor. Sanırım, bu konuda en tecrübeli kişi saraydaki, yirmi iki yılda bir yüzükten neler yaptı, neler. Bir yüzükten bunca saray yapan, araçlar alan, uçaklar alan Erdoğan, halkın sırtına bindirdikçe bindirdiği vergilerden neden bu ülkenin işçisine, emeklisine kendisine yarattığı gibi bir bolluk yaratamıyor? İşte, halk artık bu sorunun cevabına bakıyor. Asgari ücrete zam yok ama sarayın harcamalarında yüzde 176 artış var. Emekliye 2.500 lira zam var ama Diyanet harcamalarında yüzde 137 artış var. İşte, bu yüzden “tasarruf paketi” denilen bu aldatmacayı kimse yutmuyor. Halk dört gözle seçimi bekliyor gereken cevabı vermek için.

Değerli milletvekilleri, dün Meclisten geçen bir maddeyle sözüm ona tasarruf için kamuya ait taşıt ve iş makinelerinin satış yetkisi Özelleştirme İdaresine verildi. Kaç araç satılması öngörülüyor? Cevap yok. Kaç lira tasarruf öngörülüyor? Cevap yok. Araç satış işlemleri neden Devlet İhale Kanunu'ndan muaf tutuluyor? Cevap yok ama dilerseniz ne yapacağınızı ve cevabı ben vereyim: Devlet Kanunu'ndan muaf tutunuz çünkü o araçları yandaşlara satacaksınız, ucuza satacaksınız. Amacınız bu arada tasarruf değil, bir taşla iki kuş vuracaksınız. Eldeki bazı taşıtları yandaşlara ucuza satacaksınız, sonra sattığınız araçların yerine daha üst modellerini ya satın alacaksınız ya da kiralayacaksınız.

Değerli halkımız, tasarruf paketini görüşürken AKP iktidarının halkı yoksulluğa ve sefaletle mahkûm eden ekonomik politikalarıyla ilgili verilere ayar verme kurumu olan TÜİK'e değinmeden olmaz. TÜİK, bildiğiniz sahtekârlık yapıyor. Kimin adına yapıyor? AKP'nin adına yapıyor. Ne de olsa işleri güçleri sahtekârlık. Sadece sahtekârlık yapmıyor TÜİK, aynı zamanda sahtekârlığına dayanak olan verileri de açıklamıyor çünkü açıklasa sahtekârlığı ortaya çıkacak. TÜİK böylece ne yapmış oluyor? AKP adına hırsızlık yapıyor. Hırsızlığı nasıl mı yapıyor? Gerçeğe aykırı enflasyon verileriyle emeklinin, işçinin, memurun cebine girecek parayı çalıyor çünkü maaşlara yapılacak zamlarda TÜİK'in gerçek dışı enflasyon verileri esas alınıyor.

Değerli milletvekilleri, bugün Genel Kurulun açılışında Mersin'in farklı partilere mensup vekilleri Mersin Ana Konteyner Limanı'nı gündeme getirdiler, sonrasında iktidar partisinin vekili ise çıktı, dedi ki: “Mersin Lojistik Limanı Projesi iptal edilmedi.” Şimdi, ben buradan Mersinliler adına soruyorum: AKP Sözcüsü Ömer Çelik mi doğru söylüyor, bugün Genel Kurulda söz alan vekiliniz mi doğruyu söylüyor? Mersinliler acilen bu sorunun cevabını bekliyor, AKP'den akliselim birinin bu konuda bir açıklama yapmasını bekliyor. Mersinliler adına bir kez daha soruyorum: Mersin'e neyin cezasını kesiyorsunuz? Ana konteyner limanı Mersin'in ve Mersinlilerin hakkıdır, Mersin'e üvey evlat muamelesi yapmaktan vazgeçin.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

17'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

18'inci madde üzerinde 1 önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Buyurun, okuyun:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2266) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 18'inci maddesinde yer alan “aşağıdaki şekilde” ibaresinin “aşağıdaki biçimde” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz

Gülcan Kaçmaz Sayyigit

Gülderen Varli

Mehmet Zeki İrmec

Van

Van

Şırnak

Zeynep Oduncu

Öznur Bartin

Sümeyye Boz

Batman

Hakkâri

Muş

Burcugül Çubuk

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz talep eden Hakkâri Milletvekili Öznur Bartin.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZNUR BARTİN (Hakkâri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; “tasarruf paketi” diye getirdiğiniz bu teklif en başta sizin için bir samimiyet testidir ama daha ilk günden de niyetinizi belli ettiniz; emekçinin, yoksulun boğazından kestiniz. Ancak Maliye Bakanlığıyla, Diyanetiyle, sarayıyla dur durak bilmeden itibarınıza itibar kattınız. Tasarruftan söz eden AKP-MHP iktidarı olunca elbette akla gelen ilk soru, iktidarın bu kaynakları kim için ve nereye harcadığıdır. Ve tabii ki kaynaklar lükse, şatafata, saraya ve en önemlisi de savaşa harcanıyor. Ülkeyi sürekli savaş, çatışma, şiddet girdabında tutma pahasına kendi çıkarlarını ve iktidarını önceleyen bu zihniyet ülkeyi yönetiyor. Bize bir merminin fiyatını soranlara biz de diyoruz ki: Bir canı yaşatmak, bu topraklarda toplumsal barışı sağlamak için mermiye ihtiyaç yoktur. Ancak iktidar her ne kadar bunu kabul etmese de bugün neredeyse devletin tüm kurum ve kuruluşları merkezî bütçe harcama planlamaları savaş gerçekliğine göre dizayn edilmiştir. Özellikle son yılların merkezî bütçesinde savunma ve güvenliğe ayrılan devasa pay, iktidardaki rejimin faşist ve militarist mahiyetini de çarpıcı bir şekilde gözler önüne sermektedir.

Devamında, ülkede sanayi üretimi de militaristleşiyor. Silah sanayisi başta olmak üzere savaş endüstrisine yapılan yatırımlar rekor düzeye ulaştı. Silaha yatırım son derece önem kazanmış ve üretim gücü bu alana kaydırılmıştır. Türkiye'deki savaş sanayisi, yüzlerce firmanın faaliyet gösterdiği askerî-sınai komplekslerin bileşkesinden oluşan dev bir yapıya dönüşmüştür. 2024 bütçe görüşmelerinde Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz “2002'de savunma sanayisi sektöründe sadece 56 firma faaliyet gösterirken bugün bu sayı 3 bini aşmış, 62 olan proje sayısı 850'yi geçmiştir. Savunma sanayisi projelerimiz 16 kat artışla 90 milyar doların üzerinde bir büyüklüğe ulaşmış. 2002 yılında 248 milyon dolar olan ihracatımızın 2023 yılında 6 milyar dolara ulaşması beklenmektedir.” şeklindeki ifadeleriyle bu durumu itiraf etmiştir. Dünyanın en büyük 100 savunma şirketi listesinde ASELSAN 60'ıncı, Baykar 76'ncı, TUSAŞ 82'nci, ROKETSAN ise 100'üncü sırada yer alıyor. Söz konusu 4 şirketin toplam gelirleri önceki yıla göre yüzde 22 artarak 5,5 milyar dolara yükselmiştir. Hepinizin bildiği gibi, en çarpıcı yükseliş ise SİHA üretimiyle Baykara ilişkindir. Baykar 2022 gelirlerindeki yüzde 94'lük artışla 76'ncı sıraya çıkmış ve listedeki 100 şirket arasında en hızlı büyüme oranını yakalamıştır. Elbette bu yükselişin sebebine dair akıllara gelen sorunun cevabı herkeste aynıdır. Örneğin, Aralık 2022'de Cumhurbaşkanı kararıyla Baykarın İHA ile akıllı sistemleri test ve geliştirme merkezlerinin proje bazlı teşvik kapsamında yer alacağı Resmî Gazete'de duyuruldu. Bu proje kapsamına giren kayırmacılığı Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bize şöyle açıyor: “KDV istisnası, gümrük vergisi muafiyeti, vergi indirimi veya istisnası, KDV iadesi, sigorta primi işveren hissesi desteği, gelir vergisi

stopajı, desteği, nitelikli personel desteği, enerji desteği, faiz desteği, hibe desteği, sermaye katkısı, altyapı desteği, yatırım yeri tahsis, izin, tahsis, ruhsat, lisans, tescil kolaylığı, kamu alım garantisi vesaire vesaire.”

Savaş ve şiddet harcamalarındaki ranttan beslenmeniz için arkanızda kimin olduğunun önemi de görülmektedir. Peki, iktidar, ölüm, savaş, şiddetin temel aygıtı olan silaha neden bu denli büyük harcamalar yapıyor?

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Neden acaba?

ÖZNUR BARTİN (Devamla) – Rantın yanı sıra, ana vatanları parçalanmış, kimlikleri, varlıkları, dilleri inkâr edilmiş Kürtlere dair süregelen korku, düşmanlık ve statü talebine dair mücadeleleridir; Kürt sorununa dair çözümsüzlükte ve güvenlikçi politikalarla ısrardır; 2015'te Rojava'da ve 1980'lerden beri Irak Kürdistan topraklarındaki işgal, ilhak saldırılarıyla bu topraklarda Kürtleri yok etme isteği ve rüyasıdır. 1984'ten bu yana iktidara gelen hükümetlerin bir devamı olarak Kürt sorununa tamamen güvenlik eksenli yaklaşma ve terör, beka kapsamında Kürt düşmanlığına kılıf uydurma çabasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZNUR BARTİN (Devamla) – Tüm bunlar uğruna Türkiye halklarına kesilen fatura ise çok ağır olmuştur. Merkezi Londra'da bulunan Demokratik Gelişim Enstitüsünün 2022 Yılı Raporu'nda, Türkiye'nin Kürt sorununun çözümünde güvenlikçi politikaları tercih etmesi nedeniyle son kırk yılda 3 trilyon dolar kaybettiği hesaplanmıştır.

Biz Kürtlerin payına daha büyük bedeller düşerken ülkenin nasıl bir kaosa sürüklendiğini de görmemek elbette ki mümkün değildir. Bu kör savaştan, yıkıma götüren bu çürümüş zihniyetten bir an önce vazgeçilmeli, toplumsal barışın tesisi ve birlikte yaşamın inşası için gerekli adımlar atılmalıdır.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

18'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 18'inci madde kabul edilmiştir.

19'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 19'uncu madde kabul edilmiştir.

20'nci madde üzerinde 1 önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 156 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 20'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Gökhan Günaydın

Rahmi Aşkın Türeli

Sevda Erdan Kılıç

İstanbul

İzmir

İzmir

Tahsin Ocaklı

İbrahim Arslan

Ahmet Vehbi Bakırloğlu

Rize

Eskişehir

Manisa

Cevdet Akay

İsmet Güneşhan

Burhanettin Bulut

Karabük

Çanakkale

Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz talep eden Adana Milletvekili Burhanettin Bulut.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; “Karın tokluğuna yaşıyoruz.” diye bir söz var ancak mevcut iktidar sayesinde bu söz tarihe kaldı. Artık millet karnını doyuramıyor, asgari ücretle geçinenler, emekliler açlık sınırı 20 bin liranın altında maaş alıyor, milyonlarca vatandaş aç, milyonlarca vatandaş geçim sıkıntısında ve bu dönemin sözü de: “Azın ne kadar çok olduğunu yok bilir.” Tam da böyle bir dönemi yaşıyoruz. Bu millete yokluğu alıştırdınız, bu millete yokluğu kader yaptınız. Bu milletin ev alma hayalini yok ettiniz, bu milletin araba alma hayalini yok ettiniz; bırakın evi, arabayı, bisiklet alma hayalini yok ettiniz.

Peki, bu yok eden iktidar bunu düzeltmeye muktedir mi? Bakıyorsunuz, bu haziran ayında enflasyon açıklanacaktı, bu açıklanacak enflasyona göre de memur, emekli zam alacaktı. Peki, bu iktidar ne yaptı? En önce haziran ayında yapılması gereken kamu zamlarını temmuza aktardı; bakın, şeytanlığa! Haziran ayında şayet o zamları yapmış olsa idi enflasyon oranları en azından temmuz ayındaki zamlarda geçerli olacaktı ancak bunu yapmayarak, temmuza aktararak enflasyon oranlarını düşürdüler.

Bir başka elle, TÜİK'le, yine enflasyon oranlarını düşük göstermek adına, TÜİK hayali marketlerden yaptığı alışverişle enflasyonu belirledi. Bu TÜİK'e ilişkin bir kelime daha etmek lazım: TÜİK; işçinin, memurun vergileriyle ayakta kalan bir devlet kurumu. (CHP sıralarından alkışlar) Bu devlet kurumu, bu iktidar tarafından vergileri alınan milletin yoksullaşması adına kullanılıyor yani bir anlamda, yankesicilikte TÜİK kullanılıyor; bir anlamda, emekçinin cebinden para çalınmasında yine TÜİK kullanılıyor. (CHP sıralarından alkışlar) Hani, zannedersiniz ki yüksek maaşlar veriliyor, bu yüksek maaşları azaltmak için, hazinein yükünü azaltmak için bunu yapıyorlar. Hâlbuki baktığınızda, zaten verilen üç kuruş; verilen aylıklara baktığınızda, hiçbirini geçimini sağlamaya zaten yetmiyor.

Bunlarla da bitmiyor, her zam öncesi sarayın algı operatörleri sahneye çıkıyor; bunlara “algı operatörü” diyebiliriz, “saray mümessili” diyebiliriz ama eninde sonunda maaşlı temsilciler; bu arkadaşlarımız televizyonlara çıkıp milletin alacağı ücretlerle ilgili yorumlar yapıyor. İşte, en son emekli maaşıyla ilgili, hatırlıyorsunuz, önce ne duyduk? Kök maaş düşük olduğu için emeklilere 10 bin liranın üzerinde, daha fazla zam yapılmayacak diye duyduk. Yine, bu televizyonda çıkan köşe yazarları, temsilciler, saray temsilcileri önce “11.000 çok iyi bir rakam.” dediler, sonra döndüler, o rakamı 12.000 liraya çıkardılar. Bununla da yetinmediler, “Bunu kesin Cumhurbaşkanı daha yukarı çıkarır.” diye algı operasyonlarına devam ettiler. Yandaş basında bu ısıtıldı, saraya servis edildi ve sonunda Cumhurbaşkanı 500 lira ilave yaparak emekli maaşını 12.500 lira yaptılar. Peki, 12.500 olunca yeterli mi? Enflasyona baktığınızda enflasyon altı ayda yüzde 37 yükselmiş ancak buradaki oran yüzde 20'yi bile bulmuyor. Peki, 500 lira emekliye ne fayda sağlar? Sadece tüpten örnek vereyim: Yılın başında tüp 587 lira iken şimdi 756 lira. Yani algı yönetimiyle bile bu aldatmayı kapatamadınız, resmen 2.500 lira zam yapılan emekliye ihanet ettiniz. Tabii, bunlarla da bitmiyor, her yaptıkları yasa teklifinde bu oyunu oynuyorlar. Şimdi, yurt dışı harçlarına ilişkin buraya yine teklif geliyor. Hatırlayın, onda da benzer şekilde yine bir şeytanlık içerisindeydiler, önce yurt dışı harçlarının 3.000 lira olduğunu söylediler, sonra onun 1.500 lira düşürüleceğini söylediler, en son gelen teklif 500 lira. Peki, yurt dışı harç pulu ne kadardı? 150 lira. Kaç lira yapılıyor? 500 lira. Tam 3 katından daha fazla artış yapılmasına rağmen 3.000 liradan 500 liraya düşürmüş gibi algı operasyonu yaptılar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

BURHANETTİN BULUT (Devamla) – Hemen bitiriyorum.

Türkiye bunları hak etmiyor ve bu yaşananların da elbette karşılığını verecektir ancak iktidar devam ediyor. Buradan

Mehmet Şimşek'in kararlarına bırakılmaması gerektiğini, kredi kartının bile taksitli olduğunu bilmeyen bir Maliye Bakanına bu gidişatın bırakılmaması gerektiğini, zenginleri seven yöneticiler yerine bu ülkede yokluk ve yoksulluk çekenlere ilişkin bu Meclisin bir görevi olduğunu tekrar hatırlatmak isterim. Özellikle sarayın o kalın duvarlarına, yükselen duvarlarına karşı, bu Mecliste görev alan, halkın oylarıyla gelenlerin -1'inci parti dâhil olmak üzere- bu ülkenin yaşadığı geçim sorununa çözüm bulması gerektiğini ifade ediyorum. Şayet bu feryadı duymazsanız bari erken seçime yol verin diyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler. Etmeyenler.... Kabul edilmemiştir.

20'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 20'nci madde kabul edilmiştir.

21'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

22'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

23'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

24'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

25'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir...

26'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

27'nci madde üzerinde 1 önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 156 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 27'nci maddesinin aşağıdaki şekilde düzenlenmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 27- 26/1/2011 tarihli ve 6107 sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "9.000.000.000 (dokuz milyar)" ibaresi "90.000.000.000 (doksan milyar)" şeklinde değiştirilmiştir.

Gökhan Günaydın

Rahmi Aşkın Türeli

Sevda Erdan Kılıç

İstanbul

İzmir

İzmir

İsmet Güneşhan

Tahsin Ocaklı

İbrahim Arslan

Çanakkale

Rize

Eskişehir

Cevdet Akay

Veli Ağbaba

Ahmet Vehbi Bakırloğlu

Karabük

Malatya

Manisa

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge hakkında söz talep eden Veli Ağbaba.

Buyurunuz Sayın Ağbaba. (CHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Dün, tabii, bir rakam açıklandı, emekliye 2.500 lira maaş ilan edildi. Hakikaten bazılarının tuzu kuru; sokaktan, emekliden bihaberler.

Değerli arkadaşlar, emekli herhâlde Türkiye Cumhuriyeti tarihinde yaşamadığı en büyük yokluğu ve yoksulluğu yaşıyor. Sokağa AK PARTİ'liler çok çıkamıyor ama muhalefet milletvekilleri yaşıyor ve görüyorlar. Geçtiğimiz günlerde bir emekli derneğine gittim, emeklilere sordum, en son ceketini alan emekli on beş yıl önce almış, en son pantolonunu alan emekli on yıl önce almış. Emekli eskiden çoluk çocuğuna takım elbise alırken artık, emekliler çoluk çocuğunun eskisine muhtaç kalmış. Çok daha acı bir şeyi söyleyeyim değerli arkadaşlar: Emekli, bazen, ölen komşusunun eskisini giymeye mahkûm edildi.

Şimdi, burada bir adalet var mı? Burada bir adalet yok. Hakikaten, emekliye yapılan zulüm, emekliye reva görülen 2.500 lira bir yemek parası bile değil, 4 kişilik ailenin bir öğünü bile değil. Ben de burada size emekliler adına bir şey söylemek istiyorum: Batsın sizin adaletiniz, batsın sizin 2.500 liranız diyorum! (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, biliyorsunuz, depremde hemen sonra Maliye Bakanlığı bir açıklama yaptı, "Depremde eşya yardımı yapacağım." dedi. Deprem o zorlu günlerinde evini barkını kaybeden insanlar, Maliye Bakanlığına, vergi dairelerine giderek - Sayın Güzelmansur da burada, Hatay'da da aynı şey yaşandı- günlerce kuyrukta bekleyerek eşya yardımlarına isimlerini yazdırdılar. Dönemin İçişleri Bakanı "Evlerinizden eşyaları almayın, devlet eşya yardımı yapacak." dedi. İnsanlar buzdolaplarını, her şeyini bıraktılar ama hâlâ 1 kişiye bile eşya yardımı yapılabilmiş değil. Buradan bir kez daha söylüyorum: Evini, yurdunu, işini, arabasını kaybeden insanlara bir tek kalem bir şey yardım edilebilmiş değil, verilebilmiş değil. Devlet dediğin sözünde durur, devlet dediğin vatandaşına sahtekârlık yapmaz, vatandaşını, yurttaşını, hele hele deprem yaşamış insanını kandırmaz. (CHP sıralarından alkışlar) Bunu bir kez daha gündeme getirmek istiyorum değerli arkadaşlar.

Yine, biliyorsunuz, deprem sonrasında kira yardımları başlatıldı. Bununla ilgili de çok ciddi sıkıntıların olduğunu ifade etmek istiyorum. Değerli arkadaşlar, ben deprem bölgesinin milletvekiliyim. Birçok arkadaşımız da benim yaşadığım durumları yaşamaya devam ediyor. Bir tarafta taşıt alım giderleri geçtiğimiz aylara göre 5 kat, 6 kat artarken saray ve şürekâsı hâlâ zenginlik içerisinde, şatafat içerisinde yaşarken, hâlâ kendi makam arabasını bir uçağa bindirip Amerika'ya gönderirken maalesef deprem bölgesi yokluğu ve yoksulluğu yaşamaya devam ediyor. Değerli arkadaşlar, konteyner kentlerde yaşayan ayrı problemi yaşıyor; hâlâ konteynere ulaşamayan insanlar var, binlerce insan var açta açıkta yatmaya devam ediyor ama bunu gören kimse yok. Maalesef, deprem bölgesinin AK PARTİ milletvekilleri tek bir kelime konuşmuyorlar.

Değerli arkadaşlar, memleket perişan, Malatya perişan. Geçtiğimiz gün Malatya'nın en önemli caddesi Atatürk (Kışla) Caddesi'nde esnaflar eylem yaptı. Bu esnaflar, mahkemeye veriyorlar, yürütmeyi durdurma kararı alıyorlar; yürütmeyi durdurma kararını tanımıyorlar, orada şarküteri olan var, bozulacak eşyası olan var; elektrikleri kesiliyor, bu insanlar polisle karşı karşıya getiriliyor. Ben de Atatürk (Kışla) Caddesi esnafı adına sizin adaletiniz batsın diyorum, yazıklar olsun size diyorum, yazıklar olsun! (CHP sıralarından alkışlar) Polis ile esnafı karşı karşıya getiren yazıklar olsun diyorum. Onlar aş için, ekmeği için sokağa çıktı değerli arkadaşlar, maalesef, bunu görmeyen, bunu yaşamayan bir iktidarla karşı karşıyayız. Ayrıca, bu Kışla Caddesi esnafına Malatya Büyükşehir Belediye Başkanı aday, adayken diyor ki: "Ben bir yıl içerisinde sizin iş yerlerinizi boşaltmayacağım, boşaltırsam da size adres göstereceğim, bir çarşı yapıp ondan sonra sizi göndereceğim." Buna rağmen, şu an Belediye Başkanı arkadaşımız, maalesef, esnafa vermiş olduğu sözü tutmuyor. Aynı şekilde, bir milletvekili arkadaşımız Kışla Caddesi esnafına sesli mesaj göndererek "Merak etmeyin, ben sizin haklarınızı koruyacağım, ben sizin dükkanlarınıza dokunmayacağım." diyor ve Malatya'nın tek ayakta kalmış caddesi maalesef polis eşliğinde yıkılmaya çalışılıyor, esnaf ile polis karşı karşıya getiriliyor. Bunun da altını çizmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Devamla) – Başkanım, hemen bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Değerli arkadaşlar, birçok problem var. Malatya'nın -maalesef hâlâ- şehir merkezi yok edilmiş durumda. Birileri bilmeyebilir ama söylemeye devam edeceğim: Malatya, şehir merkezi en çok yıkılan illerin başında geliyor, çarşımız yok değerli arkadaşlar. Ayrıca, konteyner kentlerde de çok büyük problemler yaşanıyor. Düşünün ki 21 metrekairelik konteynerde 4 çocuklu, 3 çocuklu insanlar yaşıyor. Çocukların yaşaması çok zor.

Bakın, buradan bir kez daha söyleyeyim: Konteyner kentteki çocuklarımız, bir, maalesef okullarından uzak yerde konteynerde kalıyorlar, servis istiyorlar. İki, futbol sahası, top sahası, basket sahası istiyorlar. 21 metrekairelik bir alanda Allah hiç kimseyi bir yıl değil, iki yıl değil, bir ay yaşatmasın; çok zor koşullarda... Kadınların durumu zor, kadınlar maalesef çarşıya gidip gezemiyorlar. Konteyner kent âdeta açık cezaevine dönmüş durumda. Bunu da sizlerle paylaşmak istiyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

27'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 27'nci madde kabul edilmiştir.

28'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

29'uncu madde üzerinde 2 önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 156 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 4/7/2001 tarihli ve 631 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Mali ve Sosyal Haklarında Düzenlemeler ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 12'nci maddesini değiştiren 29'uncu maddesinin birinci fıkrasına "Bu hüküm kamu kesimi dışından görevlendirilen personel için de uygulanır" ifadesinin eklenmesini, ikinci fıkrasının "Birinci fıkra kapsamındaki personele, anılan fıkra kapsamında yürütülen görevler nedeniyle huzur hakkı, ücret, ikramiye gibi her ne ad altında olursa olsun bir ayda yapılabilecek ödemelerin toplam net tutarı, yürürlükteki asgari ücreti geçemez. İlgililere bu fıkra da belirtilen üst sınıra tabi ödemeler dışında, söz konusu görevler nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak herhangi bir ad altında aynı veya nakdi menfaat sağlanamaz." şeklinde değiştirilmesini, dördüncü fıkrasının giriş cümlesine "Bu madde hükümleri" ifadesinden sonra gelmek üzere "Cumhurbaşkanlığı Politika Kurulu üyeleri, Cumhurbaşkanlığı bünyesindeki Başkanlıklarda ve Ofislerde görev yapanlar, Tasarruf Mevduat Sigorta Fonu kapsamındaki kuruluşlara kayyum olarak atananlar, Türkiye Varlık Fonu kapsamındaki şirketlerde görev alanlar, Bakan Yardımcıları" ifadesinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Gökhan Günaydın

İstanbul

Tahsin Ocaklı

Rize

İsmet Güneşhan

Çanakkale

Rahmi Aşkın Türeli

İzmir

İbrahim Arslan

Eskişehir

Cevdet Akay

Karabük

Sevda Erdan Kılıç

İzmir

Ahmet Vehbi Bakırlioğlu

Manisa

Mustafa Erdem

Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz talep eden Antalya Milletvekili Mustafa Erdem.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ERDEM (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teklifin 29'uncu maddesi üzerinde söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Üzerinde görüşmeler yaptığımız torba yasa niteliğindeki kanun teklifinin adı her ne kadar "Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" olsa da kamuoyuna "tasarruf paketi" olarak sunuldu. Ama gelin görün ki değerli arkadaşlar, bu torba yasanın içinde tasarrufla ilgili üç dört madde var, o da maalesef, samimiyetten uzak; sadece "Dostlar alışverişte görsün." şeklinde yani tam anlamıyla zarf başka, mazruf başka.

Üzerinde konuştuğum madde, ülkede açlık sınırı 19 bin lirayı bulmuşken emeklisine 10 bin lirayı, çalışanına 17.400 lirayı reva gören AKP iktidarının bir gelenek hâline getirdiği ve yandaşlara ulufe gibi dağıtılan çoklu maaşlarla ilgili bir düzenleme olarak sunuluyor. "Sunuluyor." diyorum çünkü iktidarın her zaman yaptığı gibi, aslında bir algı oyunu. Neden diyorum? Çünkü bu kapsama sadece kamu görevlisi alınıyor ve kamu görevlisi statüsünde olmayanları kapsamıyor. Düzenlemeyle, kamuda görev yapan şanslılar için çifte maaş yasal hâle getirilirken neredeyse 10 emekli maaşına denk gelen 98 bin seviyesinde de ikinci bir maaş garantisi altına alınıyor.

Bizim bunları Genel Kurulda konuştuğumuz gün Plan ve Bütçe Komisyonunda vergi paketini de konuşuyoruz. Kendisi aramızda mı bilmiyorum ama bu vergi paketinin kamuoyuna sunulduğu basın açıklamasında AKP Grup Başkanı Abdullah Güler şunları söylüyor: "En düşük emekli aylığının 12.500 liraya tamamlanması hâlinde 2024 yılı Temmuz-Aralık dönemi içerisinde etkilenecek emekli sayısı 3 milyon 703 bin 788 kişidir. Toplam bütçeye maliyeti de bu altı aylık dönemde 33 milyar 200 milyon TL'dir. Yıllara böldüğümüzde bu maliyetin bütçemize çok daha fazla bir yük getirdiğini ifade etmek isterim." Şimdi size soruyorum: Yıllarca devlete prim ödemiş, emek vermiş ve emekli olunca da insanca yaşayacak bir ücret isteyen emekliye bu sözleri söylemek hak mıdır? (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Açlık sınırının 19 bin lira olduğu yerde en düşük emekli maaşını 12.500 lira yapmayı bir lütuf gibi sunmak ayıp değil midir? Bu ülkede çalışanın neredeyse tamamının ücretini 17 bin lira asgari ücrete sabitlemişken yandaşlarınıza ballı kaymaklı çift maaş hak mıdır? Vicdanınız kaldıysa elinizi vicdanınıza koyun, söyleyin diyorum iktidar sahibi arkadaşlar. Biz Komisyonunda söyledik, "Eğer ikinci maaş ödemesi yapacaksanız gelin yürürlükteki asgari ücreti geçmesin." dedik; önerge verdik, iktidar partisi milletvekilleriince maalesef reddedildi. Bu iktidar emek ve emekçi düşmanı değerli arkadaşlar.

Şimdi, önemli olan yere gelelim. TMSF kapsamındaki kuruluşlara kayyum olarak atananlar, Varlık Fonu kapsamındaki şirketlerde görev alanlar bu kapsamın dışında tutuluyor. TMSF'de 4/7/2024 tarihi itibarıyla kayyum bulunan şirket sayısı 694. Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunda 7 sektörden 30 şirket var. Bunlardan bazılarını sayayım: Ziraat Bankası, Halkbank, Borsa İstanbul, Türk Hava Yolları, PTT, BOTAŞ, Türkiye Petrolleri, Turkcell, TÜRKİSAT, ÇAYKUR; daha bunlara ek 20 şirket var. İşte, bu şirketlerde görev alan arkadaşlar isterse 10 yerden maaş alabilecek, bu düzenlemenin dışında; yanlış duymadınız, bu düzenleme onları kapsamıyor.

Bitti mi? Hayır. Soruyorum buradan, AKP'li arkadaşlara soruyorum: Cumhurbaşkanlığı politika kurullarında, Cumhurbaşkanlığı bünyesindeki bakanlıklarda kaç kişi görev yapıyor? Cumhurbaşkanlığında kaç danışman var? Onları soruyorum -yüzlerce var- ama cevap alamıyoruz. Ya, tasarruf tedbirleri paketi hazırlayan Mehmet Şimşek ve diğer bakan

yardımcıları, ne iş yapıyor bunlar, ülkeye ne katkıları var, var ise ekonomi niye bu kadar kötü? Soruyoruz, ona da cevap yok. İşte, bu çok kıymetli arkadaşlar isterse 10 maaş alsın yine bu kapsamın dışında tutulacak. Ben buradan tek tek saymak istemiyorum, aylık 300 bin lira maaş alanlar, 500 bin lira maaş alanlar, 800 bin lira maaş alanlar var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA ERDEM (Devamla) – Emekliye verdiğin 2.500 lirayı devlete yük olarak görenler bunlardan maalesef rahatsız olmuyor. Asıl siz bu halkın sırtına yüksünüz ve bu halk sizi sırtından atacaktır.

Biz, kamuoyunda, düzenlemenin kapsam dışı bırakılan alanlarda da uygulanması ve kamu görevlisi olmayanların da kapsamın içine alınmasını önerdik. Yine, iktidar partisi milletvekillerince maalesef reddedildi yani dediler ki: Hayır, biz 3 maaşa, 5 maaşa, hatta 10 maaşa karşı değiliz. Çünkü bunlar yirmi iki yılda “nas” diyerek “faiz sebep” diyerek, kamu kaynaklarını yurttaş peşkeş çekerek bitirdikleri ekonomide tasarrufu sadece dar gelirli ve emeklilikle geçinenlere uyguluyorlar. Burada bir kez daha söylüyorum: Bu iktidarın tasarruf etmeyle ilgili bir derdi yok. İsrar ve şatafatın iktidarı, itibardan tasarruftan vazgeçemeyenlerin iktidarı diyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 156 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 29'uncu maddesiyle değiştirilen 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 12'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 12 - 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I), (II), (III) ve (IV) sayılı cetveller kapsamındaki kamu idareleri ve bu idarelere bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlar, sermayesinin yarısından fazlası tek başına veya birlikte ya da ayrı ayrı doğrudan veya dolaylı olarak kamuya ait olan ortaklıklar, fonlar, döner sermayeler, il özel idareleri, belediyeler, il özel idareleri ve belediyelerin bağlı kuruluşları, kurdukları veya üye oldukları birlikler ile doğrudan veya dolaylı olarak tek başına veya birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip oldukları şirketler, kamu iktisadi teşebbüsleri ile bunların doğrudan veya dolaylı olarak tek başına veya birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip olduğu kuruluş, müessese, birlik, işletme ve şirketler, özelleştirme kapsam ve programında bulunanlardan sermayesinin yarısından fazlası kamuya ait kuruluşlar ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilen her statüdeki personel ile belediye başkanları, belediye meclisi üyeleri ve il genel meclisi üyelerinden; özel veya kamu ayrımı gözetilmeksizin her statüdeki kurum ve kuruluşun yönetim kurulu, denetim kurulu, tasfiye kurulu, danışma kurulu üyeliğinde ve komisyon, heyet, komite ile benzeri organlarda görev alanlara, kurum içi ve kurum dışı ayrımı yapılmaksızın bu görevlerinden sadece biri için ücret ödenebilir.

Birinci fıkra kapsamındakiler, anılan fıkra kapsamında yürütülen görevler nedeniyle huzur hakkı, ücret, ikramiye gibi her ne ad altında olursa olsun bir ayda yapılabilecek ödemelerin toplam net tutarı, (108.000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçemez. İlgililere bu fıkra da belirtilen üst sınıra tabi ödemeler dışında, söz konusu görevler nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak herhangi bir ad altında aynı veya nakdi menfaat sağlanamaz.

Birinci fıkra kapsamındakiler, birinci fıkraya tabi olarak yürüttükleri görevleri ve birden fazla görev olması halinde hangi görevin ücretini alacaklarını asli görevli oldukları kuruma beyan eder. Birinci fıkra kapsamında yürütülen görevler karşılığında ödenmesi öngörülen tutarlar, ilgili kurum veya kuruluşlarca brüt tutarları üzerinden gerekli vergi kesintileri yapılarak ilgilinin asli görevli bulunduğu kurumca bildirilen bir emanet hesabına yatırılır. İlgililere mevzuatı uyarınca yapılacak ödemeye ilişkin işlemler bu maddede belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde asli görevli bulundukları kurumlarca herhangi bir vergi kesintisi yapılmaksızın gerçekleştirilir ve üst sınırı aşan ya da ücret alınamayan görevlere ilişkin ödeme tutarları genel bütçe kapsamındaki idarelerde genel bütçeye, diğer idarelerde ise ilgili kurum bütçesine gelir kaydedilir.

Birinci fıkra kapsamında bulunmayan kişilerden; birinci fıkrada sayılan kurum ve kuruluşların anılan fıkra da belirtilen kurul ve organlarında görev alanlar (bu kurum ve kuruluşlara ait olmayan hisseleri temsilen görev alanlar hariç) ile hisse oranına bakılmaksızın birinci fıkra kapsamında sayılanlar dışındaki kamu payı veya temsil hakkı olan kurum ve kuruluşların söz konusu kurul ve organlarında kamuyu temsilen görev alanlar hakkında da bu madde hükümleri uygulanır. Ancak, bunların bu fıkra da belirtilenler dışında kalan diğer kurum ve kuruluşlardaki görevleri hakkında bu fıkra hükümleri uygulanmaz. Bu fıkra kapsamına girenler için üçüncü fıkranın uygulanmasında asli görevli olunan kurum için düzenlenen yetki ve sorumluluklar bunların temsil ettikleri veya görevli oldukları kurum ve kuruluşlar tarafından yerine getirilir.

Diğer mevzuatın bu maddeye aykırı hükümleri uygulanmaz.

Bu maddenin uygulanmasında ortaya çıkacak tereddütleri gidermeye ve uygulamayı yönlendirmeye Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.”

Muhammet Emin Akbaşoğlu

Çankırı

Osman Sağlam

Karaman

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, sermayesinin yarısından fazlası kamuya ait tüm ortaklıkların madde kapsamına alınması ve kamu görevlileri dışından madde kapsamındaki kamu kurum ve kuruluşları ile kamunun pay ve temsil hakkı olan kurum ve kuruluşlara atanmalar hakkında da madde hükümlerinin uygulanmasının sağlanması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 29'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

30'uncu madde üzerinde 1 önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 156 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 30'uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 30- Bu Kanunun;

a) 3 üncü maddesi 1/7/2024 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

b) 12 nci ve 29 uncu maddeleri 1/1/2025 tarihinde,
17 nci, 18 inci ve 19 uncu maddeleri 1/9/2024 tarihinde,
ç) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,
yürürlüğe girer.”

Muhammet Emin Akbaşoğlu
Çankırı

Halil Eldemir
Bilecik

Osman Sağlam
Karaman

Asuman Erdoğan
Ankara

Mustafa Alkayış
Adıyaman

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, teklifin 29'uncu maddesiyle değişiklikler yapılan 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 12'nci maddesinin 1/1/2025 tarihinde yürürlüğe girmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 30'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

31'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İkinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

İç Tüzük'ün 145'inci maddesinin ikinci fıkrası “Başkanın gerekli görmesi hâlinde açık oylama oturumun sonuna veya haftanın belli bir gününe bırakılabilir.” hükmünü havidir. Bu hükmü uyarınca teklifin açık oylamasını oturumun sonuna bırakıyorum.

On dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.11

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 21.32

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Sibel SUIÇMEZ (Trabzon), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 105'inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

3'üncü sırada yer alan, Denizli Milletvekili Cahit Özkan ve 133 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporlarının görüşmelerine başlayacağız.

3.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan ve 133 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2258) ile Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporlarının (S. Sayısı: 157)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

4'üncü sırada yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İş Birliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

4.-İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İş Birliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1662) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 144) (*)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 144 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA SAĞLIK VE TIP BİLİMLERİ ALANLARINDA İŞ BİRLİĞİNE DAİR ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR

KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 20 Aralık 2022 tarihinde Ankara'da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İş Birliğine Dair Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde Saadet Partisi Grubu adına Muğla Milletvekili Sayın Selçuk Özdağ.

Buyurun Sayın Özdağ. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; uluslararası sözleşmeler üzerine Gelecek-Saadet Partisi olarak söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İki gün sonra tarih 20 Temmuz 2024. Bundan elli yıl yani yarım asır önce Türkiye, uluslararası hukuktan kaynaklı garantörlük hakkını kullanarak Kıbrıs'taki Türklerin güvenliğini tesis etmek amacıyla 20 Temmuz 1974'te Kıbrıs Barış Harekâtı'nı başlattı. Türkiye, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararıyla İngiltere ve Yunanistan'a barışın yeniden tesisini sağlamak üzere müzakerelere başlama çağrısında bulunmuş, 22 Temmuzda da harekâtı durdurmuştur. Garantör ülkelerle Kıbrıs meselesinin çözümü için başlayan görüşmeler 25 Temmuz 1974'te toplanan Birinci Cenevre Konferansı, 30 Temmuzda Cenevre Deklarasyonu'yla son bulur. Konferansın 8 Ağustosta başlayan ikinci aşamasında Yunanistan Kıbrıs'ta yeni anayasal düzenin kurulmasına yönelik tüm teklifleri reddeder ve anayasaya ilişkin varılacak bir uzlaşma için Türk askerinin geri çekilmesini ön şart olarak ileri sürer. İkinci Cenevre Konferansı görüşmelerinden de sonuç çıkmayınca 14 Ağustosta “Ayşe tatile çıksın.” parolasıyla Kıbrıs Barış Harekâtı'nın ikinci aşaması başlar ve 16 Ağustosta ateşkes ilan edilir. Parolada ismi geçen kişi ise dönemin Dışişleri Bakanı Turan Güneş'in kızı Profesör Doktor Ayşe Ayata'dan başkası değildir. Uzun süren var olma mücadelesi ve ardından

(*) 144 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

başlayan askerî harekât ve nihayet 15 Kasım 1983 yılında kurulan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'yle yeni bir sürece girilmişti. Bu sene Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 41'inci yılını idrak etmiş olacağız. Bu vesileyle 41 kere maşallah diyor, -Türk Mukavemet Teşkilatı- Kıbrıs Türklüğünün ölümsüz lideri Doktor Fazıl Küçük ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kurucu Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş ve arkadaşlarını saygı, rahmet ve minnetle anıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk milleti bunun gibi tarihî dönüm noktalarını defaatle yaşamıştır. Milletler tarihinde var olduğu günden bu tarafa onlarca devlet, imparatorluk ve medeniyet tesis etmiş bir milletin böylesi tarihî süreçleri yaşamaması zaten düşünülemezdi. Şimdi, buradan sormak istiyorum: Mustafa Kemaller, Kazım Karabekirler, Cevat, İsmet, Enver, Nuri Paşalar, Fevzi Çakmaklar, Albay Reşatlar, Rauf Denktaşlar, Fazıl Küçükler, Cengiz Topeller, Şerife Bacılar, Gördesli Makbule ve adını sayamadığım niceleri sadece birer simgeden mi ibaretti? 30 Ağustoslar, 19 Mayıslar, 23 Nisanlar, 29 Ekimler, 20 Temmuzlar, 15 Kasımlar sadece takvim sayfalarındaki tarihler midir? Mesela kahramanlar sadece ölmek için mi vardır? Onlar öldüğü için mi mesela birileri yaşama şansı bulmuştur? Onların hatırasına ve bıraktıklarına saygı yalnızca bürokratik birer anma faaliyeti midir? Mesela şuursuz bir milletin herhangi bir birliğinden bahsetmek mümkün müdür? Bir toprak parçası, bir coğrafya onun için canından, malından ve sevdiklerinden vazgeçenlerin fedakârlıklarıyla vatan olur elbette lakin bir vatanın ülke ve devlet olması millet şuuruyla sahip toplumların o toprakları yurt bilmesi yanında örf, teamül, vicdan ve adil bir hukuk nizamını tesis etmesiyle mümkün olmaz mı? “Peki, toplum ne zaman bu şuura ve bilince sahip olur?” diye sorulacak olursa işte o zaman, milletlerin kültürü, dili, örfü, acıları, mutlulukları, millî, dinî toyları, bütün yaşamışlıklarıyla özellikle tarihî dönüm noktaları ve şahsiyetleri akla gelmelidir. Tüm semboller işte bu yaşanmışlıkların ve hatıraların vücut bulmuş yansımalarıdır.

Değerli milletvekilleri, yine, tarihî bir günün arifesindeyiz. Kıbrıslı Türklerin hayatta kalma ve yurtlarına sahip çıkma mücadelesinin en önemli noktasından bahsediyorum. Ama ana karadan uzak diye sahipsiz sandıkları bir avuç Türk'ü boğmak ve yok etmek isteyenlerin sağlam bir kayaya tosladığı bir tarihtir 20 Temmuz. Peki, Kıbrıs mücadelesinin tarihi Doktor Fazıl Küçüklerden, Rauf Denktaşlardan bağımsız düşünülebilir mi? Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kurucu lideri Rauf Denktaş bütün bir ömrünü bu yola revan etmiş bilge bir vatanseverdi. Mücadelesi kahırları, acıları, ihanet ve üzüntülerle geçen koca bir ömürden ibaretti. Ve elbette bir davaya adanmak, ömür boyu o davanın peşinde koşmayı gerektirir.

Sayın milletvekilleri, 1571 yılında Kaptanıderya Piyale Paşa tarafından Osmanlı topraklarına dâhil edilen Kıbrıs, 1950'li yıllardan itibaren Rumların pervasızlıklarıyla ana vatanından koparılmak istendi. Rahmetli Başbakan Adnan Menderes ve Dışişleri Bakanı Fatin Rüştü Zorlu'nun büyük gayretleriyle 11 Şubat 1960 günü imzalanan Türkiye'nin Kıbrıs garantörlüğü, Kıbrıs Türklerinin bağımsızlığa giden yolda ilk adımları olmuştur. Bu istiklal mücadelesinin bayrağını önce Doktor Fazıl Küçük'ün, sonra da merhum Rauf Denktaş'la beraber kurdukları Türk Mukavemet Teşkilatlarıyla burçlara dikmişlerdir. Doktor Fazıl Küçük ve Rauf Denktaş ki aynı zamanda bir hukuk insanı olarak Kıbrıs'ın bir Yunan adası yapılmasına karşı uluslararası arenada büyük de bir hukuk mücadelesi vermişlerdir. Atina siyasetine karşı verdikleri bu mücadeleyle Yunanistan'a ilhakını engellemişlerdir. Denktaş, 1974 Kıbrıs Barış Harekâtı'nın davetçisi olarak Türkiye Cumhuriyeti'nin müdahalesine vesile olmuştur. O gün Kıbrıs Türklerinin davetine Türk devletinin icabetini sağlayan merhum Başbakanlarımızdan Bülent Ecevit ve Necmettin Erbakan'ı da bu vesileyle minnet ve rahmetle anıyorum. Adı Kıbrıs Türklüğüyle özdeşleşmiş olmakla beraber Rauf Denktaş'ı Kıbrıs Adası sınırları içinde düşünmek ve bununla sınırlamak esasen bu insana büyük bir haksızlık olur. Denktaş, Kıbrıs Türkünün meselelerini dert ve dava edinmiş bir insandı, hem cephede hem de siyaset alanında bunun hakkını sonuna kadar verdi. Denktaş, Kıbrıs'ta boğulmak istenen bir milletin neferi ve nefesi olmakla birlikte Türk dünyası gerçeğini dünyaya haykıran bir sesti aynı zamanda. Denktaş isteseydi İngiltere'de tahsil görmüş bir avukat olarak hayatını refah ve zenginlik içinde sürdürebilirdi ama o Kıbrıs'a girişi yasaklanmasına rağmen gizlice Kıbrıs'a girmeye çalıştı ve tutuklandı ama yılmadı. Bugün Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti bu mücadelenin çocuğudur. Kıbrıs'ta hâlâ Enosis'e direnen bir topluluk varsa iki önemli liderin, Küçük ve Denktaş'ın başlattığı mücadele ve yüzlerce mücahidin emeklerinin bir neticesidir. Denktaş'ın Kıbrıs mücadelesi doğrudur. Mücadele boyunca gerçek bir lider ve kahraman gibi davranmış, dolayısıyla ismini tarihe yazdırmayı hak etmiştir. Dönem dönem milletler bayrak insanları çıkarır, onlar hep önde yürürler, her türlü iftiraya, saldırıya önce onlar mukavemet ederler; onlar bir ülkeyi, bir davayı, bir milleti, bir bayrağı temsil ederler. Denktaş hep önde yürüyen bir liderdi. Vefat ettiğinde naaşı önde yürüyordu çünkü liderler hep önde yürürlerdi.

20 Temmuz tarihi bu yönüyle Türk'ün devlet kurma iradesine temel olan 20'nci yüzyıldaki son örneğidir. Güçlü bir devlet olma yolunda emin adımlarla yürüdüğü sürece Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni dünya bir gün mutlaka tanıyacaktır ve tanıyacağı gün de yakındır ancak bazı şeyleri hatırlamakta da fayda olduğu kanaatindeyim. Zira, tarih ve arşiv, yalanın, boş hamasetin ve konjonktürel siyasetin kaypaklığının panzehridir. Son yıllarda iyice pervasızlaşan bir kesim ve onların sözcüleri var ki taraftarlarının bu millettan mı yoksa kendilerini yok etmeye çalışanlardan mı olduklarını anlamak mümkün değildir. “Hezimet” dedikleri Lozan'a “doksan yıllık reklam arası” ve “narkoz dönemi” dedikleri Türkiye Cumhuriyeti'ne olan muarızlıkları ile her yerde itibar ve iltifat görür oldular. Devlet ricalinde gayrimillî bu fikirleriyle kendilerine yer, yurt edinmeye çalışıyorlar.

Değerli milletvekilleri, iktidar sahiplerine sesleniyorum: Birakın Lozan'ı, Montrö'yü, ülkenin kurucu değerleriyle uğraşmayı ve düşmanlıklar yaratmayı da siz, mesela, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni birkaç devlete tanıttın, gücünüzü gösterin ve ülke insanını da gururlandırın lütfen. Sizden habersiz bölgede kuş uçmuyor ya, hiçbir masada Türkiye olmadan kartlar yeniden karılmıyor ya, hadi bekliyoruz. Bütün sözlerin havaya karışacağını biliyorum çünkü sizler zamanında Kıbrıs mücadelesinin kahramanı olan Rauf Denktaş'ı neredeyse kovmaktan beter eden konjonktürel bir zihniyet sahibiydiniz. Mevcut iktidar olarak Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni kardeş ülke Azerbaycan'a bile tanıtamadınız; onu geçtim, 1974 Barış Harekâtı'nda Türk Silahlı Kuvvetlerine “işgalci” diyenlerle siyasi birliktelik içinde de bir zamanlar olmak istediniz.

Değerli milletvekilleri, yukarıda ifade ettim, arşiv, konjonktürel, zübük siyasetinin panzehridir. Son bütçe görüşmelerinde de AK PARTİ Başkan Vekili “AK PARTİ hükümetleri öncesinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti dâhil sadece 3 ülkede askerî varlığımız bulunuyorken bugün Türkiye, Kosova'dan Bosna'ya, Afganistan'dan Sudan'a kadar 3 kıta ve 17 ülkede askerî varlığıyla huzur ve istikrara dünyada katkı sağlamaktadır.” dedi. Ya, Allah aşkına, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ne zamandan beri yabancı bir ülke gibi değerlendirilir oldu? Orada asker bulundurmaya bir başarı kabul etmeye başlayan bir zihniyetle karşı karşıyayız. Değerli milletvekilleri, biz orada yani Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde asker bulundurmuyoruz, orası her ne kadar ayrı bir cumhuriyet olsa da bizim bir coğrafyamız yani bizim vatanımızdır. Biraz tarih şuuru, az biraz millî bilinç ve hiç değilse bu millete biraz saygı duyun lütfen diyorum.

Değerli milletvekilleri, içneden ipliğe her şeye zam yapılırken, halk günbegün yoksullaşırken, evladına harçlık bile vermekten mahrum bırakılırken, ülkenin kaynakları, varlıkları haraç mezat satılırken, kim oldukları belli olmayan milyonlarca yabancı vatanımızda cirrit atarken, borçlanmadığımız bir ülke kalmamışken, paramızın ve pasaportumuzun değeri hiç edilirken, hak, hukuk, adalet isteyenler derdest edilirken, sahip çıkmak için yıllarca mücadele ettiğimiz Kıbrıs ve onun banileri ile sayısız vatanseverin mücadelesi yok sayılmaya çalışılırken, yavru vatanımız yeşil adayı mafya ve çetelerin cirrit attığı bir coğrafya hâline getirirken nasıl oluyor da hâlâ ayakta kalabiliyoruz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Ben bunu Türk milletinin ferasetine ve sahip olduğu yüksek kurucu iradesine bağlıyorum ki Akif'in "Kutsi mealden mülhem içimizdeki beyinsizler." ifadesine rağmen, tıpkı "Dünyanın en güçlü devleti hangisidir?" sorusuna Keçecizade Fuat Paşa'nın Fransız sefirine verdiği cevap gibi "Paşa, dünyanın en güçlü devleti hangisidir?" şeklinde yöneltilen bir soruya "Elbette Osmanlı Devleti." der ve ekler "Asırlardır siz dışarıdan, biz içeriden bir türlü yıkamıyoruz." der. Esasen "biz" derken Paşa'nın neyi ve kimleri kastettiğini bilenler bilmeyenlere anlatsın lütfen.

Kuzey Kıbrıs Türk halkının Barış ve Özgürlük Bayramı'nı içtenlikle kutluyoruz. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Türk Devletleri Teşkilatında ve Türk Devletleri Parlamenter Asamblesinde de gözlemci üye olmasını da memnuniyetle karşılıyoruz ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni bir gün dünyanın tanıyacağı ve hep beraber "Burası da ayrı bir vatanıdır." diyeceğimiz bir hâle getirmeyi bütün Türkiye Cumhuriyeti devletinin vatandaşlarına Allah nasip etsin diyor ve bu uluslararası sözleşmeye "evet" diyor.

Saygılar sunuyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Balıkesir Milletvekili Sayın Turhan Çömez.

Buyurun Sayın Çömez. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kıbrıs Barış Harekâtı'nın 50'nci yılı Türkiye'ye, kardeş Kuzey Kıbrıs Türk halkına ve dünyadaki bütün Türklere kutlu olsun.

Dönemin 2 önemli lideri ve bu muhteşem zaferin tartışılmaz 2 kahramanı merhum Ecevit'i ve merhum Erbakan'ı rahmet ve minnetle anıyorum.

Yine, Kıbrıs'ta yıllarca yaşanan zulme kahramanca direnmiş, Kıbrıs Türk halkını dimdik ayakta tutmuş, merhum Rauf Denktaş'ı ve merhum doktor Fazıl Küçük'ü saygıyla, minnetle yâd ediyorum.

Özellikle 1963 ve 1974 yılları arasında adada Rumların zulmüne karşı direnen mücahitleri saygıyla anıyor; hayatını kaybedenlere, şehit olanlara Yüce Allah'tan rahmet diliyorum. Aynı şekilde, Barış Harekâtı'nda şehit olan askerlerimize rahmet diliyor, gazilerimizi de saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, 1963 Kanlı Noel'le başlayan ve on bir yıl süren katliamlar, zulümler, eziyetler, saldırılar bundan tam elli yıl önce Türk milletinin ve onun temsilcilerinin iradesiyle, cesaretiyle ve kararlılığıyla son buldu ve adada yepyeni bir dönem başladı. İşin evveliyatında 1960 Anayasası'nı tanımayan, Rumlar ve Türklerin ortak yönetime sahip olduğu Kıbrıs Cumhuriyeti'ni reddeden, Rum çetelerin, EOKA-B'nin terör eylemleri vardı. Bu örgüt bir "Enosis" yani Kıbrıs'ı Yunanistan'a bağlamak için adada terör eylemleri başlattı. Türk köylerine saldırılar düzenledi, pek çok Türk'ü katletti ve yerlerinden etti. 1963-1974 arasında işte bu örgütün yaptığı terör eylemleri ve baskılar neticesinde pek çok Türk; bölgelerini, köylerini, evlerini terk etmek zorunda kaldılar. Ekonomik ve sosyal izolasyona tabi tutuldular; eğitim, sağlık ve ekonomik hizmetlere erişimde ciddi zorluklar yaşadılar. Uluslararası toplum da bu sürece kayıtsız kaldı ve ada halkı, masum insanlar yapayalnız bırakıldı. Ancak adadaki masum halkın yanında duran bir millet vardı: Asil Türk milleti. Ve bu asil millet seçtiklerinin ve temsilcilerinin yanında durarak ve onları cesaretlendirerek ve teşvik ederek adadaki zulme "Dur!" demeleri için bir vazife yükledi. Ve Türk siyaset tarihinin en önemli liderlerinden iki isim merhum Erbakan ve merhum Ecevit büyük bir cesaret ve kararlılık ve öngörüyle Kıbrıs Barış Harekâtı'nı başlattı. Bu harekâtın gerekçeleri çok açıktı; adadaki Türk toplumunun can güvenliği kalmamıştı ve Rum terör örgütleri tarafından yapılan saldırılara karşı ada halkı, Türkler savunmasız ve çaresizdi. Kıbrıs Cumhuriyeti açıkça 1960 Anayasası'nı ihlal ediyordu ve Türkiye 1960 Kıbrıs Anayasası ve Kıbrıs Cumhuriyeti'nin bağımsızlığını sağlayan anlaşmaların garantörlerinden biriydi yani sorumluluk sahibiydi. Öte yandan, 15 Temmuz 1974'te Yunan cuntasının desteklediği EOKA-B örgütü Kıbrıs'a bir darbe gerçekleştirmiş ve bu darbeye Kıbrıs'ı Yunanistan'a bağlamak için çalışma başlatmıştı. Sürecin bu noktaya gelmesinden önce Türkiye, Kıbrıs sorununun barışçıl ve diplomatik yollarla çözülebilmesi için birçok girişimde bulundu ancak bunların hiçbirisi sonuç vermedi. Adadaki Türklerin durumu daha da dramatik bir hâl almıştı. Krizin derinleşmesi, diplomatik çözümlerin tükenmesi, adada can güvenliğinin ortadan kalkması ve adada yapılan darbeye Kıbrıs'ın Yunanistan'a bağlanmak üzere olması Türkiye'nin askerî harekâtını kaçınılmaz hâle getirmişti ve 20 Temmuz 1974: "Ayşe tatile çıktı." Adadaki yerel direnişçilerin, mücahitlerin, paraşütçü birliklerimizin, çıkarma gemilerimizin ve tanklarımızın muazzam koordinasyonu ve askerlerimizin kahramanlıkları ve cesaretleriyle Kıbrıs için barış, huzur, mutluluk ve güven dolu günler başlamış oldu. Harekâtın on gün sonra Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi nezdinde Türkiye, Yunanistan ve İngiltere bir araya gelerek Cenevre Antlaşması'nı imzaladılar. Bu anlaşmaya göre Rumlar Türk bölgelerinden çekilme taahhüdünde bulundular ancak 2'nci Cenevre Konferansı'nın gerçekleşeceği 8 Ağustos 1974'e kadar bu taahhütlerini yerine getirmedi ve 14 Ağustos 1974'te Türk Silahlı Kuvvetleri yine Türklerin yaşadığı bölgelere yapılan saldırıların önlenmesi amacıyla harekâtın ikinci aşamasına geçti. Burada, yine, Türkiye'nin temel dayanağı, sorumluluğu garanti anlaşmasının 3'üncü maddesiydi. Adada yapılan vahşete ve zulme kayıtsız kalan dünya Türkiye'nin adanın istikrarını, huzurunu ve güvenliğini sağlamak için uluslararası anlaşmaların da kendine vermiş olduğu yetkiyle ve sorumlulukla yaptığı harekâtın ardından ayağa kalktı ve Türkiye'nin karşısında durdu ama Türkiye bu tavra karşı devletiyle ve milletiyle dimdik ayakta durdu, kenetlenir ve vazifesini hakkıyla ve layıkıyla ve gerektiği şekliyle yerine getirdi. Ada halkı artık özgürdü. Tabii, ardından, Amerika'nın silah ambargoları geldi, Türkiye'nin dış finansman kaynaklarına erişimi engellendi, Türkiye'nin NATO içerisindeki askerî iş birliği ve savunma projelerine katılımlarına kısıtlamalar geldi ancak Türkiye kararlıydı, yaptığı iş doğrudu ve haklıydı. Bu süreç Türkiye'ye yeni bir sayfa açtı. Türkiye kendi savunma sanayisini kurabilmek, geliştirebilmek için adımlar atmaya başladı. Yani sıra, giderek artan ambargolar ve baskılar Türkiye'deki millî dayanışma ve bağımsızlık duygusunu da artırdı. Halk millî bir duruş sergileyerek Hükûmetin yanında oldu, yapılan tüm bu baskılara karşı dimdik ayakta durdu.

Aslında, Türkiye ve aziz Türk milleti sadece uluslararası hukukun verdiği sorumluluğu yerine getirmekle kalmadı, sadece muhteşem bir cesaret, azim ve kararlılık örneği göstermekle de kalmadı; aynı zamanda barışın, huzurun, güvenin yanında olduğunu da bütün dünyaya ilan etti. Yani sıra, şunu da açıklıkla bütün dünyaya kanıtladı: İcap ettiğinde bu aziz millet bir araya gelir, kenetlenir, devletiyle bir olur, bütün dünyaya kafa tutar, meydan okur ve netice alır.

Kıbrıs Türkü 1983 yılında yıllarca kendisi için mücadele eden liderleri Rauf Denktaş'ın önderliğinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni ilan etti ve egemenlik mücadelesinde yepyeni bir sayfa açtı. Adada artık iki ayrı halkın ve iki ayrı devletin varlığı asla inkâr edilemez. Belki biz değil ama bizden sonraki nesiller Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin dünya nezdinde tanınan, bilinen, sevilen ve güvenilen bir ülke olduğu günleri mutlaka görecekler.

Bütün kahramanları saygıyla ve minnetle anıyor, bu muhteşem yıl dönümünün Türk dünyasına kutlu olmasını temenni ediyor, hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Nevşehir Milletvekili Sayın Filiz Kılıç.

Buyurun Sayın Kılıç. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri ve ekranları başında bizleri takip eden yüce Türk milleti; 144 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İş Birliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'yla ilgili olarak Milliyetçi Hareket Partisi

Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Öncelikle, büyük bir gurur ve mutlulukla Kıbrıs Barış Harekâtı'nın 50'nci yıl dönümünü ve Kıbrıs Türk halkının Barış ve Özgürlük Bayramı'nı içtenlikle kutluyorum. İnşallah, 20 Temmuz Cumartesi günü Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli liderliğinde, Milliyetçi Hareket Partisi milletvekilleri, belediye başkanları ve il başkanlarımızla yavru vatan Kıbrıs'ta Kıbrıs Türkünün, soydaşlarımızın yanında olacağız, Barış Harekâtı'mızın 50'nci yılını coşkuyla kutlayacağız.

Taşıdığı jeopolitik önemin bir neticesi olarak tarih boyunca Doğu Akdeniz'deki üstünlük mücadelesinin stratejik unsurlarından biri olagelen Kıbrıs, aynı zamanda Türk varlığının hüküm sürdüğü kadim beldelerden biridir. Kıbrıs 1570'te başlayan Osmanlı-Venedik Savaşı'nda Lala Mustafa Paşa komutasındaki ordu ve Piyale Paşa komutasındaki donanmayla Osmanlı Devleti tarafından fethedildiği tarihten bu yana Türklere vatan olmuştur. Türk ve İslam tarihindeki ayrıcalıklı yeri, Kıbrıs Adası'nın Türkiye ve Türk milleti için taşıdığı stratejik önceliği ortaya koymaktadır. 1963 yılında Kıbrıslı Rumların ortaklık devletini gasbetmesiyle başlayan katliamlar, insan hakları ihlalleri Türkiye'nin 20 Temmuz 1974 tarihindeki garantörlük haklarını kullanarak Kıbrıs Türklerinin hak ve hukukunu, en temel insan hakkı olan yaşama hakkını ve iki toplumun barışını temin etmek üzere başlattığı Barış Harekâtı'yla son bulmuş, adadaki Türk varlığının güvenliği ve siyasi hakları güvence altına alınmıştır. Türkiye'nin Kıbrıs üzerindeki kurucu antlaşmalardan kaynaklanan vazgeçilemeyecek ve tartışılmayacak ahdî hak ve yükümlülükleri bulunmaktadır. Mavi vatan stratejisinin kilit önemdeki unsuru da olan Kıbrıs'taki Türk varlığının hak ve hukuku, dün olduğu gibi bugün ve yarın da her platformda savunulmaya kuşkusuz devam edilecektir. Şüphe yok ki Kıbrıs'ta dili, dini ve etnik kökeni itibarıyla farklı olan iki ayrı millet ve iki ayrı devlet bulunmaktadır. Uzun süren ve bir sonuca varamayan müzakere süreçleriyle Rumların uzlaşmaz tutumları neticesinde geldiğimiz nokta itibarıyla Kıbrıs'ta tek gerçekçi, uygulanabilir ve yaşanabilir çözümün iki devletli bir yapılanma olduğu açık ve aşikardır. Nitekim, hem Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti hem de Türkiye Cumhuriyeti bu yöndeki politikalarını her platformda kararlılıkla gündeme getirmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önümüzdeki süreçte Kıbrıs Türk halkını, haksız yere uygulanan izolasyonlardan ve egemenlik haklarını kullanmaya dönük kısıtlamalardan kurtarmak üzere Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin egemenliğini ve uluslararası alanda eşit statüsünün tanınmasını temin edecek politikaların izlenmesi en akla gelen uygun yol olacaktır. Bu çerçevede, stratejik bir adım atılarak Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Türk Devletleri Teşkilatına gözlemci üye olarak kabul edilmesi fark yaratan ve ses getiren önemli bir gelişme olmuştur. Bununla beraber, Türk Devletleri Teşkilatının Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni tam üye olarak kabul etmesi Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni tanıyan devletlerin sayısının artmasını da kolaylaştıran bir gelişme olacaktır.

Bugün önemli bir küresel aktör olan Türkiye, bölgesel gelişmelere yön veren, egemenlik haklarına yönelik oyunları bozma gücüne sahip, ahdî haklarından taviz vermeden, millî politikalar istikametinde "Lider ülke Türkiye" ilkesini gerçekleştirmek, Türk ve Türkiye Yüzyılı'nın altıyapısını inşa etmek amacıyla gayret göstermektedir. Bu hedefe giden yolda Türkiye'nin ve Kıbrıs Türklüğünün bekasının temini ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin bağımsız bir egemen devlet olduğunun tescili büyük önem arz etmektedir. Doğu Akdeniz'in stratejik değerlerinin arttığı bu dönemde Kıbrıs'ta iki devletli çözüm en makul ve gerçekçi seçenek olarak belirlenmiş durumdadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kıbrıs'ta Türk ve Rum toplumları arasında tarihsel olarak derin bir güvensizlik ve çatışma geçmişi bulunmaktadır. Kıbrıs Türkleri ve Rumları dil, din ve kültürel açıdan farklı toplumlardır; bu farklılıklar federal bir yapının işleyişine uyum sağlayamamaktadır. İki devletli çözüm her toplumun kendi kimliğini koruması ve kendi yönetiminde kendisinin olması bakımından önemli avantajlar sunar. Federal sistemlerde iki tarafın ortak karar alma mekanizmaları kurması gerekmektedir ancak Kıbrıs'ta taraflar arasında bu tür güç paylaşımı konusunda ciddi anlaşmazlıklar bulunmaktadır. İki devletli çözüm, her iki tarafın kendi egemenliğini ve yönetimini bağımsız olarak sürdürmesini sağlayarak bu sorunu ortadan kaldıracaktır.

Kıbrıs'ta uzun yıllardır iki ayrı yönetim fiilen varlığını sürdürmektedir. Bu durum iki toplumun farklı coğrafi bölgelerde ve yönetimlerde yaşamasına neden olmuştur. Mevcut durumun kabul edilmesi çözümün daha gerçekçi ve uygulanabilir olmasını sağlayacaktır.

Değerli milletvekilleri, Kıbrıs Türk'tür ve Türk kalacaktır. Bu şiarla barış iklimini hâkim kılmak amacıyla 20 Temmuz 1974 günü gerçekleştirilen harekât bir bağımsızlık ve mücadelenin eseridir. Kıbrıs'ın kaderi Helenizm değil Türklüktür. Kıbrıs'ta çözümden korkan, barış ve uzlaşmadan kaçan yegâne taraf Rumlar olmuştur. Kıbrıs Türklüğü kendi kaderini kendi tayin etmeye, kendi göbek bağını kendi kesmeye hazırdır, buna da kararlıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ankara ile Kıbrıs'ın kaderi birdir; Anadolu coğrafyası nasıl vatanımızsa Kıbrıs da öyledir. Kıbrıs Türklüğü iradesine sahip çıkacak, Türkiye de sonuna kadar arkasında duracaktır, herkes hesabını buna göre yapmak zorundadır. Kıbrıs Türk devletinin tezahürü geri dönülemez bir amaçtır.

Bu vesileyle, harekât kararını alan Başbakan Bülent Ecevit'i, Başbakan Yardımcısı Necmettin Erbakan'ı, Genelkurmay Başkanı Semih Sancar'ı, KİB davasının yol başçıları olan Doktor Fazıl Küçük ve Rauf Denktaş'ı, Beşparmak Dağları'na kanlarını döken aziz şehitlerimizi, ebediyete irtihal eden mücahitlerimizi rahmetle ve minnetle anıyorum.

Bu duygu ve düşüncelerle, birlik ve ben beraberlik içerisinde nice elli yıllara diyor, yüce heyetinizi saygılarımla selamlıyorum. (MHP, AK PARTİ, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Hakkâri Milletvekili Vezir Coşkun Parlak.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA VEZİR COŞKUN PARLAK (Hakkâri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değerli halklarımız; Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'yle imzalanan bu anlaşmalar uluslararası antlaşmalar olmaktan çok bir devletin kendine bağlı bir kurumla imzaladığı sözleşmelere benziyor. Bu sözleşmelerde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin herhangi bir biçimde iradesinden bahsetmek mümkün değil. Bu durum elbette tesadüf değil, bilinçli bir politikadır. Çıkacaksınız, bir taraftan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin bağımsız bir devlet olduğunu öne sürüp tüm dünyada tanınmasını isteyeceksiniz, diğer taraftan da çıkıp Türkiye'nin bir vilayetiymiş gibi muamele yapacaksınız. Siz böyle yaparak Kıbrıs halkının ve onların temsilcilerinin iradesini hiçe sayıyorsunuz. Kıbrıs'ı on yıllar içinde ekonomik olarak çökertip tamamen bağımlı hâle getirdiniz, dünyayla bağlantısını koparıp âdeta açık cezaevine dönüştürdünüz.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Kim dönüştürdü?

VEZİR COŞKUN PARLAK (Devamla) – Kıbrıs halkını önce bilinçli şekilde yoksullaştırdınız, sonra da "besleme" diye dalga geçtiniz. Türkiye'de siyasi iktidarların Kıbrıs'a yönelik temel bakış açısı, on yıllardır milliyetçi hamasetten öteye gitmiyor. Dış politikanızda şantaj aracı olarak kullanmak için dünyadan kopardığınız Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni yıllar içinde, sayenizde mafyanın, uyuşturucu ticaretinin, yasa dışı bahsin, kumarın merkezi hâline getirmiş durumdasınız. Kıbrıs'ı bir askerî garnizon hâline getiren, âdeta sömürge yönetimi uygulayan bu anlayış, adadaki barışın önündeki en büyük engeldir. Tabii, bu sömürge yöntemleri ne yazık ki sadece Kıbrıs'a uygulanmıyor, halkın demokratik tercihlerini yaptığı Hakkâri'ye de 3 Haziranda sömürgeci bir mantıkla kayyum atandı.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ne alakası var bununla ya!

VEZİR COŞKUN PARLAK (Devamla) – Hakkâri halkının iradesini yok sayan zihniyet ile Kıbrıs halkının iradesini ipotek altına almaya çalışan zihniyet aynı zihniyettir. Biz, Hakkâri halkının da Kıbrıs halkının da siyasi iradesini ve evrensel demokratik haklarını savunmaya devam edeceğiz. Biz DEM PARTİ olarak Kıbrıslı Türklerin de Kıbrıslı Rumların da eşit haklara sahip olmasını önceliyoruz. Bölgesel istikrar ve barış için her iki toplumun Birleşmiş Milletlerin kolaylaştırıcılığında nihai bir anlaşmaya varana kadar müzakereleri sürdürmesinden yanayız.

Değerli milletvekilleri, AKP'nin dış politikası, sadece Kıbrıs konusunda değil her coğrafyada yayılmacı ve saldırgan bir rota izliyor. En yakın örneği de Suriye'dir. 2011 yılında şiddete sürüklenen Suriye'de barış ve demokrasinin inşa edilmesine destek olmak yerine, yangına körükle gitmeyi tercih ettiniz, kendi yayılmacı ajandasını takip ederek belirli silahlı grupları desteklediniz. Suriye'de şiddetin zirveye çıkmasına, yüz binlerce insanın hayatını kaybetmesine, milyonlarcasının yerinden yurdundan olmasına yol açan sürecin en büyük müsebbiplerinden biri oldunuz. Dünyanın her yerinden gelen cihatçılar Türkiye üzerinden hiçbir engelle karşılaşmadan Suriye'ye geçti. Suriye'nin birçok bölgesi insanlık tarihinin en barbar katliamlarına imza atan IŞİD, El Nusra gibi kanlı örgütlerin eline geçti. Suriye'deki Kürtlere, Araplara, Alevilere, Ezidilere, Dürzilere ve daha birçok toplumsal kesime yapılan katliamları oturup sadece seyrettiniz hatta seyretmekle kalmayıp teşvik ettiniz, destek verdiniz.

AKP'li siyasetçiler ve Dışişleri bürokratları yaptıkları açıklamalarda hiçbir ülkenin toprağında gözleri olmadığını, Suriye ve Irak başta olmak üzere tüm ülkelerin toprak bütünlüğüne ve egemenliğine saygı duyduklarını söylüyorlar fakat ortada tuhaf bir durum var: Suriye ve Irak'ın toprak bütünlüğüne duyulan aşk sadece Kürtler söz konusu olduğunda neden depreşiyor? Serekaniye kaymakam ataması yapıyor, hiç kimsenin Türkçe konuşmadığı Afrin'de Kürtçe'nin de yer aldığı çok dilli tabelalardan Kürtçe'yi çıkarıp her yere Türkçe tabelalar asılıyor. Sabah akşam televizyonlarda, gazetelerde Panosmanlılık söylemiyle bölgede hak iddia ediyorsunuz, sıra Kürtlerin statü haklarına gelince Suriye'nin egemenliğinin ve toprak bütünlüğünün bir numaralı savunucusu oluyorsunuz.

Varınızı yoğunuzu ortaya koyarak statüsünü engellemeye çalıştığınız Rojava'daki yönetim, resmî adıyla kuzey ve doğu Suriye özerk yönetimi bölge halkının aşağıdan inşa ettiği meşru bir yönetimdir. Rojava'daki sistemden bahsederken bölgedeki her etnik grup ve her inançtan kadın ve erkeklerin bütün karar alma mekanizmalarına dâhil olduğu, neredeyse doğrudan demokrasinin uygulandığı bir sistemden bahsediyoruz. Fakat öyle gözü dönmüş bir Kürt düşmanlığınız var ki bölgenin yerlisi olan halkın kendisini yönetmesinden binlerce kilometre uzaktan gelen ve halkı kılıçtan geçiren cihatçı örgütlerin yönetmesini tercih ediyorsunuz. Kürt düşmanı olanlar, aynı zamanda, demokrasi düşmanı da oldukları için geçtiğimiz ay Rojava'da yapılacak olan seçimleri savaş nedeni sayıp Rojava halkını askerî operasyonla tehdit ettiler. Daha üç gün önce, 15 Temmuz'un dönümünde bu kürsüde darbeleri kınayıp demokrasi ve halk iradesi nutukları çekiliyordu fakat şunu çok iyi biliyoruz ki: Hakkâri'den Rojava'ya halk iradesini gasbenden, darbe mekaniğini işleten esas bu iktidarın kendisidir. Sizin bütün çabalarınıza rağmen Rojava yönetimi hem bölge halkı nezdinde hem de dünyada öyle güçlü bir meşruiyet elde etti ki bu demokrasi deneyimini boğmak için ezeli düşmanlarınıza bile el uzatmaya başladınız. On iki yıl boyunca her Allah'ın günü katil olmakla suçladığınız Suriye otokratı Beşar Esad bir sabah ansızın tekrardan kardeşiniz oluverdi. Bu kardeşlik masalının arkasında Kürt düşmanlığı olduğunu bütün dünya âlem biliyor. Türkiye'de Kürtlere yaptıklarınız yetmiyormuş gibi, Suriye'den Irak'a, Almanya'dan Japonya'ya kadar dünyanın her yerindeki demokrasi düşmanlarıyla birlikte "Kürt, anasını görmesin." ittifakı kurmaya çalışıyorsunuz. Biz de bölgenin ve dünyanın her yerindeki demokrasi ve barış dostlarıyla birlikte halklar ittifakını kurmaya devam edeceğiz.

Değerli milletvekilleri, değerli halklarımız; Orta Doğu'daki çatışma çemberi barış siyasetine ekmek gibi, su gibi ihtiyacımız olduğunu gösteriyor. Gazze'de süregiden ve on binlerce insanın hayatını kaybettiği yıkıcı savaşı durdurmak için etkili bir barış diplomasisi yürütmek gerekiyor. Maalesef, AKP iktidarı birçok konuda olduğu gibi Filistin meselesini de araçsallaştırıyor, iç siyaset malzemesi hâline getiriyor. Sizin bu fırsatçılığınız, gündelik çıkarlarınıza göre 180 derece eksen değiştirmeleriniz o kadar fazla ki "Erdoğan pragmatizmi" denilen kavram uluslararası ilişkiler literatürüne girdi, yakında üniversite dersliklerinde de okutulmaya başlanılır. Bu fırsatçılık nedeniyle öyle çok itibar kaybettiniz ki İsrail-Filistin ateşkes görüşmelerine bile ne yazık ki çağırılmıyorsunuz çünkü bütün taraflar biliyor ki siz uluslararası barış ve güvenliği değil, sadece ve sadece kendi günlük çıkarlarınızı düşünüyorsunuz. Eski Amerikan Başkanı Abraham Lincoln'un de bir sözü vardı, diyor ki: "Bazen herkesi kandırabilirsiniz, her zaman birilerini kandırabilirsiniz ama her zaman herkesi kandıramazsınız." AKP-MHP koalisyonu olarak her zaman herkesi kandırmaya çalışıyorsunuz ama bunu başaramayacağınızı sizler de biliyorsunuz.

Türkiye halklarının refahı ve huzurunu yok etmek pahasına yayılmacı bir dış politika izleyen siyasi iktidar, hamasi milliyetçilik söylemleriyle muhalefeti de kendisine angaje etmeye çalışıyor, maalesef çoğu zaman da bunda başarılı oluyor. Örneğin, yurttan ve cihandan barışı savunan bir felsefeye sahip olduğunu öne süren ana muhalefet, Suriye ve Irak'ın kuzeyinde Kürtlere yönelik saldırılara ne yazık ki itiraz etmiyor, yayılmacı dış politikaya rıza gösteriyor. Biz, DEM PARTİ olarak Türkiye'de, Orta Doğu'da ve bütün dünyada barışçıl ve halkların ortak çıkarına dayalı dış politikayı savunuyoruz. Kıbrıs'tan Rojava'ya, Filistin'den güney Kürdistan'a kadar halkların iradesine el uzatan bütün şiddet politikalarını ve yayılmacı anlayışları reddediyoruz. Barış içinde bir arada yaşamının mümkün olduğuna inanıyoruz ve bunun için de mücadele etmeye devam edeceğiz.

Genel Kurulu da saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Akçay, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

62.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Hakkâri Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın 144 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde DEM PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan. Türkiye'nin ve Türk milletinin Kıbrıs davası 1878 yılından bu yana yani yüz kırk altı yıldır devam etmektedir ve bu dava Türkiye'nin ve Türk milletinin bir davasıdır. Kıbrıs davası bütün iş birlikçi girişimlere ve iş birlikçilere rağmen devam edecektir. Kıbrıs Türk'tür, Türk kalacaktır ve elbette bir gün bağımsız, Birleşmiş Milletler tarafından kabul edilen Kıbrıs Türk devleti yeryüzünde var olacaktır!

Teşekkür ederim. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Çömez, buyurun.

63.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Hakkâri Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın 144 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde DEM PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Çok özel bir gün bugün, bana göre de mukaddes bir gün. Tam elli yıl önce adaya barış, huzur, kardeşlik ve dostluk getirmek üzere yapılmış çok kıymetli, çok önemli bir harekâtın 50'nci yıl dönümü. Gönül isterdi ki böyle hassas bir günde, böyle önemli bir günde, böyle millî bir günde ve böyle tarihî bir günde hepimiz aynı dili konuşabilelim fakat az önceki hatip Türkiye Cumhuriyeti'ni gözü dönmüş Kürt düşmanlığı yapmakla suçladı, reddediyorum bunu, şiddetle reddediyorum. Gözü dönmüş Kürt düşmanlığı yapanlar...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Kendileridir.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – ...bir ayağı Brüksel’de, bir ayağı Kandil’de siyaset yapanlardır, terör örgütünü lanetleyemeyenlerdir, bu milleti bölmek için elinden gelen her şeyi yapanlardır ve bu ülkedeki huzurdan, dostluktan, kardeşlikten, barıştan ve bir arada yaşamaktan, bu ülkede herkesin eşit ve birinci sınıf vatandaş olması iradesinden rahatsız olanlardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Kıbrıs’ta Türkiye’nin müdahale etmesinin temel sebebi, uluslararası hukukun Türkiye Cumhuriyeti’ne verdiği bir hak, yetki ve sorumluluktur. Türkiye, oradaki katliama “Dur!” demek için gitti, Rumların terör örgütü EOKA’cılarını orada Türklere yaptığı zulme “Dur!” demek için gitti ve uluslararası antlaşmalara uygun olarak gitti. Böylesine önemli, böylesine özel ve böylesine hakikaten millî olması gereken bir günde böyle bir dilin kullanılmasını reddediyorum ve bu dilin sahiplerinin, hatip başta olmak üzere, onun gibi düşünen herkesin söylediklerini bir kez daha düşünmeye davet ediyorum ve kendilerini terör örgütünü lanetlemeye, özellikle Suriye’nin kuzeydoğusunda konuşlanmış PYD/YPG gibi terör unsurlarının Türkiye’ye oluşturdukları tehdidi reddetmeye davet ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Temelli...

64.- Muş Milletvekili Sezai Temelli’nin, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez’in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ne konuşursak konuşalım sonunu aynı ezbere, bizim dışımızdaki tüm partiler neredeyse aynı anlayışla bağlamaya devam ediyorlar. Dolayısıyla da bu anlayışla hiçbir çözümün üretilmeyeceğini zaten uzun zamandır biliyoruz. Uzun zamandır da çözüm üretecek bir iradenin neden var olmadığının en temel nedeni de zaten bu.

Şimdi, evet, elli yıl önce Kıbrıs’ta yaşananlar hepimizin malumu. Evet, 12 Mart askerî darbesinden çıkmış bir hükümet olan Ecevit Hükûmeti 12 Mart’ın yaratmış olduğu tahribata karşı dururken aynı zamanda Yunanistan’da albaylar darbesi meselesi de bu konseptte ele alınacak. Ve buna karşı, EOKA’cılara karşı yapılmış bir şey var elli yıl önce, bunu herkes biliyor fakat elli yıl öncenin gerçekliğiyle elli yıl sonrayı anlatmaya devam edemezsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Ne oldu? Şu ana kadar söylediklerim duyuldu mu?

BAŞKAN – Duyuldu, duyuldu.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Baştan alayım mı?

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Yok, yok, yeter; duyduk hepsini!

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Tamam.

BAŞKAN – Buyurun.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Evet, elli yıl öncenin o tören aklıyla, o hamaset aklıyla elli yıl sonranın gerçekliğinin üstünü örtemezsiniz, sürekli buna sığınıp işte “Yok, millî bir meseledir; şu meseledir, bu meseledir...” Ya, Kıbrıs’ta bir sorun var, bu sorunun çözümü için -elli yıl geçmiş, yirmi iki yıldır iktidardasınız- sorunun çözümüne dair hiçbir şey yapılmamış, dünyada hiçbir ülke Kıbrıs’ı tanımıyor. Kıbrıs’ın ekonomisi ortada, Kıbrıs’taki suç ağları ortada ama biz burada birbirimize hâlâ hamaset, hâlâ hamaset, hâlâ aynı ezberi anlatmaya devam ediyoruz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) – Sorunun diğer tarafı var, sorun biz değiliz ki!

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Bunun utancına mahkûm olduğunuz için bize saldırıyorsunuz, yoksa mesele o değil, dış politikadaki başarısızlığın en büyük nedeni belki de işte Kıbrıs.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Ne alakası var!

BAŞKAN – Buyurun.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Gidin, Kıbrıs’a bakın.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Eşit haklara sahip iki devleti savunuyoruz ya!

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Hatibimiz kürsüde konuşurken çözüm önerdi, çözüm; bir tanenizin çözüm önerisi yok. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Varsa yoksa tören aklı; yarın gidin, o töreni bir kez daha yapın.

BAŞKAN – Sayın Günaydın, buyurun.

65.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın’ın, Hakkâri Milletvekili Vezir Coşkun Parlak’ın 144 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesi üzerinde DEM PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evet, gerçekten dünyadaki gelişmeleri küresel sistemle birlikte düşünmek lazım. Bundan elli yıl evvel Kıbrıs’a rahmetli Ecevit ve rahmetli Erbakan’ın öncülüğünde yapılan harekât, emperyalizme karşı bir harekâttır çünkü orada EOKA’cı faşist zihniyet insanların canlarını kıymıştır ve çok sayıda kanlı görüntüler hâlen hafızalarımızdadır. Elli yıl evvel oraya barış götürmek için girilmiştir ve Silahlı Kuvvetlerimiz Kıbrıs’ın tamamını ilhak etme derdinde olmamış, bir noktada durmuşlardır. Ancak şunu unutmayalım: Oradan bu tarafa doğru geldiğimizde Kıbrıs’ın bir kesiminin Avrupa Birliği’ne alınması, Annan Planı’nı reddeden Rum kesiminin Avrupa Birliği’ne alınması...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – ...buna karşılık Annan Planı’nı kabul eden Türk tarafının Avrupa Birliği’ne alınmasının reddedilmesi Kıbrıs sorununu bugüne kadar getirmiştir. Dolayısıyla bugünkü çok kutuplu dünyada meseleyi yeniden ele almak gerekir. Evet, Kıbrıs’ta bir sorun vardır, Kıbrıs insanı kendi pasaportuyla dışarıya çıkamamaktadır, ekonomi kötüye gitmektedir ama bütün bunlar elli yıl evvel yapılmış o şanlı harekâtı kutlamamızı ve hep beraber onurla onun arkasında durmamızı geri alabilecek herhangi bir durum değildir. Dolayısıyla ben buradan elli yıl evvel oraya çıkan askerlerimizden şehit olanlara Allah’tan rahmet diliyorum, gazi olanlara sağlık diliyorum ve -Türkiye Cumhuriyeti’nin- tüm dünyanın bu hâlâ süregelen soyutlama politikasına bir an evvel son vermesini diliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Bunun yanında, yirmi iki yıldır uluslararası anlamda bir tek başarı elde edememiş ve en yakınındaki ülkelere dahi Kıbrıs’ı tanıtamamış AKP açısından da bunun çok büyük bir öz eleştiriye neden olduğunu da ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Şahin, buyurun.

66.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Hakkâri Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın 144 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde DEM PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Ya, ben gerçekten merak ediyorum, dünyanın hiçbir yerinde, hiçbir Parlamentosunda kendi ülkesine bu kadar düşmanca yaklaşan başka parlamenterler var mıdır; gerçekten merak ediyorum. (Saadet Partisi, AK PARTİ, MHP sıralarından alkışlar)

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Ne alakası var, ne düşmanı! Git bak bakalım, ne alakası var, düşmanlık neymiş?

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Evet yani, Suriye konusunda, Kıbrıs konusunda...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Nasıl bir hakaret bu?

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Kıbrıs konusunda...

VEZİR COŞKUN PARLAK (Hakkâri) – Hakkâri halkının iradesini gasbetmiştir. Hakkâri'de sömürgeci politikalar uyguluyorsunuz.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Şimdi geliyorum.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Lütfen konuşmalarınıza dikkat edin, düşmanlık ne demek!

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Kıbrıs konusunda Türkiye'yi suçlamaktan başka bir şey yapmadı hatip. Kıbrıs bizim millî davamızdır değerli milletvekilleri.

VEZİR COŞKUN PARLAK (Hakkâri) – Kıbrıs halkı diyor ki: "AKP iktidarı bizden uzak dursun."

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Böyle bir saygısızlık kabul edilir mi ya? Siz Grup Başkan Vekilisiniz, konuşmanıza dikkat edin.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti müstakil, bağımsız, özgür bir devlettir. Bugünlere de kolay gelinmedi.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Ne düşmanlığı, sözcüklerinizi seçerek kullanın.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Bugünlere gelinmesinde emeği geçen herkese de ben teşekkür ediyorum.

Şimdi, bakın, hatip Rum kesiminden bahsetti, onlara tanınan şeylerden bahsetti...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – ...ama Türk tarafının bütün iyi niyetli çabalarına rağmen Batı'nın, uluslararası arenanın Türkiye'ye, Kıbrıs Türk kesimine çifte standardına değinmedi. Biz bunu da beklerdik, buna da değinmesini beklerdik.

Yine gelelim Suriye konusuna. Ya, Suriye konusunda -şunun için diyorum düşmanlık siyaseti diye- Türkiye Cumhuriyeti devletini yayılmacı bir politikayla eleştirdi, Türkiye Cumhuriyeti devletini terör örgütü İŞİD'e destek vermayla eleştirdi.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Emevi Camisi'nde namazı kim kılacaktı?

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Türkiye Cumhuriyeti devletini gözü dönmüş Kürt düşmanlığı...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Senin Başkanın Emevi Camisi'nde namaz kılmaya gidiyordu.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Cevabınızı verirsiniz.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – O yayılmacılık değil miydi?

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – ...olarak nitelendirdi.

FEVZİ ZİRHİOĞLU (Bursa) – Bu ne ya?

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Bakın, burada hiçbir siyasi parti...

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Kendi Grup Başkan Vekilini savun.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, konuşabilecek miyim?

BAŞKAN – Arkanızdaki arkadaş...

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Karşılıklı cevap veririz efendim, konuşuruz, burası konuşma yeri.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Böyle bir üslup yok.

BAŞKAN – Buyurun.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Burada biz beklerdik ki yani... "Türkiye Cumhuriyeti'nin orada ne işi var?" diyor. Türkiye Cumhuriyeti'nin Suriye'deki varlığı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Konuşmayı hazırlayıp verseydiniz.

MEHMET FARUK PINARBAŞI (Şanlıurfa) – Ya, dinle, dinle!

BAŞKAN – Bir dakika... Bir laf atmadan Grup Başkan Vekilini dinleyelim lütfen.

Buyurun.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Türkiye Cumhuriyeti devletinin Suriye'deki varlığı önce kendi sınırlarının güvenliğini tesis etmek içindir, sonra bölgedeki barışı tesis etmek içindir. Kimse Türkiye Cumhuriyeti devletine "Orada yayılmacı bir politika izliyor." diyemez. Ya, bunu söyleyenler on binlerce kilometre öteden gelen Amerika'ya bir çift laf etmiyor ya! (AK PARTİ ve MHP sıralarından "Bravo!" sesleri, alkışlar) Rusya'ya bir çift laf etmiyor; onların ne işi var orada?

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Amerika'yla iş tutan, onay alıp başbakan olan biz miyiz?

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Derdiniz barışsa sadece neden Türkiye'ye laf ediyorsunuz?

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Amerika'ya gidip başbakan olabilen kim?

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Devam ediyorum.

Son olarak, bakın, geçen gün de ifade ettim, sonra bu lafı söyleyince "Neden söylediniz?" diyorsunuz.

VEZİR COŞKUN PARLAK (Hakkâri) – Bakın, Esad söylüyor sizin yayılmacı politika izlediğinizi, görüşmek istediğinizi Esad'ın kendisi söylüyor.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Bakın, gözü dönmüş Kürt düşmanlığından bahsedildi.

VEZİR COŞKUN PARLAK (Hakkâri) – Dönmüş ki Hakkâri'ye kayyum atıyorsunuz; bu Kürt düşmanlığı değil de nedir?

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Hiç kimse, bu Mecliste hiçbirimiz Kürt düşmanı değildir. Bu topraklarda Türk-Kürt etle tırnak gibidir, bin yıldır böyle gelmiştir, böyle gidecektir. Kimsenin bakın, bu et ile tırnağı birbirinden ayırmaya gücü yetmeyecektir. Kimse Kürt düşmanı değildir ama hepimiz PKK düşmanıyız; derdimiz budur. (AK PARTİ ve MHP sıralarından "Bravo!" sesleri, alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Başkanım, son olarak...

BAŞKAN – Evet, peki, toparlayalım.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Evet, derdimiz Kürt düşmanlığı değildir, derdimiz PKK düşmanlığıdır. Burada her partinin içinde Kürt milletvekili vardır. Kimse olayı farklı mecralara götürmesin.

VEZİR COŞKUN PARLAK (Hakkâri) – Türkiye'de Kürtler her şey oluyor, Kürt olamıyor; zaten problem burada.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Son olarak da tekraren şunu söyleyeceğim: Türkiye Cumhuriyeti devletinin, Türk ordusunun kuzey Suriye'deki varlığı önce kendi güvenliğini, sınırlarımızın güvenliğini tesis etmek, sonra da bölgedeki barışı tesis etmek içindir.

Şunun altını özellikle çiziyorum: Kuzey Suriye'de bir terör örgütü devleti kurulmasına da asla müsaade edilmeyecektir. (Saadet Partisi, AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu...

67.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Hakkâri Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın 144 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde DEM PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi hürmetle, muhabbetle selamlıyorum.

Tabii, konuştuğumuz konu aslında bütün milletimizin, eli yıl önce, 1974'te 20 Temmuz gecesinde hakikaten bütün milletimizin mâşerî vicdanında, dualarla, Türk'üyle, Kürt'üyle, Alevi'siyle, Sünni'siyle o gün bütün milletimizin Mehmetçik'imize dua ederek çıkarma gemilerimizi, bütün kara birliklerimizi, hava birliklerimizi bir amfibi harekât olarak, gerçekten bir barış harekâtı olarak sadece adadaki Türklere değil, Rumlara, bütün oradaki kavimlere bir barışı bahşetme harekâtını uluslararası anlaşmalar çerçevesinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) – ...Zürh uluslararası anlaşmaları çerçevesinde, garantörlük hakkı bağlamında İngiltere, Yunanistan ve Türkiye'nin uluslararası hukuktan doğan haklarının adaya uygulanması hususudur. Adı "Barış Harekâtı"dır. O günden bugüne kadar da elli yıldır adada barış caridir. Bütün bu güzellikleri, bu millet, bugün 85 milyon insanımızla idrak etmektedir. Bu kendini "Kürt" olarak tanımlayan, "Türk" olarak tanımlayan, "Alevi" olarak tanımlayan, "Sünni" olarak tanımlayan bütün bir milletimizin ortak kanaati, ortak vicdanı, ortak zaferi olarak günümüzde, hep beraber, aynı duygudaşlık noktasında bizi birleştirirken...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) - ...burada ayrıştırıcı bir dilin kullanılarak milletimizin sesi değil de emperyalistlerin ve siyonistlerin projelerine alet olan bir ses olarak Türkiye Büyük Millet Meclisinden söylenmesi, başta Kürtler olmak üzere, Kürt kökenli kardeşlerimiz olmak üzere bütün bir milletimizi rencide etmiştir. Aidiyet duygusunu ortadan kaldıran, bütün Kürtleri töhmet altında bırakan bu sözleri reddediyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Kürtleri katleden, Kürtlerin düşmanı PKK olan terör örgütüne bir çift söz söyleyemeyenlerin Kürtlerin düşmanı olduğunu bir kez daha yineliyoruz. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Resmî tarihi Mecliste tekrar yazın, tekrar yazın.

BAŞKAN - Sayın Temelli, buyurun.

68.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin ile Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, Sayın Grup Başkan Vekilleri bağırarak zaman haklı olduklarını sanıyor ama bağırmasın eğer normal konuşabilirlerse kendilerini duyabiliyoruz...

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Siz de bağırın!

SEZAI TEMELLİ (Muş) - ...ama biz sürekli olarak bu bağırma, hamaset, hakaret, ithamlar, bunlarla burada günü geçiriyoruz. Hatibimizin söylediği sözler ortadadır. Bakın, size Annan Planı'ndan bahsetti aslında. Annan Planı'nı Türkiye aslında bir süre destekledi ve hayata geçirmek için çaba gösterdi. Neden? Kıbrıs'taki yaşayan halkların hakları için bir çözüm üretilebilir mi, ortak bir çözüm üretilebilir mi diye. Bugünkü hâli sizin içinize sınıyorsa biz bir şey demeyelim, bu hâliyle yürümeyeceğini herkes biliyor. Siz bunu hamasetle geçiştiremezsiniz, gidip orada tören yaparak aynı şeylerle yürümez. Bakın, dünyanın birçok yerinde bu konu, Kıbrıs meselesi ciddi olarak tartışıldığında karşımıza çıkan meseleler, aslında bizim övünebileceğimiz meseleler değil, bu bir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DERYA YANIK (Osmaniye) – Annan Planı'nı "hayır" diyen kimdi? Annan Planı'nı kim reddetti? Onu söylesene ya, bugünkü hâlimden bahsediyorsun, ayıp ya, vallahi ayıp! Böyle bir şey yok!

SEZAI TEMELLİ (Muş) – İkincisi, bu düşmanlık meselesi. Şunu artık kabul edin: Biz bu ülkenin eşit yurttaşlarıyız, burası bizim ortak vatanımız.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Ortak değil, sizin vatanınız, bizim vatanımız, ortak değil. Burası bizim vatanımız, hepimizin vatanı.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Kovuyor musunuz bir de!

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Aynı vatan, aynı vatan, ortak vatan değil.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Ortak vatan değil, hepimizin vatanı.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – İlk söylediğin gerçek düşüncendi, ilk söylediğin gerçek düşüncendi.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Hepimizin vatanı, hepimizin; ortak değil, hepimizin.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Dolayısıyla bizim cebimizdeki pasaport Türkiye Cumhuriyeti pasaportu. Birçoğunuzun cebinde kaç tane pasaport olduğunu da çok iyi biliyoruz.

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) – Kaç tane pasaport var söylesene? Kaç tane pasaport var söylesenize?

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) – Kendinizle karıştırmayın, kendinizle karıştırmayın!

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Biz burada eşit yurttaşlar olarak yaşıyoruz, düşmanlık yapan sizsiniz, düşmanlık ayrımcılıktır, ötekileştirmedir, ana dilini yok saymaktır, kayyum atamaktır.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ülke limitet şirket, anonim şirket değil. Hissesi, payları bölünmüş ortaklık yok, aynı vatan.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Eğer bu ülkede eşit yurttaşlar olarak yaşayacaksak bu nefret söyleminden kendinizi kurtarmanız lazım. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) – Siz yapıyorsunuz nefret söylemini.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Son olarak, yayılmacılık meselesi. Sanki biz durup dururken geldik, "yayılmacılık" dedik. Ya, Emevi Camisi'nde namaza gidiyordunuz. "Stratejik Derinlik" kitabını ben mi yazdım?

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Ya, geç orayı, gündeme gel ya, bırak!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Yeni Osmanlıcılık tezlerini ben mi gittim anlattım ya da Birleşmiş Milletlerde haritaları ben mi kaldırdım? Dolayısıyla kimin yayılcılığın peşinde olduğu kimin de “Yurtta sulh, cihanda sulh.” ilkesi çerçevesinde, toprak bütünlükleri çerçevesinde demokratik çözümleri aradığı aşikârdır, ortadadır.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Kıbrıslı Türkler için demokrasi talebi niye sizi gerdi? Bu gerilim neden? Kıbrıslı Türkler demokrasiyi hak etmiyor mu?

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

4.-İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İş Birliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1662) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 144) (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer.

Buyurun Sayın Çakırözer. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. Bugün canımızdan bir parçamız, kardeşimiz Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’imiz ile ülkemiz arasında sağlık alanında imzalanan anlaşma üzerinde partimizin görüşlerini paylaşmak için kürsüde söz aldım.

Öncelikle, Kıbrıs Türkünün kaniyla, canıyla yazdığı var olma mücadelesinin en tarihî dönüm noktasını oluşturan Kıbrıs Barış Harekâtı’mızın 50’nci yıl dönümünü ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin 20 Temmuz Barış ve Özgürlük Bayramı’nı kutlayarak sözlerime başlamak isterim.

Tam elli yıl önce, 20 Temmuz 1974’te Barış Harekâtı’nda Kıbrıs Türküne yönelik mezalimlere son verme, onun bağımsızlığını ve egemenliğini tüm dünyaya duyurma ülküsü uğruna hayatını feda eden aziz şehitlerimizi rahmetle, minnetle anıyorum, kahraman gazilerimize şükranlarımı sunuyorum.

Barış Harekâtı’nın 50’nci yıl dönümünde Kıbrıs Türkünün, KKTC’nin haklı davasına hep tam destek veren Gazi Meclisimizin bir üyesi olarak kürsüde olmak büyük bir onur. Ayrıca, elli yıl önce bu tarihî kararı cesaretle alarak hayata geçiren Cumhuriyet Halk Partimizin bir ferdi olarak da her Cumhuriyet Halk Partili gibi ben de Barış Harekâtı’nın ömrümüzün sonuna kadar taşıyacağımız ve evlatlarımıza miras bırakacağımız bir şeref madalyası anlamı taşıdığını vurgulamak isterim. Bu vesileyle hem Kıbrıs konusunda emperyalist güçlerin tüm baskılarına “Yeni bir dünya düzeni kurulur, biz de yerimizi alırız.” diyerek rest çeken 2’nci Cumhurbaşkanı ve Genel Başkanımız İsmet İnönü’yü hem de egemen güçlerin oyalama taktiklerine “Durl!” diyerek harekât kararı alan ve bu süreci kararlı ve dik bir biçimde başarıyla sonuçlandıran dönemin Başbakanı ve Genel Başkanımız merhum Bülent Ecevit’i saygı ve minnetle anıyorum. (CHP sıralarından alkışlar) Tarihî kararın alınmasında hükûmet ortağı olarak söz sahibi olan merhum Necmettin Erbakan’ı, Kıbrıs Türkünün bağımsızlık mücadelesinin öncü isimleri Doktor Fazıl Küçük ve Rauf Denktaş’ı, Kıbrıslı mücahitlerimizi ve harekâtın yürütülmesinde sorumluluk üstlenen tüm siyasi, askerî yetkilileri yine saygıyla, minnetle, rahmetle anıyorum.

Sayın milletvekilleri, Barış Harekâtı’mız Kıbrıs Türküne yapılan zulmü, soykırım girişimlerini sona erdirmiş, Kıbrıs’ın Yunanistan’a ilhakını önlemiş, Kıbrıs Türkünün varlığını güvence altına almış ve adaya elli yıldır sürmekte olan barışı ve istikrarı getirmiştir. Merhum Ecevit Kıbrıs Barış Harekâtıyla Büyük Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk’ün yalnızca ulusal egemenlik ve tam bağımsızlık vizyonunu değil, aynı zamanda “Yurtta sulh, cihanda sulh.” ilkesini de bir kez daha tüm dünyaya göstermiştir. Verilen bu kutsal mücadele ve Barış Harekâtı’nın getirdiği istikrar ortamında Kıbrıs Türk halkı 1983’te Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti çatısı altında uluslararası toplumdaki yerini almış ve Barış Harekâtı’nın açtığı yolda güvenliği ilerlemeye başlamıştır. Şanlı tarihimizde müstesna yeri olan Kıbrıs Türkünün bu özgürlük mücadelesi ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin istikbali millî davamızdır ve sonsuza kadar da millî davamız olmaya devam edecektir. (CHP sıralarından alkışlar) Türkiye, egemenlik mücadelesinde, Kıbrıs Türk halkının sonsuza kadar yanında gurur ve kıvançla yer alacaktır. Nitekim, Barış Harekâtı’nın 50’nci yıl dönümü törenlerinde ülkemiz, iktidarıyla, muhalefetiyle bir arada ve en üst düzeyde katılım sağlamaktadır. Bu kapsamda, Sayın Genel Başkanımız Özgür Özel, 1974 yılını simgeleyen 174 kahraman Kıbrıs gazimiz ile eski genel başkanlarımız, harekâtı gerçekleştiren kabinenin hayatta olan bakanlarından Önder Sav ve Barış Harekâtı’nın simgesi olan dönemin Dışişleri Bakanı merhum Turan Güneş’in kızı Ayşe Güneş Ayata’yla birlikte bu coşkuya, bu heyecana ortak olmak, partimizin, ülkemizin dayanışma, destek duygularını en üst düzeyde aktarmak için bugün Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ndedir. Biz de Sayın Genel Başkanımızın bu ziyaretine Cumhuriyet Halk Partisi Meclis Grubu olarak buradan, yüce Meclisimizden eşlik ediyor, KKTC’nin ve Kıbrıs Türk halkının Barış ve Özgürlük Bayramı’nı yürekten kutluyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, Kıbrıs Barış Harekâtı’nın ana nedeni Kıbrıs’ta iki halkın varlığını reddeden Rumların Kıbrıs Türkünü yok sayma ve yok etme girişimlerine “Durl!” demektir. Harekâtın elli yıl sonra Türkiye Cumhuriyeti olarak mücadelemizin önceliği, Türkiye ve KKTC olarak birlikte vermek zorunda olduğumuz en önemli nokta, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin ve Kıbrıs Türk halkının üzerinden uluslararası tecridin kaldırılmasıdır. Kıbrıs’ta kalıcı barış ve istikrarın sağlanması için vazgeçilmez temel ilke bellidir: Adada iki eşit ve egemen halk ve iki devlet bulunduğu gerçeği kabul edilmelidir. KKTC’nin bağımsız ve egemen bir devlet olarak dünyaya tanıtılması noktasında bugüne kadar çaba gösteren tüm cumhuriyet hükûmetlerimize şükranlarımızı ifade etmek isterim. Ancak üzüntüyle ifade etmek isterim ki sınırlı bazı kazanımlar dışında bu hedefimizde gerçek anlamda başarılı olduğumuzu söyleyemeyiz. Elde edilen kazanımların sonuncusu, kısa süre önce KKTC’nin Türk Devletleri Topluluğuna gözlemci üye olarak kabul edilmesidir. KKTC Cumhurbaşkanı Sayın Ersin Tatar’ın Kazakistan’daki zirveye davet edilmemesi sonrasında bu vahim hatanın, bu yıl Azerbaycan’da yapılan Şuşa Zirvesi’nde tekrarlanmamış olması memnuniyet vericidir ve bu tavrın kalıcı hâle gelmesini beklemekteyiz.

Bugün görüşmekte olduğumuz ikinci uluslararası anlaşma Türk Devletleri Topluluğu üyeleri arasında kurulan Türk Yatırım Fonuna ülkemizin ev sahipliğine ilişkin anlaşma olacak. İyi değerlendirilebilirse bu anlaşma KKTC açısından büyük önem taşıyabilecektir. Örgütte gözlemci üye statüsündeki KKTC’nin, TDT içindeki yatırımları artırmaya yönelik ve özellikle KOBİ’leri desteklemek için kullanılacak yüz milyonlarca dolarlık yatırım fonu kaynaklarından en üst düzeyde istifade etmesinin sağlanması Türkiye’nin önceliği olmalıdır.

Yine, KKTC’nin bağımsızlığının ve egemenliğinin tanınması hedefimiz doğrultusunda başta Türk dünyasındaki soydaşlarımız ve kardeşlerimizden ve İslam dünyasındaki kardeşlerimizden yeterli desteği bulamadığımız aşikârdır. Azerbaycan Devlet Başkanı İlham Aliyev’in şahsında can Azerbaycan’a KKTC’ye verdiği önemli destekten dolayı memnuniyetimizi vurgulamak isterim ama Türk milletinin, kardeş KKTC halkının beklentisinin daha fazlası olduğunu, KKTC’nin artık tanınmasının gerekli olduğunu bir kez daha onlara buradan hatırlatmak isterim.

Sayın milletvekilleri, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde kurulduğu günden bu yana istikrarlı bir şekilde devam eden demokrasinin varlığını çok değerli görmekteyiz. Bu bağlamda, KKTC’nin meşruiyetini, egemenliğini dünyaya tanıtmak istiyorsak hepimiz ama özellikle ve öncelikle şu andaki iktidarın KKTC’nin iç işlerine karışma anlamına gelecek her türlü söylem ve eylemden

sakınması, ilişkilerde "egemen eşitlik" yaklaşımını benimsemesi hayati öneme sahiptir. İktidarın KKTC'nin egemenliği ve tanınması yönünde atacağı adımlardan memnuniyet duyarız, üzerimize düşen desteği her platformda sağlamaktan kaçınmayız ancak aynı iktidarı Türkiye'deki otoriterleşmeyi KKTC'ye de teşmil etme çabalarına karşı uyarmak da muhalefet olarak temel görevimizdir. Unutmayalım ki KKTC'yi, onun egemenliğini dünyaya tanıtmak istiyorsak öncelikle o egemenliğe bizim saygı göstermemiz, üzerine titrememiz gerekir.

Sayın milletvekilleri, Kıbrıs'ta kalıcı bir barış ve istikrarın sağlanması partimizin samimiyetle desteklediği Türkiye'nin Avrupa Birliğine tam üyelik hedefi için de önemlidir. Türkiye'yi büyütmek, zenginleştirmek, bölgemizde barışı ve huzuru egemen kılmak için Türkiye'nin Avrupa Birliği yönelimini canlandırmak temel önceliklerimizden biri olmalıdır. Kıbrıs'a dair üretilen çözümde öncelikle gözetilecek husus Kıbrıs Türkünün, KKTC'nin çıkarları olmalıdır.

Geçtiğimiz elli yılın en hatalı kararlarından biri, Avrupa Birliğinin Rumları tek taraflı olarak AB'ye üye yapması ve KKTC'ye yönelik yaptırımları kaldırmamış olmasıdır. Maalesef, AKP iktidarı o tarihten bu yana Kıbrıs Türküne yönelik haksız yaptırımların, KKTC'ye yönelik yaptırımların kaldırılması yönünde verilen sözlerin takibini yapmakta etkili olamamıştır. Bu noktada, Kıbrıs Türkünün, KKTC'nin hakkını korumanın yolu, Sayın Genel Başkanımız Özgür Özel'in de ifade ettiği gibi, Türkiye, Yunanistan, KKTC ve Rum kesiminin hep birlikte Avrupa Birliğinde yer alabilecekleri bir yapıyı oluşturmaktan geçer. Bunu kararlılıkla, cesaretle oturup konuşmamız, bu konuda kapsamlı bir diplomasi hamlesi için de gayret göstermemiz gerekmektedir.

Bir kez daha hatırlatmak isterim ki 1974'ten bu yana Kıbrıs Adası'nda barış ve istikrar vardır. Bu nedenle, uluslararası camiaya ve Avrupa Birliğine çağırımız; 1974'ten bu yana hâkim olan barış ortamını iyi değerlendirmeleri, bunun değerini teslim etmeleridir.

Sayın milletvekilleri, Kıbrıs Barış Harekâtı'mızın 50'nci yıl dönümünü ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 20 Temmuz Barış ve Özgürlük Bayramı'nı Gazi Meclisimizden bir kez daha tebrik ederken son söz olarak "Yaşasın Kıbrıs Türkü, yaşasın egemen ve bağımsız Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti!" diyerek yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Fuat Oktay.

Buyurun Sayın Oktay. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA FUAT OKTAY (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlayarak konuşmama başlamak istiyorum. Gündemimizde bulunan ve Türkiye ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasında sağlık ve tıp bilimleri alanlarında eğitim ve işbirliği imkânlarını geliştirecek anlaşma kapsamında AK PARTİ adına söz almış bulunuyorum.

Kıbrıs Barış Harekâtı'nın 50'nci yıl dönümünü ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 20 Temmuz Barış ve Özgürlük Bayramı'nı en kalbî duygularıyla kutluyorum. Bu vesileyle, kurucu Cumhurbaşkanı merhum Rauf Denktaş'ı ve Doktor Fazıl Küçük'ü, aynı şekilde, eski Başbakanlardan merhum Bülent Ecevit ile merhum Necmettin Erbakan'ı ve bu davada emeği geçen her bir bireyi, herkesi saygıyla ve rahmetle anıyorum. Kıbrıs Türk halkının özgürlük, egemenlik, hak ve hukuk mücadelesinde şehadete eren aziz şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyor, kahraman mücahitlerimizi ve gazilerimizi minnetle yâd ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Batı dünyası, çoğunluğunun müsebbibi olduğu uluslararası sorunları ve krizleri kendi çıkarlarına uygun şekilde takdim etmekte oldukça usta; aynı, Filistin sorununu hiç evveliyatı olmayan ve 7 Ekimde başlayan bir çatışma olarak gördüğü gibi. Kıbrıs sorununu da öncesinde sanki hiçbir sorun yaşanmamış ve yine sanki bir anda Türkiye'nin barış içinde yaşayan bir ülkeye 1974'teki müdahalesiyle başlamış bir sorun gibi takdim etmeye devam etmesi... Bu kapsamda - özellikle, biraz önce ayrışma konusunda ifadeleri olan arkadaşlarım da biraz daha buraya dikkat ederek- biz, gerçekten ayrışmaya mı, Kıbrıs Türkünün yanında olmaya mı -olduk veya oluyoruz- yoksa başka bir sorunun çözümü için mi uğraşıyoruz? 1878'den başlayarak -1878'den bahsediyorum- adadaki demografik yapıyı Türkler aleyhine değiştirdiğini... O birlikte hareket ettiğiniz, insan hakları konusunda, barış ve özgürlük konularında birlikte hareket ettiğiniz o camiayı da özellikle dinleyerek, düşünerek bunları değerlendirmenizi isterim. 1878'den başlayarak adadaki demografik yapıyı Türkler aleyhine değiştirdiğini, Yunanistan'ın 1950'lerden başlayarak adayı bir Yunan adasına çevirme ve ilhak etme çabalarını, Rumların 1960 Kıbrıs Cumhuriyeti'nin Anayasası'nı 1963'te tek taraflı değiştirerek Türk toplumunu devletten dışladıklarını, binlerce Yunan askerini Enosis için adaya yığdıklarını, 1963 Aralık ayında Türkleri imha etmek için düzenledikleri ve annesinin kucağında saklanan çocuklara dahi acımadan kıydıkları kanlı Noel'i, Türk toplumunu adanın yüzde 3'ü içinde her gün saldırı tehdidi altında yaşamaya mahkûm ettiklerini, 1967'de Türk toplumunu yok etmek için Yunan subay ve askerlerinin desteğiyle başlatılan ve ancak Türkiye'nin hava harekâtıyla durdurulabilen Enosis girişimini, Yunanlı subayların 1974'te Kıbrıs'ı Yunanistan'a bağlamak için düzenledikleri ve Türklerin yanında Rumların da hayatına mal olan darbeyi, Muratağa ve Atlılar gibi yerlerde yaptıkları katliamları gizlemek için kazdıkları toplu mezarları unutturmak istiyorlar. Bunları bizim unutmamız tabii ki mümkün değil. Bugünde, günümüzde Kıbrıs Türküne hayat hakkı tanımayan, KKTC'nin dünyayla irtibatını kuran ağababalarına ses çıkaramayanlar izolasyonu faturasını da Türkiye'ye çıkarma gayreti içerisinde. Artık insaf bile diyemiyorum. Bu yaklaşımı şiddetle kınıyor ve reddediyorum. Millî davamız olan Kıbrıs konusunda ortak duygu bütünlüğünü paylaşmaktan ziyade ayrışmayı başarabilenleri de esefle karşılıyorum. Herkes anlamalıdır ki 1974 Barış Harekâtı, Kıbrıs'ta sorunun değil barışın miladıdır. O tarihten bu yana adada uzun yıllardır ilk defa barış hâkimdir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin Kıbrıs'a garantör ülke olarak müdahalesi sayesinde Kıbrıs Türk toplumunun güvenliği sağlanmış ve adanın Yunanistan'a ilhakı kesin şekilde engellenmiştir ancak mücadele burada bitmemiştir. Kendilerini adanın yegâne sahibi, Kıbrıs Türklerini ise azınlık olarak gören Rumlar, Batılı ülkelerden aldıkları destekle Türk tarafının bugüne kadar sunduğu bütün iyi niyetli teklifleri ellerinin tersiyle bir kenara itmişlerdir. Avrupa Birliği ise Kıbrıs Rumlarını tüm adanın meşru temsilcisi olarak AB'ye aldığı günden beri bu ikilinin sonu gelmeyen şantajlarına tamamen teslim olmuş durumdadır.

Kıbrıs meselesinin hakkaniyetli, kapsamlı ve sürdürülebilir bir çözüme kavuşturulması için bugüne kadar başlatılan müzakere ve çözüm süreçlerini baltalayan hep Rum tarafı olmuştur. Annan Planı'nı reddeden, 2017'de Crans-Montana'daki Kıbrıs Konferansı'nda masayı deviren de Kıbrıslı Rumlardır. Kıbrıslı Türkleri eşit bir kurucu halk olarak görmek istemediklerini her seferinde ortaya koydular. Bu anlayışla, KKTC Cumhurbaşkanı Sayın Ersin Tatar'ın ortaya koyduğu "iki devletli çözüm" vizyonunu kuvvetle destekliyoruz. Adada iki ayrı halk ve iki ayrı devlet vardır. Kıbrıs meselesinde yeni bir müzakere sürecine başlanabilmesinin öncesinde KKTC'nin egemen eşitliği ve eşit uluslararası statüsünün tescil edilmesi şarttır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kıbrıs Türk halkının varlığının, hürriyetinin ve geleceğinin teminat altına alınmasını, refah seviyesinin yükseltilmesini, KKTC'nin tüm kurum ve kuruluşlarıyla güçlendirilmesini öncelikli hedefimiz olarak görüyoruz. Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde KKTC'ye doğrudan uçuş, doğrudan ticaret ve doğrudan temasların başlatılması için yoğun gayret sarf ediyoruz. Bu anlayışla, esasen tamamı gasbedilmiş Türk vakıf malı olan Kapalı Maraş'ın sahil kesimi de dâhil bir bölümünü tüm halkın istifadesine açarak 8 Ekim 2020'de başlatılan süreci kararlılıkla desteklemeye devam ediyoruz. Keza, insani bir proje olan Pile yolunun inşası konusunda da KKTC'ye olan desteğimiz devam edecektir.

Son olarak KKTC'nin Türk Devletleri Teşkilatına gözlemci üye olarak katılması, hem KKTC'nin tanınması yolunda

önemli bir adım teşkil etmiş hem de Türk dünyası dayanışmasının ulaştığı noktayı ortaya koymuştur. Önümüzdeki dönemde tam üyelik yönündeki çabalarımız da inşallah sonuç verecektir, tüm gayretlerimiz bu yöndedir. Bu süreçlerin güçlü ve daimî destekçisi ve her şartta KKTC'nin yanında olan Cumhurbaşkanımıza da şükranlarımı sunuyorum.

Değerli milletvekilleri, yüce Meclisimiz de tüm birimleriyle KKTC'nin haklı davasının savunulmasına katkı vermektedir. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Kıbrıs Türkünün haklı davasını tüm platformlarda gündeme getiriyoruz. KKTC Cumhuriyet Meclisinin başta TÜRKPA ve İSİPAB gibi uluslararası parlamenter birliklere gözlemci üyelikleri, ulusal parlamentolarda KKTC dostluk gruplarının oluşturulması bu yönde atılmış önemli adımlardır. Gazi Meclisimizin bu konudaki hassasiyeti, kararlı duruşu ve desteği Kıbrıs davasının muvaffakiyetinde önemli rol oynayacaktır.

AK PARTİ Grubu olarak söz konusu kanun teklifi çerçevesinde olumlu oy kullanacağımızı belirtiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde şahısları adına Ankara Milletvekili İdris Şahin konuşacaktır.

Buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

İDRİS ŞAHİN (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Kıbrıs Barış Harekâtı'nın 50'nci yıl dönümü arifesinde sizleri ve değerli Kıbrıs Türkü vatandaşlarımızı en kalbî duygularıyla DEVA Partisi adına selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinde ayrı düşmememiz gereken en önemli değerlerimizden biri, hiç şüphesiz ki yavru vatan olarak gördüğümüz Kıbrıs meselesidir. Kıbrıs'ın tam bağımsızlığı, Kıbrıs'ın özgürlüğü, 85 milyon vatan evladının ortak sorunu, ortak arzusu ve dileğidir. Dolayısıyla, bugün, bu anlamlı günde, 50'nci yılın arifesinde, Türkiye Büyük Millet Meclisine yakışan, bu onurlu duruşu sergilemektir. Dolayısıyla, tüm hatipleri büyük bir dikkatle dinledik ve genel çerçevede oldukça güzel sözleri bütün hatiplerimizin ağzından bir bir duyduk. Gönümüz şunu arzu ediyor: Bağımsız Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin hem Birleşmiş Milletlerde hem de uluslararası arenada en iyi derecede temsil edilebilmesi ve tanınmasıdır.

Kıbrıs'ta bu sorun nasıl başladı, buraya nasıl geldik, kısaca onları da ifade etmemiz gerekir. Dünyanın neresinde olursa olsun, silahlı çatışma beraberinde kan, acı ve gözyaşı getirir. İnsanlık tarihi boyunca savaşın ve silahların hâkimiyetinde geçen her süreç akliselim tarafından tekrarlanmaması dileği ve nefretle anılır ancak öyle zamanlar gelir ki silahın getirdiği kan, acı ve gözyaşının durdurulması için yine silahlı müdahaleye ihtiyaç duyulur. İşte, Kıbrıs Barış Harekâtı da böyle bir sürecin kaçınılmaz sonucudur. Terörün, barbarlığın ve barut dumanının gölgelediği hayatlar Türkiye'den uzanan bir dost, bir kardeş elin yardımıyla tekrar aydınlanmıştır. Türkiye ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin asla ayrı düşünülmemeyeceği, her iki ülkenin acılarının da mutluluklarının da ortak olduğu tüm dünyaya bir kez daha gösterilmiştir. Türkiye bu harekâtı Zürih ve Londra Anlaşmalarının gereği olarak gerçekleştirdi. Harekât öncesinde dönemin Başbakanı merhum Ecevit "Biz aslında savaş için değil, Türklere ve Rumlara da barış getirmek için adaya gidiyoruz. Bu karara ancak bütün diplomatik politik yolları denedikten sonra mecbur kalarak vardık." diyerek bu harekâtın başlangıcının işaretini vermişti ve yine Türkiye, Kıbrıs devletinin varlığının, bağımsızlığının ve toprak bütünlüğünün bir daha hiçbir şekilde tehdit edilemeyeceğini ve Türk toplumunun haklarını ve güvenliğini koruyacağını, bir hukuk düzeninin korunmasını tek başına sağlamak zorunda kalmıştı. İşte, 1974'teki o şartları bir sefer daha gözümüzün önüne getirip dünyanın bizi nasıl yalnız bıraktığını ama o yalnız bırakmanın karşılığında da Türk toplumu olarak yavru vatan Kıbrıs'a nasıl sahip çıktığımızı hep birlikte bir sefer daha hatırlayalım.

Adanın ortak sahibi Kıbrıs Türkünün hukukuna, hürriyetine ve varlığına kasteden teşebbüsü nihai olarak bertaraf eden 20 Temmuz 1974 Barış Harekâtı'nın 50'nci yıl dönümü vesilesiyle yavru vatanın Barış ve Özgürlük Bayramı'nı gönülden tebrik ediyoruz. Kıbrıs Barış Harekâtı'nın 50'nci yılında bu harekâtın mimarları olan merhum Bülent Ecevit ve Necmettin Erbakan ile yine Kıbrıs Türkünün onurlu mücadelesinin kahramanları Doktor Fazıl Küçük ve Rauf Denktaş'ı rahmet ve minnetle anıyorum.

Barış Harekâtı, tarihten silinmek istenen bir halkın yeniden doğuşunun, yeniden şahlanışının adıdır. Bu harekât, Kıbrıs Türkünün temel hakları çiğnendiğinde, özgürlüğü tehdit edildiğinde, varlık ve bekasına kastedildiğinde neleri göze alabileceğini tüm dünyaya göstermiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

İDRİS ŞAHİN (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Elli yılı aşkın bir süredir eşitlik mücadelesi veren Kıbrıs Türkünün sabır ve dirayetinin dünyada bir başka örneği yoktur. Kıbrıs Türkü, Türk halkı, her türlü baskı ve tehdide rağmen mücadele etmiş, hak ve özgürlüğüne sahip çıkmıştır. Elli yıl önce yapılan harekâtla, Kıbrıs'ta yaşayan Türk toplumunun hakları ve güvenliği teminat altına alınmış ve adaya bir süre barış, huzur hâkim olmuştur.

Kıbrıs Türkünün kararlı mücadelesinde her zaman yanında olan ana vatan Türkiye, elli yıl önce olduğu gibi bugün de Kıbrıs Türkünün barış, istikrar ve huzurunun güvencesidir, olmaya da devam edecektir. Türkiye ve Kıbrıs Türk tarafı, her zaman barış ve uzlaşdan yana tavır alarak çözüm yönünde açık bir irade ortaya koymuşlardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İDRİS ŞAHİN (Devamla) – Adada adaletli ve kalıcı bir çözüme varılması ancak Kıbrıs Türkünün eşit statüsünün kabulüyle mümkündür. Kıbrıs Rum tarafı, Kıbrıs Türkünün siyasi eşitliğini ve adanın doğal kaynaklarının üzerindeki eşit haklarını gecikmeksizin teslim etmelidir.

Burada elbette ki konuşulacak çok konu var ama süre kısıtlı. Sizlerin de sabırsızlandığını biliyoruz. O yüzden, bu uluslararası sözleşmeye DEVA Partisi olarak Kıbrıs Barış Harekâtı'nın 50'nci yıl dönümü arifesinde olumlu oy kullanacağımızı ve milletçe birlik ve beraberlik içerisinde inşallah Kıbrıs'ta beklenen özgürlüğün ve bağımsızlığın tüm dünyada tescil edildiği günleri hep birlikte göreceğimizi ifade ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerinde söz isteyen? Yok.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir. Açık oylamayı İç Tüzük'ün 145'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca oturumun sonuna bırakıyorum.

5'inci sırada yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Türk Yatırım Fonu Arasında Ev Sahibi Ülke Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlıyoruz.

5.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Türk Yatırım Fonu Arasında Ev Sahibi Ülke Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2265) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 145) (*)

BAŞKAN – Komisyon? Yerde.

Komisyon Raporu 145 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE TÜRK YATIRIM FONU ARASINDA EV SAHİBİ ÜLKE ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 18 Mayıs 2024 tarihinde İstanbul'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Türk Yatırım Fonu Arasında Ev Sahibi Ülke Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerinde söz isteyen? Yok.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın ve bugün yapılacak diğer açık oylamaların elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için üç dakika süre vereceğim. Bu süre içinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin oy pusulalarını oylama için verilen süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum. Bu açıklama bugün yapılacak diğer açık oylamalar için de geçerli olacaktır.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Açık oylama sonucunu okutuyorum:

145 sıra sayılı Kanun Teklifi açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı : 327

Kabul : 277

Ret : 50(*)

Kâtip Üye
Sibel Suiçmez
Trabzon

Kâtip Üye
Kurtcan Çelebi
Ankara"

BAŞKAN – Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Şimdi İç Tüzük'ün 145'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca oturumun sonuna bıraktığımız açık oylamaları yapacağız.

156 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylamasına başlıyoruz.

2.- İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar ve Sakarya Milletvekili Ertuğrul Kocacık ile 132 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2266) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 156) (Devam)

BAŞKAN – Oylama için iki dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Açık oylama sonucunu okutuyorum:

156 sıra sayılı Kanun Teklifi açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı : 335

Kabul : 238

Ret : 97(*)

Kâtip Üye
Sibel Suiçmez
Trabzon

Kâtip Üye
Kurtcan Çelebi
Ankara"

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

144 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylamasına başlıyoruz.

4.-İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İş Birliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1662) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 144) (Devam)

BAŞKAN – Oylama için iki dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Açık oylama sonucunu okutuyorum:

144 sıra sayılı Kanun Teklifi açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı :328

Kabul :319

(*) 145 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

(*) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

(*) Açık oylama kesin sonuçların gösteren tablo tutanağa eklidir.

Ret:

9(*) (* **)

Kâtip Üye
Sibel Suiçmez
Trabzon

Kâtip Üye
Kurtcan Çelebi
Ankara”

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Gündemimizdeki konular tamamlanmıştır.

Alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 23 Temmuz 2024 Salı günü saat 15.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 23.15

(*) Açık oylama kesin sonuçların gösteren tablo tutanağa eklidir.

(**) Adana Milletvekili Muharrem Varlı’nın bu Birleşimde yapılan 144,145 ve 156 sıra sayılı kanun tekliflerinin açık oylamada kullandığı oyların düzeltme talebine ilişkin dilekçesi 23/07/2024 tarihli 106’ncı Birleşim Tutanağı’nın 444’üncü sayfasında yer almaktadır.